

**ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ / ΒΡΑΧΕΙΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ
ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ, ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας Περιεχομένων	3
Θεσμικό Πλαίσιο	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	11
1. Γενικά	11
2. Ερμηνεία όρων σχετικά με τις καταστροφές	12
2.1 Η έννοια της καταστροφής	12
2.2 Κίνδυνος και δυνητική καταστροφή	12
2.3 Κίνδυνος Καταστροφής	13
2.4 Τρωτότητα	14
2.5 Διαχείριση κινδύνου καταστροφής	14
2.6 Ο κύκλος της διαχείρισης καταστροφών	14
2.7 Διακινδύνευση	15
2.8 Οι επιπτώσεις των καταστροφών	15
3. Ταξινόμηση των καταστροφών / Αναγνώριση κινδύνων	18
3.1. Φυσικές καταστροφές	19
3.1.1 Αίτια και τρόπος εκδήλωσης των φυσικών καταστροφών	21
3.1.2 Γεωλογικές καταστροφές	21
3.1.3 Υδρομετεωρολογικές καταστροφές	22
3.1.3.1 Πλημμύρες	22
3.1.3.2. Καταιγίδες	22
3.2. Ανθρωπογενείς / Τεχνολογικές καταστροφές	23
3.2.1 Τεχνολογικές καταστροφές	23
3.2.2 Πρόκληση τεχνολογικών ατυχημάτων ως συνέπεια φυσικών καταστροφών- Na Tech καταστροφές	23
4. Στόχοι του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού	24
5. Υφιστάμενο Νομικό / Θεσμικό Πλαίσιο	24
5.1 Νόμος ν. 3013/2002	25
5.2 Σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ	25
5.3 Εγχειρίδιο Σύνταξης και Εναρμόνισης Ειδικών Σχεδίων ανά Καταστροφή	27
5.4 ν.4662/2020 - Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας , αναδιοργάνωση του Π.Σ. και άλλες διατάξεις	28
5.5 Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	30
6. Οργανωτική δομή / Επιχειρησιακός Σχεδιασμός, Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	32
6.1 Γενικά στοιχεία Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	33
6.2 Οργανωτική Δομή	34
6.2.1. Δήμαρχος	34
6.2.2 Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΤΕΣΟΠΠ)	35
6.2.3 Διάρθρωση Υπηρεσιών Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β. ΕΞΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	39
Πρόλογος	39
1.Εισαγωγή	40
1.1 Ιστορικό σύνταξης προηγούμενων εκδόσεων	42
1.2 Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας	43
1.3 Πίνακας Διανομής	43
1.4 Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του Σχεδίου	43
1.5 Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου	43
2. Σκοπός / Στόχοι / Ανάλυση κινδύνου / Ιδέα Επιχειρήσεων	44
2.1 Σκοπός	44
2.2 Αντικειμενικοί Στόχοι	44
2.3 Ανάλυση Κινδύνου – Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις- Παράμετροι Σχεδιασμού	45
2.3.1 Ανάλυση Κινδύνου	45
2.3.2 Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις- Παράμετροι Σχεδιασμού	46
2.4 Ιδέα Επιχειρήσεων	47
3. Ρόλοι, Αρμοδιότητες και Κύριες Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και την Άμεση/Βραχεία Διαχείριση Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων	48
3.1 Προπαρασκευαστικές δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	48

	3.2 Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	50
	3.3 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες)	51
	3.4 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	52
	3.5 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	55
	3.6 Σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών	57
	4. Σύστημα κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	58
	4.1 Προπαρασκευαστικές δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	58
	4.1.1 Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού	58
	4.1.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας	59
	4.1.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	59
	4.1.4 Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμου, Φιλοθέης - Ψυχικού	60
	4.1.5 Υπηρεσία Πρόνοιας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	60
	4.1.6 Οικονομικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	60
	4.2 Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), (πρώην Σ.Τ.Ο.,ν.4662/2020) για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	61
	4.2.1 Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού	61
	4.2.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας	61
	4.2.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	61
	4.2.4 Γραμματέας του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	61
	4.3 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες)	62
	4.3.1 Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού	62
	4.3.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας	62
	4.3.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	62
	4.3.4 Τεχνικές Υπηρεσίες, Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	63
	4.4 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	63
	4.4.1 Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού	63
	4.4.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας	64
	4.4.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	65
	4.4.4 Τεχνικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	65
	4.4.5 Οικονομικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	66
	4.4.6 Διοικητικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	66
	4.4.7 Υπηρεσία Πρόνοιας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	66
	4.4.8 Τηλεφωνικό Κέντρο, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	66
	4.5 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού στην άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών	67
	4.5.1 Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού	67
	4.5.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας	68
	4.5.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	68
	4.5.4 Τεχνικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	68
	4.5.5 Διοικητικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	69
	4.5.6 Οικονομικές Υπηρεσίες, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	69
	4.5.7 Υπηρεσία Πρόνοιας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	69
	4.5.8 Τηλεφωνικό Κέντρο, Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	69
	5. Επικοινωνίες και ροή πληροφοριών	69
	5.1 Μέσα επικοινωνίας	69
	5.2 Ροή πληροφοριών	71
	5.2.1 Αποστολή Έκτακτων Δελτίων της Ε.Μ.Υ. και ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από ΕΣΚΕΔΙΚ	71

	5.2.2 Αρχική ειδοποίηση για επιπτώσεις από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών	71
	5.2.3 Ροή πληροφοριών κινητοποίησης φορέων για τη διαχείριση των συνεπειών και της άμεσης/βραχείας αποκατάστασης	71
	6. Σύστημα Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας – Συντονιστικές Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Πολιτικής Προστασίας	71
	6.1 Αυξημένη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κίνδυνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	72
	6.2 Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός επιχειρήσεων	75
	6.3 Αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες	76
	6.4 Επικοινωνίες	77
	6.5 Κινητοποίηση	77
	6.5.1 Κινητοποίηση σε τοπικό επίπεδο	78
	6.5.2 Κινητοποίηση φορέων λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και υποδομών στην περιοχή που εκδηλώθηκαν πλημμυρικά φαινόμενα	80
	6.5.3 Κινητοποίηση σε κεντρικό επίπεδο	81
	6.6 Επιχειρήσεις Έρευνας, Διάσωσης	83
	6.7 Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω επαγομένων φαινομένων	84
	6.8 Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω παράκτιας πλημμύρας	85
	6.9 Άμεση παροχή βοήθειας και υποστήριξης των πληγέντων	85
	6.9.1 Οργάνωση, λειτουργία και διοικητική μέριμνα χώρων άμεσης στέγασης πληγέντων	86
	6.10 Διακοπή μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	86
	6.11 Ενεργοποίηση μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Ε.Α.Γ.Μ.Ε. και της Γ.Γ.Π.Π.	87
	6.12 Χώροι προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών	87
	6.13 Λήψη μέτρων διασφάλισης της ποιότητας του πόσιμου νερού	88
	6.14 Αποκλιμάκωση	88
	6.15 Ενημέρωση κοινού για δράσεις που δρομολογούνται για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	88
	6.16 Συνεργασία των φορέων συντήρησης του οδικού δικτύου με τους φορείς αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας	90
	6.17 Ενεργοποίηση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ)	90
	6.18 Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (Άρθρο 26 και 26 Α ν.4662/2020 -προσθ. άρθρου 26Α με το αρθ. 28 του ν. 5075/23)	91
	6.19 Κήρυξη περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας	91
	6.20 Γεωστοχευμένη ειδοποίηση μέσω του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης 112	92
	7. Οργανωμένη προληπτική Απομάκρυνση Πολιτών	93
	7.1 Κατευθυντήριες οδηγίες – Σχέδιο δράσης	96
	7.2 Ειδικότερες δράσεις	99
	7.3 Μνημόνια ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω πλημμυρικών φαινομένων	100
	8. Υποστήριξη και Εξέλιξη σχεδίου	100
	8.1 Εκπαίδευση	100
	8.2 Έλεγχος Σχεδίου – Ασκήσεις	100
	8.2.1 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	100
	8.3 Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση Σχεδίου	101
	8.4 Τήρηση στοιχείων ειδικού φακέλου καταστροφής	101
	9. Περιβολή – Εμφάνιση Υπαλλήλων Πολιτικής Προστασίας Επιχειρήσεις	101
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	104
	Παράρτημα Α΄ – Χαρτογραφικό Υλικό	104
	Παράρτημα Β΄ – Μνημόνιο Ενεργειών	112
	B1 – Μνημόνιο Ενεργειών Κινητοποίησης του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού για την Αντιμετώπιση Κινδύνων λόγω Πλημμυρικών Φαινομένων	112
	Μνημόνιο ενεργειών Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού	112
	Μνημόνιο ενεργειών Αντιδημάρχου / Εντεταμένου Συμβούλου θεμάτων Πολιτικής Προστασίας	117
	Μνημόνιο ενεργειών Γραφείου Πολιτικής Προστασίας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	118
	Μνημόνιο ενεργειών Γραμματέα του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	121
	Μνημόνιο ενεργειών Τεχνικών Υπηρεσιών, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	121
	Μνημόνιο ενεργειών Υπηρεσίας Πρόνοιας, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	123
	Μνημόνιο ενεργειών Διοικητικών Υπηρεσιών, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	123
	Μνημόνιο ενεργειών Οικονομικών Υπηρεσιών, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	124

	Μνημόνιο ενεργειών Τηλεφωνικού Κέντρου, του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	124
	Τηλεφωνικός Κατάλογος Φορέων και Υπηρεσιών Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	126
	Κατάλογος υπεύθυνων Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	126
	Τηλέφωνα Εκτάκτου Ανάγκης	127
	Επιχειρησιακά μέσα Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	127
	Στοιχεία χειριστών / οδηγών μηχανημάτων έργου	127
	B2 – Μνημόνιο Ενεργειών Κινητοποίησης του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την Οργανωμένη Προληπτική Απομάκρυνση Πολιτών	128
	Μνημόνιο ενεργειών Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών	128
	Μνημόνιο ενεργειών Τεχνικών Υπηρεσιών, Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών	129
	Μνημόνιο ενεργειών Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών	129
	Παράρτημα Γ' – Εθελοντικές Οργανώσεις	130
	Παράρτημα Δ' – Μητρώο Εργοληπτών για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών	131
	Παράρτημα Ε' – Πληρωμή Δαπανών στο Πλαίσιο Δράσεων Πολιτικής Προστασίας	132
	Παράρτημα ΣΤ' – Καθαρισμός και Αστυνόμευση Υδατορεμάτων/Συντήρηση Αντιπλημμυρικών Έργων και Αποκατάσταση Ζημιών σε Υποδομές μετά από Καταστροφικά Φαινόμενα	134
	1. Έργα Διευθέτησης – Αντιπλημμυρικής Προστασίας	134
	1.1 Γενικά	134
	1.2 Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στην ορεινή και πεδινή κοίτη υδατορέματος	136
	1.3 Έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών	137
	1.4 Έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών	138
	1.5 Ειδικά ζητήματα για αντιπλημμυρικά έργα εντός της κοιλάδας του ποταμού Έβρου	138
	1.6 Ειδικά ζητήματα Αντιπλημμυρικής Προστασίας Περιφέρειας Θεσσαλίας	138
	2. Οριοθέτηση Υδατορεμάτων	139
	2.1 Διαδικασίες – Θεσμικό πλαίσιο	139
	2.2 Κατ' εξαίρεση οριοθέτηση μικρών υδατορεμάτων	140
	2.3 Εκ' νέου οριοθέτηση υδατορεμάτων	141
	3. Καθαρισμός και Αστυνόμευση Υδατορεμάτων	141
	3.1 Αρμοδιότητες	141
	3.2 Καθαρισμός υδατορεμάτων	142
	3.3 Καθαρισμός υδατορεμάτων – Διαδικασία – Αδειοδότηση	143
	3.4 Καθαρισμός υδατορεμάτων – Προγραμματικές Συμβάσεις	144
	3.5 Αστυνόμευση υδατορεμάτων	145
	4. Αντιμετώπιση Αυθαίρετης Δόμησης Εντός Υδατορεμάτων	146
	5. Δρομολόγηση Έργων και Δραστηριοτήτων Άμεσης Αντιμετώπισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων	146
	5.1 Εξαίρεση από την περιβαλλοντική αδειοδότηση	146
	5.2 Εξαίρεση από την οριοθέτηση	147
	5.3. Εκτέλεση έργων κατά παρέκκλιση διαδικασιών σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού	148
	5.4 Διαδικασίες επίστευσης για την υλοποίηση έργων διευθέτησης	149
	5.5 Διαδικασίες κατεπείγουσας εκτέλεσης έργων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	149
	5.6 Χαρτογραφική αποτύπωση Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (πρώτη αναθεώρηση)	149
	5.7 Χαρτογραφική αποτύπωση των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας	150
	5.8 Έργα δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων και αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων σε δάση και δασικές εκτάσεις	151
	5.9 Συντήρηση και αποκατάσταση της λειτουργικότητας εγγειοβελτιωτικών έργων	152
	5.10 Κανονισμός ασφάλειας φραγμάτων	153
	5.11 Αρμοδιότητες στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητόδρομων	154
	5.12 Αρμοδιότητες Δήμων και Περιφερειών στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στο οδικό δίκτυο	154

	5.13 Αρμοδιότητες Δήμων στη συντήρηση και αποκατάσταση ζημιών του αγροτικού οδικού δικτύου	157
	5.14 Χαρτογραφική αποτύπωση κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας	157
	5.15 Προειδοποιητική σήμανση σε ιρλανδικές διαβάσεις	159
	6.Αξιολόγηση	159
	7.Ορισμοί	159
	Παράρτημα Ζ΄ – Στοιχεία Επικοινωνίας Ξενοδοχείων και λοιπών Καταλυμάτων Εντός Χωρικής Αρμοδιότητας Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	162
	Παράρτημα Η΄ - Αναλυτική Κατάσταση των Οικισμών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	163
	Παράρτημα Θ΄ – Κατάλογος Υποδομών εντός χωριών ορίων Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	164
	Παράρτημα Ι΄ – Πρότυπο Πίνακες	166
	Παράρτημα Κ΄ – Μητρώο Ευπαθών Ομάδων	167
	Παράρτημα Λ΄ – Χώροι καταφυγής πληθυσμού και χώροι εναπόθεσης φερτών υλικών - μπαζών σε επίπεδο Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού	168
	Παράρτημα Μ΄ – Πίνακας Διανομής	173
	Παράρτημα Ν΄ – Οδηγίες για προστασία από πλημμυρικά φαινόμενα, κεραυνούς κατολισθήσεις – Μέτρα αυτοπροστασίας	174
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	176

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1939	A.N. 1984, «Περί Οργανώσεως της Πολιτικής και Οικονομικής Επιστράτευσης της χώρας».
1940	A.N. 2372, «Περί Παθητικής Αεραμύνης της χώρας».
1954	Π.Υ.Σ. 1339, «Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Χώρας».
1968	A.N. 398, «Πολιτική Σχεδίαση Εκτάκτου Ανάγκης».
1971	N.Δ. 857, «Περί αντιμετώπισης των εν ειρήνη εκτάκτων αναγκών της χώρας»
1974	N.Δ. 17, «Πολιτική Σχεδίαση Εκτάκτου Ανάγκης».
1983	N.1349/1983, Φ.Ε.Κ. 52Α'/25.04.1983, «Σύσταση Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) και άλλες διατάξεις».
1995	N.2344/1995, Φ.Ε.Κ. 212Α'/11.10.1995 « Οργάνωση Πολιτικής Προστασίας και άλλες διατάξεις».
2002	N.3013/2002 Φ.Ε.Κ. 102Α'/01.05.2002 «Αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις». N.3051/2002, Φ.Ε.Κ. 220Α'/20.09.2002, «Συναγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις».
2003	Υ.Α 1299/2003 Φ.Ε.Κ. 423.Β'/10.04.2003 «Έγκριση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης». Π.Δ 338/2003, Φ.Ε.Κ. 292Α'/18.12.2003 «Σύσταση Επιστημονικού Κέντρου Π.Π.».
2004	Π.Δ. 151/2004, Φ.Ε.Κ. 107Α'/03.06.2004, «Οργανισμοί Γ.Γ.Π.Π.».
2006	N.3463/2006, Φ.Ε.Κ. 114Α'/08.06.2006, «Κύρωση του κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», Υ.Α 3384/2006, Φ.Ε.Κ. 776/28.06.2006 με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Σχέδιο «Διαχείριση Ανθρώπινων Απωλειών» Στο σχέδιο «Ξενοκράτης» N.3491/2006, Φ.Ε.Κ. 207 Α'/02.10.2006, «Υποστηρικτή Ομάδα Διαχείρισης ΧΒΡΠ».
2007	N.3536/2007, Φ.Ε.Κ. 42Α'/23.2.2007 Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. N.3613/2007 άρθρο 18, Φ.Ε.Κ. 263Α'/23.11.2007, «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών».
2010	N.3852/2010, Φ.Ε.Κ. 87Α'/07.06.2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2011	Υπ' αριθμ. Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-8-2011 εγκύκλιος Υ.Υ.Κ.Α.
2014	N.4249/2014, «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις».
2015	Αρ. πρωτ. 8184/24.11.2015 εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
2016	Αρ. πρωτ. 1773/07.03.2016 εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, Αρ. πρωτ. 2300/29.03.2016, ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (Θεσμικό Πλαίσιο και κατευθυντήριες οδηγίες για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας).
2017	Αρ. πρωτ., , 2132/17.03.2017 εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, Αρ. πρωτ. 7910/08.11.2017 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., περί «Χαρτογραφική αποτύπωση αρμοδιοτήτων συντήρησης οδικού δικτύου της Χώρας». Αρ. πρωτ., 8039/14.11.2017 εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
2018	N.4555/2018, Φ.Ε.Κ. 133Α'/19.07.2018, «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ».
2019	Αρ. πρωτ. 8794/06.12.2019, ΑΔΑ: ΨΓΚΟ46ΜΤΛΒ-Φ04, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (1 ^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ».) Αρ. πρωτ. 7187/07.10.2019, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (Διευκρινήσεις αναφορικά με τα αντιπλημμυρικά έργα, την οριοθέτηση υδατορεμάτων, τον καθαρισμό και την αστυνόμευση υδατορεμάτων και την δρομολόγηση έργων και δραστηριοτήτων άμεσης αντιμετώπισης συνεπειών από πλημμυρικά φαινόμενα).

	<p>Αρ. πρωτ. 8797/06.12.2019, ΑΔΑ: ΩΠ8Α46ΜΤΛΒ-ΥΤΧ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (4^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ»).</p> <p>Αρ. πρωτ. 9052/18.12.2019, ΑΔΑ: 6ΓΓ046ΜΤΛΒ-0ΞΕ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (3^η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών).</p>
2020	<p>Αρ. πρωτ. 532/23.01.2020 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., περί «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τον Σχεδιασμό και τη Διεξαγωγή Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας», (ΑΔΑ: ΩΕ2Ψ46ΜΤΛΒ-Γ95).</p> <p>Αρ. πρωτ. 717/30.01.2020, ΑΔΑ: 6Θ4Φ46ΜΤΛΒ-9ΓΓ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ»).</p> <p>Αρ. πρωτ. 942/06.02.2020, ΑΔΑ: ΨΤΖ946ΜΤΛΒ-77Ω εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) με την κωδική ονομασία «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»).</p> <p>Ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27 Α΄/07.02.2020, «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις»,</p> <p>Αρ. πρωτ. 4991/30.06.2020, ΑΔΑ: ΩΒ5Ξ46ΜΤΛΒ-8ΣΒ εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID.</p> <p>Αρ. πρωτ. 6511/01.09.2020 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. περί «Έκδοση Πρότυπου Υποδείγματος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων για την σύνταξη σχεδίων από τους Δήμους της χώρας».</p> <p>Αρ. πρωτ. 12189/26.11.2020, ΑΔΑ: 6Δ4Ω46ΜΤΛΒ-Ε67, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ»).</p> <p>Αρ. πρωτ. 13230/18.12.2020, έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. περί «Έκδοση Πρότυπου Υποδείγματος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού για την σύνταξη σχεδίων από τους Δήμους της χώρας».</p>
2021	<p>Π.Δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (ΦΕΚ 161/Α΄/2021).</p>
2022	<p>Αρ. πρωτ. 2902/27.04.2022, ΑΔΑ: ΨΝΛΔ46ΝΠΙΘ-Μ57, έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., περί «Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών – Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων.</p> <p>Αρ. πρωτ. Α1841/05.10.2022, ΑΔΑ: 6Μ1Β46ΝΠΙΘ-567, έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., περί «Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων – Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων.</p> <p>Αρ. πρωτ.: Α2033/18.10.2022, ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (2 η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".</p> <p>Αρ. πρωτ.: Α2445/18.11.2022, ΑΔΑ: 64ΕΑ46ΝΠΙΘ-ΔΤΛ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".</p> <p>Αρ. πρωτ.: Α2535/29.11.2022, ΑΔΑ: Ψ3ΡΑ46ΝΠΙΘ-6ΑΚ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (Κατευθυντήριες οδηγίες για την Κήρυξη Περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 25 ν.4662/2020 Φ.Ε.Κ. 27Α΄.</p> <p>Αρ. πρωτ.: Α2614/02.12.2022, ΑΔΑ: Ρ7ΟΒ46ΝΠΙΘ-2ΟΘ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".</p> <p>Αρ. πρωτ.: Α2925/30.12.2022, ΑΔΑ: 6ΦΖΧ46ΝΠΙΘ-ΒΧΕ, εγκύκλιος Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, (4η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών).</p>

2023	N.5056/2023, Φ.Ε.Κ. 163 Α'/06.10.2023, «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών».
	Αρ. πρωτ.: Α1161/18.04.2013, ΑΔΑ: 6ΡΜΙ46ΝΠΙΘ-738, έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. περί «Κατευθυντήριες οδηγίες για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών για λόγους προστασίας από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξαιτίας δασικών πυρκαγιών και οδηγίες για την σύνταξη ειδικών σχεδίων στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 23 παρ. 4 του ν.4662/2020».
	Αρ. πρωτ.: Α1309/ 28.04.2023, ΑΔΑ: ΡΣΛΘ46ΝΠΙΘ-ΝΛ5, έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., περί «5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"».
	Π.Δ. 77/23 (ΦΕΚ 130 Α/27-6-2023) : Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων.
	Άρθρο 25 ν. 5049/2023 (ΦΕΚ 152 Α') «Διαδικασίες κατεπείγουσας εκτέλεσης έργων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας».
N.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206 Α'/12.12.2023, «Αναδιάρθρωση Πολιτικής Προστασίας – Εθνικός Μηχανισμός Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών και διατάξεις για την Κρατική Αρωγή».	
2024	N.5106/24 (ΦΕΚ Α 63') Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας και άλλες επείγουσες διατάξεις.
	Αρ. πρωτ.: Α5519/22.11.2024, ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., περί «Αρμοδιότητες φορέων σε έργα και μέτρα πρόληψης για την αποτροπή πλημμυρικών φαινομένων – Προπαρασκευαστικές δράσεις Δήμων και Περιφερειών.
2025	N.5214/25 (Φ.Ε.Κ. 109Α'/27.06.2025, «Πλαίσιο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας: Διατάξεις για την πολιτική προστασία και το Πυροσβεστικό Σώμα».
	Το Α2933/02.07.2025, ΑΔΑ: 9ΑΥΣ46ΝΠΙΘ-3Φ, έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. περί «Κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαδικασία έκδοσης αποφάσεων κήρυξης ή παράτασης σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας τοπικής κλίμακας».
	Το Α3891/20.08.2025 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. περί «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, στο πλαίσιο προετοιμασίας για την χειμερινή περίοδο 2025-2026.

1. Γενικά.

Οι καταστροφές έχουν σοβαρές επιπτώσεις στις συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων, στην οικονομική απόδοση και στα περιβαλλοντικά αγαθά των χωρών και των κοινωνιών που πλήττουν. Οι επιπτώσεις μπορεί να είναι μακροπρόθεσμες και ίσως ακόμη και μη αναστρέψιμες για τις οικονομικές - κοινωνικές δομές και το περιβάλλον.

Στατιστικά παγκοσμίως, οι καταστροφές προκαλούν πιο σημαντικές ζημιές στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου βρίσκονται οι φτωχότεροι και οι πιο ευάλωτοι πληθυσμοί. Στον αναπτυσσόμενο κόσμο η προστασία απέναντι στις καταστροφές έχει αυξηθεί σε σημαντικό βαθμό εξαιτίας των διαθέσιμων τεχνολογιών και πόρων για την αποτελεσματική πρόληψη, μετριασμό και μείωση της τρωτότητας.

Ο αριθμός των θανάτων και των ζημιών από τις φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές σε παγκόσμια κλίμακα αυξάνεται, αν και δεν υπάρχει μια διεθνής βάση δεδομένων που να καταγράφει με πλήρη επάρκεια όλα τα σχετικά στοιχεία. Παρόλα αυτά όμως, η συχνότητα με την οποία αντιμετωπίζονται οι δυσμενείς επιπτώσεις στο κοινωνικό - οικονομικό σύστημα μειώνεται συνεχώς και αυτό λόγω της σημαντικής προόδου που έχει σημειωθεί στην πρόβλεψη, προειδοποίηση αλλά και στην αντιμετώπιση.

Τις τελευταίες δεκαετίες, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, καταγράφονται συστηματικές δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αποτελεσματική διαχείριση καταστροφών που προκαλούνται από την εκδήλωση φυσικών φαινομένων και τεχνολογικών ατυχημάτων. Οι δράσεις αυτές συνοψίζονται ως το σύνολο των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών έναντι των κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων τους.

Βασικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής πολιτικής για την αντιμετώπιση καταστροφών είναι:

- Η πρόληψη, ετοιμότητα, επέμβαση, άμεση περίθαλψη και μελέτη των αιτίων των καταστροφών.
- Η ανάλυση των κοινωνικό-οικονομικών επιπτώσεων των καταστροφών.
- Η βελτίωση των μέσων και μεθόδων πρόβλεψης όπου είναι εφικτό, π.χ. στις καταστροφές λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων.

Η διαχείριση κάθε καταστροφής έχει σαν βασικό στοιχείο τον προ-κατασταλτικό σχεδιασμό και τη λήψη προληπτικών μέτρων, έτσι ώστε όταν συμβεί το φαινόμενο να μπορεί να εκτονωθεί μέσα από τα μέτρα και τις υποδομές του προ-κατασταλτικού σχεδιασμού και η συμπεριφορά του να μην ξεπεράσει τα όρια του μηχανισμού καταστολής.

Η αντιμετώπιση των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών προϋποθέτει την εμπλοκή και συντονισμένη δράση πολλών υπηρεσιών και φορέων, καθώς και την εφαρμογή στρατηγικών, οι οποίες βασίζονται στον διεπιστημονικό σχεδιασμό, την προληπτική οργάνωση και τον κρατικό συντονισμό.

Η Επιχειρησιακή Οργάνωση μιας οργανωμένης κοινωνίας αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα διαχείρισης και αντιμετώπισης μιας φυσικής ή τεχνολογικής καταστροφής, στοχεύοντας στην μείωση των άμεσων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων που αυτή ενδεχομένως να επιφέρει. Ένα σύστημα επιχειρησιακής οργάνωσης σύμφωνα με την μέχρι σήμερα εμπειρία σε διεθνές επίπεδο, θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Θωράκιση ενάντια σε κάθε είδους φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές.
- Πρόβλεψη, αποτροπή ή ελαχιστοποίηση των φυσικών ή τεχνολογικών κινδύνων και των καταστροφών που αυτοί συνεπάγονται.
- Οργανωμένη, ταχεία και αποτελεσματική επέμβαση κατά την εκδήλωση της καταστροφής.
- Προστασία τόσο του έμφυχου όσο και του άψυχου δυναμικού.
- Προστασία του φυσικού αλλά και του δομημένου περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Μείωση των καταστροφικών συνεπειών και ελαχιστοποίηση του κόστους αντιμετώπισης και αποκατάστασης της καταστροφής.
- Ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στην οικονομία και στην ανάπτυξη.

- Έλεγχο και περιορισμό των αλυσιδωτών δευτερογενών επιπτώσεων που συνήθως ακολουθούν μια καταστροφή.

Η λειτουργία ενός μηχανισμού επιχειρησιακής οργάνωσης βασίζεται στην ορθολογιστική σχεδίαση των σταδίων της πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης (Ε. Λέκκας et al, 2012), (πίν. 1.1).

ΣΤΑΔΙΟ Α	ΠΡΟΛΗΨΗ	Δράσεις που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση των δυνητικών επιπτώσεων των κινδύνων.
ΣΤΑΔΙΟ Β	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ	Δράσεις και μέτρα για την διασφάλιση της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των επιπτώσεων της εκδήλωσης ενός κινδύνου, με στόχο να αποφευχθεί η καταστροφή.
ΣΤΑΔΙΟ Γ	ΑΜΕΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ	Δράσεις κατά την εκδήλωση της καταστροφής με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων και την παροχή βοήθειας στους πληγέντες.
ΣΤΑΔΙΟ Δ	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Αποφάσεις και δράσεις μετά από μια καταστροφή με στόχο την αποκατάσταση των ομαλών συνθηκών διαβίωσης και του περιβάλλοντος.

πίνακας. 1.1 Στάδια Επιχειρησιακής Οργάνωσης Πολιτικής Προστασίας

Στο εγχείρημα αυτό η συνδρομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαδραματίζει τον δικό της σημαντικό ρόλο. Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» με τον Νόμο 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87-07-07-2010) ενδυναμώνεται ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς με την διεύρυνση των χωρικών και θεσμικών αρμοδιοτήτων, ιδιαίτερα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ βαθμού, δύναται να υποστηρίξει και τον ξεχωριστό ρόλο του τοπικού επιπέδου στη διαχείριση κινδύνου καταστροφής, όπως υποδεικνύει η διεθνής και εθνική πρακτική στο θέμα αυτό. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, ένας Δήμος δύναται να κληθεί στην αντιμετώπιση ενός κινδύνου εντός των χωρικών του ορίων και θα πρέπει να προετοιμαστεί και να σχεδιάσει, προκειμένου να διαχειριστεί την καταστροφή στα όριά του, αξιοποιώντας κατάλληλα και ορθολογικά τους απαιτούμενους πόρους.

2. Ερμηνεία όρων σχετικά με τις καταστροφές.

2.1 Η έννοια της καταστροφής.

Η λέξη καταστροφή έχει ένα ευρύ και πολυποίκιλο περιεχόμενο, συνεπώς ο ορισμός της έννοιας δεν είναι κάτι απλό. Έτσι σύμφωνα με την UNISDR (United Nations Office for Disaster Risk Reduction) ως καταστροφή ορίζεται μια σοβαρή διαταραχή της λειτουργίας μιας κοινότητας ή κοινωνίας σε οποιοδήποτε κλίμακα εξαιτίας επικίνδυνων φαινομένων αλληλοεπιδρώνοντας με συνθήκες έκθεσης στον κίνδυνο, τρωτότητας και ικανότητας, που οδηγούν σε ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: ανθρώπινες απώλειες, υλικές απώλειες, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, (UNISDR, 2017).

Στην ελληνική νομοθεσία, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 1299/2003 (Φ.Ε.Κ. 423Β΄/10.4.2003) με την οποία θεσπίζεται το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την ονομασία «Ξενοκράτης», ο ορισμός που δίδεται για την καταστροφή είναι ο εξής: «Καταστροφή νοείται κάθε ταχείας ή βραδείας εξέλιξης φυσικό φαινόμενο ή τεχνολογικό συμβάν στο χερσαίο, θαλάσσιο και εναέριο χώρο, το οποίο προκαλεί εκτεταμένες δυσμενείς επιπτώσεις στον άνθρωπο, καθώς και στο ανθρωπογενές ή φυσικό περιβάλλον».

2.2 Κίνδυνος και δυνητική καταστροφή.

Ο κίνδυνος αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης ζωής και των καθημερινών δραστηριοτήτων. Κανένα άτομο δεν είναι δυνατό να ζει σε περιβάλλον απόλυτα ασφαλές και να μην διατρέχει τον παραμικρό κίνδυνο. Οι έννοιες κίνδυνος και δυνητική καταστροφή διαχωρίζονται ως εξής: η έννοια δυνητική καταστροφή αναφέρεται στην απειλή που υφίσταται δυνητικά η ανθρώπινη ζωή ή οι ιδιοκτησίες ενώ η έννοια κίνδυνος αναφέρεται στην πιθανότητα να συμβεί κάποια καταστροφή. Για την αποσαφήνιση των δυο αυτών εννοιών χρησιμοποιείται το παράδειγμα δύο ανθρώπων που διασχίζουν

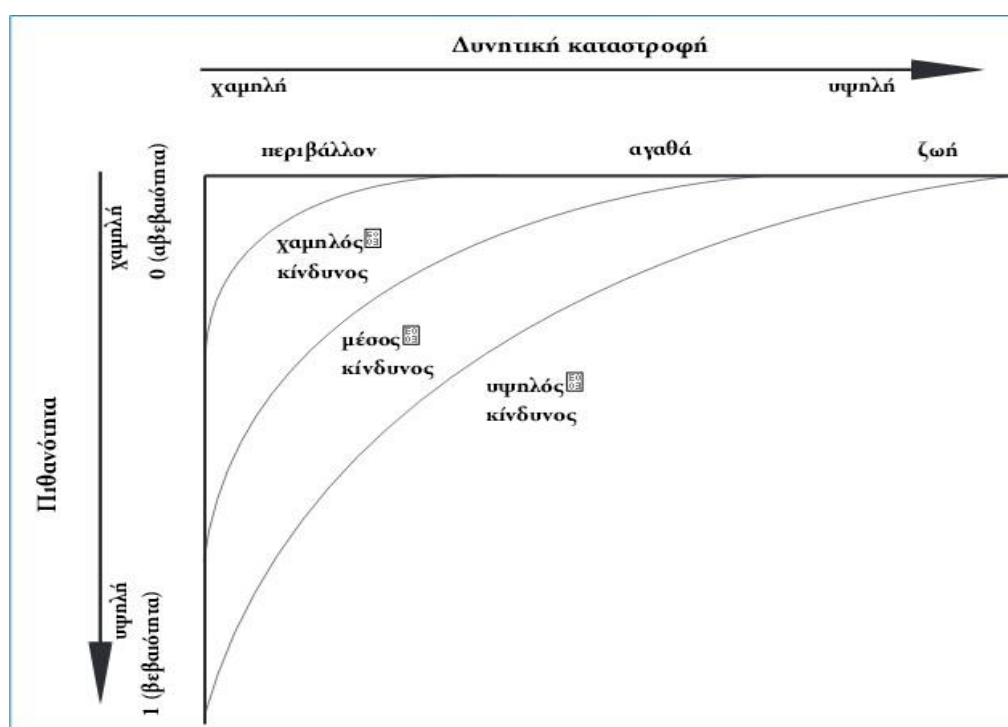
ένα ωκεανό, ο ένας με μία σανίδα και ο άλλος με μία βάρκα. Η δυνητική καταστροφή (θάνατος από πνιγμό) είναι ίδια και για τους δύο, ενώ ο κίνδυνος (πιθανότητα πνιγμού) είναι διαφορετικός. Αν ο πνιγμός τελικά συμβεί θα έχουμε καταστροφή, την πραγματοποίηση δηλαδή της δυνητικής καταστροφής.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4662/2020 ως κίνδυνος Hazard) ορίζεται ένα δυνητικά καταστροφικό γεγονός, φαινόμενο ή ανθρώπινη δραστηριότητα που μπορεί να προκαλέσει απώλειες ζωής ή τραυματισμούς, ζημιές σε περιουσίες, κοινωνικές και οικονομικές διαταραχές ή περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Οι δυνητικές καταστροφές διακρίνονται σε τρία είδη:

- Καταστροφές στους ανθρώπους- θάνατοι, τραυματισμοί, ασθένειες.
- Καταστροφές σε αγαθά- οικονομικές απώλειες, καταστροφές ιδιοκτησιών.
- Καταστροφές στο περιβάλλον- καταστροφές στη χλωρίδα και την πανίδα, μόλυνση.

Η πιθανότητα εμφάνισης ενός καταστροφικού φαινομένου τοποθετείται σε μια θεωρητική κλίμακα από το 0 έως το 1 (από την αβεβαιότητα έως την βεβαιότητα). Αν και οι υλικές καταστροφές καθώς και οι καταστροφές στο περιβάλλον έχουν δραματικές επιπτώσεις στα κοινωνικά και οικονομικά συστήματα, είναι γενικά αποδεκτό ότι η άμεση απειλή της ανθρώπινης ζωής αποτελεί την πιο σοβαρή καταστροφή που μπορεί να αντιμετωπίσει ο άνθρωπος (Ε. Λέκκας, Φυσικές & Τεχνολογικές καταστροφές, 2000).

πίνακας 2.1 Θεωρητικοί συσχετισμοί μεταξύ της δριμύτητας μιας δυνητικής περιβαλλοντικής καταστροφής, της πιθανότητας εμφάνισης και του κινδύνου.

Πηγή: (Ε. Λέκκας, Φυσικές & τεχνολογικές καταστροφές, 2000).

2.3 Κίνδυνος Καταστροφής.

Ο όρος κίνδυνος καταστροφής αναφέρεται στις δυνητικές απώλειες: σε ανθρώπινες ζωές, στην κατάσταση της υγείας, σε μέσα επιβίωσης, στις περιουσίες, και σε υπηρεσίες που θα μπορούσαν να συμβούν σε μια συγκεκριμένη κοινότητα ή κοινωνία για μια συγκεκριμένη μελλοντική χρονική περίοδο (UNISDR, 2011).

Ο ορισμός του κινδύνου καταστροφής αντικατοπτρίζει την αντίληψη των καταστροφών ως το αποτέλεσμα μιας αδιάλειπτης και συνεχούς παρουσίας του κινδύνου. Ο κίνδυνος καταστροφής αποτελείται από διάφορους τύπους δυνητικών απωλειών οι οποίοι είναι συχνά δύσκολο να καθοριστούν σε ποσοτικά μετρήσιμα μεγέθη. Ωστόσο, με την επίγνωση των κυρίαρχων κινδύνων που

απειλούν τον πληθυσμό και την κοινωνικό - οικονομική ανάπτυξη, ο κίνδυνος καταστροφής θα μπορούσε να αποτιμηθεί και να χαρτογραφηθεί σε μεγάλη χρονική περίοδο τουλάχιστον.

2.4 Τρωτότητα.

Με τον όρο αυτό αναφερόμαστε στις συνθήκες που έχουν καθοριστεί από φυσικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες ή διαδικασίες που αυξάνουν την ευπάθεια μιας κοινωνίας στις επιπτώσεις των κινδύνων (UNISDR, 2011).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4662/2020 ως τρωτότητα (Vulnerability) ορίζονται οι συνθήκες που καθορίζονται από φυσικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες ή διεργασίες που αυξάνουν την ευπάθεια μιας κοινωνίας στις επιπτώσεις των κινδύνων.

2.5 Διαχείριση κινδύνου καταστροφής.

Η συστηματική διαδικασία της χρήσης διοικητικών οδηγιών, οργάνωσης, επιχειρησιακών ικανοτήτων και ικανοτήτων υλοποίησης τακτικών, στρατηγικών και ικανοτήτων θωράκισης της κοινωνίας με στόχο την μείωση των επιπτώσεων των κινδύνων και την πιθανότητα εκδήλωσης καταστροφών (UNISDR, 2011).

Η διαχείριση κινδύνου καταστροφής στοχεύει να αποφύγει, να μειώσει ή να μεταφέρει τις δυσμενείς συνέπειες των κινδύνων μέσω ενεργειών και μέτρων για την πρόληψη, τον μετριασμό και την προετοιμασία.

2.6 Ο κύκλος της διαχείρισης καταστροφών.

Ο λόγος που χρησιμοποιείται ο κύκλος σαν σχηματική αναπαράσταση των φάσεων της διαχείρισης καταστροφών οφείλεται στο ότι η επιτυχής απόκριση σε μια καταστροφή βασίζεται στον σωστό προ καταστροφικό σχεδιασμό και αντίστοιχα ο προ καταστροφικός σχεδιασμός είναι αποτέλεσμα μιας σωστής απόκρισης σε μια καταστροφή.

εικόνα 2.1 Ο κύκλος της διαχείρισης καταστροφών. Πηγή: (Ε. Λέκκας et al, 2009)

Στην εικόνα 2.1 μπορούμε να διακρίνουμε τις φάσεις και τα στάδια του κύκλου διαχείρισης καταστροφών τα οποία είναι:

- Η φάση της ανάπτυξης που περιλαμβάνει τα στάδια της πρόληψης, του μετριασμού και της ετοιμότητας.
- Η φάση των επιπτώσεων κατά την οποία ενεργοποιείται ο σχεδιασμός της διαχείρισης έκτακτης ανάγκης
- Η φάση της απόκρισης που περιλαμβάνει τα στάδια της άμεσης απόκρισης, της ανάκαμψης και της επανακατοίκησης (Ε. Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4662/2020 ως κύκλος διαχείρισης καταστροφών (Disaster Management Cycle) ορίζεται το σύνολο των τακτικών και δια- χειριστικών αποφάσεων και επιχειρησιακών δραστηριοτήτων σε όλα τα στάδια και τις φάσεις του κύκλου της καταστροφής, ήτοι της πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης.

2.7 Διακινδύνευση.

Με τον όρο διακινδύνευση (risk) αναφερόμαστε στην πιθανότητα επιζήμιων συνεπειών ή στις αναμενόμενες απώλειες (θάνατοι, τραυματισμοί, περιουσία, συνθήκες διαβίωσης, οικονομική δραστηριότητα που διαταράχτηκε) ή ζημιές στο περιβάλλον που προκύπτουν από την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους και στις εκάστοτε συνθήκες τρωτότητας.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4662/2020 ως διακινδύνευση (Risk) ορίζονται οι πιθανές ανθρώπινες, υλικές ή περιβαλλοντικές απώλειες σε καθορισμένη χρονική περίοδο, οι οποίες είναι αποτέλεσμα του συνδυασμού κινδύνων, συνθηκών τρωτότητας και ανεπάρκειας ικανότητας ή κατάλληλων μέτρων για τη μείωση των δυνητικών αρνητικών συνεπειών.

Τα βασικά στοιχεία της διακινδύνευσης (R) είναι:

- η πιθανότητα εκδήλωσης ενός γεγονότος- Κίνδυνος (H)
- ο βαθμός της ευπάθειας (τρωτότητα) του εκτιθέμενου στοιχείου- Τρωτότητα (V)
- η τρωτότητα αντισταθμίζεται από την ικανότητα (capacity) (C) να αντιμετωπίσει το καταστροφικό γεγονός.

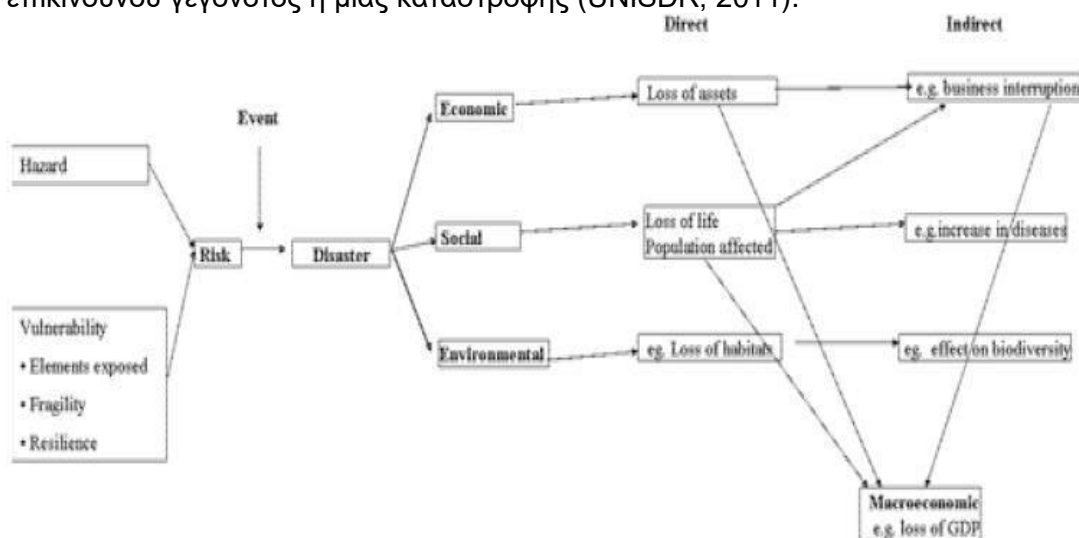
Συμβατικά η διακινδύνευση εκφράζεται από την σχέση:

$$\text{Risk} = \text{Hazard} \times \text{Vulnerability} / \text{Capacity}$$

Οι αρνητικές συνέπειες ή καταστροφή, εξαρτώνται από την πιθανότητα και ένταση του κινδύνου καθώς και την ευπάθεια των εκτεθειμένων στοιχείων βασισμένη σε φυσικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

2.8 Οι επιπτώσεις των καταστροφών.

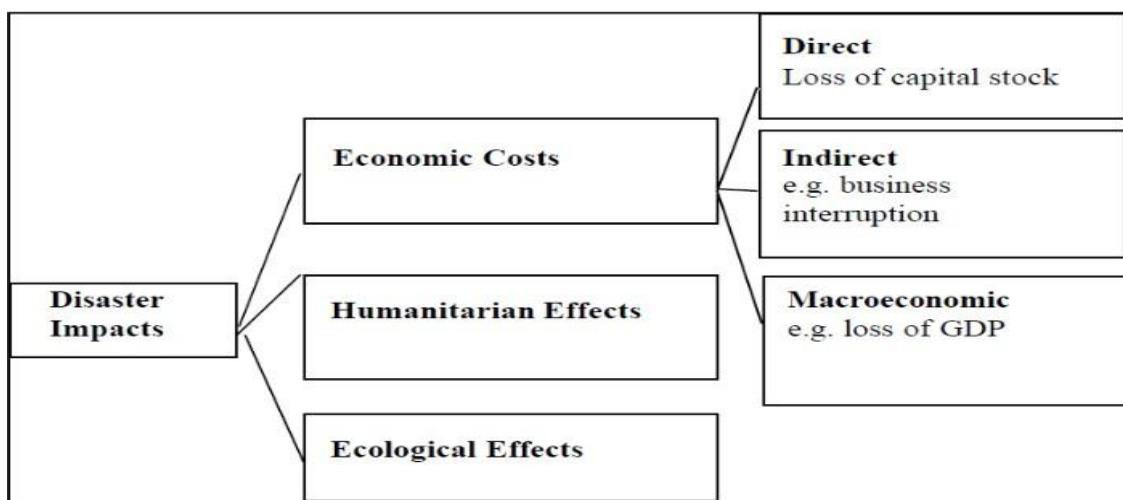
Συχνά ως κίνδυνος ορίζεται η πιθανότητα των δυνητικών επιπτώσεων που μπορούν να επηρεάσουν τους ανθρώπους, τις περιουσίες τους και το περιβάλλον (Mechler, 2005). Οι επιπτώσεις είναι το σύνολο των συνεπειών, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών αλλά και των θετικών συνεπειών ενός επικίνδυνου γεγονότος ή μιας καταστροφής (UNISDR, 2011).

πίνακας 2.2 Κίνδυνοι φυσικών καταστροφών και κατηγορίες δυνητικών επιπτώσεων των καταστροφών. Πηγή: (Mechler, 2005).

Σε μια καταστροφή εμφανίζονται ανθρωπιστικές- κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, κατηγοριοποίηση βάσει του είδους της επίπτωσης. Οι ανθρωπιστικές- κοινωνικές επιπτώσεις περιλαμβάνουν τους θανάτους και τους τραυματισμούς, τον εκτοπισμό πληθυσμού, τις ψυχολογικές επιπτώσεις κ.α. Στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις περιλαμβάνονται η απώλεια αρόσιμης

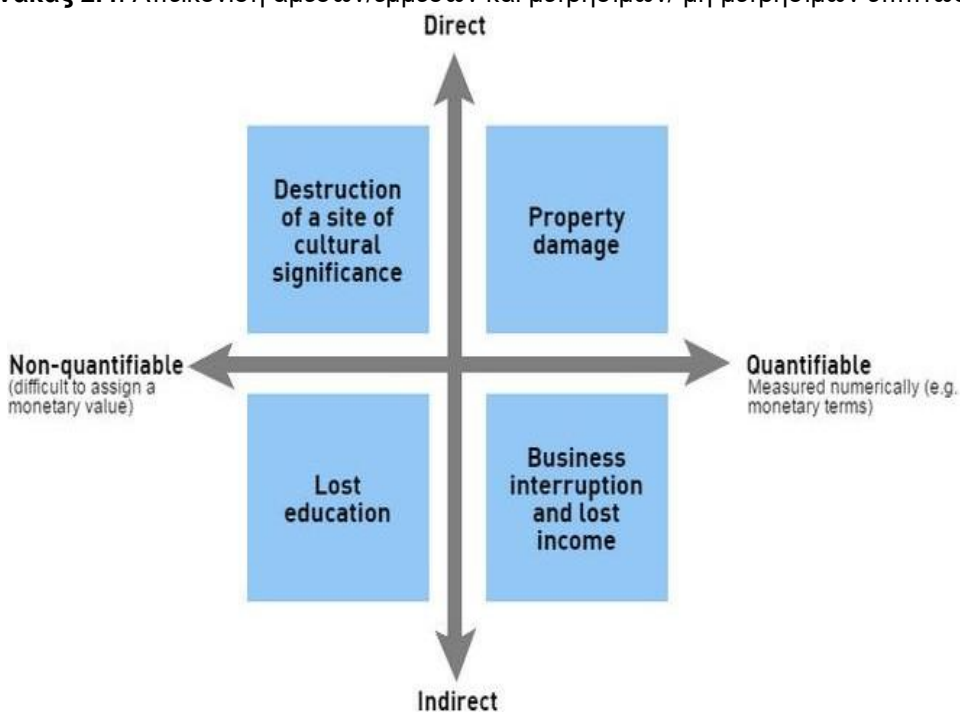
γης, δασών, βιοτόπων, η ζημιά στα οικοσυστήματα κ.α. Οι οικονομικές επιπτώσεις συνήθως ομαδοποιούνται σε τρεις κατηγορίες: άμεσες, έμμεσες και μακροοικονομικές επιπτώσεις.

πίνακας 2.3. Επιπτώσεις των καταστροφών.
 Πηγή: (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

Επίσης οι επιπτώσεις μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως και προς τον τύπο των επιπτώσεων, δηλαδή σε άμεσες και έμμεσες, απτές και μη απτές, μετρήσιμες και μη μετρήσιμες.

πίνακας 2.4. Απεικόνιση άμεσων/έμμεσων και μετρήσιμων/ μη μετρήσιμων επιπτώσεων.

Πηγή: (PREVENTIONWEB, 2015).

Οι άμεσες επιπτώσεις λόγω καταστροφών αναφέρονται σε άμεσα μετρήσιμες απώλειες όπως ο αριθμός των νεκρών, τα κτίρια που καταστράφηκαν, οι υποδομές που επλήγησαν κ.α. Οι έμμεσες επιπτώσεις περιλαμβάνουν μείωση του εισοδήματος και του επιπέδου διαβίωσης των ανθρώπων και διαταραχές στη ροή αγαθών και υπηρεσιών ως αποτέλεσμα της καταστροφής (PREVENTIONWEB, 2015).

Έτσι για κάθε μια από τις τρεις κυριότερες κατηγορίες επιπτώσεων των καταστροφών, τις ανθρωπιστικές- κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές έχουμε την ακόλουθη διάκριση όσον αφορά τις άμεσες και έμμεσες απώλειες:

I. Οι ανθρωπιστικές- κοινωνικές επιπτώσεις μπορεί να επηρεάζουν μεμονωμένα άτομα ή και ολόκληρες κοινωνίες.

Άμεσες επιπτώσεις σε αυτή την κατηγορία είναι: οι απώλειες ανθρώπινων ζώων, οι τραυματισμοί, η απώλεια σημαντικών ενθυμίων, ζημιές σε πολιτισμικά και κληρονομικά τοπία.

Έμμεσες απώλειες είναι: η αύξηση των ασθενειών, αύξηση των συμπτωμάτων στρες ή αύξηση των περιστατικών κατάθλιψης, διακοπή της παρακολούθησης των σχολικών μαθημάτων, διαταραχές στην κοινωνική δομή, διαταραχές στο περιβάλλον διαβίωσης, απώλεια των κοινωνικών επαφών και σχέσεων (Mechler, 2005).

II. Οι οικονομικές επιπτώσεις συνήθως ομαδοποιούνται σε τρεις κατηγορίες: τις άμεσες, τις έμμεσες και τις μακροοικονομικές ή και δευτερεύουσες επιπτώσεις.

Οι άμεσες οικονομικές επιπτώσεις είναι κυρίως οι άμεσες ζημιές ή καταστροφές στις περιουσίες ή στα αποθηκευμένα αγαθά. Οι επιπτώσεις αυτές μπορούν να διαιρεθούν σε εκείνες που επηρεάζουν τον ιδιωτικό, τον δημόσιο και τον παραγωγικό τομέα.

Οι συνέπειες στον ιδιωτικό τομέα αναφέρονται σε ζημιές ή απώλειες σε σπίτια και διαμερίσματα καθώς και στο περιεχόμενο αυτών όπως τα έπιπλα και οι οικοσκευές.

Στον δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται οι ζημιές στις εκπαιδευτικές δομές όπως τα σχολεία, στις εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών υγείας (νοσοκομεία), στις υποδομές των μεταφορών (δρόμοι, λιμάνια, γέφυρες, αεροδρόμια), στις υποδομές ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης καθώς επίσης στα δίκτυα παροχής ενέργειας. Ακόμη μια άμεση επίπτωση στον δημόσιο τομέα είναι οι επιπλέον έκτακτες δαπάνες που θα χρειαστούν για την ανακούφιση του πληγέντος πληθυσμού κατά την διάρκεια και αμέσως μετά από ένα καταστροφικό γεγονός.

Στον παραγωγικό τομέα ανήκουν οι απώλειες σε μηχανικό εξοπλισμό και γενικά οι απώλειες στο παραγωγικό κεφάλαιο.

Οι έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις συμβαίνουν ως συνέπεια της καταστροφής που επηρεάζει τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις και απεικονίζουν το πόσο διαταράσσονται οι φυσιολογικοί ρυθμοί ζωής.

Τέτοιου είδους συνέπειες είναι η μειωμένη παραγωγή εξαιτίας της διακοπής της οικονομικής δραστηριότητας, η αύξηση των τιμών εξαιτίας της διακοπής της οικονομικής δραστηριότητας που με την σειρά της οδηγεί σε μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, αύξηση του κόστους παραγωγής ως συνέπεια των καταστραμμένων υποδομών (π.χ. δρόμοι κ.α.) που δυσχεραίνουν την διανομή των προϊόντων, μείωση των μισθών εξαιτίας της διακοπής λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Για τον υπολογισμό των μακροοικονομικών επιπτώσεων λαμβάνεται υπόψιν μια διαφορετική προοπτική και εκτίμηση του συνόλου των επιπτώσεων στις οικονομικές μεταβλητές όπως το Εγχώριο Ακαθάριστο Προϊόν (Α.Ε.Π.), η κατανάλωση και ο πληθωρισμός εξαιτίας των συνεπειών της καταστροφής. Καθώς επίσης και τον καταμερισμό των κυβερνητικών πόρων για την ανακούφιση των πληγέντων και για την προσπάθεια ανοικοδόμησης.

Οι μακροοικονομικές συνέπειες συμπεριλαμβάνουν και κάποιες από τις έμμεσες επιπτώσεις όπως την ανακούφιση των πληγέντων και τις προσπάθειες αποκατάστασης των ζημιών, αυτές οι επιπτώσεις δεν μπορούν να προστεθούν στις άμεσες και έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις χωρίς να αποτελούν διπλή εγγραφή καθώς έχουν ήδη αποτιμηθεί.

Επίσης θα πρέπει να μην ξεχνάμε πως τόσο οι ανθρωπιστικές- κοινωνικές όσο και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις έχουν οικονομικές συνέπειες. Ενώ και το αντίθετο ισχύει καθώς η απώλεια της εργασίας και των μέσων επιβίωσης μπορούν να επηρεάσουν την ανθρώπινη υγεία και την ευημερία.

III. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις συνήθως διαχωρίζονται σε δυο κατηγορίες, η πρώτη αφορά τις επιπτώσεις στον περιβάλλον ως πάροχος αγαθών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν όπως το νερό για κατανάλωση ή άρδευση και η γη γεωργική χρήση. Αυτές οι επιπτώσεις πρέπει να υπολογιστούν στις οικονομικές επιπτώσεις.

Η δεύτερη κατηγορία σχετίζεται με το περιβάλλον ως αξία υποδομών. Συνέπειες στη βιοποικιλότητα ή στο φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία, όπου δεν είναι άμεσα μετρήσιμες.

Οι φυσικές καταστροφές κάποιες φορές ίσως έχουν και θετικές συνέπειες στο περιβάλλον όπως αύξηση των βοσκότοπων και αύξηση των διαθέσιμων πόρων νερού (Mechler, 2005).

	Monetary		Non-monetary	
	Direct	Indirect	Direct	Indirect
Social				
Households			Number of casualties Number of injured Number affected	Increase of diseases Stress symptoms
Economic				
<i>Private sector</i>				
Households	Housing damaged or destroyed	Loss of wages, reduced purchasing power		Increase in poverty
<i>Public sector</i>				
Education Health Water and sewage Electricity Transport Emergency spending	Assets destroyed or damaged: buildings, roads, machinery, etc.	Loss of infrastructure services		
<i>Economic Sectors</i>				
Agriculture Industry Commerce Services	Assets destroyed or damaged: buildings, machinery, crops etc.	Losses due to reduced production		
Environmental			Loss of natural habitats	Effects on biodiversity
Total				

πίνακας 2.5 Άμεσες και έμμεσες μετρήσιμες επιπτώσεις των καταστροφών. Πηγή: (Mechler, 2005).

Ακόμη η χρονική διάσταση έχει μεγάλη σημασία ως προς τις επιπτώσεις καθώς η διάκριση σε άμεσες και έμμεσες απώλειες εξαιτίας μιας καταστροφής έχει να κάνει και με το χρόνο που αυτές συμβαίνουν. Οι άμεσες απώλειες συμβαίνουν κυρίως τη στιγμή της καταστροφής ή σε μικρό χρονικό διάστημα ενώ οι έμμεσες μπορεί να συμβούν σε μεγαλύτερο διάστημα, έως και πέντε ετών.

3. Ταξινόμηση των καταστροφών / Αναγνώριση κινδύνων.

Παλαιότερα ο όρος καταστροφή ήταν σχεδόν συνυφασμένος με τη φυσική καταστροφή, δηλαδή με ακραίες εκδηλώσεις φυσικών φαινομένων, που είχαν ως συνέπεια μεγάλες απώλειες. Οι καταστροφές παρουσιάζουν ποικίλους γενεσιουργούς μηχανισμούς, τρόπους και χρονικές κλίμακες εκδήλωσης, καθώς επίσης και ποικίλες συνέπειες.

Με βάση την ταξινόμηση των γενεσιουργών μηχανισμών και των τρόπων εκδήλωσης των καταστροφών, είναι προφανές ότι η πρώτη ταξινόμηση που μπορεί να γίνει για τις καταστροφές είναι η διάκριση σε δυο μεγάλες κατηγορίες:

Φυσικές καταστροφές, όπου ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται σε διεργασίες που γίνονται στη φύση με ή χωρίς την παρουσία του ανθρώπου.

Οι φυσικές καταστροφές περιλαμβάνουν:

- τις γεωφυσικές - γεωλογικές καταστροφές
- τις υδρομετεωρολογικές καταστροφές
- τις βιολογικές καταστροφές

Ανθρωπογενείς καταστροφές, όπου ο γενεσιουργός μηχανισμός έγκειται στην τεχνολογική ανάπτυξη ή/και την επιθετική συμπεριφορά του ανθρώπου (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015). Οι ανθρωπογενείς καταστροφές περιλαμβάνουν:

- τις τεχνολογικές καταστροφές
- τις φυσικό- τεχνολογικές καταστροφές (Na- Tech).

Οι κίνδυνοι, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο σχέδιο «Ξενοκράτης» συνοψίζονται ως κάτωθι:

Φυσικοί κίνδυνοι

- Δασικές Πυρκαγιές
- Σεισμοί και συνοδά φαινόμενα
- Πλημμύρες
- Κατολισθήσεις

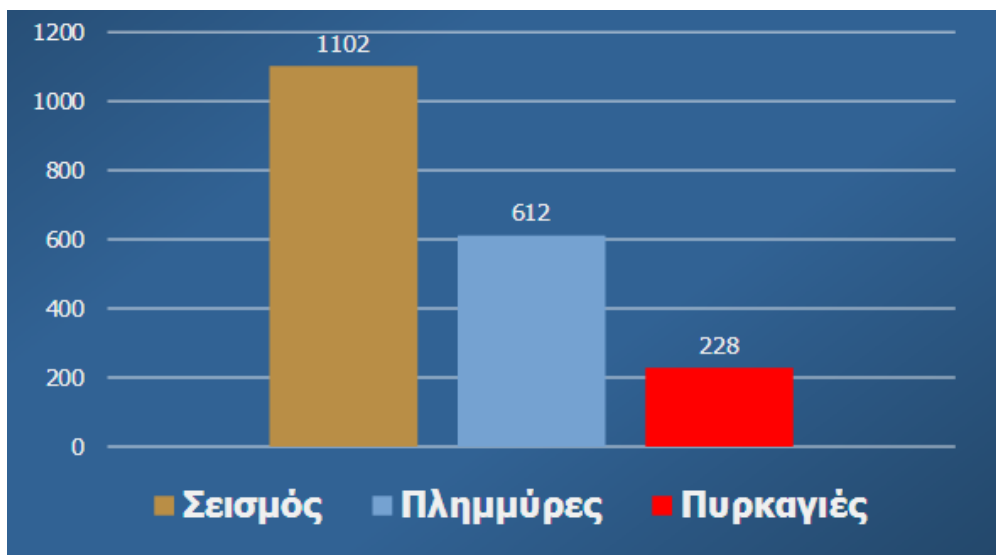
- Ακραία καιρικά φαινόμενα(Αστραπές, ισχυρές καταιγίδες, χαλαζοπτώσεις, χιονοπτώσεις, παγετός, ανεμοστρόβιλοι, tsunami)
- Παράκτια και χερσαία διάβρωση
- Ηφαιστειακή έκρηξη

Τεχνολογικοί κίνδυνοι

- Διαρροή Ραδιενέργειας
- Διασπορά, διαφυγή βιολογικών ουσιών
- Καταστροφή μονάδας αποθήκευσης, δικτύου μεταφοράς ή σταθμού διανομής φυσικού αερίου
- Καταστροφή μονάδας παραγωγής, πυλώνων γραμμών μεταφοράς ή σταθμού διανομής ηλεκτρικής ενέργειας
- Διαρροή, διαφυγή επικίνδυνων ουσιών
- Πυρκαγιά σε εγκαταστάσεις
- Επικίνδυνη ρύπανση

3.1.Φυσικές καταστροφές.

Ο όρος «φυσικές καταστροφές» αναφέρεται σε καταστροφές που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα. Αυτά τα φαινόμενα (όπως οι σεισμοί, οι κυκλώνες, οι πλημμύρες κ.λπ.) είναι στην τεχνική ορολογία γνωστά με τον όρο «φυσικοί κίνδυνοι». Ο όρος αυτός μπορεί να είναι παραπλανητικός, γιατί υπονοεί ότι οι καταστροφές είναι αποτέλεσμα μόνο κάποιου φυσικού κινδύνου, ενώ στην πραγματικότητα οι ανθρώπινες δραστηριότητες είναι ένας καθοριστικός παράγοντας που συμβάλλει στη δημιουργία μίας καταστροφής (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

πίνακας 3.1. Θάνατοι από φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα. Πηγή: (Διακάκης, 2016).

Μία φυσική καταστροφή είναι η συνέπεια ενός φυσικού κινδύνου. (Ένας φυσικός κίνδυνος είναι μία κατάσταση που έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει ένα γεγονός το οποίο θα έχει επικίνδυνη επίδραση στους ανθρώπους.)

Προκύπτει από τις φυσικές διαδικασίες του περιβάλλοντος, ενώ οι φυσικοί κίνδυνοι μπορεί να συσχετίζονται μεταξύ τους ή και να προέρχονται από άλλους) η οποία περνάει από το στάδιο της πιθανότητας σε μία ενεργή φάση και κατά συνέπεια έχει επιπτώσεις στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Δεν είναι λίγοι ωστόσο εκείνοι που ασκούν κριτική στον όρο «φυσικές» καθώς θεωρούν ότι ένα φυσικό φαινόμενο - κίνδυνος δεν θα καταλήξει ποτέ σε καταστροφή χωρίς την ανθρώπινη συμμετοχή.

Για παράδειγμα μια έκρηξη ηφαιστείου σε μια μη κατοικημένη περιοχή αποτελεί ένα εξαιρετικής σημασίας φυσικό φαινόμενο αλλά όχι μια καταστροφή. Αντίθετα αύξηση της συχνότητας ισχυρών καταιγίδων και όξυνση καταστροφικών πλημμυρών μπορούν να οδηγήσουν σε καταστροφές λόγω των

ανθρώπινων δραστηριοτήτων όπως αποστραγγιστικών έργων και αποψίλωσης δασών, τα οποία διαταράσσουν το περιβάλλον και οδηγούν σε κλιματικές αλλαγές (Smith, 1996). Για τον λόγο αυτό οι φυσικές καταστροφές είναι αποτέλεσμα της σύγκρουσης των γεωφυσικών διαδικασιών με την ανθρώπινη δραστηριότητα, επομένως ο άνθρωπος και οι δράσεις του διατηρούν τον κεντρικό ρόλο ακόμα και στις φυσικές καταστροφές.

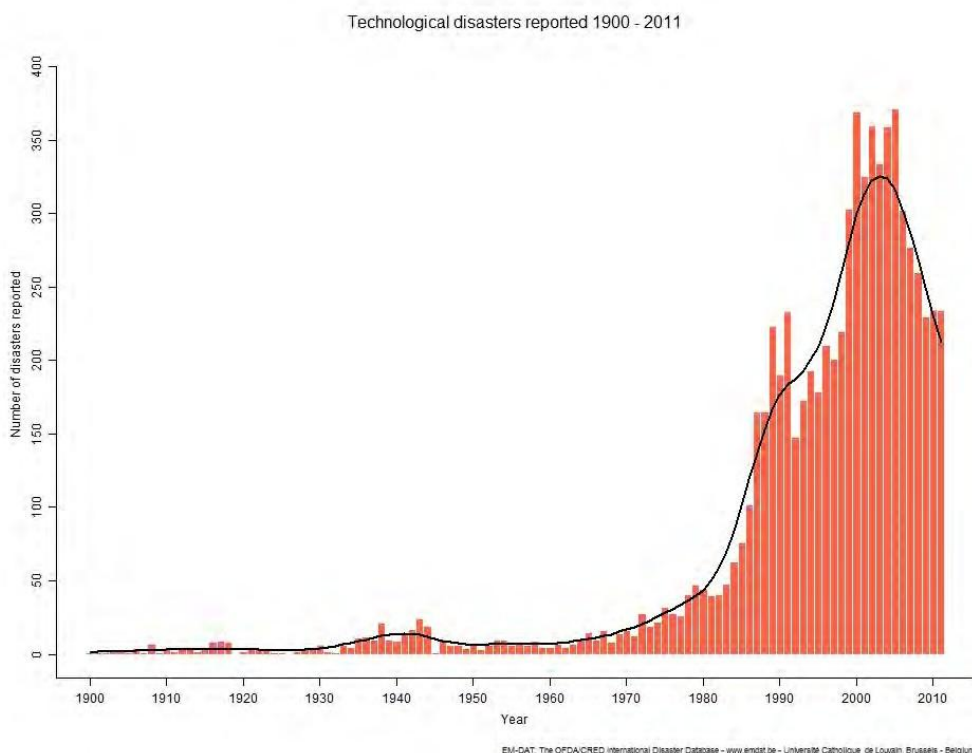
Μια φυσική καταστροφή είναι ένα απροσδόκητο γεγονός ασυνήθιστου μεγέθους που οι άνθρωποι δεν αναμένουν και γι' αυτό είναι τελικά πολύ δύσκολο να το ελέγξουν. Οι φυσικές καταστροφές εκτός από τις άμεσες επιδράσεις όπως καταστροφή ιδιοκτησιών, τραυματισμούς ακόμα και θανάτους, προκαλούν και έμμεσες οι οποίες μπορεί να μην είναι τόσο εμφανείς είναι όμως πολύ επιβλαβείς για το περιβάλλον και μπορούν να αυξήσουν δραματικά τον χρόνο ανάκαμψης μιας περιοχής από μια καταστροφή. Ένα άλλο σημαντικό χαρακτηριστικό των φυσικών κινδύνων είναι ότι τις περισσότερες φορές οι φυσικοί κίνδυνοι και καταστροφές συνδυάζονται μεταξύ τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μια φυσική καταστροφή να συνοδεύεται από μια άλλη πολλαπλασιάζοντας έτσι την δυσκολία αντιμετώπισης των φαινομένων αυτών.

Για παράδειγμα μια ηφαιστειακή έκρηξη μπορεί να προκαλέσει μια σημαντική σεισμική δόνηση ή ακόμη και ένα tsunami, τα οποία με τη σειρά τους μπορεί να προκαλέσουν άλλες καταστροφές όπως φωτιές, πλημμύρες ή κατολισθήσεις.

Οι φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με την διάκριση που ακολουθείται από το ISDR (International Strategy for Disaster Reduction) χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες :

- **Υδρομετεωρολογικές** καταστροφές που περιλαμβάνουν , ξηρασίες , λιμούς , ακραίες θερμοκρασίες , καταιγίδες , πλημμύρες , δασικές πυρκαγιές , ανεμοθύελλες , αμμοθύελλες , τυφώνες , λιώσιμο πάγων και χιονοστιβάδες.
- **Γεωφυσικές – γεωλογικές** καταστροφές που περιλαμβάνουν : σεισμούς , κατολισθήσεις , καθιζήσεις , λασποροές , διάβρωση εδαφών , tsunami και ηφαιστειακές εκρήξεις, (www.emdat.be).
- **Βιολογικές** καταστροφές που περιλαμβάνουν : επιδημίες σε ανθρώπους , φυτά , ζώα και έντομα.

Στο παρακάτω γράφημα (εικ. 3.1) , παρατηρούμε τον αριθμό των φυσικών καταστροφών όπως αυτές έχουν καταγραφεί από το 1900 μέχρι και τις μέρες μας :

εικόνα 3.1 Πηγή : <http://www.emdat.be/natural-disasters-trends>

Ένα σημαντικό πρόβλημα – παρανόηση που αφορά τις φυσικές καταστροφές ξεκινά από την αντίληψη ότι το στο φυσικό περιβάλλον δεν χρειάζεται να φερόμαστε με ιδιαίτερη προσοχή. Αυτή η θεώρηση έχει χαρακτηριστεί ως τεχνοκρατική διότι θεωρεί ότι η ανθρώπινη ευφυΐα είναι τέτοια που υπερισχύει του κινδύνου από μια καταστροφή είτε γιατί μπορεί να αλλάξει τον κίνδυνο είτε γιατί μπορεί να κάνει το περιβάλλον ασφαλές για τον άνθρωπο (Λέκκας, 2000). Κάτι τέτοιο φυσικά δεν ισχύει καθώς καμία κοινωνία όσο αναπτυγμένη και να είναι δεν μπορεί να προβλέψει και να αντιμετωπίσει μια φυσική καταστροφή με απόλυτα αποτελεσματικό τρόπο. Η ανθρώπινη αδυναμία και η τρωτότητα απέναντι στις φυσικές καταστροφές πολύ συχνά οφείλεται τόσο στην άγνοια των συνεπειών από μια καταστροφή όσο και στον πολύ περιορισμένο βαθμό στον οποίο μια δεδομένη τεχνολογία μπορεί να τροποποιήσει μια φυσική κατάσταση. Επίσης η τάση του ανθρώπου να ξεχνάει κατά την περίοδο ηρεμίας που μεσολαβεί μεταξύ των καταστροφών σημαίνει ότι ο καθορισμός και η αντιμετώπιση του γεγονότος καθώς και η πρόβλεψη των συνεπειών του δεν θα είναι αποτελεσματική λόγω έλλειψης χρόνου.

Σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον στο οποίο οι φυσικές καταστροφές αυξάνονται και οι συνέπειες τους πλήττουν όλο και μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού, κάθε κοινωνία που δεν αντιλαμβάνεται την σπουδαιότητα του να σέβεται το φυσικό περιβάλλον, δεν διδάσκεται από την προηγούμενη εμπειρία, δεν μετουσιώνει σε αδιαμφισβήτητες λύσεις και συνταγές τα όσα έχει διδαχθεί με το πέρασμα των χρόνων και δεν εκμεταλλεύεται στο έπακρο τα τεχνολογικά επιτεύγματα που επιτρέπουν την καλύτερη και εγκυρότερη πρόγνωση και παρακολούθηση των φυσικών φαινομένων είναι καταδικασμένη να υποφέρει από απώλειες σε όλα τα επίπεδα.

Επίσης, η περιβαλλοντική υποβάθμιση είναι ένας ειδικός τύπος φυσικής καταστροφής, που είναι αποτέλεσμα των ακατάλληλων πρακτικών καλλιέργειας, κτηνοτροφίας, κατοίκησης ή απαίτηση καύσιμης ξυλείας. Τα φαινόμενα που προκύπτουν όπως η ερημοποίηση, η αποψίλωση των δασών, η διάβρωση, η απόθεση ιζημάτων ή οι πλημμύρες συχνά προκαλούν καταστροφές. Τέτοια παραδείγματα είναι η αυξημένη συχνότητα πλημμυρών εξαιτίας των ακατάλληλων γεωργικών πρακτικών στα ανάντη μία λεκάνης (υδροκριτική περιοχή) και η αυξημένη ερημοποίηση εξαιτίας της υπέρ-βόσκησης ή της κακής χρήσης των υδάτινων πόρων. Αυτός ο τύπος καταστροφής αποτελεί μία αυξανόμενη ανησυχία, όχι μόνον εξαιτίας των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αλλά και επειδή μπορεί να οδηγήσει στη μετακίνηση μεγάλων τμημάτων πληθυσμού. Η κοινωνική αναταραχή που προκύπτει μπορεί να προκαλέσει μεγάλα προβλήματα (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

3.1.1 Αίτια και τρόπος εκδήλωσης των φυσικών καταστροφών.

Οι φυσικές καταστροφές αποτελούν στιγμιαίες εκδηλώσεις γεωλογικών φαινομένων, τα οποία συνιστούν μακροχρόνιες φυσικές διεργασίες μεταβολών μέσα στη λιθόσφαιρα, οι οποίες όμως έχουν επιπτώσεις πάνω στην επιφάνεια της Γης στην επαφή της με την υδρόσφαιρα, την βιόσφαιρα και την ατμόσφαιρα. Είναι βασικό να γίνει αντιληπτό ότι τα καταστροφικά φαινόμενα δεν είναι τυχαία κατανομημένα ούτε ως προς τον χώρο εκδήλωσης, ούτε ως προς τον χρόνο. Ως προς τον χώρο συνδέονται με συγκεκριμένες γεωλογικές – τεκτονικές δομές (π.χ. ρήγματα και ηφαίστεια) ενώ ως προς τον χρόνο αποτελούν εκδηλώσεις αέναα επαναλαμβανόμενων φαινομένων, τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν κάποιους ρυθμούς επανάληψης (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

3.1.2 Γεωλογικές καταστροφές.

Οι βασικές γεωλογικές καταστροφές είναι :

- οι σεισμοί
- τα ηφαίστεια
- οι κατολισθήσεις
- τα θαλάσσια κύματα βαρύτητας (tsunami)
- η παράκτια διάβρωση
- οι ανθρωπογενείς γεωλογικές καταστροφές

3.1.3 Υδρομετεωρολογικές καταστροφές.

Οι υδρομετεωρολογικές καταστροφές είναι φαινόμενα ατμοσφαιρικής φύσης που μπορούν να προκαλέσουν ανθρώπινες απώλειες ή να προξενήσουν ζημιές σε περιουσίες. Σε αυτή την κατηγορία καταστροφών περιλαμβάνονται:

- Πλημμύρες
- Καταιγίδες
- Χιονοπτώσεις
- Ερημοποίηση
- Ακραίες θερμοκρασίες
- Δασικές πυρκαγιές

3.1.3.1 Πλημμύρες.

Ο ορισμός που δίδεται για την πλημμύρα σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία 2007/60 είναι ο εξής: η προσωρινή κάλυψη από νερό εδάφους το οποίο, υπό φυσιολογικές συνθήκες, δεν καλύπτεται από νερό. Αυτό περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χείμαρρους, εφήμερα ρέματα της Μεσογείου και πλημμύρες από τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές, δύναται να εξαιρεί πλημμύρες από συστήματα αποχέτευσης.

Στην ελληνική νομοθεσία πάλι σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ. Β´ 1108/2010 «Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007» ως πλημμύρα αναφέρεται: η προσωρινή κατάκλυση του εδάφους από νερό το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι καλυμμένο από νερό. Αυτή περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χείμαρρους και υδατορέματα εφήμερης ροής, υπερχειλίσεις λιμνών και πλημμύρες από υπόγεια ύδατα και τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές. Ακόμη, περιλαμβάνει πλημμύρες από καταστροφές μεγάλων υδραυλικών έργων, όπως θραύσεις αναχωμάτων και φραγμάτων.

Η πλημμύρα είναι ένα φυσικό φαινόμενο το οποίο επηρεάζεται από μια σειρά παράγοντες (όπως η βροχόπτωση, η γεωλογία, η βλάστηση, η χρήση γης, τα χαρακτηριστικά του ποταμού κ.α.) Οι πλημμύρες συμβαίνουν όταν η χωρητικότητα ενός συστήματος αποστράγγισης (ποτάμι / ρέμα) δεν μπορεί να παροχετεύσει τον όγκο του νερού που παράγεται από τη βροχόπτωση (Διακάκης, 2016).

Οι πλημμύρες κατατάσσονται σε διαφορετικούς τύπους ανάλογα με τον μηχανισμό δημιουργίας τους και τα χαρακτηριστικά τους. Έτσι έχουμε τους παρακάτω τύπους πλημμυρών:

- Ποτάμιες πλημμύρες (River or fluvial floods)
- Αστικές πλημμύρες (Urban floods)
- Ξαφνικές πλημμύρες (Flash floods)
- Παράκτιες πλημμύρες (Coastal floods)
- Πλημμύρες από την αστοχία τεχνικού έργου (Dam- failure floods)
- Πλημμύρες από την τήξη του χιονιού (Rain on snow floods)
- Πλημμύρες υπεδαφικού νερού (Groundwater floods)
- Πλημμύρες λόγω ice-jams (Ice- jams floods)
- Πλημμύρες Jökulhlaup (Jökulhlaup floods)

3.1.3.2. Καταιγίδες.

Οι καταιγίδες είναι από τα πιο βίαια ατμοσφαιρικά φαινόμενα και συνοδεύονται από ραγδαίες βροχές, ισχυρούς ανέμους με μεταβλητή ένταση και διεύθυνση, οι οποίοι μπορεί να φτάσουν τα 50 με 80 km/h ή ακόμα και τα 100 km/h, από ισχυρές ηλεκτρικές εκκενώσεις, δηλαδή κεραυνούς και πολλές φορές από χαλάζι. Η διάρκεια μιας καταιγίδας είναι το πολύ δύο ώρες. Οι ραγδαίες βροχές των καταιγίδων είναι ικανές να προκαλέσουν πλημμύρες (Νάστος, 2016).

Οι καταιγίδες διακρίνονται σε :

- Καταιγίδες αέριας μάζας
- Καταιγίδες ορογραφικές
- Καταιγίδες μετωπικές

3.2. Ανθρωπογενείς / Τεχνολογικές καταστροφές.

3.2.1 Τεχνολογικές καταστροφές.

Οι τεχνολογικές καταστροφές δεν είναι τόσο κατανοητές όσο οι φυσικές καταστροφές. Υπάρχει μικρή εμπειρία στην αντικειμενική εκτίμηση των τεχνολογικών κινδύνων και στην αντίληψη της ισορροπίας μεταξύ των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων μιας ιδιαίτερης τεχνολογίας από τον απλό πολίτη, που μπορεί να διαφέρει πολύ από αυτή του επιστήμονα ή του τεχνικού (Λέκκας Ευθύμιος & Ανδρεαδάκης Εμμανουήλ, 2015).

Οι τεχνολογικές καταστροφές οφείλονται συνήθως σε τεχνολογικούς κινδύνους, οι οποίοι δεν αντιμετωπίζονται με τον πρέποντα τρόπο ή σε τεχνολογικά συμβάντα τα οποία προκαλούνται από ανθρώπινα λάθη, αστοχίες εξοπλισμού, οργανωτικές ή διοικητικές δυσλειτουργίες και ξεφεύγουν από τον έλεγχο. Επίσης, είναι πιθανό να προκύψουν από σκόπιμες ανθρωπογενείς ενέργειες όπως το σαμποτάζ και οι τρομοκρατικές ενέργειες (Μουζάκης, 2017).

Η συνήθης ταξινόμηση των τεχνολογικών είναι η εξής:

1. Χημικά ατυχήματα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις.
2. Ατυχήματα μεταφοράς οδικά, σιδηροδρομικά, θαλάσσια, αεροπορικά, αγωγοί.
3. Κατάρρευση φραγμάτων.
4. Πυρηνικά ατυχήματα.
5. Χημικά, Βιολογικά, Ραδιολογικά και Πυρηνικά (ΧΒΡΠ) συμβάντα.

3.2.2 Πρόκληση τεχνολογικών ατυχημάτων ως συνέπεια φυσικών καταστροφών- Na Tech καταστροφές.

Οι φυσικές καταστροφές μπορούν να προκαλέσουν πολλαπλά και σημαντικά τεχνολογικά ατυχήματα και ο συνδυασμός αυτών των δυο είναι γνωστός ως Na Tech καταστροφές (Natural hazard triggering a technological disaster). Αποτέλεσμα αυτού του συνδυασμού είναι να τίθενται σε απειλή κοινωνίες που δεν είναι προετοιμασμένες για τέτοιου είδους καταστροφές. Στις αστικές περιοχές, η αύξηση του πληθυσμού και η επακόλουθη οικιστική ανάπτυξη, η υποδομή, οι συγκοινωνίες, και τα συστήματα πληροφοριών αποτελούν σημαντικά προβλήματα στην πρόληψη, μετριασμό και απόκριση για τις φυσικές καταστροφές. Ακόμη οι αστικές περιοχές συνήθως περιλαμβάνουν βιομηχανίες που κάνουν χρήση, αποθηκεύουν ή παράγουν επικίνδυνες ουσίες για την δημόσια υγεία. Είναι συχνό το φαινόμενο, η αστική ανάπτυξη μιας περιοχής να ακολουθεί τη βιομηχανική. Έτσι ο αστικός ιστός που έχει δημιουργηθεί πρόσφατα, αναπτύσσεται συχνά σε περιοχές με ήδη αυξημένο κίνδυνο τεχνολογικής καταστροφής. Η αστική ανάπτυξη που ακολουθεί, αυξάνει την τρωτότητα της περιοχής και κατά συνέπεια την επικινδυνότητα σε σχέση με τα τεχνολογικά ατυχήματα. Το ενδεχόμενο εκρήξεων ή διαρροής τοξικών ουσιών από βιομηχανικές εγκαταστάσεις απόρροια φυσικών καταστροφών περιπλέκει την διαχείριση καταστροφών και τον σχεδιασμό σε επίπεδο μετριασμού για τις φυσικές καταστροφές και αυξάνει την τρωτότητα της ανθρώπινης ασφάλειας και υγείας (Ana Maria Cruz et al, 2006).

Μέχρι πρόσφατα, οι φυσικές και οι τεχνολογικές καταστροφές είχαν μελετηθεί γενικά ως ξεχωριστά γεγονότα. Μια από τις πρώτες μελέτες σχετικά με την συχνότητα των Na Tech καταστροφών διεξήχθη στις Η.Π.Α. από τους Showalter και Myers το 1994. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι τα περισσότερα περιστατικά NaTech ήταν αποτέλεσμα σεισμών (228 αναφορές), τυφώνων (26), πλημμυρών (16), αστραπών (15), ανέμων (13) και καταιγίδων (7). Σημαντικό εύρημα της μελέτης τους ήταν η ξεκάθαρη αυξανόμενη τάση των περιστατικών NaTech καταστροφών (Ana Maria Cruz et al, 2004).

Σε αντίστοιχη έρευνα για τεχνολογικά ατυχήματα που συνέβησαν εξ αιτίας φυσικών καταστροφών και διεξήχθη σε πέντε (5) χώρες της κεντρικής Ευρώπης, κατά το χρονολογικό διάστημα 1990-2006, παρατηρούμε ότι συνέβησαν 18 ατυχήματα λόγω αστραπών και 15 λόγω πλημμυρών ενώ μόνο 1 προήλθε από σεισμό (Μουζάκης, 2017).

Πως φυσικές καταστροφές όπως ο σεισμός, οι πλημμύρες και οι αστραπές μπορούν να οδηγήσουν σε Na Tech καταστροφές:

- Σεισμός και Na Tech ατυχήματα: ο σεισμός μπορεί να προκαλέσει, σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις (χημικές, πετροχημικές και διυλιστήρια πετρελαίου) επιπτώσεις όπως τη διαφυγή επικίνδυνων ουσιών και την πρόκληση μεγάλων ατυχημάτων με τραυματισμούς και θανάτους στην ευρύτερη περιοχή. Η μέγιστη επιφανειακή επιτάχυνση ενός σεισμού θεωρείται ως η πλέον βασική παράμετρος για να περιγράψει το μέγεθος της έντασης του σεισμού.
- Πλημμύρες και Na Tech ατυχήματα: οι πλημμύρες μπορούν να προκαλέσουν ατυχήματα σε μια βιομηχανική εγκατάσταση με συνέπειες τη διαρροή επικινδύνων ουσιών είτε απευθείας, είτε μέσω των συνεπειών της πλημμύρας. Οι επιπτώσεις των πλημμυρών ταξινομούνται σε τρεις (3) κατηγορίες:
 - i. αργή κατάδυση (η ταχύτητα του νερού είναι αμελητέα)
 - ii. κυματισμός χαμηλής ταχύτητας (ταχύτητα του νερού μικρότερη από 1m/s)
 - iii. κυματισμός υψηλής ταχύτητας (ταχύτητα του νερού μεγαλύτερη από 1m/s)
- Αστραπές και Na Tech ατυχήματα: οι αστραπές είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την άμεση ή έμμεση διαρροή επικίνδυνων ουσιών από μια χημική εγκατάσταση. Οι αστραπές πέραν των πυρκαγιών και εκρήξεων, μπορεί να προκαλέσουν δυσλειτουργία σε συστήματα ελέγχου, άμεση ή καθυστερημένη καταστροφή ευαίσθητων ηλεκτρονικών συσκευών και προβλήματα με τη παροχή του ηλεκτρικού ρεύματος σε απόσταση μέχρι και 3 χιλιόμετρα (Μουζάκης, 2017).

4. Στόχοι του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού.

Το νομοθετικό πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας της χώρας, αποτελείται κυρίως από τον ν.3013/2002 , την Υπουργική Απόφαση 1299/2003, Φ.Ε.Κ. 423B'/07.04.2003, τον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α'/07.02.2020 και συνιστά ένα σύγχρονο πλαίσιο που βρίσκεται σε αρμονία με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό πλαίσιο για την Πολιτική Προστασία, συγκεντρώθηκαν όλα τα διαθέσιμα επιστημονικά – τεχνικά δεδομένα που υφίστανται για το Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού και για την ευρύτερη περιοχή (γεωλογικά, γεωτεχνικά, στατιστικά, χωροταξικά, πολεοδομικά κ.α. στοιχεία) και αξιοποιήθηκαν με στόχο:

- Την αναγνώριση των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων που ενδέχεται να αποτελέσουν απειλή για το Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Την επιχειρησιακή οργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Την ανάλυση του πολεοδομικού και χωροταξικού ιστού για την σύνθεση σχεδίου έκτακτης ανάγκης και τον εντοπισμό πιθανών αδυναμιών.

Ο παρών σχεδιασμός στοχεύει στην:

- Επιχειρησιακή Οργάνωση του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, με βάση το νομοθετικό πλαίσιο της Πολιτικής Προστασίας της χώρας (δράσεις πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης) για τους κινδύνους που απειλούν το Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Σύνταξη Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης εναρμονισμένων με τις οδηγίες των εγχειριδίων σύνταξης ειδικών σχεδίων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

5. Υφιστάμενο Νομικό / Θεσμικό Πλαίσιο.

Στην χώρα μας η διαχείριση καταστροφών και κρίσεων υλοποιείται μέσω δράσεων πολιτικής προστασίας, οι οποίες έχουν σκοπό την προστασία των ατόμων και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος από τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν όλες τις φάσεις διαχείρισης καταστροφών, εκτάκτων αναγκών και κρίσεων και αποσκοπούν στην πρόληψη των ίδιων των καταστροφών και το μετριασμό των συνεπειών τους. Εξ' ορισμού μια πολιτική Πολιτικής Προστασίας αναφέρεται στην διαχείριση κινδύνου καταστροφής. Οι δράσεις Πολιτικής Προστασίας προσδιορίζονται, σχεδιάζονται και υλοποιούνται στην υφιστάμενη οργάνωση του κράτους. Έτσι ένα μεγάλο φάσμα δημόσιων υπηρεσιών και φορέων συνθέτουν τις δυνάμεις Πολιτικής Προστασίας στην χώρα μας και συμβάλουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των σχετικών δράσεων (Γκουντρούμχου, 2017).

Πριν τον νόμο 3013/2002 η Πολιτική Προστασία είχε θεσμοθετηθεί, όπως την αντιλαμβανόμαστε σήμερα, με τον νόμο 2344/1995 (Φ.Ε.Κ. 212Α'/11.10.1995) καθώς μέχρι το 1978, η πολιτική σχεδίαση έκτακτης ανάγκης αποτελούσε αρμοδιότητα των Υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας (Π.Σ.Ε.Α.) και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης ήταν απόρρητα (Δανδουλάκη, 2011).

5.1 Νόμος ν. 3013/2002.

Η βασική σχεδίαση και η καθιέρωση ενός συστήματος Πολιτικής Προστασίας στην χώρα μας βασίζονταν στον ν.3013/2002, (Φ.Ε.Κ. 102Α'/2002) «Αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας και άλλες διατάξεις» όπως αυτός επαναδιατυπώθηκε με το Π.Δ. 151/2004, (Φ.Ε.Κ. 107Α'/2004) και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του ν.3536/2007, (Φ.Ε.Κ. 42Α'/2007) «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» και ν.4294/2014, (Φ.Ε.Κ. 211Α'/30.09.2014).

Στον ανωτέρω νόμο, είχε ορισθεί ο σκοπός της Πολιτικής Προστασίας, είχαν εισαχθεί οι σχετικές έννοιες και οι ορισμοί, περιγραφόταν το δυναμικό και τα μέσα Πολιτικής Προστασίας αλλά και τα Όργανα Σχεδιασμού και Εφαρμογής Πολιτικής Προστασίας καθώς και οι αρμοδιότητές τους σε κεντρικό και αποκεντρωμένο επίπεδο.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

εικ. 5.1 Ο Διεθνής συμβολισμός της Πολιτικής Προστασίας. Πηγή: Σχέδιο «Ξενοκράτης», παράρτημα Γ'

Συμβολισμός σήματος : Οι δύο παράπλευρες πλευρές του ισοσκελούς τριγώνου συμβολίζουν τις δράσεις πρόληψης και επέμβασης αντίστοιχα, ενώ η βάση του τριγώνου συμβολίζει τις δράσεις αποκατάστασης και αρωγής στους πληγέντες. Το σήμα της Πολιτικής Προστασίας της Χώρας είναι ένα θεσμοθετημένο διεθνές διακριτικό σήμα για τις Δυνάμεις Πολιτικής Προστασίας.

Πέραν του ότι το σήμα αυτό συμβάλλει στην αλληλεγγύη των Δυνάμεων Πολιτικής Προστασίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, έχει και πρακτικές προεκτάσεις δεδομένου ότι:

- Διευκολύνει την αναγνώριση τους από τις λοιπές κρατικές δυνάμεις και την απομάκρυνση αναρμόδιων από την περιοχή της καταστροφής.
- Συμβάλλει ώστε οι πληγέντες να σχηματίσουν την εικόνα της αποτελεσματικής επέμβασης και την εκδήλωση της πρόνοιας του Κράτους στους πληγέντες πολίτες.

5.2 Σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ.

Με την Υ.Α. 1299/2003 (Φ.Ε.Κ. 423Β'/10.04.2003) εγκρίθηκε το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» όπως αυτό συμπληρώθηκε με την Υ.Α. 3384/2006 (Φ.Ε.Κ. 776/28.06.2006) έγκρισης του Ειδικού Σχεδίου για την «Διαχείριση Ανθρώπινων Απωλειών», όπως ισχύει.

Το σχέδιο "Ξενοκράτης" καθόρισε τη βάση σχεδίασης και ενεργειών του κρατικού μηχανισμού σε όλα τα επίπεδα διοίκησης - για τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από την εκδήλωση πάσης φύσεως κινδύνων. Με το σχέδιο αυτό, ορίστηκαν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και τα όργανα που διευθύνουν και συντονίζουν τις δυνάμεις Πολιτικής Προστασίας σε όλα τα επίπεδα.

Σκοπός του Γενικού Σχεδίου ήταν η διαμόρφωση ενός γενικού πλαισίου αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστροφικών φαινομένων και ως εκ τούτου, στα πλαίσια του δυνατού, της προστασίας της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα:

- Προσδιορίστηκαν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς καθώς και τα όργανα που διευθύνουν και συντονίζουν τις επιχειρησιακές δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα.
- Δόθηκαν ουσιαστικά στοιχεία στις αρμόδιες υπηρεσίες για την εκτίμηση καταστάσεων, αξιολόγηση κινδύνων, επισήμανση ευπαθών χώρων και ακολούθως εκπόνηση ειδικών σχεδίων στα πλαίσια του γενικού σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» προς αντιμετώπιση των κατά περίπτωση κινδύνων.
- Δόθηκαν κατευθυντήριες γραμμές για την χάραξη στρατηγικών και τακτικών, την ορθή οργάνωση και εξοπλισμό των υπηρεσιών και διαμόρφωση επιχειρησιακής φιλοσοφίας, για την έγκαιρη κινητοποίηση, δραστηριοποίηση, διεύθυνση και συντονισμό ανθρώπινου δυναμικού και μέσων.
- Προβλεπόταν η δημιουργία διοικητικής μέριμνας για την αντιμετώπιση προβλημάτων τόσο των επιχειρησιακών δυνάμεων όσο και των πληγέντων πολιτών.
- Τέλος προβλεπόταν η δημιουργία συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και παραγόντων στη διαχείριση των κρίσεων (εικ. 5.2).

εικ. 5.2 Γενικό Διάγραμμα Ροής Πληροφοριών, Πηγή: Σχέδιο «Ξενοκράτης», παράρτημα Γ΄.

Η εισροή, αξιολόγηση και εκμετάλλευση των πληροφοριών γίνεται από τις κατά λόγο αρμοδιότητας υπηρεσίες και φορείς. Η ροή πληροφοριών υπάρχει σε όλους τους εμπλεκόμενους αναλόγως των αναγκών και ιδιαιτεροτήτων.

Περαιτέρω ειδικός προσδιορισμός με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, του επιχειρησιακού ρόλου των Διευθύνσεων διαφόρων Υπουργείων και η σύνδεσή τους με δράσεις Πολιτικής Προστασίας, τις οποίες θα κληθούν να υλοποιήσουν για τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση καταστροφών, οι κανόνες εμπλοκής τους, καθώς και διοικητικής φύσεως θέματα που συνδέονται με την υποστήριξη των δράσεων, θα πρέπει να γίνει μέσα από τα Ειδικά Σχέδια που έχουν την υποχρέωση να συντάξουν σε κεντρικό επίπεδο τα αναφερόμενα, στο Παράρτημα Α, Προσθήκη 2 του εν λόγω σχεδίου, Υπουργεία.

Σε αυτή τη διεργασία κατάρτισης των ειδικών σχεδίων, εάν κρίνεται απαραίτητο, μπορεί να συμπεριληφθούν και άλλοι φορείς πέραν των οριζόμενων στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ 5828, ΦΕΚ423/Β/2003).

5.3 Εγχειρίδιο Σύνταξης και Εναρμόνισης Ειδικών Σχεδίων ανά Καταστροφή.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προς υποβοήθηση του έργου του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης», προχώρησε μέσω της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών στην έκδοση εγχειριδίου για τη σύνταξη και εναρμόνιση των Ειδικών Σχεδίων ανά καταστροφή σε επίπεδο Υπουργείου ή άλλου κεντρικού φορέα..

Σκοπός του εγχειριδίου είναι να καθορίσει τη δομή και να περιγράψει το περιεχόμενο των Ειδικών και των Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης, έτσι ώστε να είναι τυποποιημένα και εναρμονισμένα με τα οριζόμενα στο Σχέδιο «Ξενοκράτης», (Υ.Α. 1299/2003).

Η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών που περιγράφουν και αναλύουν την ενδεδειγμένη μεθοδολογία για την υλοποίηση δράσεων Πολιτικής Προστασίας που προβλέπονται στα ειδικά σχέδια, κατά κανόνα, αποτελούν αρμοδιότητα των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης του φορέα σχεδίασης. Η υλοποίηση τους όμως δύναται να αποτελεί και αρμοδιότητα συγκεκριμένων υπηρεσιών του (αποκεντρωμένων ή μη), ή υπηρεσιών των Περιφερειών, ή των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, εφόσον θεσμικά έχει εκχωρηθεί η αρμοδιότητα σε αυτές.

Για τον σκοπό αυτό και στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης», η Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη προχώρησε στην σύνταξη των :

- 4^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ», αρ. πρωτ. 8797/06.12.2019 ΑΔΑ:ΩΠ8Α46ΜΤΛΒ-ΥΤΧ.
- 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ», αρ. πρωτ. 8794/06.12.2019, ΑΔΑ:ΨΓΚΟ46ΜΤΛΒ-Φ04.
- Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό, αρ. πρωτ. 8898/12.12.2019, ΑΔΑ:6ΨΔ046ΜΤΛΒ-ΡΤΘ.
- 3^η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών, αρ. πρωτ. 9052/18.12.2019, ΑΔΑ:6ΓΓ046ΜΤΛΒ-0ΞΕ.
- 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ», αρ. πρωτ. 717/30.01.2020, ΑΔΑ:6Θ4Φ46ΜΤΛΒ-9ΓΓ.
- 3^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) με την κωδική ονομασία «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ», αρ. πρωτ. 942/06.02.2020, ΑΔΑ:ΨΤΖ946ΜΤΛΒ-77Ω.
- 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα Σαντορίνης με την κωδική ονομασία «ΤΑΛΩΣ», αρ. πρωτ. 941/06.02.2020, ΑΔΑ:ΩΒΗΤ46ΜΤΛΒ-ΘΒΙ.
- 2^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης". αρ. πρωτ.: Α2033/18.10.2022, ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο.
- 2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αρ. πρωτ.: Α2445/18.11.2022, ΑΔΑ: 64ΕΑ46ΝΠΙΘ-ΔΤΛ.
- Κατευθυντήριες οδηγίες για την Κήρυξη Περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 25 Ν. 4662/2020 ΦΕΚ Α' τ. 27), αρ. πρωτ.:Α2535/29.11.2022, ΑΔΑ: Ψ3ΡΑ46ΝΠΙΘ-6ΑΚ.

- 2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αρ. πρωτ.: Α2614/02.12.2022., ΑΔΑ: Ρ7ΟΒ46ΝΠΙΘ-2ΟΘ 4η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών), αρ. πρωτ.: Α295/30.12.2022, ΑΔΑ: 6ΦΖΧ46ΝΠΙΘ-ΒΧΕ.
- 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αρ. πρωτ.: Α1309/28.04.2023, ΑΔΑ: ΡΣΛΘ46ΝΠΙΘ-ΝΛ5.

5.4 ν.4662/2020 - Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, αναδιοργάνωση του Π.Σ. και άλλες διατάξεις.

Με τον ν.4662/2020 Φ.Ε.Κ. 27Α' / 07.02.2020, το σύστημα Πολιτικής Προστασίας της χώρας μας βασίζεται σε ένα συντονισμένο δίκτυο μονάδων διοίκησης τόσο σε κεντρικό όσο και σε αποκεντρωμένο επίπεδο και περιλαμβάνει τα αντίστοιχα όργανα σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικής προστασίας.

Στο Μέρος Α' (άρθρα 1-54), ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, στο Μέρος Β' (άρθρα 55-73), ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, στο μέρος Γ' (άρθρα 74-182), ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος ενώ το μέρος Δ' (άρθρα 183-198), αφορά λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 Μέρος Α', συστήνεται Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (National Crisis and Hazard Management Mechanism (Nat-CHAMM) εφεξής, «Εθνικός Μηχανισμός», ο οποίος καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο διαχείρισης καταστροφών και συνιστά το σύνολο των συντρεχουσών επιχειρησιακών και διοικητικών δομών και λειτουργιών της Πολιτικής Προστασίας. Ο Εθνικός Μηχανισμός έχει ως προτεραιότητες, αφενός την πρόληψη, την ετοιμότητα και την προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, των υλικών και άυλων αγαθών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές συναφούς προέλευσης, που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης σε ειρηνική περίοδο και αφετέρου τη μείωση του κινδύνου και την αντιμετώπιση, αποκατάσταση και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους.

Ο Εθνικός Μηχανισμός, εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και διαρθρώνεται και λειτουργεί μέσω των κάτωθι δομών (άρθρο 3 ν.4662/2020):

Α. Επιχειρησιακά :

α. Του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ.).

β. Των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας.

γ. Των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕ.ΚΕ.Π.Π.).

δ. Των Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (Π.Δ.Ε.Α.).

Οι ως άνω (β), (γ) και (δ) επιχειρησιακές δομές και λειτουργίες υποστηρίζονται από τις υποστηρικτικές υπηρεσίες των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας Περιφερειών και των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας Δήμων.

Β. Λειτουργικά :

α. Της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, η οποία συνίσταται περαιτέρω:

αα. στη Γενική Διεύθυνση Συντονισμού,

ββ. στην Αυτοτελή Διεύθυνση Διοίκησης και Υποστήριξης,

γγ. στην Αυτοτελή Διεύθυνση Εθελοντισμού και Εκπαίδευσης και

δδ. στην Αυτοτελή Διεύθυνση Πληροφορικής και Τεχνικής Υποστήριξης.

β. Της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Πολιτικής Προστασίας. γ. Του Επιχειρησιακού Ταμείου

- Πρόληψης και Αντιμετώπισης Κινδύνων (Ε.Τ.Π.Α.Κ.).
- δ. Της Εθνικής Σχολής Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων.
- ε. Του Κέντρου Μελετών Διαχείρισης Κρίσεων (ΚΕ. ΜΕ.ΔΙ.Κ.).
- στ. Του Μόνιμου Επιστημονικού Συμβουλίου Πολιτικής Προστασίας.
- ζ. Του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δασικών Πυρκαγιών.
- η. Της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.).

Δράσεις Εθνικού Μηχανισμού (άρθρο 4, ν.4662/2020).

Το τεσσάρων επιπέδων σύστημα της πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης αποτελεί τη λειτουργική βάση του Εθνικού Μηχανισμού και αφορά στην:

α. Πρόληψη: Συναρτάται από το επίπεδο των κοινωνικών και τεχνολογικών κατακτήσεων και περιλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών, πρωτοβουλιών, έργων, μέσων και μέτρων που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση των δυνητικών επιπτώσεων των καταστροφών και στη μόνιμη προστασία από αυτές, δηλαδή, στη μείωση της διακινδύνευσης και των συνιστωσών της (επικινδυνότητα, έκθεση, τρωτότητα).

β. Ετοιμότητα: Αφορά στο σύνολο των μέτρων και δράσεων, σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο που λαμβάνονται εκ των προτέρων και στοχεύουν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής αντίδρασης στις επιπτώσεις των κινδύνων, στην ελαχιστοποίηση των απωλειών ζωής, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και στη μείωση της τρωτότητας της κοινωνίας. Περιλαμβάνει:

- α) την έκδοση έγκαιρων και αποτελεσματικών προειδοποιήσεων σε περίπτωση επταπειλούμενων καταστροφών και σεναρίων πιθανών κινδύνων,
- β) την οργάνωση σχεδίων, προγραμμάτων ετοιμότητας, μέτρων αυτοπροστασίας και ευαισθητοποίησης των πολιτών,
- γ) τις ασκήσεις ετοιμότητας (preparedness exercises) και δ) την οργάνωση με τον απαραίτητο εξοπλισμό σε μέσα, πόρους και ανθρώπινο δυναμικό για τον περιορισμό των επιπτώσεων.

γ. Αντιμετώπιση: Αφορά στην παροχή βοήθειας προς τον πληθυσμό (επείγουσες σωστικές επιχειρήσεις) και στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης (emergency management) που ανακύπτει, κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την καταστροφή, με στόχο την προστασία ανθρώπινων ζωών, τη μείωση των συνεπειών στην υγεία του πληθυσμού, την αντιμετώπιση άμεσων αναγκών διαβίωσής του και την εν γένει διασφάλιση της παροχής αρωγής και υποστήριξης για τη μετρίαση των επιπτώσεων (relief/response management).

δ. Βραχεία αποκατάσταση: Περιλαμβάνει τη συντονισμένη εφαρμογή μέτρων και δράσεων για την άμεση ανακούφιση των πληγέντων, τις επείγουσες τεχνικές παρεμβάσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων των καταστροφών, την ενεργοποίηση του κρατικού μηχανισμού καταγραφής ζημιών, τον συντονισμό των αρμόδιων Υπηρεσιών του κρατικού μηχανισμού, καθώς και των Διευθύνσεων των αρμόδιων Υπουργείων, για την ταχεία επαναφορά βασικών υπηρεσιών και επανόρθωση υποδομών για την αποκατάσταση της λειτουργικότητας της κοινωνίας.

Αρχές λειτουργίας Εθνικού Μηχανισμού , (άρθρο 5, ν.4662/2020).

Η διαντίδραση επικίνδυνων φαινομένων και τρωτών συνθηκών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο αποτελεί τη βάση για τον Εθνικό Σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας και την υλοποίηση δράσεων για τη βέλτιστη ανταπόκριση σε όλες τις φάσεις του κύκλου διαχείρισης καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών. Η ενεργοποίηση, λειτουργία και υλοποίηση δράσεων του Εθνικού Μηχανισμού διέπεται από τις κάτωθι αρχές:

- α. Ενιαία και καθολική εφαρμογή τους ανεξάρτητα από το είδος, μέγεθος, την πολυπλοκότητα και αιτία πρόκλησης των καταστροφών.
- β. Ευέλικτη, δια-λειτουργική, πυραμιδοειδής διάρθρωση όλων των επιχειρησιακών δομών, με δυνατότητα κλιμάκωσης του επιπέδου ανταπόκρισης σύμφωνα με τον βαθμό ανάγκης.
- γ. Αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης, των πορισμάτων εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, υποδομών, εφαρμογών και εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
- δ. Συνεχής και εξειδικευμένη εκπαίδευση και πιστοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας, (άρθρο 11, ν.4662/2020).

Τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

Το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.).

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.).

Τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.).

Το **Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.)**, είναι το ανώτατο επιχειρησιακά όργανο, το οποίο συγκροτείται και λειτουργεί, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Για τους σκοπούς εκπλήρωσης της επιχειρησιακής αποστολής του Σ.Ο.Π.Π., συστήνονται **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.)**, τα οποία λειτουργούν σε συνεχή και αδιάλειπτη βάση και συγκροτούνται σε επίπεδο Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας, με απόφαση του Περιφερειάρχη.

Σε κάθε Δήμο συστήνονται **Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.)**, τα οποία συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών της επιχειρησιακής αποστολής των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας. Τα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. ενεργοποιούνται σε όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφής και συγκροτούνται με απόφαση του Δημάρχου.

5.5 Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η προετοιμασία για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σε επίπεδο Ο.Τ.Α. αποτελεί τεράστια ευθύνη και χρειάζεται αποτελεσματική οργάνωση, στελέχωση, υλικούς πόρους και άρτιο συντονισμό αυτών. Για να ευοδωθεί ο συντονισμός αυτός απαιτεί, επιπλέον, τη διαμόρφωση ενός Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου, που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας έγκαιρης και αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων και πρέπει να βασίζεται στο τετράπτυχο Πρόληψη – Ετοιμότητα – Αντιμετώπιση – Αποκατάσταση.

Όπως προκύπτει από την υφιστάμενη νομοθεσία προβλέπονται συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο Δήμων για την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών και λοιπών απειλών. Ειδικότερα οι Δήμοι καλούνται:

- Να μεριμνούν για την εξασφάλιση της αναγκαίας οργάνωσης και υποδομής των υπηρεσιών τους, προκειμένου να είναι ικανές για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων πολιτικής προστασίας.
- Να συντονίζουν το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, σύμφωνα με τις μεθόδους οργάνωσης, τα όργανα και την κατανομή αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στις κείμενες διατάξεις.
- Να διαθέτουν το απαραίτητο δυναμικό και μέσα για την αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και να συντονίζουν τη δράση αυτών.
- Να συγκροτούν Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) στην έδρα τους και να παρέχουν την αναγκαία συνδρομή για την λειτουργία και δράση αυτών.
- Να προγραμματίζουν και να υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για ζητήματα πολιτικής προστασίας.
- Να ενεργούν στα πλαίσια της δικαιοδοσίας τους οποιαδήποτε δράση συμβάλλει στο έργο της πολιτικής προστασίας και προκύπτει από όλο το πλέγμα της αποστολής τους.

Βάσει του υπάρχοντος νομικού και διοικητικού πλαισίου, για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων αυτών κάθε Δήμος της χώρας πρέπει να δημιουργήσει:

Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας, (άρθρο 21, ν.4662/2020), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 16 ν. ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α' / 12.12.2023.

1. Στους Δήμους συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Δήμαρχο. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια παραμονής στη θέση είναι τα τέσσερα (4) έτη. Σε περίπτωση ελλείψεως προσωπικού για τη στελέχωση του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, χρέη προϊσταμένου τμήματος εκτελεί ο Γενικός Διευθυντής του Δήμου και σε περίπτωση ελλείψεως ή απουσίας του, ο προϊστάμενος των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου ή ο εκτελών χρέη προϊσταμένου.

2. Το προσωπικό του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας έχει την υποχρέωση άμεσης επικοινωνίας, πληροφοριακής υποστήριξης του έργου του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας και του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων και άμεσης κοινοποίησης κάθε περιστατικού πολιτικής προστασίας που εκδηλώνεται εντός του οικείου Δήμου, καθώς και αναλυτικής ενημέρωσης καθ' όλη τη χρονική διάρκεια εκδήλωσης και εξέλιξής του.

3. Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α. συντονίζει κατά χωρική αρμοδιότητα το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, την ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση των καταστροφών, σύμφωνα με τις μεθόδους οργάνωσης, τα όργανα και την κατανομή αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος,
- β. παρέχει την αναγκαία συνδρομή στη δράση των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.,
- γ. προγραμματίζει και υλοποιεί δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για ζητήματα πολιτικής προστασίας, με ιδιαίτερη μέριμνα στην υλοποίηση δράσεων σε προσβάσιμες μορφές για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών με αναπηρία,
- δ. αναλαμβάνει κάθε αναγκαία πρωτοβουλία, ενέργεια και δράση για τη συνδρομή του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων σε επίπεδο αναγνώρισης, εκτίμησης και ανάλυσης της επικινδυνότητας εκδήλωσης καταστροφών,
- ε. επιμελείται, με ευθύνη του οικείου Δημάρχου, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τη σύνταξη Τοπικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών για φυσικές, τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές εντός της χωρικής Επικράτειας του Δήμου, το οποίο επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στο Τοπικό Σχέδιο περιγράφεται η οργάνωση της αντιμετώπισης και της βραχείας αποκατάστασης των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών και προσδιορίζεται το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού, των υλικών και των μέσων πολιτικής προστασίας, που μπορούν να διατεθούν. Το Τοπικό Σχέδιο περιλαμβάνει Γενικό Μέρος με διατάξεις που έχουν εφαρμογή σε κάθε καταστροφή και Παραρτήματα, τα οποία εξειδικεύουν τις διατάξεις του Γενικού Μέρους για καταστροφές που σχετίζονται με ειδικούς κινδύνους. Το Τοπικό Σχέδιο εναρμονίζεται με τα Γενικά Σχέδια της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και τις οδηγίες σχεδίασης της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου, η οποία το εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο το εγκρίνει, μετά τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- στ. συμβάλλει στην υλοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας σε θέματα πολιτικής προστασίας και συμμετέχει σε ασκήσεις, σε συνεργασία με την Περιφέρεια και άλλους όμορους Δήμους, με σκοπό την αξιολόγηση απόδοσης των ανωτέρω Σχεδίων,
- ζ. τηρεί και κοινοποιεί σε μηνιαία βάση στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ή στο οικείο Π.Ε.ΚΕ.Π.Π. εφόσον έχει τεθεί σε επιχειρησιακή λειτουργία επικαιροποιημένη κατάσταση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού, των μέσων και υλικών πολιτικής προστασίας, παρακολουθώντας το επίπεδο ετοιμότητάς τους, σύμφωνα με τις οδηγίες του. Στην κατάσταση αυτή συμπεριλαμβάνονται το ανθρώπινο δυναμικό, υλικά και μέσα που διατίθενται εκτός Δήμου για την παροχή υποστήριξης σε Κατάσταση Κινητοποίησης (Red Code),
- η. υποβάλλει, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες οδηγίες του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., εισηγήσεις:
- ηα. Στον Δήμο για την κατάρτιση του οικείου προϋπολογισμού πολιτικής προστασίας και την αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ενίσχυσης,
- ηβ. στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. για την κατάρτιση του Τοπικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας,
- θ. παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., ι. συνάπτει μνημόνια συνεργασίας για την παροχή υπηρεσιών, υλικών και μέσων με ιδιωτικούς φορείς.»

Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) , (άρθρο 15, ν.4662/2020, άρθ. 12 ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α / 12.12.2023).

1. Σε κάθε Δήμο της Ελληνικής Επικράτειας συστήνονται Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), τα οποία συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών της επιχειρησιακής αποστολής των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας. Τα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. ενεργοποιούνται σε όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφής και συγκροτούνται με απόφαση του Δημάρχου, αποτελούμενα από τα εξής μέλη:

- α. Τον Δήμαρχο, ως Πρόεδρο.
- β. Τον Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας ή τον Εντεταλμένο Σύμβουλο Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος, σε περίπτωση απουσίας ή νόμιμου κωλύματος του Προέδρου, τον αναπληρώνει.
- γ. Τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.
- δ. Τον Διοικητή της Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού.
- ε. Τον Διοικητή της κατά τόπο Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ή Πυροσβεστικού Κλιμακίου ή Πυροσβεστικού Σταθμού.
- στ. Τον Διοικητή του κατά τόπο αρμόδιου Αστυνομικού Τμήματος.
- ζ. Τον Προϊστάμενο της κατά τόπο αρμόδιας Λιμενικής Αρχής ή τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του.

- η. Τους Διοικητές των μονάδων Υγείας του Δήμου.
θ. Τον ανώτερο Διοικητή Φρουράς ή τον νόμιμο αντικαταστάτη του.
ι. Τον εκπρόσωπο του Ε.Κ.Α.Β..
ια. Τον Προϊστάμενο της οικείας Δασικής Υπηρεσίας (Δασαρχείου ή Διεύθυνσης Δασών).
ιβ. Τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος της Δημοτικής Αστυνομίας.
ιγ. Τον Διοικητή του οικείου Τμήματος Τροχαίας, όπου αυτός υφίσταται.
2. Με απόφαση του Δημάρχου δύναται να καλούνται στις συνεδριάσεις των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., στελέχη όλων των κυβερνητικών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, εταιρειών κοινής ωφέλειας, παραχώρησης έργων υποδομής, εποπτευόμενων φορέων του Δημοσίου, ή στελέχη λοιπών φορέων της χωρικής του αρμοδιότητας.
3. Λοιπά οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.»

Αρμοδιότητες Τοπικών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), (άρθρο 16, ν.4662/2020).

Στα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., ως Αποκεντρωμένα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας, προϊστάται ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας ή εξουσιοδοτημένος από τον Δήμαρχο Εντεταλμένος Σύμβουλος Πολιτικής Προστασίας. Τα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. έχουν τις κάτωθι αρμοδιότητες:

- α. Κατευθύνουν, σε τοπικό επίπεδο, το έργο της πολιτικής προστασίας για καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης όλου του κύκλου διαχείρισης καταστροφών.
β. Σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης και ειδοποίησης πολιτών.
γ. Συνάπτουν με άλλα τοπικά όργανα μνημόνια συνεργασίας για αμοιβαία συνδρομή, σε ανθρώπινο δυναμικό, υλικά και μέσα Πολιτικής Προστασίας.

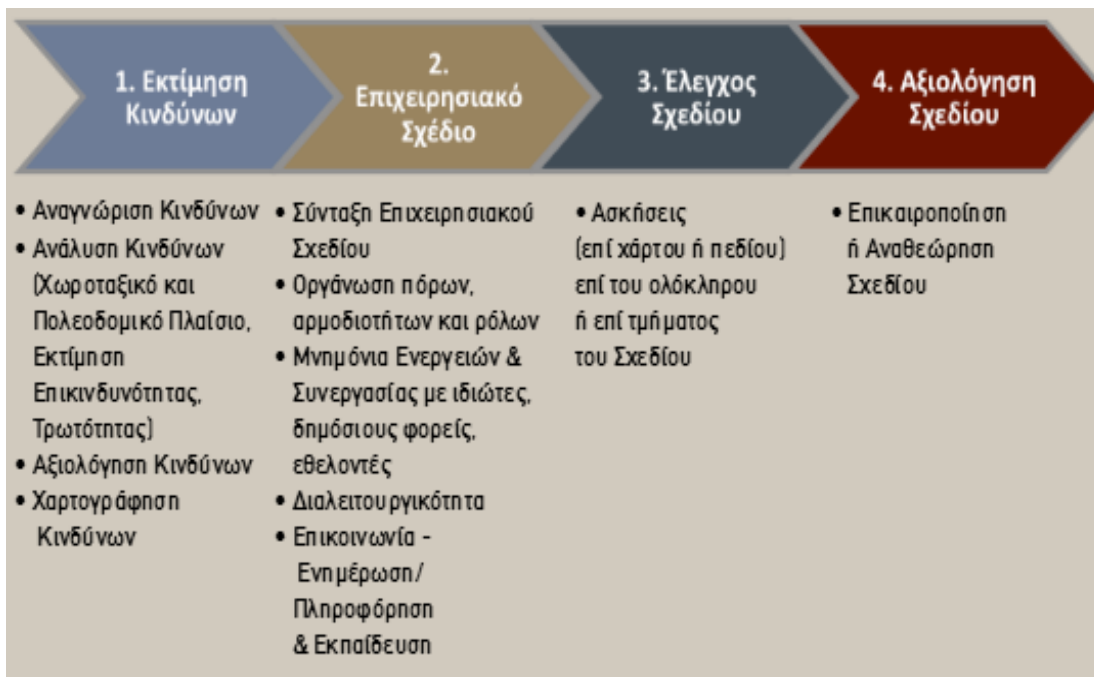
6. Οργανωτική δομή / Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Η προστασία της ανθρώπινης ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών αποτελεί μια από τις βασικές προτεραιότητες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, στο πλαίσιο της κοινωνικής του αποστολής, αλλά και υποχρέωσή του ως δύναμη Πολιτικής Προστασίας. Οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, κρίσεις και καταστροφές - είτε φυσικές είτε προκαλούμενες από τον άνθρωπο - μπορούν να λάβουν πολλές μορφές (πλημμύρες μεγάλης κλίμακας, πυρκαγιές, σεισμός, βιομηχανικά/τεχνολογικά ατυχήματα κ.α.) και παρουσιάζουν έξαρση, στη χώρα μας, τα τελευταία χρόνια.

Ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός για τους κινδύνους που απειλούν τον Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, αποτελεί μία διαδικασία που ξεκινάει από την ανάλυση του κινδύνου, συνεχίζει με το επιχειρησιακό σχέδιο, δηλαδή την οργάνωση, τη διαχείριση των πόρων (άνθρωποι και μέσα) και των ρόλων, σε όλα τα στάδια της έκτακτης ανάγκης ή/και της καταστροφής (πρόληψη, ετοιμότητα & προετοιμασία που αφορούν στο προ- καταστροφικό στάδιο, απόκριση στο συν-καταστροφικό, αποκατάσταση στο μετά-καταστροφικό στάδιο) και ολοκληρώνεται με τον έλεγχο (μερικό ή ολικό) και την επικαιροποίηση ή αναθεώρηση του σχεδίου.

Αρωγός μας στο έργο αυτό θα είναι, αφενός, η συνεχής τεχνολογική και επιστημονική ανάπτυξη της εποχής μας, που προσφέρει εργαλεία πρόληψης και ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων των ακραίων φυσικών φαινομένων και άλλων μαζικών καταστάσεων έκτακτων αναγκών και, αφετέρου, το ανεπτυγμένο αίσθημα ευθύνης του προσωπικού του Δήμου μας, αλλά και η δική μας δέσμευσή προς τους δημότες μας να προετοιμαστούμε, μεθοδικά και σταθερά, όσο το δυνατόν καλύτερα για να αντιμετωπίσουμε όσο το δυνατόν λιγότερες επιδράσεις από μελλοντικές φυσικές ή/και τεχνολογικές καταστροφές.

Εν κατακλείδι, στόχος μας είναι να αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης και ένας μηχανισμός στο Δήμο μας, που να είναι σε θέση να επιτελεί ουσιαστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των φαινομένων αυτών, στο μέτρο βέβαια του ανθρωπίνως εφικτού, και να άρει τις όποιες επικινδυνότητες για τον πολίτη – δημότη Φιλοθέης – Ψυχικού.

εικόνα 6.1 Η πορεία προς ένα Ολοκληρωμένο Επιχειρησιακό Σχεδιασμό Δήμου.
Πηγή: (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2017).

Με βάση τα αναφερόμενα στην κείμενη νομοθεσία, το νομοθετικό πλαίσιο για την Πολιτική Προστασία και τα διαθέσιμα επιστημονικά – τεχνικά δεδομένα που υφίστανται για το Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού και για την ευρύτερη περιοχή (γεωλογικά, γεωτεχνικά, στατιστικά, χωροταξικά, πολεοδομικά κ.α. στοιχεία) συντάσσεται το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού. Το προτεινόμενο σχέδιο αυτό, ανάλογα με την περίπτωση, εφαρμόζεται τόσο κατά το στάδιο της άμεσης επέμβασης, όσο και κατά το στάδιο της αποκατάστασης, αποτελώντας το βασικό πλαίσιο λήψης αποφάσεων των ΤΕΣΟΠΠ των δράσεων των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, και των ομάδων επέμβασης, σε συνάρτηση με τις ανάγκες που θα προκύψουν.

6.1 Γενικά στοιχεία Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Όνομασία	Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού
Έδρα	Ψυχικό
Περιφέρεια	Αττικής
Περιφερειακή Ενότητα	Βόρειος Τομέας Αθηνών
Έτος ίδρυσης / σύσταση	Σχηματίστηκε το 2010 με το σχέδιο «Καλλικράτης», από τη συγχώνευση των παλαιών δήμων Παλαιού Ψυχικού, Νέου Ψυχικού και Φιλοθέης
Πληθυσμός (απογραφή 2021)	27.636 κάτοικοι
Έκταση	6,2 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Μορφολογία — γεωμορφολογικά / μορφολογικά χαρακτηριστικά

Η “μορφολογία” στην περίπτωση ενός αστικού δήμου σχετίζεται κυρίως με τη μορφή του εδάφους (π.χ. πεδινά, λοφώδη), με το πώς επεκτάθηκε ο οικισμός, με φυσικά στοιχεία (ρέματα, υψώματα) κ.ά.

Μερικά στοιχεία:

- Η Δημοτική Κοινότητα **Φιλοθέης** περιγράφεται ότι έχει δύο τομείς:
 - **Κάτω Φιλοθέη**: πιο πεδινή ζώνη, διαρρέεται από το ρέμα της Φιλοθέης (συνδέεται με το ρέμα Ποδονίφτη και τοπικά κανάλια).
 - **Άνω Φιλοθέη**: ορεινό τμήμα, αμφιθεατρική έκταση σε τμήμα των Τουρκοβουνίων, όπου και επεκτάθηκε ο οικισμός αργότερα .
 - Περιλαμβάνει επίσης τον χαμηλό λόφο της Αγίας Φιλοθέης.
- Το Ψυχικό βρίσκεται στις υπώρειες των Τουρκοβουνίων, στα βορειο-βορειοανατολικά του κέντρου της Αθήνας κάτι που υποδηλώνει ότι μέρος του εδάφους δεν είναι απολύτως επίπεδο, αλλά με υψομετρικές διαφοροποιήσεις.
 - Το Ψυχικό έχει υψόμετρο περίπου 185 μέτρα.
 - Περιβάλλεται από περιοχές όπως Γαλάτσι, Χαλάνδρι, Φιλοθέη.

Εδαφικά τμήματα της Φιλοθέης είναι πιο χαμηλά (η “Κάτω Φιλοθέη”) ενώ άλλα πιο ψηλά (Άνω Φιλοθέη) βρίσκονται σε πιο επικλινή τμήματα.

Οι περιοχές του Δήμου είναι γενικά εντός της αστικής ζώνης των βορείων προαστίων, με περιορισμένα υψώματα και χωρίς πολύ απότομες υψομετρικές μεταβολές σε σχέση με ορεινές περιοχές.

Στο σύνολο, ο δήμος αναπτύχθηκε ως “κηπούπολη” (garden city) — δηλαδή με έμφαση σε φυτικά στοιχεία, σε πιο χαμηλή δόμηση και σε πράσινο — σύμφωνα με την ιστορία των περιοχών του.

- Χαρτογραφική απεικόνιση Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
Αναλυτικό χαρτογραφικό υλικό παρατίθεται στα **Παραρτήματα** του παρόντος.

6.2 Οργανωτική Δομή.

6.2.1. Δήμαρχος.

Οι αρμοδιότητες του Δημάρχου ως προς το έργο της Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται από τον ν.4662/2020 , Φ.Ε.Κ. 27Α΄/07.02.2020 (άρθρα 15,16,21) και τα αναφερόμενα στο άρθρο 13, παράγραφος 1 του ν. 3013/2002 , όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Έχει την ευθύνη του γενικού συντονισμού και επίβλεψης του έργου της Πολιτικής Προστασίας εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προϊσταται ως πρόεδρος και έχει την ευθύνη συντονισμού του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, το οποίο συγκαλείτε κάθε φορά με πρωτοβουλία του.

6.2.2 Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο.).

Σύμφωνα με το άρθρο 15 ν. 4662/2020 , Φ.Ε.Κ. 27Α΄/07.02.2020, όπως τροποποιήθηκε κα ισχύει, σε κάθε Δήμο συστήνονται Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), τα οποία συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών της επιχειρησιακής αποστολής των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας. Τα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. ενεργοποιούνται σε όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφής και συγκροτούνται με απόφαση Δημάρχου.

Γραμματειακή υποστήριξη στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο.), παρέχεται από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 περ. θ ν. 4662/2020, όπως ισχύει, η οποία μεριμνά για την ομαλή λειτουργία του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο.), και την τήρηση πρακτικών.

Ο Δήμαρχος προεδρεύει του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο.) του Δήμου σύμφωνα με το άρθρο άρθρο 15 ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α΄/07.02.2020, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του ν.3852/2010, αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Δημάρχου, όπως ισχύει.

Το πλαίσιο λειτουργίας του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, καθορίζεται στην αρ. πρωτ. 17946/30.09.2025 απόφαση Δημάρχου (ΑΔΑ: 977ΘΩΗ8-4ΙΨ) ,σύμφωνα με τον ν.4662/2020 , Φ.Ε.Κ. 27Α΄/07.02.2020 (άρθρα 15,16,21) , τα άρθρα 10 και 13 ν.3013/2002 (Φ.Ε.Κ. 102Α΄/01.05.2002 όπως ισχύουν και τα άρθρα 1,2,58 και 282 του ν.3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87Α΄/07.06.2010) , όπως ισχύουν.

Σκοπός – Ενέργεια.

Πέραν των ανωτέρω , σκοπός του συντονιστικού οργάνου είναι η κινητοποίηση όλων των υπηρεσιών του Δήμου, φορέων και ιδιωτών, για την αντιμετώπιση φαινομένων έκτακτης ανάγκης που μπορεί να προέλθουν από φυσικές, τεχνολογικές ή άλλες καταστροφές.

Μέσω αυτού του οργάνου εξασφαλίζεται η έγκαιρη συνεργασία και συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση έκτακτων φαινομένων και καταστροφών που αφορούν τα όρια ευθύνης του Δήμου, καθώς και η οργανωμένη αντίδραση και κινητοποίηση των πολιτών.

Βασικότερος όμως σκοπός του οργάνου είναι η συνεργασία και η συνεχής ανταλλαγή πληροφοριών με το θεσμοθετημένο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας Περιφέρειας Αττικής, (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), (ν.4462/2020, ν.2344/95 όπως ισχύει και ν.3013/2002 όπως ισχύει) για τη λήψη μέτρων πρόληψης αντιμετώπισης και αποκατάστασης καταστροφών και γενικά εκδήλωσης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης εντός διοικητικών ορίων του Δήμου.

Μετά από πρόσκληση του Προέδρου, στις συνεδριάσεις του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο.), δύναται να λαμβάνουν μέρος, εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων της έδρας του Δήμου, άλλοι εκπρόσωποι υπηρεσιών, στελέχη όλων των κυβερνητικών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, εταιρειών κοινής ωφέλειας, παραχώρησης έργων υποδομής, εποπτευόμενων φορέων του Δημοσίου, στελέχη λοιπών φορέων της χωρικής του αρμοδιότητας, εθελοντικές οργανώσεις.

Ενδεικτικά σημειώνεται ότι οι συνεδριάσεις του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο.), θα πρέπει να αναφέρονται:

- α) σε δράσεις και μέτρα πρόληψης – ετοιμότητας, όπως:

- ❖ Η επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω καταστροφών, όπως επίσης και ζητημάτων που αφορούν τη συνεργασία με τις εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας.
- ❖ Η ενημέρωση – εκπαίδευση του πληθυσμού, στελεχών υπηρεσιών και ειδικών ομάδων (εθελοντές, μαθητές, ΑμεΑ, κ.α.).
- ❖ Ο προσδιορισμός και ο έλεγχος ασφαλών χώρων συγκέντρωσης – καταφυγής του πληθυσμού και χώρων καταυλισμού, ενημέρωση του κοινού για τη θέση των χώρων καταφυγής.
- ❖ Ο προγραμματισμός της μεταβατικής στέγασης των πληγέντων (άμεση και προσωρινή στέγαση).
- ❖ Ο προγραμματισμός διενέργειας ασκήσεων επί χάρτου ή πεδίου, με τις οποίες επιτυγχάνεται η αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων, έλεγχος σχεδίων έκτακτης ανάγκης, εκπαίδευση εμπλεκόμενων, κ.α.

β) σε θέματα αναφορικά με **τα προβλεπόμενα στάδια επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση συνεπειών μετά από καταστροφές** μέσα από τα οποία θα διευκρινίζονται οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών. Τα στάδια επιχειρήσεων σε περίπτωση καταστροφικών φαινομένων αφορούν σε:

- ❖ Αρχική αναγγελία καταστροφής.
- ❖ Αρχική εκτίμηση κατάστασης συνεπειών – Επίσημη ανακοίνωση χαρακτηριστικών καταστροφικού φαινομένου.
- ❖ Κινητοποίηση δυνάμεων (δυναμικό και μέσα) – Εμπλοκή φορέων.
- ❖ Επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης.
- ❖ Έλεγχος και Καταστολή επαγόμενων φαινομένων.
- ❖ Περίθαλψη – Διοικητική μέριμνα πληγέντων.
- ❖ Έλεγχος κτιρίων, υποδομών, κτλ ανάλογα με την φύση, το είδος και το μέγεθος της καταστροφής.
- ❖ Αποτίμηση ζημιών.
- ❖ Αποκατάσταση – Αποκλιμάκωση.

Πέραν των ανωτέρω προβαίνει σε συνεχή συλλογή των πάσης φύσεως δυσμενών καιρικών συνθηκών για τους δημότες μας.

Κατά τη διάρκεια της εξέλιξης της καταστροφής, καθώς και του έργου αποκατάστασης των ζημιών, το ανωτέρω Όργανο λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, με δυνατότητα συνέχισης της συνεδρίασης και με τους οριζόμενους από τους μετέχοντες αναπληρωτές τους.

6.2.3 Διάρθρωση Υπηρεσιών Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, Φ.Ε.Κ. 2368Β/24.12.2012, η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, έχει ως κάτωθι :

Α: ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Γενικός Γραμματέας

Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου

Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
Γραφείο Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών και Ειδικών Συνεργατών

Β. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας
Γραφείο Γραμματείας

Γ. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Δ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
Τμήμα Αποτελεσματικότητας, Ποιότητας και Οργάνωσης
Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.ΠΕ.)
Γραφείο Διαφάνειας

Ε. Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Τμήμα άσκησης κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας των φύλλων
Γραφείο Ισότητας
Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
Τμήμα Παιδείας, δια βίου Μάθησης, Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤ. Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών
Τμήμα Οικοδομικών Αδειών
Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών

Ζ. Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Τμήμα Μελετών
Τμήμα Εκτέλεσης Έργων, Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας
Τμήμα Συντήρησης και Αυτεπιστασίας
Τμήμα Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

Η. Δ/ΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Τμήμα Καθαριότητας
Γραφείο Εποπτών – Κίνησης Οχημάτων
Τμήμα Πρασίνου και Περιβαλλοντικών θεμάτων
Γραφείο Πολιτικής Προστασίας

Θ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Τμήμα Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
Τμήμα Προσωπικού και Εκκαθάρισης δαπανών μισθοδοσίας
Γραφείο Τεχνικού Ασφαλείας, Ιατρού Εργασίας, Υγιεινής και Ασφάλειας
Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
Γραφείο Γενικού Πρωτοκόλλου και Αρχείου
Τμήμα Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείων
Γραφείο ΟΓΑ

Ι. Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Τμήμα Προϋπολογισμού – Απολογισμού, Λογιστηρίου
Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας
Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
Τμήμα Προμηθειών

ΙΑ. Δ/ΝΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΚΕΠ)

Τμήμα ΚΕΠ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ

Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών

Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης

Τμήμα ΚΕΠ ΦΙΛΟΘΕΗΣ

Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών

Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης

Τμήμα ΚΕΠ ΨΥΧΙΚΟΥ

Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών

Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΞΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Τα μέτρα και οι ενέργειες γενικού χαρακτήρα που έχουν καταγραφεί, καλύπτουν και εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις και συνιστούν ένα γενικό πλαίσιο σχεδιασμού.

Για κάθε ξεχωριστή περίπτωση τα μέτρα εξειδικεύονται, εμπλουτίζονται και συγκεκριμενοποιούνται, αποτελώντας ένα «ειδικό Μνημόνιο».

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗ/ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ, ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ – ΨΥΧΙΚΟΥ.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (έκδοση 2η)

Με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε Τοπικό επίπεδο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους.

Στο πλαίσιο αυτό, στο παρόν σχέδιο δόθηκε η κωδική ονομασία «**ΔΑΡΔΑΝΟΣ**» χάριν συντομίας και διαφοροποίησής του από άλλα σχέδια. Ο Δάρδανος, γιός του Δία και Ηλέκτρας κόρης του Άτλαντα, ήταν μυθικός βασιλιάς της Αρκαδίας, που έζησε στα χρόνια μετά τον κατακλυσμό, σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία. Σύμφωνα με το Διόνυσο τον Αλικαρνασσέα, ο Δάρδανος έφυγε απ' την Αρκαδία για να ιδρύσει μια αποικία στο βορειοανατολικό Αιγαίο Πέλαγος. Ο Δάρδανος βρέθηκε στην Σαμοθράκη μαζί με τον μεγαλύτερο αδελφό του Ιασίωνα και την αδελφή του Αρμονία κατά την διάρκεια ενός κατακλυσμού στον οποίο βούλιαξε το μεγαλύτερο τμήμα του νησιού.

Πρόλογος

Σύμφωνα με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ «Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», ως πλημμύρα ορίζεται η προσωρινή κατάκλυση του εδάφους από νερό το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι καλυμμένο από νερό. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χείμαρρους και υδατορεύματα εφήμερης ροής, υπερχειλίσεις λιμνών, πλημμύρες από υπόγεια ύδατα, πλημμύρες από τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές, καθώς και πλημμύρες που προκαλούνται από θαλάσσια κύματα βαρύτητας. Ακόμη, περιλαμβάνει πλημμύρες από καταστροφές μεγάλων υδραυλικών έργων, όπως θραύσεις αναχωμάτων και φραγμάτων. (Κ.Υ.Α. Η.Π.31822/1542/Ε103/10/20.07.2010, Φ.Ε.Κ. 1108Β΄/21.07.2010).

Επίσης, στην ανωτέρω Οδηγία 2007/60/ΕΚ ως κίνδυνος πλημμύρας ορίζεται ο συνδυασμός της πιθανότητας να λάβει χώρα πλημμύρα και των δυνητικών αρνητικών συνεπειών για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες, που συνδέονται μ' αυτή την πλημμύρα.

Οι πιο συχνά εμφανιζόμενες πλημμύρες στον Ελληνικό χώρο οφείλονται σε φυσικά αίτια και δύναται να διακριθούν σε χερσαίες ή ποτάμιες και σε παράκτιες¹.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες προκαλούνται λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων-ισχυρών καταιγίδων ή από το ξαφνικό λιώσιμο χιονιού, ή ακόμα και από συνδυασμό των παραπάνω με συνέπεια τη μεγάλη αύξηση της απορροής των ποταμών, όπως επίσης και από αστοχία μεγάλων υδραυλικών έργων.

¹ Οι παράκτιες πλημμύρες είναι ένα σπανιότερα εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα και δύναται να διακριθούν σε αυτές που προκαλούνται από τον έντονο κυματισμό της θάλασσας και σε αυτές που προκαλούνται από τα θαλάσσια κύματα βαρύτητας ή τσουνάμι.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες δύναται να διακριθούν περαιτέρω σε πλημμύρες που παρουσιάζουν βραδεία εξέλιξη (πλημμύρες πεδίου) και σε πλημμύρες που παρουσιάζουν ταχεία εξέλιξη (ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες).

Οι ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες, με κύριο χαρακτηριστικό την ραγδαία εξέλιξή τους, είναι το πιο συνηθισμένο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα λόγω της ιδιόμορφης γεωμορφολογίας της χώρας μας, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους. Οι ξαφνικές πλημμύρες ή αιφνίδιες πλημμύρες έχουν προκαλέσει κατά το παρελθόν μεγάλες καταστροφές σε υποδομές (οδικό δίκτυο, κλπ), αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κατοικίες κλπ. και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (παράσυρση πεζών και οχημάτων, κλπ).

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου και σχετίζονται με την ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής (μέγεθος / σχήμα)
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγούμενες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.
- η ύπαρξη αντιπλημμυρικών και αποστραγιστικών έργων κλπ.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνη απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειων σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την Ε.Μ.Υ.

Οι πλημμύρες ως φαινόμενα εντάσσονται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Α-1-1 της Υ.Α. 1299/2003 «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», γιατί μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή και την περιουσία των ανθρώπων με δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία και τις υποδομές της χώρας.

Ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού, ακολουθώντας τις οδηγίες σχεδίασης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «Δάρδανος 2» κεφ 15.2, συνέταξε Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, το οποίο εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

1· Εισαγωγή.

Με δεδομένη την εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων στη χώρα μας με καταστροφικές συνέπειες, προκύπτει η ανάγκη τόσο για τη δρομολόγηση **έργων και εργασιών αντιπλημμυρικής προστασίας**

με στόχο την αποτροπή εμφάνισής τους και τη μείωση των επιπτώσεών τους, όσο και της **λήψης μέτρων πολιτικής προστασίας** για την εξασφάλιση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους.

Στην κατηγορία των έργων και εργασιών αντιπλημμυρικής προστασίας εντάσσονται κυρίως:

- η μελέτη, ο προγραμματισμός και η κατασκευή νέων αντιπλημμυρικών και προστατευτικών έργων που αποβλέπουν στην περαιτέρω μείωση εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων,
- η μελέτη, ο προγραμματισμός και η κατασκευή έργων αντιμετώπισης διάβρωσης των εδαφών, ιδίως σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές (έργα ορεινής υδρονομίας, αναβαθμοί συγκράτησης φερτών υλών, κορμοφράγματα, κλπ.),
- η εκτέλεση πάσης φύσεως εργασιών άρσης προσχώσεων, καθαρισμού κοίτης υδατορεμάτων από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων από τη φυσική κοίτη του υδατορέματος, εφόσον συντρέχουν λόγοι,
- ο έλεγχος λειτουργίας και, εφόσον συντρέχουν λόγοι, εργασίες συντήρησης των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας τους,
- ο έλεγχος λειτουργίας και, εφόσον συντρέχουν λόγοι, εργασίες συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων και εγκαταστάσεων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης ζημιών από πλεονάζοντα αρδευτικά και πλημμυρικά ύδατα,
- ο έλεγχος λειτουργίας και εφόσον συντρέχουν λόγοι εργασίες συντήρησης του δικτύου απαγωγής ομβρίων υδάτων των οδών από τους φορείς που είναι υπεύθυνοι συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου.

Τα ανωτέρω έργα και εργασίες (αντιπλημμυρικά έργα, οι καθαρισμοί υδατορεμάτων, κλπ.) δεν εμπίπτουν άμεσα στην κατηγορία των έργων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας που δρομολογούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/ βραχείας διαχείρισης συνεπειών, κατά τη διάρκεια, ή αμέσως μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες. Ωστόσο, τόσο ο έλεγχος λειτουργίας και η συντήρηση των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και ο προγραμματισμός και η εκτέλεση νέων έργων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Ο περιοδικός έλεγχος και συντήρηση των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων αφορά την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας τους, εκτελείται από τους φορείς που έχουν θεσμικά την αρμοδιότητα και συντελείται σε περιόδους που η επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων είναι μειωμένη.

Στην κατηγορία λήψης μέτρων Πολιτικής Προστασίας εντάσσονται μέτρα και δράσεις που αποβλέπουν κυρίως:

- στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών,
- την παροχή βοήθειας στους πληγέντες και
- την επαναφορά της λειτουργίας των υποδομών που επλήγησαν,

με στόχο την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν πληγεί.

Ειδικότερα, η προστασία της ζωής και η άμεση παροχή βοήθειας συνδέεται με δράσεις που αφορούν το έργο διάσωσης των πολιτών που βρίσκονται σε κίνδυνο, την άντληση υδάτων από πλημμυρισμένα κτίρια, την προσωρινή φιλοξενία των πολιτών που λόγω εισροής υδάτων και φερτών υλικών, η διαμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, την άμεση επαναλειτουργία των δικτύων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, κλπ., που έχουν διακοπεί λόγω βλάβης, όπως επίσης και την αποκατάσταση κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο, όπου αυτή έχει διακοπεί λόγω πλημμυρικών υδάτων, φερτών υλικών ή και κατολισθητικών φαινομένων.

Κατά τη διάρκεια και μετά την εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου, τα έργα και δραστηριότητες που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας των πάσης φύσεως έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων

αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, έχει χαρακτήρα κατεπείγουσας ανάγκης, ειδικά όταν συνδέεται με την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, και εκτελείται από τους φορείς που έχουν τη θεσμική αρμοδιότητα λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών.

Η κατεπείγουσα ανάγκη συνδέεται κυρίως με απλές τεχνικές εργασίες που δεν απαιτούν μελέτη, ή υπηρεσίες που πρέπει να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά από της εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου, όπως άντληση πλημμυρικών υδάτων, απομάκρυνση φερτών υλών, άρση καταπτώσεων και εμποδίων στο οδικό δίκτυο, αποφράξεις στο δίκτυο ομβρίων, κλπ. Στις ανωτέρω απλές τεχνικές εργασίες δύναται να συμπεριλαμβάνονται και τυχόν μικρά τεχνικά έργα προσωρινού χαρακτήρα που κρίνονται αναγκαία στη φάση της αντιμετώπισης (πχ. πρόχειρα αναχώματα, κλπ).

Για τους ανωτέρω λόγους, το έργο της άμεσης αποκατάστασης της λειτουργίας των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας των ΟΤΑ, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, υποστηρίζεται από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας τους, οι οποίες με εντολή του Δημάρχου ή του Περιφερειάρχη κατά λόγο αρμοδιότητας συντονίζουν το έργο της διάθεσης δυναμικού και μέσων για την άμεση αποκατάστασή τους.

Για την αποτελεσματική διαχείριση καταστροφών λόγω πλημμυρικών φαινομένων έχει βαρύνουσα σημασία ο προσδιορισμός των ρόλων και αρμοδιοτήτων, τόσο των φορέων συντήρησης και λειτουργίας των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων, υποδομών και δικτύων, όσο και των λοιπών φορέων Πολιτικής Προστασίας που εμπλέκονται άμεσα στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών, καθώς απαιτείται ο μεταξύ τους συντονισμός και συνεργασία για την από κοινού αντιμετώπιση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

Συντονισμός στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών είναι η οργάνωση και διατήρηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργανικών μονάδων μιας υπηρεσίας ή ενός φορέα ή μιας δομής διοίκησης, καθώς και μεταξύ φορέων ή υπηρεσιών ή άλλου εμπλεκόμενου δυναμικού και μέσων Πολιτικής Προστασίας για την εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης.

Θέματα που αφορούν δράσεις:

- **αυξημένης ετοιμότητας εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,**
- **αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και άμεσης αρωγής των πληγέντων και**
- **άμεσης/βραχείας αποκατάστασης των συνεπειών των πλημμυρικών φαινομένων,**

αναφέρονται στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία "ΔΑΡΔΑΝΟΣ", όπως εκάστοτε ισχύει, το οποίο εκδίδεται στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".

1.1 Ιστορικό σύνταξης προηγούμενων εκδόσεων.

Σε εφαρμογή του άρθρου 17 του ν.3013/2002 (Φ.Ε.Κ. 102Α'/01.05.2002), με το οποίο ρυθμίζονται τα σχετικά με την κατάρτιση των σχεδίων πολιτικής προστασίας και τους υπόχρεους, προς τούτο, αρμόδιους κεντρικούς και περιφερειακούς φορείς και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 1299/07.04.2003 «Έγκριση του από 07.04.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (Φ.Ε.Κ. 423Β'/10.04.2003).

Το έτος 2019 η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στο πλαίσιο εφαρμογής της ΥΑ 1299/07.04.2003 έγκρισης Υπουργού ΕΣΔΔΑ του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ 423 τ. Β΄) και του

άρθρου 11 του Π.Δ. 151/2004 (Φ.Ε.Κ. 107Α΄/2004), εξέδωσε το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, το οποίο στάλθηκε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με το 8794/06.12.2019 έγγραφό της Γ.Γ.Π.Π. (ΑΔΑ: ΨΓΚΟ46ΜΤΛΒ-Φ04), για την εφαρμογή του κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Το έτος 2022, η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., έχοντας υπόψη ότι από τη 1η έκδοση του σχεδίου επήλθαν διοικητικές και οργανωτικές αλλαγές οι οποίες αφορούσαν κατά κύριο λόγο φορείς της κεντρικής διοίκησης (μετονομασία υπουργείων, αλλαγές υπαγωγής φορέων, κλπ), έκρινε αναγκαία την επικαιροποίηση και αναθεώρηση του ανωτέρω σχεδίου. Στο πλαίσιο αυτό η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. προχώρησε στην 2η έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.

Το παρόν σχέδιο συντάσσεται στα πλαίσια εφαρμογής της ανωτέρω ΥΑ 1299/07.04.2003 έγκρισης Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (Φ.Ε.Κ. 423 τ. Β΄).

1.2 Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας. ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ.

1.3 Πίνακας Διανομής. Παρατίθεται στο Παράρτημα Μ΄, του παρόντος.

1.4 Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του Σχεδίου.

Το παρόν Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, υποβλήθηκε από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, την, (αρ. πρωτ.), στην Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Η Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, εισηγήθηκε την, με την αρ. απόφασή της, το παρόν σχέδιο στο Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο και ενέκρινε το παρόν Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου της, (αρ. απ., αρ. πρωτ., ΑΔΑ:

Ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού ορίζεται η

Το παρόν Σχέδιο συντάχτηκε σύμφωνα με τις οδηγίες σχεδίασης της Γ.Γ.Π.Π., όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» της Γ.Γ.Π.Π.

1.5 Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου.

Ο συντονισμός της διάθεσης των μέσων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα του Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού, στο πλαίσιο εφαρμογής της Υ.Α. 1299/07.04.2003 (ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ), του ν.3852/2010 όπως ισχύει και των αναφερομένων στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α΄/07.02.2020.

Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και εφαρμόζεται για την λήψη μέτρων και την υλοποίηση δράσεων:

- αυξημένης ετοιμότητας εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και της άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση απόφασης κήρυξης της περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας δεν αποτελεί προϋπόθεση ενεργοποίησης και εφαρμογής του παρόντος σχεδίου.

Για το Πυροσβεστικό Σώμα, την ΕΛ.ΑΣ. και το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ως Σώματα Ασφαλείας που διέπονται από ειδικό θεσμικό πλαίσιο και κανονισμούς, η κινητοποίηση και μετακίνηση δυνάμεων στο πλαίσιο της αποστολής τους, καθορίζεται από τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και τις εκάστοτε αποφάσεις της φυσικής ηγεσίας τους και δεν συνδέεται με αποφάσεις κήρυξης μιας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Το αυτό ισχύει και για τον τομέα υγείας (υγειονομικές μονάδες, ΕΚΑΒ, κλπ), ο οποίος κινητοποιείται για την παροχή βοήθειας με βάση τον σχεδιασμό του και ανεξαρτήτως των αποφάσεων κήρυξης μιας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Ως συντονισμός στο παρόν σχέδιο νοείται η οργάνωση και διατήρηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργανικών μονάδων μιας υπηρεσίας ή ενός φορέα ή μιας δομής διοίκησης, καθώς και μεταξύ φορέων ή υπηρεσιών ή άλλου εμπλεκόμενου δυναμικού και μέσω των πολιτικής προστασίας για την εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης.

Οι εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες ενός εκάστου φορέα και το ανθρώπινο δυναμικό και τα μέσα που θα κληθούν να τις υλοποιήσουν, καθορίζονται από την οργανωτική του δομή, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και τις κανονιστικές πράξεις της διοίκησής του.

Το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί τη βάση για την υλοποίηση σειράς δράσεων οι οποίες δύνανται να διαφοροποιούνται σε κάθε συμβάν, ανάλογα με τις απαιτήσεις διαχείρισης του καταστροφικού φαινομένου, από τους εμπλεκόμενους φορείς και δεν είναι περιοριστικό όσον αφορά το εύρος των δράσεων αυτών.

2· Σκοπός / Στόχοι / Ανάλυση κινδύνου / Ιδέα Επιχειρήσεων.

2.1 Σκοπός.

Με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από

Με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Τοπικό επίπεδο.

- Για την υλοποίηση προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους, δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών του Δήμου.

Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων Φορέων σε Τοπικό επίπεδο.

2.2 Αντικειμενικοί Στόχοι.

- Προσδιορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων Φορέων σε Τοπικό επίπεδο και σε όλες τις φάσεις κινητοποίησης του συστήματος Πολιτικής Προστασίας.
- Δρομολόγηση προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων για την αντιμετώπιση

εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.

- Συντονισμένη δράση των εμπλεκόμενων Φορέων σε τοπικό επίπεδο στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.

2.3 Ανάλυση Κινδύνου – Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις- Παράμετροι Σχεδιασμού.

2.3.1 Ανάλυση Κινδύνου.

Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, βάσει των οποίων θα πρέπει να δρομολογούνται τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, διευκρινίζεται ότι με την Κ.Υ.Α.Η.Π.31822/1542/Ε103/10/20.07.2010 (Φ.Ε.Κ. 1108Β'/21.07.2010) έχει θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγησή τους με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών τους στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της ανωτέρω Κ.Υ.Α., η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», ήδη έχει ολοκληρωθεί για το σύνολο των δεκατεσσάρων (14) Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας η κατάρτιση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας και έχουν αναρτηθεί τα απαιτούμενα κείμενα και χάρτες στο σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <http://floods.ypeka.gr/> και στη βάση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Environment Information and Observation Network), <http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/floods/>.

Επίσης, έχουν καταρτιστεί και εγκριθεί τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.) σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα και για τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας. Τα Σ.Δ.Κ.Π. περιλαμβάνουν α) τους βασικούς στόχους για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, β) τα αναγκαία μέτρα και τις προτεραιότητες για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων και γ) τα πορίσματα της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας υπό μορφή χάρτη με τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας και τους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και κινδύνου πλημμύρας.

Θέματα που αφορούν τον καθορισμό των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας ανά Υδατικό Διαμέρισμα και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους ρυθμίζονται στην υπ. αριθμ.Οικ. 706/10 (Φ.Ε.Κ. 1383Β'/02.09.2010- Διορθ.σφαλμ. στο Φ.Ε.Κ. 1572Β'/28.09.2010) όπως ισχύει με την υπ. αριθμ. οικ.1300/14 (Φ.Ε.Κ. 3665Β'/31.12.2014): Τροποποίηση της με αριθ. οικ. 706/2010 Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.) περιλαμβανομένων των Χαρτών Επικινδυνότητας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας, δε συνιστούν τεχνικές μελέτες για την κατασκευή έργων, αλλά εργαλεία για τον προγραμματισμό ενεργειών/δράσεων, συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση των κινδύνων πλημμύρας και τον εντοπισμό περιοχών με υψηλότερο κίνδυνο πλημμύρας.

Χρησιμεύουν στις αρμόδιες υπηρεσίες ως ένα πρώτο εργαλείο αξιολόγησης των αρνητικών συνεπειών από τις πλημμύρες με στόχο τον καθορισμό αποτελεσματικής στρατηγικής για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, αλλά και τον σχεδιασμό των κατάλληλων μέτρων προστασίας.

Τα αποτελέσματα των Χαρτών Επικινδυνότητας, των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας και τα περιγραφόμενα στο Πρόγραμμα Μέτρων των Σ.Δ.Κ.Π. θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον κάθε φορέα που προγραμματίζει, αναπτύσσει και υλοποιεί έργα και δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός των ζωνών κατάκλισης πλημμύρας.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, κάθε φορέας οφείλει να προσδιορίζει κατά τη διαδικασία αδειοδότησης των έργων/υποδομών/δραστηριοτήτων με μεγαλύτερη ανάλυση τον κίνδυνο πλημμύρας εντός των ορίων ανάπτυξης της δραστηριότητας ή των υποδομών που προγραμματίζει να υλοποιήσει, ώστε να λαμβάνει τυχόν πρόσθετα μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας για τη μείωση των αρνητικών συνεπειών από την εκδήλωση ενός πλημμυρικού συμβάντος.

Ο σχεδιασμός Πολιτικής Προστασίας πρέπει να βασίζεται στην ανάλυση κινδύνου, όπως αυτή περιγράφεται στα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.), περιλαμβανομένων των Χαρτών Επικινδυνότητας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας.

Τα ανωτέρω Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας συντάχθηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις Πλημμύρες (2007/60/ΕΚ) και της εθνικής νομοθεσίας και έχουν αναρτηθεί στο σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <https://floods.ypeka.gr/>.

Στο πλαίσιο διευκόλυνσης της διοίκησης, η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. προχώρησε στην χαρτογραφική αποτύπωση των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, καθώς και τις Περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας για περίοδο επαναφοράς 100 έτη, σύμφωνα με την πρώτη αναθεώρηση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Οι ανωτέρω χάρτες βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Π.Π. και ειδικότερα στην ενότητα «Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας» / «Επικαιροποιημένοι χάρτες πλημμυρικού κινδύνου 2024» και στον σύνδεσμο: <https://civilprotection.gov.gr/epikairopoiimenoι-hartes-plimmyrikoy-kindynoy-2024>.

2.3.2 Κατάσταση – Παραδοχές – Προϋποθέσεις- Παράμετροι Σχεδιασμού.

Κατάσταση:

Οι πλημμύρες είναι ένα φαινόμενο που εντάσσεται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών.

Οι πιο συχνά εμφανιζόμενες πλημμύρες στον Ελληνικό χώρο οφείλονται σε φυσικά αίτια και δύναται να διακριθούν σε χερσαίες ή ποτάμιες και σε παράκτιες.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες προκαλούνται λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων-ισχυρών καταιγίδων ή από το ξαφνικό λιώσιμο χιονιού, ή ακόμα και από συνδυασμό των παραπάνω με συνέπεια τη μεγάλη αύξηση της απορροής των ποταμών, όπως επίσης και από αστοχία μεγάλων υδραυλικών έργων.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες δύναται να διακριθούν περαιτέρω σε πλημμύρες που παρουσιάζουν βραδεία εξέλιξη (πλημμύρες πεδίου) και σε πλημμύρες που παρουσιάζουν ταχεία εξέλιξη (ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες).

Οι ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες, με κύριο χαρακτηριστικό την ραγδαία εξέλιξή τους, είναι το πιο συνηθισμένο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα λόγω της ιδιόμορφης γεωμορφολογίας της χώρας μας, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους. Οι ξαφνικές πλημμύρες ή αιφνίδιες πλημμύρες έχουν προκαλέσει κατά το παρελθόν μεγάλες καταστροφές σε υποδομές (οδικό δίκτυο, κλπ), αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κατοικίες κλπ. και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (παρασύρση πεζών και οχημάτων, κλπ).

Επίσης, η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές, όπως κατολισθητικά φαινόμενα, διαρροή επικίνδυνων υλικών, κλπ.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνη απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειων σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την

εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την Ε.Μ.Υ.

Παραδοχές:

Η εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δύναται να προκαλέσει:

- Τραυματισμούς και απώλειες ανθρώπινων ζωών και αίσθημα ανασφάλειας του πολίτη.
- Καταστροφές στις υποδομές της χώρας.
- Άμεσες και έμμεσες οικονομικές απώλειες από καταστροφές στις περιουσίες των πολιτών, στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία), σε διάφορες υποδομές της χώρας (δίκτυα ηλεκτρισμού, τηλεπικοινωνιών κλπ.), καθώς και συνέπειες στον τουρισμό εν γένει.

Προϋποθέσεις:

Προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, είναι οι ακόλουθες:

- Η αποσαφήνιση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων φορέων Πολιτικής Προστασίας σε τοπικό επίπεδο ανά δράση, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- Η αναθεώρηση – επικαιροποίηση - εναρμόνιση του σχεδιασμού των εμπλεκόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο και η σύνταξη ή επικαιροποίηση των αντίστοιχων μνημονίων ενεργειών.
- Ο προσδιορισμός του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που δύναται να διατεθούν σε Τοπικό επίπεδο για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.
- Η εξασφάλιση ετοιμότητας όλων των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο σε κάθε στάδιο επιχειρήσεων.
- Η διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών.

Παράμετροι Σχεδιασμού:

- Εκδήλωση πλημμυρικού φαινομένου με συνέπειες στις υποδομές, στις κατοικίες, καθώς και στην υγεία των πολιτών.
- Εμπλοκή φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Αδυναμία άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών σε τοπικό επίπεδο.

2.4 Ιδέα Επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, δρομολογούνται οι ακόλουθες κύριες δράσεις:

A] Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

B] Δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Βασική αρχή εφαρμογής του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, είναι η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο και η συντονισμένη δράση τους, όπως αυτή καθορίζεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

3· Ρόλοι, Αρμοδιότητες και Κύριες Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και την Άμεση/Βραχεία Διαχείριση Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.

Ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού ως φορέας Πολιτικής Προστασίας (άρθ.7 του ν.4662/2020 όπως ισχύει), μετά την εκδήλωση πλημμυρών κινητοποιεί και δρομολογεί δράσεις εντός της χωρικής αρμοδιότητάς του, που αποβλέπουν στην εκπλήρωση του σκοπού της Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος συνδέεται κατά κύριο λόγο με την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών από καταστροφές και στη διαχείριση των συνεπειών σε υποδομές αρμοδιότητάς του.

Οι δράσεις Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, θεσμικά απορρέουν κατά κύριο λόγο από το ν.3013/2002 (όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει), καθώς και το νέο πλαίσιο της Αυτοδιοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης (ν.3852/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), σύμφωνα με τα οποία έχουν αποδοθεί στους Δήμους σημαντικές αρμοδιότητες για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών.

Είναι δεδομένο ότι το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο αποτελεί τη βάση για την υλοποίηση σειράς δράσεων, που δρομολογούνται από το Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, και δεν είναι περιοριστικό όσον αφορά το εύρος των δράσεων αυτών, οι οποίες δύνανται να διαφοροποιούνται σε κάθε συμβάν, ανάλογα με την ένταση και την έκταση της καταστροφής, το προσωπικό και τα μέσα που είναι άμεσα διαθέσιμα, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής εκδήλωσής του (νησιωτικός χώρος, κλπ), τον αριθμό των πληγέντων, κλπ.

Τα προληπτικά έργα των Δήμων που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος σχεδίου. Για λόγους πληρότητας των δράσεων των Δήμων στην συνολική διαχείριση των κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αναφέρονται συνοπτικά στο παρόν τα έργα αυτά, που δρομολογούνται με εντολή Δημάρχων και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του δικτύου όμβριων υδάτων των οδών αρμοδιότητας Δήμου.
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του αντιπλημμυρικών έργων, αρμοδιότητας λειτουργίας και συντήρησης του Δήμου.
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητας Δήμου.
- Τον προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας.

Τα προληπτικά έργα των Δήμων που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων αναφέρονται αναλυτικά στα 7187/07.10.2019 και 7767/30.10.2019 έγγραφα της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. Το υπ. αριθμ 7187/07.10.2019 έγγραφό της Γ.Γ.Π.Π., με θέμα «Διευκρινίσεις αναφορικά με τα αντιπλημμυρικά έργα, την οριοθέτηση υδατορεμάτων, τον καθαρισμό και την αστυνόμευση υδατορεμάτων και την δρομολόγηση έργων και δραστηριοτήτων άμεσης αντιμετώπισης συνεπειών από πλημμυρικά φαινόμενα» παρατίθεται στο **Παράρτημα ΣΤ΄, του παρόντος.**

3.1 Προπαρασκευαστικές δράσεις του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις Πολιτικής Προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, δρομολογούνται με εντολή Δημάρχου και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Ορισμός υπευθύνων του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης της παραγράφου 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (2^η έκδοση).

- Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Μνημονίου Ενεργειών για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και την Άμεση/Βραχεία Διαχείριση Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, βάσει των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού. Το ανωτέρω μνημόνιο ενεργειών προσαρτάται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του.
- Κοινοποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία, στην οικεία Αστυνομική Δ/ση και το Αστυνομικό Τμήμα Ψυχικού.
- Έλεγχος καλής λειτουργίας και συντήρηση εξοπλισμού και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.
- Κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.
- Καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς του και τοποθέτηση κατάλληλης προειδοποιητικής σήμανσης, σύμφωνα με την παρ. 1.15 του αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 εγγράφου Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90.
- Σύσταση και συγκρότηση επιτροπών καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία Πλημμυρικών Φαινομένων, (προνοιακό επίδομα).
- Εκ των προτέρων προσδιορισμός χώρων προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών μετά από Πλημμυρικά Φαινόμενα.
- Πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με ιδιαίτερη αναφορά στις οδηγίες αυτοπροστασίας κατά την διέλευση πολιτών, πεζή ή με όχημα, από ιρλανδικές διαβάσεις.
- Εξασφάλιση των οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.).
- Έλεγχος της λειτουργίας του συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών για τη διασφάλιση της ικανότητας απρόσκοπτης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων Φορέων και της λήψης αποφάσεων.
- Προπαρασκευαστική σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), με ευθύνη του Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3.2, του παρόντος.
- Συμμετοχή στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Ο.Π.Π., ν.4662/2020), εφόσον προσκληθεί, για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω εκδήλωσης Πλημμυρικών Φαινομένων.
- Διενέργεια άσκησης Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου έναντι πλημμυρών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. (παράγραφος 8.2.1, του παρόντος).

Οι ανωτέρω δράσεις Πολιτικής Προστασίας έχουν ως στόχο την προετοιμασία του μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης Πλημμυρικών Φαινομένων.

3.2 Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Με σκοπό την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων που συμβάλλουν στην προετοιμασία του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, συγκαλείται ετησίως πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου, με ευθύνη του Δημάρχου το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στο οποίο εξετάζονται θέματα που αφορούν:

- Την ετοιμότητα των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, που εμπλέκονται σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας (συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων, ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ) .
- Τη διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και οργάνων σε επίπεδο Δήμου για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών.
- Την ενημέρωση της οργανικής μονάδας Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι λοιποί επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς και υπηρεσίες σε επίπεδο Δήμου (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο πλαίσιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Το συντονισμό δράσεων Πολιτικής Προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) σε επίπεδο Δήμου για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Τις αρμοδιότητες του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στη συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών στο οδικό δίκτυο εντός της επικράτειας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με έμφαση στο αγροτικό οδικό δίκτυο.
- Την κατάσταση του δικτύου όμβριων υδάτων των οδών καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Τον προσδιορισμό μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας όταν προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχές και καταιγίδες, κλπ.).
- Τον σχεδιασμό υλοποίησης της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, παρ. 5στ' του ν.3013/2002 (όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει της παρ. 2 του άρθ. 18 του ν.3613/2007 (ΦΕΚ 263 Α) και του άρθ. 108 του ν.4249/2014 (ΦΕΚ 73 Α'), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 7 του παρόντος.
- Την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Δημάρχου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Την ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, με ιδιαίτερη αναφορά στις οδηγίες αυτοπροστασίας κατά την διέλευση πολιτών, πεζή ή με όχημα, από ιρλανδικές διαβάσεις.

καθώς και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), θα κληθεί και εκπρόσωπος της Ε.Υ.Δ.Α.Π., προκειμένου να ενημερώσει σχετικά με τις εργασίες καθαρισμού φρεατίων υδροσυλλογής και μέτρων προστασίας υποδομών ύδρευσης έναντι πλημμυρικού κινδύνου, κλπ.

Στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο. ν. 4662/2020), είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) που δραστηριοποιούνται στα όρια ευθύνης του Δήμου, για να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (στραγγιστικά δίκτυα, στραγγιστικοί τάφροι, αρδευτικά και στραγγιστικά αντλιοστάσια, κλπ), καθώς και για να επιλυθούν ζητήματα σχετικά με την αρμοδιότητα συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών στο αγροτικό οδικό δίκτυο σε περιοχές αναδασμών, κλπ.

Στη συνέχεια, τα πρακτικά του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020) διαβιβάζονται, με ευθύνη του γραμματέα του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στους εκπροσωπούμενους στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), φορείς, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, αντίστοιχα, στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνεργασίας και δια-λειτουργικότητας μεταξύ των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού, βάσει των πρακτικών του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου, θα προχωρήσει στην ιεράρχηση και δρομολόγηση, κατά το μέρος που τον αφορά, των μέτρων, έργων και δράσεων που προτάθηκαν στο ανωτέρω Τοπικό Συντονιστικό Όργανο.

Οι εκπροσωπούμενοι στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), φορείς, βάσει των πρακτικών του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, θα προχωρήσουν στη δρομολόγηση, κατά το μέρος που τους αφορά, των μέτρων, έργων και δράσεων που γνωστοποίησαν ότι θα υλοποιήσουν στο ανωτέρω Τοπικό Συντονιστικό Όργανο.

3.3 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ., η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες).

Για τις περιοχές που προβλέπεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) η εκδήλωση έντονων ή και επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως έντονες βροχοπτώσεις, ισχυρές καταιγίδες κτλ, σύμφωνα με τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), η αυξημένη ετοιμότητα του Δήμου αφορά κατά κύριο λόγο τις παρακάτω δράσεις:

- Ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων του Δήμου για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Ενημέρωση του κοινού σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών.
- Ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο, των αγροτών, κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.
- Συγκρότηση συνεργείων υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινή απασχόληση πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών του Δήμου, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Δήμου, σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27) σύμφωνα με το άρθρο 23 ν.4915/22 Φ.Ε.Κ. 63Α', όπως ισχύουν).

Στις περιπτώσεις που η Ε.Μ.Υ. εκδώσει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), αυτά διαβιβάζονται από την Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για το συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30, παρ. 2α' του ν.4662/2020), για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από

ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγούμενες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που η Ε.Μ.Υ. εκδώσει Έκτακτο Δελτίο Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) ή Έκτακτο Δελτίο Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να ενεργοποιήσει την γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112», στο πλαίσιο της ενημέρωσης των πολιτών για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τα έντονα καιρικά φαινόμενα.

Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, είναι επικουρική των Δελτίων Τύπου που εκδίδει η Γ.Γ.Π.Π. και έχει σαν σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για την εκδήλωσή τους και την ευαισθητοποίησή τους για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από ενδεχόμενα καταστροφικά φαινόμενα.

Νοείται ότι για για την πλήρη αξιοποίηση της γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, θα πρέπει να υπάρχει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων πρόβλεψης των καιρικών φαινομένων, ακριβής χωρικός προσδιορισμός των περιοχών που αναμένεται να πληγούν, χρονικός προσδιορισμός της έναρξης και λήξης των φαινομένων στις περιοχές αυτές, καθώς και η προβλεπόμενη ένταση των φαινομένων.

Ο Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού, αφού ενημερωθεί σχετικά με την έκδοση Έκτακτου Δελτίου Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτου Δελτίου Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.) :

- Προβαίνει σε άμεσο έλεγχο για την πορεία υλοποίησης των προπαρασκευαστικών δράσεων που προβλέπονται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Δύναται κατά την κρίση του να συγκαλέσει το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

3.4 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.

Άμεσα μετά την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου και την πρώτη ενημέρωσή του, ο Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού, ως Αποκεντρωμένο Όργανο Πολιτικής Προστασίας, στα πλαίσια του θεσμικού του ρόλου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες, επικοινωνεί με τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και του Π..Σ, τους αρμόδιους Αντιδημάρχους και την Ε.Υ.Δ.Α.Π., προκειμένου να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις από την εκδήλωσή πλημμυρικών φαινομένων.

Ο Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού, εκτιμώντας τις συνέπειες από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις πληροφορίες που έχει συλλέξει ή από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου, κινητοποιεί δια του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις που συνδέονται με:

- Την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με τις κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., του Π.Σ. και του Ε.Κ.Α.Β., για την άμεση παροχή βοήθειας στους πληγέντες και την άμεση δρομολόγηση δράσεων Πολιτικής Προστασίας.
- Την ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του αρμόδιου Αντί-Περιφερειάρχη Περιφερειακής ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- Ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου.
- Την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ).
- Τη δρομολόγηση δράσεων για την άμεση υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού με μέσα που διαθέτει ο Δήμος Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Την ενημέρωση του κοινού για δράσεις Πολιτικής Προστασίας που έχουν δρομολογηθεί σε επίπεδο Δήμου και τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από έντονα καιρικά φαινόμενα (βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.) και πλημμυρικά ή άλλα επαγόμενα φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ).
- Την άμεση συγκρότηση συνεργείων από υπαλλήλους του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, (Τεχνικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες Δόμησης - Πολεοδομία κλπ.), προκειμένου να μεταβούν εντός της πληγείσας περιοχής και να προβούν σε άμεσο οπτικό έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και την εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας αυτών.
- Την ενεργοποίηση, εφόσον συντρέχουν λόγοι, των μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Την άρση εμποδίων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.
- Τον έλεγχο του δικτύου παροχής πόσιμου νερού (υδραγωγείο, δίκτυο διανομής, κλπ) από τις αρμόδιες υπηρεσίες ύδρευσης του Δήμου και τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στα Δ1δ/ ΓΠ οικ.8565/16.11.2017 - ΑΔΑ: Ψ3ΝΥ465ΦΥΟ-ΥΜ4 και Δ1/ΓΠοικ.53542/17.07.2019 Εγκύκλιος- «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα» έγγραφο του Υπουργείου Υγείας.
- Τον καθαρισμό εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής και των λοιπών αντιπλημμυρικών έργων από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους.
- Τον έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων.
- Τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε ασφαλείς χώρους, μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.
- Τη γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεση προσωρινή φιλοξενία ή για άμεση συνδρομή συνεργείων του Δήμου για την άρση εμποδίων πρόσβασης στις ιδιοκτησίες τους, την απομάκρυνση φερτών υλικών για την διευκόλυνση απορροής πλημμυρικών υδάτων, κλπ., **(Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1, του παρόντος).**
- Την υποστήριξη του έργου της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, στον έλεγχο των πληγέντων, από τα πλημμυρικά φαινόμενα, κτιρίων. Πιο συγκεκριμένα:

Επίσης, ο Δήμαρχος σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον οικείο Περιφερειάρχη, και αν τούτο κρίνεται απαραίτητο, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου (αρθ. 94 παρ. 4.27 του ν.3852/2010), όπως ισχύει.

Οι Διευθυντές σχολικών μονάδων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων πλησίον ή εντός των σχολικών μονάδων και εφόσον οι σχολικές μονάδες βρίσκονται σε λειτουργία, φροντίζουν, κατά την κρίση τους και βάσει του σχεδιασμού τους, οι μαθητές και το προσωπικό να παραμείνουν συγκεντρωμένοι σε ασφαλή χώρο εντός των σχολικών συγκροτημάτων και ενημερώνουν τις τοπικές αρχές (Π.Υ., ΕΛ.ΑΣ., Γραφείο Πολιτικής Προστασίας οικείου Δήμου) για άμεση συνδρομή στο έργο της ασφαλούς αποχώρησης των μαθητών από το σχολικό συγκρότημα και την εν συνεχεία παραλαβή των μαθητών με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

Το έργο του Δημάρχου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών υποστηρίζεται από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, το οποίο με εντολή Δημάρχου συντονίζει το έργο της διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των ορίων του οικείου Δήμου.

Ο Δήμος μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, εφόσον συντρέχουν λόγοι και σε συνεννόηση με την Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, λειτουργεί τηλεφωνικό κέντρο, το οποίο θα καταγράφει αιτήματα των πολιτών για έλεγχο των κτιρίων τους. Εν συνεχεία θα διαβιβάζει στην Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. τα ανωτέρω στοιχεία, υπό πίνακα (**πίνακας Α, Παράρτημα Ι΄, του παρόντος**), ώστε η Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών να μπορεί να προγραμματίσει τη διενέργεια των ελέγχων.

Επίσης, στο πλαίσιο υποστήριξης του έργου της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. στον έλεγχο κτιρίων, ο Δήμος διαθέτει ασφαλή χώρο για τη φιλοξενία του κέντρου επιχειρήσεων της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. με επαρκείς τηλεφωνικές συνδέσεις, διάθεση μέσων μετακίνησης των επιτροπών ελέγχου κτιρίων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, κ.λ.π..

- Την υποβολή αιτήματος για την κήρυξη του Δήμου ή περιοχών αυτού σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με τις οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π., τα οριζόμενα στον ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α΄/12.12.2023 και Ν.5214/2025 (Φ.Ε.Κ. 109Α΄/27.06.2025, όπως ισχύει).
- Την έκδοση απόφασης διακοπής μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου (αρθ. 94 παρ. 4.27 του ν.3852/2010, όπως ισχύει) σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον Περιφερειάρχη Αττικής.
- Συνδρομή στους Διευθυντές σχολικών μονάδων Α΄/θμιας και Β΄/θμιας Εκπαίδευσης, μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων πλησίον ή εντός των σχολικών μονάδων, για την ασφαλή αποχώρηση των μαθητών από το σχολικό συγκρότημα και την εν συνεχεία παραλαβή των μαθητών με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.
- Τη σύγκληση του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), σε ασφαλή χώρο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου του Δημάρχου σύμφωνα με την παράγραφο 3.6, του παρόντος.
- Τη λήψη απόφασης για την Οργανωμένη - Προληπτική Απομάκρυνση Πολιτών, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος.
- Την υποβολή αιτήματος συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, προς την Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής.
- Την ενημέρωση κοινού για δράσεις Πολιτικής Προστασίας που δρομολογούνται από το Δήμο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.

- Την ενημέρωση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- Την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το έργο του Δημάρχου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών υποστηρίζεται από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, το οποίο με εντολή Δημάρχου συντονίζει το έργο της διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσω των εντός των ορίων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

3.5 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στη φάση αυτή δρομολογούνται περαιτέρω δράσεις αρωγής στους πληγέντες, γίνεται εκτίμηση ζημιών και λαμβάνονται οι αποφάσεις για την άμεση/βραχεία αποκατάσταση των καταστροφών.

Στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, η άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από τον Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, συνδέεται με δράσεις που αφορούν:

- Την παροχή βοήθειας στους πληγέντες -προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη- σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής
- Την αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με την απομάκρυνση φερτών υλικών, πλημμυρικών υδάτων και μπαζών από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας.
- Τη μεταφορά των ανωτέρω φερτών υλικών στους χώρους που έχουν ήδη προσδιοριστεί για την προσωρινή εναπόθεση φερτών υλικών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και τη δρομολόγηση δράσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, ανάκτησης και διάθεσής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διαχείρισης μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.
- Την δρομολόγηση δράσεων για την αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Τον καθαρισμό εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους.
- Τον έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου.
- Την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου.
- Τις επεμβάσεις για την άρση των επικινδυνοτήτων, την κατεδάφιση των επικινδύνως ετοιμόρροπων κτιρίων και την απομάκρυνση των ερειπίων.
- Τη συγκρότηση επιτροπών για την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών σε κατοικίες, προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη των πρώτων αναγκών των πληγέντων, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής (Κ.Υ.Α. 33862/06.05.2019, Φ.Ε.Κ. 1669 Β΄/16.05.2019, όπως ισχύει).
- Την αποστολή στην Περιφέρεια Αττικής, καταλόγου των αυτοψιών των πληγέντων κτιρίων για την υποβολή αιτήματος οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και χορήγησης στεγαστικής συνδρομής.
- Την υποβολή αιτήματος για κήρυξη των πληγέντων περιοχών από πλημμυρικά φαινόμενα του Δήμου (Κοινότητες, Δημοτικές Ενότητες) σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. (2300/29.03.2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. - ΑΔΑ:ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ), όπως ισχύει, τα οριζόμενα στον ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α΄/12.12.2023, και Ν.5214/2025 (Φ.Ε.Κ. 109Α΄/27.06.2025, όπως ισχύει).

- Την υποβολή αιτήματος προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της Γ.Γ.Π.Π., σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), σύμφωνα με τα 4927/05.07.2016 και 6044/25.08.2016 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.
- Την ενημέρωση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αμεσότερη καταγραφή των ζημιών, δύναται να δημοσιοποιεί άμεσα μετά την καταστροφή έναν τηλεφωνικό αριθμό, στον οποίο οι πολίτες θα μπορούν να απευθύνονται για να γνωστοποιήσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου τις ζημιές που έχει υποστεί η οικοσκευή τους από πλημμυρικά φαινόμενα, καθώς και να λάβουν πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά κλπ. που χρειάζονται ώστε να λάβουν οικονομική ενίσχυση (προνοιακό επίδομα) **(Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1, του παρόντος).**

Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να αφορά α) την αντιμετώπιση των πρώτων αναγκών μετά από πλημμυρικά φαινόμενα, β) την αποζημίωση οικοσκευής που έχει καταστραφεί από εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και γ) επίδομα ενοικίου για πολίτες των οποίων οι κατοικίες έχουν κριθεί ακατάλληλες για χρήση από την Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Το έργο του Δημάρχου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών υποστηρίζεται από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, το οποίο με εντολή Δημάρχου συντονίζει το έργο της διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των ορίων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα που έχει άμεσα διαθέσιμα ο Δήμος, ή δύναται να εξασφαλίσει μέσω μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, με την μορφή Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, δύναται να αιτηθεί μέσω της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ² συνδρομή από την οικεία Περιφέρεια ή από όμορους Δήμους ή άλλους φορείς (Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ).

Πέραν των ανωτέρω, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με την Δ/ση Δημόσιας Υγείας της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, (Δ.ΥΓ2/49487/5-8-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ, Δ1δ/ ΓΠ οικ.8565/16.11.2017 / ΑΔΑ: Ψ3ΝΥ465ΦΥΟ-ΥΜ4, Εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας) προβαίνουν άμεσα σε υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητάς τους, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στα Δ1δ/ ΓΠ οικ.8565/16.11.2017 / ΑΔΑ: Ψ3ΝΥ465ΦΥΟ-ΥΜ4 και Δ1/ΓΠοικ.53542/17.07.2019 Εγκύκλιος- «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα» έγγραφο του Υπουργείου Υγείας

Στις δράσεις άμεσης/βραχείας αποκατάστασης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (συμπεριλαμβανομένων και τυχόν επαγόμενων τους φαινομένων, όπως κατολισθήσεις κλπ.) περιλαμβάνονται οι κατεπείγουσες απλές τεχνικές εργασίες, που δεν απαιτούν μελέτη, ή οι υπηρεσίες που πρέπει να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την εκδήλωση των φαινομένων, όπως είναι η άρση των επικινδυνοτήτων, η άρση καταπτώσεων και εμποδίων στο οδικό δίκτυο κ.ο.κ.

² Το υπ.αρ. 159/17-01-2022 έγγραφο του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.) του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος.

Η εν συνεχεία μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ολοκλήρωση της αποκατάστασης ζημιών και άρσης κινδύνων που οφείλονται στην εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες, τα συναφή επείγουσας αποκατάστασης απαραίτητα έργα στην πληγείσα περιοχή, για τα οποία έχει συνταχθεί τεχνική έκθεση άρσης επικινδυνότητας του αρμόδιου φορέα ή υπηρεσίας, δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος σχεδίου, δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτό και δρομολογούνται από τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς λειτουργίας και συντήρησης έργων και υποδομών.

Η περαιτέρω μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαχείριση των συνεπειών, που έχει ως αντικείμενο τη λεπτομερή καταγραφή της έκτασης των ζημιών, τη χορήγηση δανείων και ενισχύσεων σε πληγέντες, κλπ., δρομολογείται από ειδικότερες νομοθεσίες, καθώς και κυβερνητικές αποφάσεις, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

3.6 Σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

Μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, ο Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού, δύναται προς υποβοήθηση του έργου του να συγκαλέσει το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε ασφαλή χώρο με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

Ειδικότερα, στο ανωτέρω Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο. ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται πρωτίστως θέματα σχετικά με τα εξής:

- Την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς για την πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου καθώς και τις συνέπειές του, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.
- Την αμοιβαία ενημέρωση για τη διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσων των φορέων που εκπροσωπούνται σ' αυτό για την υλοποίηση των δράσεων και μέτρων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- Τη διάθεση προσωπικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε επίπεδο Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με βάση τις ανάγκες, όπως αυτές καταγράφονται και ιεραρχούνται από τους συμμετέχοντες στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020).
- Τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), εφόσον αποφασιστεί από τον Δήμαρχο Φιλοθέης - Ψυχικού, η εφαρμογή του μέτρου της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Μέρος 7, του παρόντος.
- Τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες.
- Ζητήματα που συνδέονται με προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω της καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη.
- Την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του.
- Ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία και τη ροή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Επίσης, σε περιπτώσεις όπου από τα πλημμυρικά φαινόμενα πλήττονται εκτάσεις με εγγειοβελτιωτικά έργα εντός των ορίων ευθύνης του Δήμου, στο ανωτέρω Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020) είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των αρμόδιων για την λειτουργία και συντήρησή τους Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.), προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (αποστράγγιση του

πλεονάζοντος αρδευτικού (επιφανειακού και εδαφικού) νερού, η παροχέτευση πλημμυρικών ροών, αποκατάσταση βλαβών στο αγροτικό οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, κλπ).

Μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ρύθμισης λειτουργίας των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.), (πλέον Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., ν.4662/2020), των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών της Χώρας, η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., με στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και διαλειτουργικού κανονιστικού πλαισίου δράσης όλων των συντονιστικών οργάνων Πολιτικής Προστασίας τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και σε επίπεδο Δήμου, συνέταξε υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Χώρας (Σ.Τ.Ο., πλέον Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., ν.4662/2020), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως πρότυπο για τη σύνταξη των Κανονισμών Λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων.

Στο πλαίσιο αυτό η Γ.Γ.Π.Π. εξέδωσε το 9032/14.12.2016 έγγραφό της, με το οποίο καλούσε τους Δημάρχους όπως με σχετική εντολή τους προς τα οικεία Γραφεία Πολιτικής Προστασίας, να συντάξουν τους Κανονισμούς Λειτουργίας των οικείων Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων, σύμφωνα με το ανωτέρω υπόδειγμα, λαμβάνοντας υπόψη τις αποφάσεις συγκρότησης των αντίστοιχων Σ.Τ.Ο., (πλέον Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., ν.4662/2020), καθώς και τις τοπικές ιδιαιτερότητες (νησιωτικότητα, κλπ).

4. Σύστημα κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

4.1 Προπαρασκευαστικές δράσεις του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις Πολιτικής Προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει ο Δήμος Φιλοθέης – Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δρομολογούνται ως ακολούθως:

4.1.1 Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Έκδοση Απόφασης ορισμού** υπευθύνων του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για τη σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης της παραγράφου 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (2η έκδοση).
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου** Φιλοθέης - Ψυχικού, για τον έλεγχο καλής λειτουργίας και τη συντήρηση του εξοπλισμού και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου** Φιλοθέης - Ψυχικού, για καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους και τοποθέτηση κατάλληλης προειδοποιητικής σήμανσης, σύμφωνα με την παρ. 1.15 του αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 εγγράφου Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου**, να προβεί σε συνεργασία με τις **Τεχνικές Υπηρεσίες**, στην κατάρτιση μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Έκδοση απόφασης συγκρότησης** του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ.13 του ν.3013/2002 και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α'/07.02.2020, όπως ισχύει.
- **Συμμετοχή στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας** της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Ο.Π.Π., ν.4662/2020), εφόσον προσκληθεί, για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ

των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Εντολή προς την Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου** για τη σύσταση και συγκρότηση επιτροπών καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία πλημμυρικών φαινομένων (προνοιακό επίδομα).
- **Εντολή προς την Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου** για την τήρηση καταλόγου των ωφελούμενων του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για τη διενέργεια άσκησης Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου έναντι πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. (παράγραφος 8.2.1, του παρόντος).
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για δράσεις ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, με ιδιαίτερη αναφορά στις οδηγίες αυτοπροστασίας κατά την διέλευση πολιτών, πεζή ή με όχημα, από ιρλανδικές διαβάσεις.

4.1.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας.

- Συνδράμει τον Δήμαρχο στο έργο του και παρακολουθεί την υλοποίηση των προπαρασκευαστικών δράσεων Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.

4.1.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Καταγραφή των επιχειρησιακά διαθέσιμων πόρων** του Δήμου, που δύνανται να διατεθούν στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου.
- **Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης της παραγράφου 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (2η έκδοση) και υποβολή του στην Δημοτική Επιτροπή του Δήμου, προκειμένου να εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- **Σύνταξη ή επικαιροποίηση μνημονίων ενεργειών**, σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου, στα οποία να προσδιορίζονται οι επιχειρησιακά υπεύθυνοι υπάλληλοι, ο ρόλος και οι δράσεις αυτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών εξαιτίας πλημμυρικών φαινομένων. Στο πλαίσιο αυτό συντάσσονται τηλεφωνικοί κατάλογοι με τηλέφωνα και θέσεις υπευθύνων του Δήμου (**Παράρτημα Β΄, του παρόντος**), τα οποία και κοινοποιούνται στις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.
- **Κοινοποίηση του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, στις αρμόδιες κατά τόπους Διοικήσεις του Πυροσβεστικού Σώματος και της Ελληνικής Αστυνομίας, για λόγους άμεσης κινητοποίησης και πληρέστερης ενημέρωσής τους.
- **Έλεγχος της λειτουργίας** του συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών για τη διασφάλιση της ικανότητας ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων Φορέων καθώς και της λήψης αποφάσεων.
- **Εξασφάλιση επικοινωνίας** με το Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο.
- **Κατάρτιση, σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου, μνημονίου συνεργασίας** με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι πόροι του Δήμου.
- **Κατάρτιση, σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου, επικαιροποιημένου καταλόγου (μητρώου) υπαλλήλων** που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα,

προκειμένου να συνδράμουν το έργο της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), (Παράρτημα Β', του παρόντος).

- **Εκ των προτέρων προσδιορισμός χώρων εναπόθεσης φερτών υλών και μπαζών** που ενδέχεται να προκύψουν μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με την Τεχνική Υπηρεσία (Παράρτημα Λ', του παρόντος).
- **Μέριμνα για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020) του Δήμου κατόπιν εντολής του Δημάρχου.
- **Ενημέρωση του κοινού** για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα, με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες και το έντυπο υλικό που έχουν εκδοθεί από την Γ.Γ.Π.Π., με ιδιαίτερη αναφορά στις οδηγίες αυτοπροστασίας κατά την διέλευση πολιτών, πεζή ή με όχημα, από ιρλανδικές διαβάσεις.
- **Προγραμματισμός διενέργειας άσκησης Πολιτικής Προστασίας** για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π., (παράγραφος 8.2.1, του παρόντος).
- **Τήρηση αρχείου με τις Εθελοντικές Οργανώσεις** του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

4.1.4 Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων** που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων** στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους και τοποθέτηση κατάλληλης προειδοποιητικής σήμανσης, σύμφωνα με την παρ. 1.15 του αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 εγγράφου Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90.
- **Συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου στην κατάρτιση μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς** για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι πόροι του Δήμου.
- **Τήρηση καταλόγου υπαλλήλων του Δήμου** που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα που θα χρησιμοποιηθούν για: α) τον άμεσο έλεγχο των κτιρίων του Δήμου που στεγάζονται οι οργανικές μονάδες που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παρόντος σχεδίου, για τη διαπίστωση ζημιών, β) άμεσο οπτικό έλεγχο των Σχολικών Μονάδων και γ) την υποστήριξη του έργου της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., (Παράρτημα Β', του παρόντος).
- **Σύσταση και συγκρότηση** σε ετήσια βάση των επιτροπών καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την παροχή προνοιακού επιδόματος.
- **Συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου στην καταγραφή των επιχειρησιακά διαθέσιμων μέσων** που διαθέτει ο Δήμος.
- **Συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για να καθοριστούν χώροι προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλών και μπαζών μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

4.1.5 Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Σύσταση και συγκρότηση επιτροπών** καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία πλημμυρικών φαινομένων (προνοιακό επίδομα).
- **Τήρηση καταλόγου** των ωφελούμενων του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

4.1.6 Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Μέριμνα** για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Μέριμνα** για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.)

- **Τήρηση αρχείου** συμβάσεων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

4.2 Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο.,ν.4662/2020), για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

4.2.1 Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Δίνει εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020),** στη φάση συνήθους ετοιμότητας. Το Τοπικό Συντονιστικό Όργανο (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), συγκαλείται σε ετήσια βάση ή αν υπάρξει ανάγκη (π.χ. τροποποίηση του παρόντος σχεδίου) και συχνότερα.
- **Προεδρεύει του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020),** στη φάση συνήθους ετοιμότητας για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, όπως επίσης και ζητημάτων που αφορούν τη συνεργασία με τις εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας.
- **Ιεραρχεί και δρομολογεί,** κατά το μέρος που τον αφορά, τα μέτρα, έργα και δράσεις που προτάθηκαν στο ανωτέρω Τοπικό Συντονιστικό Όργανο και κυρίως σε ότι αφορά α)την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών στο οδικό δίκτυο εντός της επικράτειας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με έμφαση στο αγροτικό οδικό δίκτυο και β) την κατάσταση του δικτύου όμβριων υδάτων των οδών καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

4.2.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), και δύναται να τον **αντικαθιστά,** κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης από τον Δήμαρχο, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του.

4.2.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Συγκαλεί,** κατόπιν εντολής του Δημάρχου, το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στη φάση συνήθους ετοιμότητας για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, όπως επίσης και ζητημάτων που αφορούν τη συνεργασία με τις εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας.
- **Προχωρά** στη διαμόρφωση του τελικού σχεδιασμού του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για πρόληψη και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού και με βάση τα μέτρα, έργα και δράσεις που προτάθηκαν στο ανωτέρω Τοπικό Συντονιστικό Όργανο.

4.2.4 Γραμματέας του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Διαβιβάζει** τα πρακτικά του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στους εκπροσωπούμενους στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), φορείς, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, αντίστοιχα, στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνεργασίας και δια-λειτουργικότητας μεταξύ των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4.3 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες).

4.3.1 Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας** του Δήμου για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), εφόσον κρίνει ότι είναι απαραίτητο.
- **Συμμετοχή** στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Ο.Π.Π.,ν.4662/2020), εφόσον προσκληθεί.
- **Εντολή για ετοιμότητα** του προσωπικού και των μέσων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας** του Δήμου για ενημέρωση του κοινού σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας** του Δήμου για ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο, των αγροτών, κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας** του Δήμου για έλεγχο της πορείας υλοποίησης των προπαρασκευαστικών δράσεων που προβλέπονται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού,

4.3.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του και παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.

4.3.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), κατόπιν εντολής του Δημάρχου.
- **Επικαιροποίηση καταλόγου των άμεσα διαθέσιμων επιχειρησιακών μέσων** που έχει ο Δήμος, καθώς και των **μέσων που δύνανται να διατεθούν μέσω του μνημονίου συνεργασίας** με ιδιωτικούς φορείς για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και ενημέρωση του Δημάρχου.
- **Ενημερώνει** σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών.
- **Ενημερώνει** σε τοπικό επίπεδο τους αγρότες, κτηνοτρόφους και μελισσοκόμους για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.
- **Συγκρότηση συνεργείων** υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινή απασχόληση πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών του Δήμου, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Δήμου, σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27) σύμφωνα με το άρθρο 23 ν.4915/22 Φ.Ε.Κ. 63Α', όπως ισχύουν .

4.3.4 Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Έλεγχος άμεσα διαθέσιμου εξοπλισμού και μέσων** που δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Συγκρότηση συνεργείων** υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινή απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών του Δήμου, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Δήμου, σε περίπτωση κήρυξης επταπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27) σύμφωνα με το άρθρο 23 ν.4915/22 Φ.Ε.Κ. 63Α', όπως ισχύουν. .

4.4 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

4.4.1 Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Συντονισμός δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων**, εντός των ορίων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.3013/2002 και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α' /07.02.2020.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για άμεση κινητοποίηση** των υπαλλήλων του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, για συλλογή περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες** για άμεσο έλεγχο των υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους.
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες** για διάθεση **προσωπικού και μέσων** που διαθέτουν (μηχανήματα έργων, κλπ.) για την αποκατάσταση βλαβών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας του Δήμου, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.
- **Διασφάλιση λειτουργίας** των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε ασφαλείς χώρους, μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.
- **Συντονισμός της άμεσης υποστήριξης του έργου** των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού με μέσα που διαθέτει ο Δήμος Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Εντολή για συνδρομή προσωπικού και μέσων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε όμορους Δήμους** μετά από σχετική συνεννόηση με τους αρμόδιους Δημάρχους.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για υποβολή αιτήματος συνδρομής** με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από όμορους Δήμους, ή την οικεία Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- **Λήψη και εκτέλεση της απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση των πολιτών**, για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από εξελισσόμενη ή από επικείμενη καταστροφή, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθ. 18 του ν.3613/2007 (Φ.Ε.Κ. 263 Α' /23.11.2007).
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την ενεργοποίηση, εφόσον συντρέχουν λόγοι, των μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή του Δημάρχου προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για σύγκληση του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020)**, σε ασφαλή χώρο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.
- **Ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής** και του αρμόδιου Αντί-Περιφερειάρχη Περιφερειακής ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής

Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

- **Ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα** Πολιτικής Προστασίας για την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου.
- **Αίτημα** για την κήρυξη της περιοχής που πλήττεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, σύμφωνα με τις οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. , τα οριζόμενα στον ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α΄/12.12.2023 και Ν.5214/2025 (Φ.Ε.Κ. 109Α΄/27.06.2025, όπως ισχύει, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- **Ενημέρωση της εταιρίας «Κτιριακές Υποδομές Α.Ε»**, ώστε να διενεργήσουν έλεγχο των Σχολικών Μονάδων, εφόσον μετά τον άμεσο οπτικό έλεγχο των Σχολικών Μονάδων από τους υπαλλήλους του Δήμου, που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα (**Παράρτημα Β΄**, του παρόντος), προκύψει η σχετική ανάγκη.
- **Έκδοση απόφασης διακοπής μαθημάτων**, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον Περιφερειάρχη Αττικής, αν κρίνεται απαραίτητο (αρθ. 94 παρ. 4.27 του ν.3852/2010, όπως ισχύει).
- **Συνδρομή στους Διευθυντές σχολικών μονάδων Α΄/θμιας και Β΄/θμιας Εκπαίδευσης**, μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων πλησίον ή εντός των σχολικών μονάδων, για την ασφαλή αποχώρηση των μαθητών από το σχολικό συγκρότημα και την εν συνεχεία παραλαβή των μαθητών με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.
- **Άμεση επικοινωνία με τον Αντί-Περιφερειάρχη της Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών**, στις περιπτώσεις που ο Αντί-Περιφερειάρχης συντονίζει και εποπτεύει τη διάθεση προσωπικού και μέσων των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας, οι οποίες λειτουργούν στα όρια της Περιφερειακής τους Ενότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων** που έχουν διατεθεί
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του.
- **Ενημέρωση κοινού για δράσεις Πολιτικής Προστασίας** που δρομολογούνται από το Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.
- **Εντολή προς τις Διοικητικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού**, για τη δρομολόγηση δράσεων που αφορούν τη δημιουργία και λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου. Το τηλεφωνικό Κέντρο θα καταγράφει προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από την εκδήλωση του πλημμυρικών φαινομένων (άρση εμποδίων πρόσβασης σε ιδιοκτησίες, κατολισθήσεις, διακοπή υδροδότησης κλπ) και θα τα προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου. Επίσης το τηλεφωνικό κέντρο θα καταγράφει αιτήματα πολιτών για άμεση προσωρινή διαμονή καθώς και, εάν κριθεί απαραίτητο και κατόπιν συνεννόησης του Δημάρχου με τη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, θα καταγράφει στον πίνακα Α του Παραρτήματος Ι, τα αιτήματα των πολιτών που επιθυμούν έλεγχο κτιρίων από κλιμάκιο της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., (**Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1 του παρόντος**).

4.4.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του συντονισμού δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων, εντός των ορίων του Δήμου, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Παρακολουθεί την υλοποίηση των δράσεων** του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, στην αντιμετώπιση κινδύνων λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.
- **Συγκεντρώνει τα αιτήματα των οργανικών μονάδων του Δήμου, που αιτούνται την ενεργοποίηση μνημονίων συνεργασίας** με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο **Παράρτημα**

Ε΄, του παρόντος. Κατόπιν φροντίζει να μην εκτελούνται με απευθείας ανάθεση, εργασίες που αφορούν το ίδιο αντικείμενο, ώστε να μην θεωρείται ότι υπάρχει κατάτμηση έργου.

4.4.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Άμεση ενημέρωση των Τεχνικών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Καθαριότητας, και των λοιπών υπηρεσιών του Δήμου,** που εμπλέκονται σε αρχικό στάδιο, με στόχο την άμεση κινητοποίησή τους, μετά από σχετική εντολή Δημάρχου.
- **Συνεχής επικοινωνία με την οικεία Αστυνομική Διεύθυνση, το Αστυνομικό Τμήμα Ψυχικού, και την οικεία Π.Υ.,** για τη συλλογή περαιτέρω πληροφοριών που συνδέονται με τις επιπτώσεις του πλημμυρικών φαινομένων.
- **Επικοινωνία με το Παράρτημα του Ε.Κ.Α.Β. και λοιπές Υγειονομικές Μονάδες (Κέντρα Υγείας, Ιδιωτικά Νοσοκομεία κ.λ.π.),** για συλλογή πληροφοριών σχετικά με τραυματισμένους πολίτες από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Άμεση επικοινωνία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής, και τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής,** για λόγους αμοιβαίας ενημέρωσης και συντονισμού στη διαχείριση πόρων.
- **Ενεργοποίηση του μνημονίου ενεργειών** για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποίηση μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς,** μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την ενίσχυση του έργου του Δήμου.
- **Συλλογή πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη των επιχειρήσεων απεγκλωβισμού και διάσωσης** από την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή και **ενημέρωση του Δημάρχου.**
- **Υποβολή αιτήματος, μετά από σχετική εντολή Δημάρχου, για συνδρομή με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου του Δήμου** στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, από όμορους Δήμους, την οικεία Περιφέρεια και την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- **Τήρηση κατάστασης με τα διατιθέμενα μέσα και προσωπικό** που με εντολή Δημάρχου έχουν εμπλακεί για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποίηση, εφόσον επιβάλλεται από την υφιστάμενη κατάσταση, του μνημονίου ενεργειών για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών,** μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου.
- **Γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης,** για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεση προσωρινή φιλοξενία ή για άμεση συνδρομή συνεργείων του Δήμου για την άρση εμποδίων πρόσβασης στις ιδιοκτησίες τους, την απομάκρυνση φερτών υλικών για την διευκόλυνση απορροής πλημμυρικών υδάτων, κλπ., **(Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1, του παρόντος).**
- **Μέριμνα για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020),** κατόπιν εντολής του Δημάρχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 13, ν.3013/2002, και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α΄/07.02.2020.
- **Ενημέρωση για την παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων** που έχουν διατεθεί με εντολή του Δημάρχου.
- **Ενεργοποίηση μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου** εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Ενημέρωση κοινού για δράσεις Πολιτικής Προστασίας** που δρομολογούνται από το Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.

4.4.4 Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Διενεργεί άμεσα οπτικό έλεγχο στα κτίρια του Δήμου** που στεγάζονται οι οργανικές μονάδες που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παρόντος σχεδίου, για τη διαπίστωση ζημιών.
- **Προβαίνει στον έλεγχο** καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων.

- **Προβαίνει στον καθαρισμό** εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής και των λοιπών αντιπλημμυρικών έργων από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους.
- **Μεριμνά για την άρση εμποδίων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς του**, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.
- **Συγκροτεί συνεργεία από υπαλλήλους** που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα (**Παράρτημα Β΄, του παρόντος**), προκειμένου να μεταβούν και να προβούν σε άμεσο οπτικό έλεγχο των **σχολικών μονάδων και ενημερώνει τον Δήμαρχο**. Αν υπάρχουν εμφανείς βλάβες, ο Δήμαρχος ενημερώνει την Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα για χρήση των Σχολικών Μονάδων.
- **Συγκροτεί συνεργεία από υπαλλήλους της, προκειμένου να μεταβούν άμεσα στην πληγείσα περιοχή και να προβούν σε οπτικό έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους** για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους.
- **Υποστηρίζει το έργο της Γενικής Δ/σης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.)** της Γενικής Γραμματείας Υποδομών στον έλεγχο κτιρίων.

4.4.5 Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Μεριμνούν** για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον αντίστοιχο σχεδιασμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών μονάδων του Δήμου, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.) και τις πρόσθετες ανάγκες που έχουν προκύψει.

4.4.6 Διοικητικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Μεριμνά** για την έκδοση όλων των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για τη λειτουργία των εμπλεκόμενων επιχειρησιακών μονάδων του Δήμου.
- **Δρομολόγηση δράσεων** που αφορούν τη **δημιουργία και λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου**, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου. Το τηλεφωνικό Κέντρο θα καταγράφει προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από την εκδήλωση του πλημμυρικών φαινομένων (άρση εμποδίων πρόσβασης σε ιδιοκτησίες, κατολισθήσεις, διακοπή υδροδότησης κλπ) και θα τα προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου. Επίσης το τηλεφωνικό κέντρο θα καταγράφει αιτήματα πολιτών για άμεση προσωρινή διαμονή καθώς και, εάν κριθεί απαραίτητο και **κατόπιν συνεννόησης του Δημάρχου με τη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.)** της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, θα καταγράφει στον πίνακα Α του Παραρτήματος Ι΄, τα αιτήματα των πολιτών που επιθυμούν έλεγχο κτιρίων από κλιμάκιο της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., (**Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1 του παρόντος**).

4.4.7 Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Συλλέγει πληροφορίες**, σε συνεργασία με τα συνεργεία της Δ.Α.Ε.Φ.Κ. και των υπαλλήλων των Τεχνικών Υπηρεσιών, για τον αριθμό των πολιτών που θα χρειαστούν άμεση στέγαση και ενημερώνει τον Δήμαρχο.

4.4.8 Τηλεφωνικό Κέντρο Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Καταγράφει προβλήματα** που έχουν δημιουργηθεί από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (άρση εμποδίων πρόσβασης σε ιδιοκτησίες, κατολισθήσεις, διακοπή υδροδότησης κλπ) και τα προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Καταγράφει αιτήματα πολιτών** που θα χρειαστούν άμεση προσωρινή διαμονή και ενημερώνει τον Δήμαρχο και την Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Κατόπιν εντολής Δημάρχου καταγράφει** σε πίνακα (Πίνακας Α΄, Παράρτημα Ι΄, του παρόντος) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.3.4, του παρόντος, τα αιτήματα των πολιτών που επιθυμούν τον έλεγχο των κτιρίων τους και εν συνεχεία τον διαβιβάζει στη Γενική

Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), ώστε κλιμάκια της Γενικής Διεύθυνσης να διενεργήσουν ελέγχους.

4.5 Δράσεις του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού στην άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

4.5.1 Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Εκτίμηση του αριθμού των πολιτών στην περιοχή ευθύνης τους**, για τους οποίους θα πρέπει να **εξασφαλιστούν άμεσα καταλύματα**, με βάση τις πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των κατοικιών που έχουν καταρρεύσει ή υποστεί σοβαρές ζημιές στην περιοχή ευθύνης τους, και ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής
- , για τον εν λόγω εκτιμώμενο αριθμό.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για τη γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεσα προσωρινή διαμονή.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την ενεργοποίηση, εφόσον συντρέχουν λόγοι, των μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την επιστροφή των πολιτών που απομακρύνθηκαν προληπτικά από την πληγείσα περιοχή όπου διαβιούν, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.
- **Εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες και τις Υπηρεσίες Καθαριότητας του Δήμου**, για άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους (δίκτυα ύδρευσης, οδικό δίκτυο, κλπ), η λειτουργία των οποίων παρουσιάζει δυσχέρειες ή διακόπηκε λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου** για τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους, τα οποία βρίσκονται εντός της πληγείσας περιοχής, για τη διαπίστωση ζημιών.
- **Εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου** για τον έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου.
- **Εντολή στην Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου** για την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών σε κατοικίες, από τις επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί για το σκοπό αυτό, προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη των πρώτων αναγκών των πληγέντων, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής.
- **Συντονισμός δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων**, εντός των ορίων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού
- , για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.3013/2002, και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α/07.02.2020, όπως ισχύουν.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων που έχουν διατεθεί για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για υποβολή αιτήματος προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της Γ.Γ.Π.Π., σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), σύμφωνα με τα 4927/05.07.2016 και 6044/25.08.2016 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.
- **Αίτημα** για κήρυξη των πληγέντων περιοχών από πλημμυρικά φαινόμενα του Δήμου (Κοινότητες, Δημοτικές Ενότητες) σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. (2300/29.03.2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. - ΑΔΑ:ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ),

όπως ισχύει, τα οριζόμενα στον ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α΄/12.12.2023 και Ν.5214/2025 (Φ.Ε.Κ. 109Α΄/27.06.2025, όπως ισχύει).

- **Ενημέρωση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής**, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

4.5.2 Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος θεμάτων Πολιτικής Προστασίας.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του συντονισμού δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσω, εντός των ορίων του Δήμου, για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Παρακολουθεί την υλοποίηση των δράσεων** του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.

4.5.3 Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Συλλέγει πληροφορίες και ενημερώνει το Δήμαρχο** για το συνολικό αριθμό των πολιτών, οι κατοικίες των οποίων έχουν πλημμυρίσει ή υποστεί σοβαρές ζημιές
- **Βρίσκει καταλύματα για τους πολίτες του Δήμου**, οι κατοικίες των οποίων έχουν πλημμυρίσει ή υποστεί σοβαρές ζημιές, σε συνεργασία με τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής.
- **Δρομολογεί δράσεις, με εντολή του Δημάρχου και σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια**, σχετικές με την οργάνωση χώρων για την υποδοχή και διαβίωση των πληγέντων μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (χώροι καταυλισμών), εφόσον τούτο αποφασιστεί από τον Δήμαρχο λόγω των πλεονεκτημάτων που μπορεί να διαθέτει ο Δήμος για την υλοποίηση της δράσης αυτής (παράγραφος 6.9.1, του παρόντος).
- **Διενεργεί έλεγχο** λειτουργίας των βασικών δικτύων υποδομής και προετοιμασίας των προκαθορισμένων χώρων για την υποδοχή και διαβίωση των πληγέντων.
- **Κινητοποιεί με εντολή του Δημάρχου, τις Τεχνικές Υπηρεσίες και τις Υπηρεσίες Καθαριότητας του Δήμου**, για άμεσο έλεγχο και αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους (δίκτυα ύδρευσης, οδικό δίκτυο, αντιπλημμυρικά έργα κλπ), η λειτουργία των οποίων παρουσιάζει δυσχέρειες ή διακόπηκε λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Προβαίνει** στην αποστολή στην Περιφέρεια Αττικής καταλόγου των αυτοψιών των πληγέντων κτιρίων για την υποβολή αιτήματος οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και χορήγησης στεγαστικής συνδρομής.
- **Ενημερώνει τον Δήμαρχο για την παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων** που έχουν διατεθεί με εντολή του Δημάρχου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποιεί** εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας, που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποιεί μνημόνιο συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς**, μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Υποβάλλει, κατόπιν εντολής του Δημάρχου, αίτημα** προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της Γ.Γ.Π.Π., σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις).

4.5.4 Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Αποστέλλει συνεργεία** για άμεσο έλεγχο και αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους (οδικό δίκτυο, τεχνικά έργα, κλπ).
- **Προβαίνει** στην αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, με την απομάκρυνση φερτών υλικών, πλημμυρικών υδάτων και μπαζών από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας.

- **Προβαίνει** στη μεταφορά των ανωτέρω φερτών υλικών στους χώρους που έχουν ήδη προσδιοριστεί για την προσωρινή εναπόθεση φερτών υλικών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και τη δρομολόγηση δράσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, ανάκτησης και διάθεσής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διαχείρισης μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.
- **Προβαίνει στον καθαρισμό** εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους.
- **Προβαίνει στον έλεγχο καλής λειτουργίας** των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου.
- **Προβαίνει σε επεμβάσεις** για την άρση των επικινδυνοτήτων, την κατεδάφιση των επικινδύνως ετοιμόρροπων κτιρίων και την απομάκρυνση των ερειπίων.

4.5.5 Διοικητικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Μεριμνά** για την έκδοση όλων των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για τη λειτουργία των εμπλεκόμενων επιχειρησιακών μονάδων του Δήμου.

4.5.6 Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Διενεργεί με εντολή του Δημάρχου** τις διαδικασίες μίσθωσης καταλυμάτων για την προσωρινή στέγαση πολιτών (σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο Παράρτημα Ε΄, του παρόντος).
- **Μεριμνά για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων** για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον αντίστοιχο σχεδιασμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών μονάδων του Δήμου, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.) και την κάλυψη των πρόσθετων αναγκών που έχουν προκύψει.

4.5.7 Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Αποστολή επιτροπών** για την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών σε κατοικίες, οι οποίες προκλήθηκαν από τον πλημμυρικά φαινόμενα, προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη των πρώτων αναγκών των πληγέντων, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής Κ.Υ.Α. 33862/06.05.2019, Φ.Ε.Κ. 1669Β΄/16.05.2019), όπως ισχύει.

4.5.8 Τηλεφωνικό Κέντρο Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

- **Καταγράφει και γνωστοποιεί** στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου αιτήματα πολιτών για ζημιές που έχει υποστεί η οικοσκευή τους από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Παρέχει πληροφορίες** σχετικές με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά κλπ. που χρειάζονται ώστε να λάβουν οι πολίτες οικονομική ενίσχυση (προνοιακό επίδομα).

5. Επικοινωνίες και ροή πληροφοριών.

5.1 Μέσα επικοινωνίας.

Στον Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα μέσα επικοινωνίας (ενδεικτικά) :

Α) Σταθερά τηλέφωνα του Δήμου. Στο Παράρτημα Β΄ του παρόντος, αναφέρονται αναλυτικά τα σταθερά τηλέφωνα των υπευθύνων για δράσεις Πολιτικής Προστασίας.

Β) Κινητά τηλέφωνα των υπευθύνων για δράσεις Πολιτικής Προστασίας. Στο Παράρτημα Β΄ του παρόντος, αναφέρονται αναλυτικά τα κινητά τηλέφωνα των υπευθύνων για δράσεις Πολιτικής Προστασίας.

Γ) Δύναται να χρησιμοποιηθεί σταθμός βάσης ασυρμάτου με 4 ασύρματες συσκευές, οι οποίες θα δοθούν στους:

Δήμαρχο.

Αντιδήμαρχο / Εντεταλμένο Σύμβουλο για θέματα Πολιτικής Προστασίας.

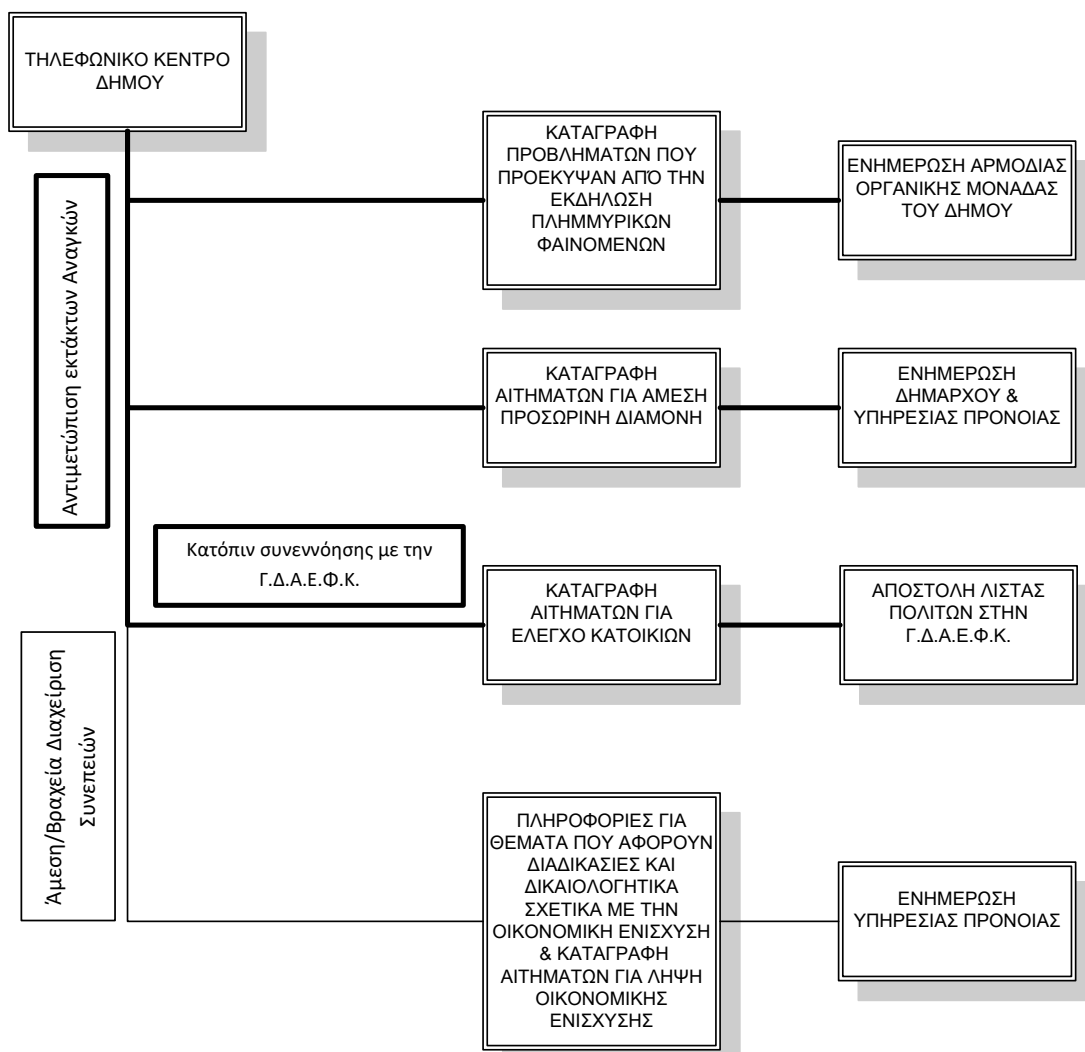
Υπεύθυνο του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας.

Προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών.

Η ασύρματη επικοινωνία πραγματοποιείται στην συχνότητα

Δ) Στο Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, θα λειτουργήσει τηλεφωνικό κέντρο για επικοινωνία με το κοινό για θέματα που αφορούν α) καταγραφή προβλημάτων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στη επικράτεια του Δήμου β) καταγραφή αιτημάτων για άμεση προσωρινή διαμονή πολιτών, γ) καταγραφή αιτημάτων για έλεγχο κατοικιών και αποστολή λίστας στην Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. και δ) πληροφορίες σχετικές με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά κλπ, που χρειάζονται ώστε να λάβουν οικονομική ενίσχυση οι πολίτες (Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1, του παρόντος).

Τηλ :

Σχεδιάγραμμα 1. Λειτουργία Τηλεφωνικού Κέντρου κατά την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και την Άμεση/Βραχεία Διαχείριση Συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

5.2 Ροή πληροφοριών

5.2.1 Αποστολή Έκτακτων Δελτίων της Ε.Μ.Υ. και ιδιαίτερου προειδοποιητικού Σήματος από ΕΣΚΕΔΙΚ.

Ε.Μ.Υ. → ΕΣΚΕΔΙΚ → Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
→ Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού

Γραφείο Π.Π. Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού

- Δήμαρχος
- Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος Πολιτικής Προστασίας
- Τεχνικές Υπηρεσίες
- Υπηρεσίες Καθαριότητας,
- Εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας

5.2.2 Αρχική ειδοποίηση για επιπτώσεις από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.

ΕΛ.ΑΣ.
Πρόεδρος Κοινότητας
Π.Σ.
Δημοτικές Υπηρεσίες
Παράρτημα Ε.Κ.Α.Β.

Δήμαρχος → Γραφείο Π.Π. Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού

Γραφείο Π.Π. Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού

- Δήμαρχος
- Αντιδήμαρχος/Εντεταλμένος Σύμβουλος Πολιτικής Προστασίας
- Υπηρεσίες Καθαριότητας
- Τεχνικές Υπηρεσίες
- Υπηρεσία Πρόνοιας
- Υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας
- Ε.Υ.Δ.Α.Π.
- Διεύθυνση Πολ. Προστ. Περιφέρειας Αττικής
- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών
- ΕΣΚΕΔΙΚ
- Εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας

5.2.3 Ροή πληροφοριών κινητοποίησης φορέων για τη διαχείριση των συνεπειών και της άμεσης/βραχείας αποκατάστασης.

Δήμαρχος → Αντιδήμαρχος /Εντεταλμένος Σύμβουλος Πολιτικής Προστασίας →
→ Γραφείο Π.Π. Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού → Υπηρεσίες Καθαριότητας

- Τεχνικές Υπηρεσίες
- Υπηρεσία Πρόνοιας
- Ε.Υ.Δ.Α.Π.
- Εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας

6. Σύστημα Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας – Συντονιστικές Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Πολιτικής Προστασίας.

Μετά την εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου οι φορείς Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, κινητοποιούνται άμεσα και δρομολογούν σειρά δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών. Προϋπόθεση για την

αποτελεσματική απόκριση των φορέων Πολιτικής Προστασίας της χώρας είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η δια-λειτουργικότητα σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης.

Στο παρόν μέρος αναφέρονται συντονιστικές οδηγίες για τη απόκριση όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την από κοινού αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών και την εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης.

6.1 Αυξημένη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κίνδυνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η αυξημένη ετοιμότητα των φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων θα πρέπει να βασίζεται στις καθημερινές προγνώσεις των καιρικών φαινομένων.

Στις περιπτώσεις που η Ε.Μ.Υ. εκδώσει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), αυτά διαβιβάζονται με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας σε εφαρμογή του άρθρ. 2 παρ.4α του ν.3013/2002 για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ. (Σχεδιαγραμμα 2).

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή,
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής,
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγούμενες βροχοπτώσεις,
- η φυτοκάλυψη του εδάφους ,
- οι χρήσεις γης, κλπ.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Επιπρόσθετα, για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνης απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειων σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την Ε.Μ.Υ..

Επιπρόσθετα, για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνης απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειων σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την Ε.Μ.Υ.

Θεσμικά, ο επίσημος φορέας πρόγνωσης καιρικών φαινομένων, όπως έντονων βροχοπτώσεων, ισχυρών καταιγίδων κτλ., είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ., Π.Δ. 161/1997, Φ.Ε.Κ. 142Α/03.07.1997).

Τονίζεται ότι μετεωρολογικά προϊόντα (αριθμητικά μοντέλα πρόγνωσης καιρού, άλλες ειδικές προγνώσεις καιρού, κλπ) που παράγουν εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλα ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, **έχουν ερευνητικό και ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν θεσμικά³ από την πολιτεία** για την τεκμηρίωση κατάστασης ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας λόγω έντονων καιρικών φαινομένων, που γίνεται μόνο κατόπιν των σχετικών επίσημων προγνώσεων της Ε.Μ.Υ.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των φορέων υλοποίησης έργων και δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων οφείλουν να ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων σύμφωνα με τις **επίσημες προγνώσεις της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας**, όπως αυτές παρέχονται καθημερινά από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία.

Επίσης, η Ε.Μ.Υ. εκτός των καθημερινών δελτίων πρόγνωσης καιρού εκδίδει και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων (υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/01.02.2010 έγγραφο της Ε.Μ.Υ.)⁴. Τα ανωτέρω έκτακτα δελτία της Ε.Μ.Υ. (Ε.Δ.Ε.Κ. και Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.) αποτελούν πληροφορία με βαρύνουσα σημασία για την ετοιμότητα των φορέων.

Τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), που εκδίδονται από την Ε.Μ.Υ. και αποστέλλονται στη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (ΜΕΦ Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. διαβιβάζονται με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για το συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30, παρ. 2α' του ν.4662/2020, όπως ισχύει), για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης έντονων ή επικίνδυνων καιρικών φαινομένων.

Τα επίπεδα ετοιμότητας βάσει των Έκτακτων Δελτίων Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) ή των Έκτακτων Δελτίων Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), οι συγκεκριμένες ενέργειες του κάθε επιχειρησιακά εμπλεκόμενου Φορέα σε κάθε επίπεδο και η λήψη πρόσθετων μέτρων καθορίζεται από τον αντίστοιχο σχεδιασμό του.

Στους αποδέκτες του ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ., με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), που εκδίδονται από την Ε.Μ.Υ., συμπεριλαμβάνονται και φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου, καθώς και φορείς παροχής συγκοινωνιακών υπηρεσιών, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας κλπ, προκειμένου να δρομολογούν δράσεις που συνδέονται με την ετοιμότητά τους βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους. προκειμένου να δρομολογούν δράσεις που συνδέονται με ετοιμότητά τους βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Με βάση τα παραπάνω, η Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Μ.Ε.Φ - Unit3 - COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. οφείλει μετά από σχετική αλληλογραφία, να διαθέτει επικαιροποιημένο κατάλογο με τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) όλων των εμπλεκόμενων φορέων στους οποίους θα αποστέλλονται οι επίσημες προγνώσεις της ΕΜΥ και οι προειδοποιήσεις, προκειμένου να ενημερώνονται.

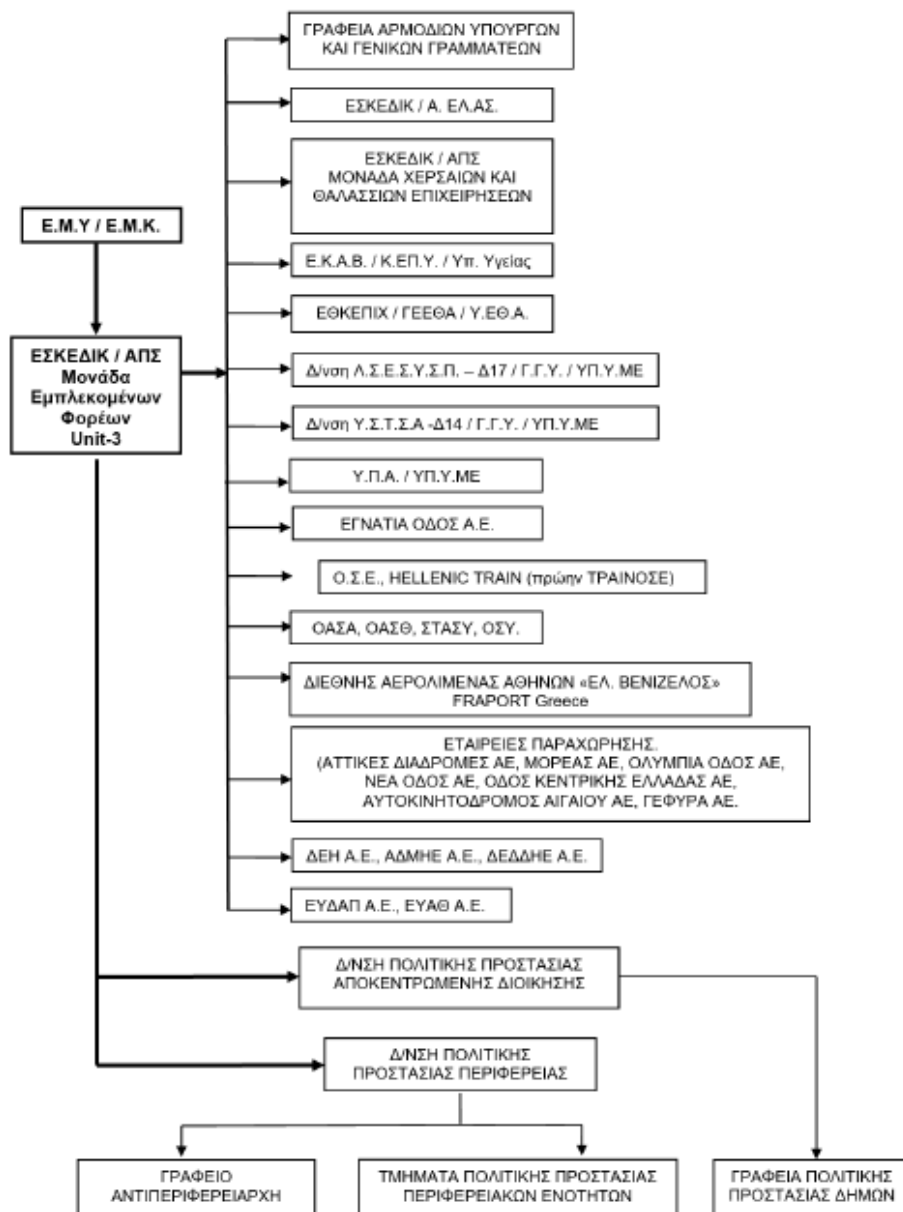
³ Για το λόγο αυτό, οι δικτυακοί τόποι που φιλοξενούν τα ανωτέρω μετεωρολογικά προϊόντα συνοδεύονται από δήλωση αποποίησης ευθύνης απέναντι στον τελικό χρήστη ή σε τρίτο πρόσωπο για οποιαδήποτε άμεση, έμμεση, επακόλουθη ζημιά ή απώλεια κέρδους που μπορεί να αποβεί από την χρήση των δεδομένων αυτών.

⁴ Σύμφωνα με το υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/01.02.2010 έγγραφο της Ε.Μ.Υ., τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης εκδήλωσης ή αιφνίδιας εκδήλωσης ενός ή περισσότερων επικίνδυνων καιρικών φαινομένων ενώ τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης επιδείνωσης ή μεταβολής του καιρού

Μετά την αποστολή των σχετικών προειδοποιήσεων της Μονάδας Εμπλεκομένων Φορέων (Μ.Ε.Φ. Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειες για την εκδήλωση έντονων ή και επικίνδυνων καιρικών φαινομένων βάσει των Έκτακτων Δελτίων Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) ή των Έκτακτων Δελτίων Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), η περαιτέρω κοινοποίησή τους, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τους υπεύθυνους Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα γίνεται με ευθύνη των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Οι Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων που λαμβάνουν από το Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.) που εκδίδονται από την Ε.Μ.Υ., δύναται μετά από πάγια εντολή των Περιφερειάρχων και Δημάρχων να ενημερώνουν τους υπεύθυνους των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών και των Δήμων αντίστοιχα, προκειμένου να τεθούν σε ετοιμότητα πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες, σύμφωνα με το σχεδιασμό τους.

Η δρομολόγηση της αποστολής του ανωτέρω ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από τη Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (Μ.Ε.Φ. Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. παρουσιάζεται αναλυτικά στο ακόλουθο **Σχεδιάγραμμα 2**.

Σχεδιάγραμμα 2. Διάγραμμα ροής αποστολής των Έκτακτων Δελτίων της Ε.Μ.Υ.⁵ και ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από από τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 - COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.

Πηγή: Γ.Γ.Π.Π. Γενικό Σχέδιο «Δαρδάνος 2».

Στις περιπτώσεις όπου η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) εκδίδει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εκδίδει δελτία τύπου τα οποία αποστέλλονται σε όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και αναρτώνται στον δικτυακό της χώρο, με στόχο την ενημέρωση του κοινού για την εκδήλωση έντονων ή και επικίνδυνων καιρικών φαινομένων και την παροχή ειδικότερων οδηγιών για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από ενδεχόμενους κινδύνους που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα (www.civilprotection.gr).

6.2 Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός επιχειρήσεων.

Για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και τη διαχείριση των συνεπειών (συμπεριλαμβανομένης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών και της

⁵ Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.).

άμεσης-βραχείας αποκατάστασης), η Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός των επιχειρήσεων αποτελεί ευθύνη των οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειάρχης/αρμόδιος Αντί-Περιφερειάρχης, Δήμαρχος) τα οποία αναλόγως της κλιμάκωσης υλοποιούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους δράσεις πολιτικής προστασίας, ενημερώνοντας ταυτόχρονα το ανώτερο διοικητικά Όργανο Πολιτικής Προστασίας.

Η Διοίκηση, ο Έλεγχος & ο Συντονισμός επιμέρους επιχειρησιακών δράσεων αναλαμβάνεται από τους καθ' ύλη αρμόδιους φορείς. Ειδικότερα:

- Δράσεις έρευνας και διάσωσης, άντλησης υδάτων από κατακλυσμένα κτήρια και κτηριακές εγκαταστάσεις, καθώς και ενίσχυσης σε προσωπικό και μέσα του Π.Σ., αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του έργου στην περιοχή του συμβάντος.
- Δράσεις έρευνας και διάσωσης στην χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία) αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
- Δράσεις ασφάλειας, μέτρων τροχαίας, υποστήριξη μέτρων προστασίας πολιτών αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας και σε περίπτωση περιοχής αρμοδιότητας Λιμενικού Σώματος, από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Λιμενικού Σώματος.
- Δράσεις ιατρικής υποστήριξης, διακομιδής τραυματιών-ασθενών και ενεργοποίησης των κατά τόπους μονάδων υγείας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλπ).αναλαμβάνονται και συντονίζονται από το Ε.Κ.Α.Β. (Κεντρική Υπηρεσία ή Παράρτημα Ε.Κ.Α.Β.).

6.3 Αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες.

Αρχική ειδοποίηση νοείται η επίσημη ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για την εκδήλωση πλημμύρας, τόσο σε τοπικό όσο και περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, από τους αρμόδιους προς τούτο φορείς.

Η αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμύρας έχει στόχο την άμεση συλλογή πληροφοριών μετά την εκδήλωση του φαινομένου, σχετικών με την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές, καθώς και την ενημέρωση των άμεσα εμπλεκόμενων στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. αποτελούν θεσμικά τον φορέα επίσημης ενημέρωσης της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. και των εμπλεκόμενων φορέων για την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δεδομένου ότι λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και κατά κανόνα είναι αυτές οι οποίες μπορούν άμεσα να συλλέξουν πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση και την επηρεαζόμενη περιοχή (Παράρτημα Ε', Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», Υ.Α. 1299 10.04.2003 Φ.Ε.Κ. 423 Β'/2003). Τη δράση μπορούν να υποστηρίξουν και οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ, οι οποίες επίσης λειτουργούν σε 24-ωρη βάση. Οι ανωτέρω υπηρεσίες ενημερώνουν άμεσα τις διοικητικά ανώτερες δομές τους, τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες/ Αντιπεριφερειάρχες και Δημάρχους, καθώς και τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ..

Με εντολή των Περιφερειάρχων και των Δημάρχων, κινητοποιούνται οι υπεύθυνοι των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας και του Δήμου στην πληγείσα περιοχή για την άμεση διαχείριση των συνεπειών και την παροχή βοήθειας στους πληγέντες.

Η Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ., μετά την πρώτη ενημέρωσή του για την εκδήλωση πλημμύρας, κυρίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. / Μονάδα Χερσαίων και Θαλασσίων Επιχειρήσεων, επικοινωνεί με την Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα κατά τόπους Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων προκειμένου να συλλέξει περαιτέρω πληροφορίες για τις περιοχές που επλήγησαν και ενημερώνει τον Διοικητή Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. και τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., οι οποίες θεσμικά, όπως έχει ήδη αναφερθεί (Υ.Α. 1299 10.04.2003, Φ.Ε.Κ. 423Β'/10.04.2003), δια των αρμόδιων οργάνων τους συλλέγουν πληροφορίες σχετικές με τις επιπτώσεις που έχει προκαλέσει η πλημμύρα (ζημιές, θύματα, κτλ.), ενημερώνουν άμεσα:

- τους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς σε τοπικό επίπεδο (Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ) για συμβάντα αρμοδιότητάς τους,
- τους κατά τόπο αρμόδιους Δήμαρχους, Αντί-Περιφερειάρχες και Περιφερειάρχες,
- τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ., τηλεφωνικώς και γραπτώς όταν αυτό είναι εφικτό (συνοπτική έγγραφη αναφορά: Υ.Α. 1299 10-04-2003 – Φ.Ε.Κ. 423Α'/2003).

Διευκρινίζεται, ότι η επίσημη ενημέρωση του κοινού για την επικρατούσα κατάσταση και την βατότητα του οδικού δικτύου από πλευράς πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους υπευθύνων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Η ανωτέρω ενημέρωση για την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου πραγματοποιείται κατά περίπτωση με την έκδοση δελτίων τύπου και ανακοινώσεων, με την μορφή προφορικών δηλώσεων και συνεντεύξεων, καθώς και μέσω της ιστοσελίδας της ΕΛ.ΑΣ., (www.astynomia.gr).

Επισημαίνεται ότι οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ν.2696/1999, Φ.Ε.Κ. 57Α'/23.03.1999), όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του ν.4313/2014 και ισχύει.

Επίσης, η ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό, δύναται με τα εναέρια μέσα που διαθέτει να πραγματοποιεί πτήσεις πάνω από τις πληγείσες περιοχές για την από αέρος συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις της πλημμύρας και την επικρατούσα κατάσταση, με στόχο την ταχύτερη και πληρέστερη ενημέρωση της Κεντρικής Διοίκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής του εγκεκριμένου Ειδικού Σχεδίου Κινητοποίησης της ΕΛ.ΑΣ. για την αντιμετώπιση καταστροφών που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα (5301/4/16-λδ/20.06.2006 έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ./Α.Ε.Α., 4096/12.07.2006 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π.).

6.4 Επικοινωνίες.

Οι επικοινωνίες μεταξύ των Φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, γίνονται κατά κανόνα με τη χρήση των δικτύων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων.

Για τις ενδοεπικοινωνίες τους οι εμπλεκόμενοι φορείς δύναται να χρησιμοποιούν και δίκτυα ασύρματων επικοινωνιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους.

Η ανταλλαγή πληροφοριών, η αποστολή αιτημάτων, κλπ. που πραγματοποιούνται μέσω τηλεφωνικών επικοινωνιών, δύναται να ακολουθείται με την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό.

6.5 Κινητοποίηση.

Στο στάδιο αυτό, όλοι οι φορείς υπεύθυνοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, λαμβάνοντας υπόψη την αρχική εκτίμηση των συνεπειών, αξιολογώντας τις πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση καθώς και τα πιθανά αιτήματα συνδρομής προς άλλους φορείς, κινητοποιούν το εμπλεκόμενο προσωπικό και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους για την υλοποίηση δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών της καταστροφής, βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Το επίπεδο κλιμάκωσης και κινητοποίησης του εμπλεκόμενου προσωπικού και μέσω των δύνάται να τροποποιηθεί όταν αυτό απαιτηθεί βάσει της αξιολόγησης των νεότερων δεδομένων που αφορούν στις συνέπειες του καταστροφικού φαινομένου. Κριτήρια κλιμάκωσης θεωρούνται:

- η αδυναμία αντιμετώπισης της καταστροφής από το κατώτερο διοικητικό επίπεδο λόγω ανεπάρκειας διατιθέμενων πόρων,
- η έκταση της καταστροφής,
- το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών (ένταση της καταστροφής).

Διευκρινίζεται ότι η κλιμάκωση της κινητοποίησης του κάθε φορέα δεν πρέπει να συγχέεται με τη γενικότερη κλιμάκωση της κινητοποίησης των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων και είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα σε διαφορετικό χρόνο, όπως προκύπτει από το ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

6.5.1 Κινητοποίηση σε τοπικό επίπεδο.

Οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρών και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους, αν αυτό απαιτηθεί, για τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων έκτακτης ανάγκης (Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ), καθώς και την επιτήρηση και τη διακοπή κυκλοφορίας, ιδίως στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με χειμάρρους χωρίς γέφυρα (Ιρλανδικές διαβάσεις), προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση οχημάτων.

Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ν.2696/1999, Φ.Ε.Κ. 57Α/23.03.1999), όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του ν.4313/2014 και ισχύει.

Σε περιπτώσεις πλημμυρικών φαινομένων, τα ανωτέρω προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας δύναται να εφαρμόζονται όταν τμήμα του οδοστρώματος του οδικού δικτύου της χώρας έχει κατακλυστεί προσωρινά από πλημμυρικά ύδατα ή έχουν σημειωθεί φθορές ή ζημιές σε αυτό λόγω έντονων βροχοπτώσεων και προκύπτει άμεσος κίνδυνος από τη διέλευση οχημάτων ή πεζών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. ενημερώνουν άμεσα τους αρμόδιους φορείς λειτουργίας και συντήρησης της οδού προκειμένου να εγκατασταθεί προσωρινή σήμανση, μέχρι την οριστική άρση του κινδύνου και την αποκατάσταση της ασφαλούς κυκλοφορίας. Η ενημέρωση των αρμόδιων φορέων λειτουργίας και συντήρησης της οδού (εθνικό, επαρχιακό και δημοτικό οδικό δίκτυο) μπορεί να πραγματοποιηθεί απευθείας ή δια μέσου της αρμόδιας οργανικής μονάδας Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας ή του Δήμου.

Ειδικότερα, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ., που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛ.ΑΣ., πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Επίσης, ο έλεγχος της επικρατούσας κατάστασης για την καλή λειτουργία του έργου παραχώρησης (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, ενημέρωση των χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας, κλπ) πραγματοποιείται και με ευθύνη των παραχωρησιούχων εταιρειών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με άμεση ενημέρωση των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Διευκρινίζεται ότι η αστυνόμευση του έργου παραχώρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. είναι ανεξάρτητη από τον έλεγχο της επικρατούσας κατάστασης που πραγματοποιείται από τους παραχωρησιούχους και προβλέπεται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης και εγχειρίδια λειτουργίας.

Επίσης, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και αν τούτο απαιτείται, προχωρούν στη λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας περιμετρικά των χώρων επιχειρήσεων του Π.Σ., καθώς και όπου αλλού απαιτείται η επιπρόσθετη λήψη μέτρων ασφάλειας για τη διευκόλυνση του έργου των σωστικών συνεργείων και των συνεργείων αποκατάστασης, καθώς και για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών. Σε περιπτώσεις που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του Ε.Κ.Α.Β., οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές δύναται να συνδράμουν στο έργο της μεταφοράς τραυματιών σε νοσηλευτικές μονάδες.

Ο συντονισμός των περιφερειακών Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό απαιτείται από την έκταση και την ένταση των φαινομένων, πραγματοποιείται από το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.) του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. (άρθ. 21 του ν.4249/2014 – Φ.Ε.Κ. 73Α/2014, όπως ισχύει).

Οι ανωτέρω δράσεις στους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής αποτελεί αρμοδιότητα των τοπικών Λιμενικών Αρχών (Ν.Δ. 444/1970, Φ.Ε.Κ. 39Α/16.02.1970, Π.Δ. 242/1999, Φ.Ε.Κ. 201Α/30.09.1999).

Οι κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, μετά την εκδήλωση πλημμυρικού φαινομένου ενημερώνονται για συμβάντα αρμοδιότητάς τους (έρευνα και διάσωση στον χερσαίο χώρο, παροχή βοήθειας για την άντληση υδάτων από κτήρια) από τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες και κινητοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επιχειρησιακά τους σχέδια. Προβαίνουν σε αξιολόγηση και εκτίμηση των πληροφοριών από τον τόπο της καταστροφής, κλιμακώνουν τις δράσεις τους και αναλόγως της φύσης και της έκτασης των συμβάντων αρμοδιότητάς τους, αιτούνται μέσω του Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ. / Μονάδα Χερσαίων και Θαλασσίων Επιχειρήσεων την ενίσχυση των δυνάμεών τους, καθώς και την υποστήριξη άλλων φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛΑΚΤ, Ε.Κ.Α.Β., Δήμων, κλπ) για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων.

Η κινητοποίηση των υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος για περιστατικά αρμοδιότητάς τους (έρευνα και διάσωση στον χερσαίο χώρο, παροχή βοήθειας για την άντληση υδάτων από κτήρια), αποφασίζεται από τα αρμόδια όργανα του Π.Σ. σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του. Στις ανωτέρω επιχειρήσεις, η Διοίκηση Έλεγχος & Συντονισμός των επιχειρήσεων γίνεται από τα αρμόδια όργανα του Πυροσβεστικού Σώματος, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό του σχεδιασμό.

Οι υπηρεσίες του Ε.Κ.Α.Β. στις πληγείσες περιοχές, με βάση την ενημέρωση που έχουν από τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., του Π.Σ. ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες, θέτουν σε ετοιμότητα τους διαθέσιμους πόρους τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους, και κατευθύνουν το έργο τους σε συνεργασία με τους κατά τόπους διοικητές των υγειονομικών μονάδων και τις κατά τόπους διοικήσεις του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.

Επίσης το **Ε.Κ.Α.Β.**, μετά την εκδήλωση πλημμυρών, έχει την ευθύνη για τον γενικότερο συντονισμό των φορέων που έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων που αφορούν στη δημόσια υγεία. Ειδικότερα και όταν αυτό απαιτείται, παρακολουθεί την εφαρμογή δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή περιστατικών υγείας, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, επιδημιολογική επιτήρηση από κλιμάκια του Ε.Ο.Δ.Υ., έλεγχοι Δημόσιας Υγείας (Υδατος, Υγιεινής χώρου φύλαξης τροφίμων), ψυχοκοινωνική υποστήριξη στις πληγείσες περιοχές από κλιμάκια του Ε.Κ.Α.Β., κλπ. (ν.3370/05, ΦΕΚ 176/Α/2005 – ν.3527/07, Φ.Ε.Κ. 25Α/2007, ν. 4633/2019 – Φ.Ε.Κ. 161Α/2019 όπως ισχύουν).

Οι διοικήσεις των νοσηλευτικών μονάδων στην περιοχή όπου εκδηλώνονται πλημμυρικά φαινόμενα βρίσκονται σε ετοιμότητα ενεργοποίησης των επιχειρησιακών σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών «ΠΕΡΣΕΑΣ») σε συνεργασία με το Ε.Κ.Α.Β., σχετικά με τον αριθμό των περιστατικών υγείας στην περιοχή ευθύνης τους.

Οι κατά τόπους Λιμενικές Αρχές υλοποιούν μέτρα τάξης και ασφάλειας για τους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και συμβάλουν στον άμεσο έλεγχο των λιμενικών υποδομών σε συνεργασία με τους φορείς διοίκησης και λειτουργίας λιμένων (Ν.Δ. 444/1970

– Φ.Ε.Κ. 39Α΄/1970, Π.Δ. 242/1999 – Φ.Ε.Κ. 202Α΄/1999). Παράλληλα, διευκολύνουν την από θαλάσσης μεταφορά πεζοπόρων τμημάτων ή και οχημάτων του Π.Σ., καθώς και άλλων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (ΕΛ.ΑΣ., ΕΚΑΒ, στελεχών πολιτικής προστασίας, Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., κλπ), όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, καθώς και την από θαλάσσης μεταφορά προσωπικού, υλικών και μέσων για την περιθαλψη πληγέντων με υπηρεσιακά ή ναυλωθέντα πλοία. Τέλος, συντονίζουν δράσεις έρευνας και διάσωσης στην χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επιχειρησιακά τους σχέδια.

Οι Δήμαρχοι εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει ή από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου, κινητοποιούν δια των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στις παραγράφους 3.3 και 3.4, του παρόντος.

Οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντί-Περιφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει ή από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου, κινητοποιούν δια των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στον σχεδιασμό τους. Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού όπως είναι και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Δήμων και των Περιφερειών για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Οι Διευθυντές σχολικών μονάδων Α΄/θμιας και Β΄/θμιας Εκπαίδευσης (δημοσίων και ιδιωτικών), μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός ή πλησίον των σχολικών μονάδων και εφόσον οι σχολικές μονάδες βρίσκονται σε λειτουργία, εφαρμόζουν κατά την κρίση τους το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου και ενημερώνουν σχετικά την αρμόδια οργανική μονάδα Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου, προκειμένου να βρίσκεται σε ετοιμότητα και εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο να συμβάλλει στην ασφαλή απομάκρυνση των μαθητών και του προσωπικού σε ασφαλείς χώρους, όπου εν συνεχεία οι μαθητές θα παραληφθούν με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός ή πλησίον αυτών και εφόσον αυτά βρίσκονται σε λειτουργία, απομακρύνουν άμεσα τους επισκέπτες σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που δίνονται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Σε περιπτώσεις που προκύπτουν θέματα άμεσης προσωρινής φύλαξης των ανωτέρω χώρων και των εκθεμάτων, οι υπεύθυνοι λειτουργίας των χώρων αυτών δύναται να αιτηθούν τη συνδρομή των κατά τόπους αρμόδιων αστυνομικών αρχών.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας παιδικών εξοχών – κατασκηνώσεων κατά τη διάρκεια λειτουργίας τους μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός ή πλησίον αυτών, εφαρμόζουν τα σχέδια εκκένωσης των κατασκηνωτών και του προσωπικού τους όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο και κατευθύνουν τους κατασκηνωτές και το προσωπικό σε ασφαλή χώρο.

Οι Γ.Γ. των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κινητοποιούν τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να εκτιμήσουν το εύρος των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και εφόσον συντρέχουν λόγοι να συμβάλουν με το προσωπικό και τα μέσα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο.

6.5.2 Κινητοποίηση φορέων λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και υποδομών στην περιοχή που εκδηλώθηκαν πλημμυρικά φαινόμενα.

Μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης τεχνικών έργων και έργων υποδομής (φράγματα, μονάδες παραγωγής ενέργειας, λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, δίκτυα κοινής ωφέλειας, κτλ.) στην περιοχή που αυτά εκδηλώθηκαν

προβαίνουν αυτεπάγγελα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης του εκάστοτε φορέα, σε άμεσο έλεγχο των εγκαταστάσεών τους για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας τους.
Ειδικότερα:

Οι φορείς συντήρησης και λειτουργίας δικτύων κοινής ωφέλειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., Α.Δ.Μ.Η.Ε., Δ.Ε.Σ.Φ.Α., Ε.Π.Α. εταιρίες κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, εταιρίες ύδρευσης και αποχέτευσης, κλπ) κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους για τον άμεσο έλεγχο και την αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο αρμοδιότητάς τους, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Επίσης, συνδράμουν το έργο του Πυροσβεστικού Σώματος στην έρευνα και διάσωση σε αστικό χώρο (προληπτική διακοπή δικτύων για την ασφάλεια του προσωπικού που επιχειρεί στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, κλπ) και εκδίδουν κατά την κρίση τους ανακοινώσεις για την ενημέρωση του κοινού (δελτία τύπου, ανακοινώσεις στα τοπικά Μ.Μ.Ε. κ.λπ.).

Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν εκτεταμένες βλάβες λειτουργίας δικτύων κοινής ωφέλειας, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην αποκατάστασή του δικτύου που εξυπηρετεί δημόσια και κοινωφελούς χρήσης κτίρια (νοσοκομεία, υπηρεσίες, κτλ).

Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων (Οργανισμοί Λιμένων, Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία) προβαίνουν σε άμεσο έλεγχο των λιμενικών έργων αρμοδιότητάς τους σε συνεργασία με τις κατά τόπους Λιμενικές αρχές. Δρομολογούν δράσεις αποκατάστασης των λιμενικών έργων όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την απρόσκοπτη λειτουργία του λιμένα.

Οι διοικήσεις αερολιμένων της χώρας προβαίνουν σε άμεσο έλεγχο των αερολιμενικών υποδομών και εφόσον συντρέχουν λόγοι δρομολογούν τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή διακίνηση των επιβατών, των πληρωμάτων, των αεροσκαφών, των εργαζομένων στον αερολιμένα και του κοινού που διακινείται σε αυτό, σύμφωνα με τα αντίστοιχα Σχέδια Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης.

Οι φορείς συντήρησης και λειτουργίας στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους για τον άμεσο έλεγχο του έργου παραχώρησης και εφόσον συντρέχουν λόγοι δρομολογούν τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή κυκλοφορία των οχημάτων σε αυτό, σε συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και διευκολύνουν κατά προτεραιότητα την κίνηση των οχημάτων των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης (Ε.Κ.Α.Β., Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, προς και από τον τόπο της καταστροφής.

Στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, εφόσον συντρέχουν λόγοι, πραγματοποιείται επιθεώρηση του δικτύου και των εγκαταστάσεων και η αντιμετώπιση προβλημάτων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον εν ισχύ Γενικό Κανονισμό Κίνησης της εταιρίας Ο.Σ.Ε. Α.Ε., ο οποίος αποτελεί Εθνικό Κανόνα Ασφάλειας, καθώς και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται σχετικά στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας των εταιριών Ο.Σ.Ε. Α.Ε., Hellenic Train (Πρώην ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.).

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης φραγμάτων, προβαίνουν αυτεπάγγελα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης σε άμεσο έλεγχό τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (έκτακτη επιθεώρηση). Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν προβλήματα στη συμπεριφορά του φράγματος, οι ανωτέρω υπεύθυνοι προχωρούν σε εκτίμηση της κατάστασης και, όταν αυτό απαιτείται, ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ., καθώς και τους οικείους Δημάρχους, τον αρμόδιο Αντί-Περιφερειάρχη και τον Περιφερειάρχη. Νοείται ότι εφόσον οριστικοποιηθεί το Σχέδιο Πρότυπων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (Σ.Α.Ε.Κ.), σύμφωνα με τις οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. και εφόσον συνταχθούν και εγκριθούν από τους Φορείς Υλοποίησης Φράγματος (ΦΥΦ) ή τους Φορείς Λειτουργίας Φράγματος (ΦΛΦ) τα Σ.Α.Ε.Κ. και γνωστοποιηθούν στην Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (Δ.Α.Φ.), εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στα Σ.Α.Ε.Κ.

6.5.3 Κινητοποίηση σε κεντρικό επίπεδο.

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας ενημερώνεται από τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ. σχετικά με τα πλημμυρικά φαινόμενα που εκδηλώνονται, επικοινωνεί με τους κατά τόπους αρμόδιους Δημάρχους και τον αρμόδιο Περιφερειάρχη

σχετικά με τις επιπτώσεις τους και τις δράσεις Πολιτικής Προστασίας που υλοποιούνται σε τοπικό επίπεδο και ενημερώνει τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Εν συνεχεία, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, αναλόγως της πορείας εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, συνεργάζεται με τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντί-Περιφερειάρχες και Δημάρχους προκειμένου να εξασφαλιστεί ο συντονισμός και η δια-λειτουργικότητα μεταξύ των φορέων της κεντρικής διοίκησης και των φορέων που εμπλέκονται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών.

Με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών και εφόσον συντρέχουν λόγοι, **ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας και ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών**, με εντολή των πολιτικά προϊσταμένων τους μεταβαίνουν άμεσα στην πληγείσα περιοχή με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό όλων των υπηρεσιών και φορέων και τη δρομολόγηση δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών. Στο ανωτέρω κυβερνητικό κλιμάκιο δύναται να μετέχουν και άλλοι Γενικοί Γραμματείς όταν ανακύπτουν άμεσα θέματα συντονισμού αρμοδιότητάς τους. Οι ανωτέρω Γενικοί Γραμματείς υποστηρίζουν το έργο των οικείων Υπουργών, όταν αυτοί μεταβαίνουν στην πληγείσα περιοχή.

Εν συνεχεία, το ανωτέρω κυβερνητικό κλιμάκιο συνεργάζεται με τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντί-Περιφερειάρχες και Δημάρχους προκειμένου να εξασφαλιστεί ο συντονισμός και η δια-λειτουργικότητα μεταξύ των φορέων της κεντρικής διοίκησης και των φορέων που εμπλέκονται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών.

Στις περιπτώσεις που λόγω των επιχειρησιακών αναγκών κρίνεται από τους εμπλεκόμενους φορείς σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ότι το δυναμικό και τα μέσα για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δρομολογεί την υποβολή αιτήματος διεθνούς συνδρομής για την παροχή βοήθειας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας ή από άλλες χώρες, άλλους διεθνείς οργανισμούς ή μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών.

Η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. υποστηρίζει άμεσα το έργο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, καθώς και των οργανικών μονάδων των Περιφερειών και των Δήμων ή φορέων της Κεντρικής Διοίκησης που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στον ανωτέρω συντονισμό μεταξύ των φορέων της κεντρικής διοίκησης και των φορέων που εμπλέκονται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, κεντρικό ρόλο έχουν **τα Κέντρα Επιχειρήσεων των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό επίπεδο** (ΕΛ.ΑΣ./Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ., Α.Π.Σ./Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ, ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ, κλπ), τα οποία λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και αποτελούν τον σύνδεσμο μεταξύ των κατά τόπους επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών τους και της φυσικής και πολιτικής τους ηγεσίας του φορέα τους. Τα ανωτέρω Κέντρα Επιχειρήσεων παρακολουθούν την εφαρμογή δράσεων από τις κατά τόπους επιχειρησιακά εμπλεκόμενες υπηρεσίες τους, ενημερώνουν άμεσα την φυσική και πολιτική τους ηγεσία και με εντολή τους δρομολογούν και συντονίζουν την κινητοποίηση των υπηρεσιών του φορέα τους.

Ειδικότερα, η Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. βρίσκεται σε επικοινωνία με τα λοιπά Κέντρα Επιχειρήσεων των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό επίπεδο, καθώς και με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και των Περιφερειών στις περιοχές όπου εξελίσσεται το καταστροφικό φαινόμενο και υποστηρίζει το έργο των Δημάρχων, των Περιφερειάρχων και των Αρμόδιων Αντί-Περιφερειάρχων, που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, με τη διάθεση μέσων από άλλους φορείς ή υπηρεσίες σε κεντρικό επίπεδο κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Το Ε.Κ.Α.Β. έχει την ευθύνη για τον γενικότερο συντονισμό των φορέων που έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων που αφορούν στην δημόσια υγεία μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες. Παρακολουθεί την εφαρμογή δράσεων του Τομέα Υγείας, κινητοποιεί το Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (Ε.Τ.Ι.Κ.) του Ε.Κ.Α.Β. εφόσον συντρέχουν λόγοι, και συντονίζει τις υγειονομικές μονάδες για την υποδοχή τραυματιών/ασθενών, την κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό

υλικό, την ψυχοκοινωνική υποστήριξη στις πληγείσες περιοχές από κλιμάκια του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), κλπ.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) ενημερώνεται από τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 - COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. για πλημμυρικά συμβάντα σε πολεοδομικά συγκροτήματα και οικισμούς, επικοινωνεί με τους αρμόδιους συνδέσμους, τα αστυνομικά τμήματα και τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντί-Περιφερειάρχες και Δημάρχους σχετικά με την εκτίμηση των συνεπειών σε κτήρια και κινητοποιεί το δυναμικό της Γενικής Διεύθυνσης σε περίπτωση που υπάρχουν αναφορές για βλάβες σε κτήρια που εγκυμονούν κινδύνους για την ασφάλεια των πολιτών και με εντολή του Γενικού Γραμματέα Υποδομών μεταβαίνουν στην πληγείσα περιοχή κλιμάκια της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ για έλεγχο και καταγραφή των ζημιών.

Το Υπουργείο Εξωτερικών κινητοποιεί την **Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων** σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των πληγέντων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, προκειμένου να ενημερωθούν οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών. Το ΥΠ.ΕΞ. ενημερώνεται σχετικά μέσω της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. ή απευθείας από το ΕΚΑΒ, το οποίο συνεργάζεται με την προανακριτική αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.).

Στις περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου υπάρχουν θανόντες αλλοδαποί πολίτες, το ΥΠ.ΕΞ. ενημερώνεται σχετικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στην 3η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (υπ. αρ. 9052/18-12-2019 έγγραφο της Γ.Γ.Π.Π με ΑΔΑ: 6ΓΓ046ΜΤΛΒ-ΟΞΕ), ανεξάρτητα αν αυτό έχει ενεργοποιηθεί ή όχι.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι η ταυτοποίηση τραυματιών και θανόντων αλλοδαπών πολιτών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.) σε συνεργασία με τις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες. Η ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, καθώς και ο αριθμός και οι ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, αποτελούν ευθύνη του ΕΚΑΒ, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών.

6.6 Επιχειρήσεις Έρευνας, Διάσωσης.

Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης δρομολογούνται άμεσα μόλις οι σχετικές πληροφορίες που αφορούν πιθανούς εγκλωβισμούς ατόμων λόγω πλημμυρικών υδάτων, διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος ή λόγω κατολισθητικών φαινομένων κλπ, διαβιβαστούν στις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες. Κατά προτεραιότητα, αποτελεί υποχρέωση όλων των υπηρεσιών ή φορέων, οι οποίοι λαμβάνουν πρωτογενείς πληροφορίες σχετικές με εγκλωβισμούς ατόμων να ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια κατά τόπους Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο είναι θεσμικά αρμόδιο για την έρευνα και διάσωση στο χερσαίο χώρο (άρθρο 74 & 75 ν.4662/2020).

Ο επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αξιολογεί τις σχετικές με έρευνα και διάσωση πληροφορίες και κινητοποιεί τους διαθέσιμους πόρους του για την άμεση μετάβασή τους στα σημεία των συμβάντων. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που λαμβάνει από τα σημεία των συμβάντων προβαίνει σε ιεράρχηση αυτών και ενίσχυση των δυνάμεων, αν τούτο απαιτείται.

Οι Πυροσβεστικές δυνάμεις, ανάλογα με την έκταση και την εξέλιξη της καταστροφής, ενισχύονται σε προσωπικό και μέσα από όμορες Περιφερειακές Υπηρεσίες του Π.Σ. σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Δ. 210/1992, Φ.Ε.Κ. 99Α/1992, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει). Αν η κατάσταση το απαιτεί κινητοποιούνται οι Ε.Μ.Α.Κ. (Π.Δ. 96/1987, Φ.Ε.Κ. 58/Α/1987 – Π.Δ. 329/1993, ΦΕΚ 140Α/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει - Έγγραφο Αρχηγείου Π.Σ. Α.Π. 23964 Φ.159 ΠΣΕΑ 9/7/2004).

Η περιμετρική απομόνωση της πληγείσας περιοχής, όταν τούτο απαιτείται για την ευχερή και άμεση επέμβαση των συνεργείων διάσωσης, όπως επίσης η λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης μέσα και περιμετρικά της πληγείσας περιοχής για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των συνεργείων βοήθειας, αποτελεί αρμοδιότητα των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ (Έγγραφο ΕΛ.ΑΣ. 5301/4/16-ζ' 21/5/2004).

Η παροχή προ-νοσοκομειακής περίθαλψης και μεταφορά τραυματιών λόγω των πλημμυρών σε υγειονομικά κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (ν. 1579/85, Φ.Ε.Κ .217Α/1985). Το παράρτημα του Ε.Κ.Α.Β., που στα όρια ευθύνης της περιφέρειάς του έχουν δημιουργηθεί έκτακτες ανάγκες λόγω

πλημμυρών, συνεργάζεται με τις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας των νομών της περιφέρειάς του (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Ιατρεία κ.λπ.) και είναι αποκλειστικά αρμόδιο να συντονίζει τη δράση και την κίνηση όλων των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, των ειδικών κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας και των άλλων μέσων μεταφοράς και διακίνησης αρρώστων και εκτάκτων περιστατικών γενικά. Επίσης, διακινεί και διακομίζει στα νοσοκομεία εφημερίας και τις άλλες μονάδες παροχής περίθαλψης της περιφέρειάς του, κάθε έκτακτο περιστατικό καθώς και σε Νοσοκομεία άλλων περιφερειών, όταν τα νοσοκομεία της περιφέρειάς του δεν καλύπτουν τη συγκεκριμένη ανάγκη. Η διακομιδή εκτάκτων περιστατικών από μία περιφέρεια σε άλλη γίνεται ύστερα από συνεννόηση των αρμοδίων υπηρεσιών των δύο αντιστοίχων Ε.Κ.Α.Β. και σε περίπτωση ανάγκης παρεμβαίνει συντονιστικά η αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Ε.Κ.Α.Β. Στην πρώτη γεωγραφική περιφέρεια, που περιλαμβάνει τους νομούς Αττικής, Βοιωτίας και Εύβοιας, τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ασκεί η κεντρική Υπηρεσία του Ε.Κ.Α.Β. (Π.Δ. 376/1988, Φ.Ε.Κ .169Α/1988).

Ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Α.Β. μετά την ενημέρωσή του από τα κατά τόπους παραρτήματα του Ε.Κ.Α.Β. δύναται να ενεργοποιήσει την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Ο.Δι.Κ.) του Ε.Κ.Α.Β. και να αποστείλει το Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) στην πληγείσα περιοχή, αν τούτα απαιτούνται.

Το έργο της μεταφοράς τραυματιών προς τις νοσηλευτικές μονάδες δύναται να υποστηρίξουν, όπου αυτό απαιτείται, και οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή του Π.Σ. σε συνεργασία με το τοπικό παράρτημα του Ε.Κ.Α.Β.

Στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης επικεφαλής των επιχειρήσεων τίθεται αξιωματικός του Π.Σ., ο οποίος αξιολογώντας την κατάσταση από τον τόπο της καταστροφής δύναται να αιτηθεί τη συνδρομή και άλλων φορέων και υπηρεσιών για τη διευκόλυνση του έργου του. Ειδικότερα, ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος δύναται να αιτηθεί από:

- τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας τη διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητάς τους προς τα σημεία επεμβάσεων, τη διάθεση μηχανημάτων έργου, κλπ.,
- τον επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής την περιμετρική απομόνωση της περιοχής των επιχειρήσεων, τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων παροχής βοήθειας προς και από την περιοχή των επιχειρήσεων και την άμεση μεταφορά τραυματισμένων σε νοσοκομεία σε περίπτωση που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του Ε.Κ.Α.Β.,
- τους αρμόδιους για τη λειτουργία δικτύων ύδρευσης (Δ.Ε.Υ.Α., Ε.Υ.Δ.ΑΠ, κλπ), ηλεκτροδότησης (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ) και διανομής φυσικού αερίου (Δ.ΕΠ.Α., Δ.Ε.Σ.Φ.Α., κλπ.) για τη διακοπή των δικτύων τους στην περιοχή επιχειρήσεων προς αποφυγή ατυχημάτων. Επίσης, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, τεχνικός των ανωτέρω φορέων δύναται να βρίσκεται στο σημείο του συμβάντος για τεχνική υποστήριξη βάσει των αρμοδιοτήτων του,
- το τοπικό παράρτημα του Ε.Κ.Α.Β. για την προνοσοκομειακή περίθαλψη και διαμετακομιδή των τραυματιών σε υγειονομικά κέντρα.

Τα ανωτέρω αιτήματα προς συνδρομή του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος, οφείλουν να τα εξετάζουν κατά προτεραιότητα οι αρμόδιοι φορείς.

Τέλος επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης στην χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία) αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

6.7 Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω επαγομένων Φαινομένων.

Η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές, όπως κατολισθητικά φαινόμενα, διαρροή επικίνδυνων υλικών, κλπ.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, εφόσον εκδηλωθούν επαγόμενες των πλημμυρών καταστροφές, αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται από τους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, μετά από σχετική ενημέρωσή τους.

Ειδικότερα, στην περίπτωση που λόγω έντονων βροχοπτώσεων ή πλημμυρικών φαινομένων προκληθούν κατολισθητικά φαινόμενα, ενημερώνονται (κατά κανόνα από τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου) οι αρμόδιες Υπηρεσίες της

οικείας Περιφέρειας (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) για τη διενέργεια αυτοψίας και πρώτης εκτίμησης των επιπτώσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην άμεση λήψη μέτρων, όπως την απομάκρυνση πολιτών, με στόχο την προστασία τους από πιθανή εκδήλωση νέων κατολισθήσεων στις ανωτέρω περιοχές εξαιτίας της εξέλιξης των έντονων βροχοπτώσεων ή των πλημμυρικών φαινομένων. Για την εκτίμηση της επικινδυνότητας του γεωλογικού φαινομένου μπορεί να ζητηθεί και η συνδρομή της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.), ως τεχνικού συμβούλου, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.272/1976 (Φ.Ε.Κ. 50Α'/1976), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει και του ν.4602/2019 (Φ.Ε.Κ. 45Α'/2019).

Επίσης, θα πρέπει να εξετασθεί κατά προτεραιότητα η άρση καταπτώσεων σε οδικούς άξονες, από και προς την πληγείσα από πλημμύρες περιοχή. Νοείται ότι η ανωτέρω ενέργεια έχει σαν άμεσο στόχο τη μερική άρση των καταπτώσεων για την προσωρινή διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων έκτακτης ανάγκης (σωστικά συνεργεία, Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ) και όχι κατ' ανάγκη την πλήρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης τεχνικών έργων και υποδομών στην πληγείσα από πλημμύρες περιοχή (φράγματα, μονάδες παραγωγής ενέργειας, φυσικό αέριο, λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, κτλ.) προβαίνουν αυτεπάγγελα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης σε άμεσο έλεγχο των εγκαταστάσεών τους μετά από πλημμύρα για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας τους.

Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν βλάβες, οι ανωτέρω υπεύθυνοι προχωρούν σε εκτίμηση της κατάστασης και, όταν αυτό απαιτείται, ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ., καθώς και τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντί-Περιφερειάρχες και Δημάρχους.

Επίσης, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης φραγμάτων, οφείλουν να ενημερώνουν άμεσα τους κατά τόπο αρμόδιους Περιφερειάρχες, Αντί-Περιφερειάρχες και Δημάρχους και τις κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και του Π.Σ., σε περιπτώσεις εκφόρτισης της πλημμυρικής εισροής από τους υπερχειλιστές των εγκαταστάσεών τους. Εφόσον οριστικοποιηθεί το Σχέδιο Πρότυπων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (Σ.Α.Ε.Κ.), σύμφωνα με τις οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. και εφόσον συνταχθούν και εγκριθούν από τους Φορείς Υλοποίησης Φράγματος (ΦΥΦ) ή τους Φορείς Λειτουργίας Φράγματος (ΦΛΦ) τα Σ.Α.Ε.Κ. και γνωστοποιηθούν στην Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (ΔΑΦ), εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στα Σ.Α.Ε.Κ.

6.8 Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω παράκτιας Πλημμύρας.

Όπως έχει αναφερθεί οι παράκτιες πλημμύρες είναι ένα σπανιότερα εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα και δύναται να διακριθούν σε αυτές που προκαλούνται από τον έντονο κυματισμό της θάλασσας και σε αυτές που προκαλούνται από τα θαλάσσια κύματα βαρύτητας (τσουνάμι).

Δεδομένης της αδυναμίας βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης πλημμυρικών φαινομένων από παράκτιες πλημμύρες είτε αυτές οφείλονται σε σεισμικά φαινόμενα, τα οποία προκαλούν τα θαλάσσια κύματα βαρύτητας είτε οφείλονται σε έντονο κυματισμό, η έγκαιρη προειδοποίηση γενικά δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση του σχεδιασμού αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Συνεπώς οι δράσεις των Δήμων που αφορούν στην αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και η διαχείριση των συνεπειών, που θα προκύψουν από την εκδήλωση παράκτιας πλημμύρας δεν διαφοροποιούνται από τα υπόλοιπα είδη πλημμυρών.

6.9 Άμεση παροχή βοήθειας και υποστήριξης των πληγέντων.

Η παροχή βοήθειας και υποστήριξης των πληγέντων τα πρώτα 24-ωρα μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες είναι δράσεις πολιτικής προστασίας με βαρύνουσα σημασία και δρομολογούνται αρχικά σε τοπικό επίπεδο από τους αρμόδιους Δημάρχους με την συνδρομή των οικείων Περιφερειάρχων/Αντί-Περιφερειάρχων, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου, δια των αρμοδίων υπηρεσιών τους και υποστηρίζονται άμεσα από φορείς της κεντρικής

διοίκησης, με βάση το μέγεθος των συνεπειών που προκλήθηκαν από την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.

Οι ανωτέρω δράσεις άμεσης παροχής βοήθειας και υποστήριξης των πληγέντων συνδέονται πρωτίστως με την εξασφάλιση άμεσης προσωρινής διαμονής των πολιτών που η κατοικία τους έχει πληγεί από το πλημμυρικό φαινόμενο και χρειάζονται άμεση προσωρινή φιλοξενία, καθώς και με την μεταφορά και κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών των πολιτών που έχουν προσωρινά απομακρυνθεί από περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, για την προστασία της ζωής και της υγείας τους, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 27 του ν.4662/2020, όπως ισχύει.

Οι δράσεις αυτές κατά κύριο λόγο απαιτούν τη συνέργεια και τη συνεργασία των υπηρεσιών των Δήμων και των Περιφερειών που εμπλέκονται, βάσει του προσωπικού και των μέσων που άμεσα διαθέτουν.

6.9.1 Οργάνωση, λειτουργία και διοικητική μέριμνα χώρων άμεσης στέγασης Πληγέντων.

Οι Δήμοι συλλέγουν πληροφορίες αναφορικά με τον αριθμό των κατοικιών, στην περιοχή ευθύνης τους, που έχουν υποστεί βλάβες και η παραμονή σε αυτές θεωρείται αδύνατη. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να εκτιμηθεί ο αριθμός των πολιτών για τους οποίους θα πρέπει να εξασφαλιστεί άμεση προσωρινή διαμονή σε ασφαλή χώρο.

Οι Δήμαρχοι, με βάση τις ανωτέρω πληροφορίες εξετάζουν κατά προτεραιότητα τη δυνατότητα άμεσης προσωρινής διαμονής των πολιτών που έχουν πληγεί από πλημμύρες οι επαγόμενα φαινόμενα (κατολισθήσεις κλπ) σε ασφαλείς στεγασμένους χώρους (τουριστικά καταλύματα, κλειστές αθλητικές εγκαταστάσεις, κλπ), καθώς και τη μεταφορά τους στους χώρους αυτούς, εφόσον απαιτηθεί.

Τη δράση αυτή των Δήμων για την υποστήριξη των πολιτών που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξ αιτίας της εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων, όταν συντρέχει λόγος, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) κατά τα πρώτα 24ωρα, δύναται να υποστηρίξει άμεσα και ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας από τις διαθέσιμες πιστώσεις της Γ.Γ.Π.Π.

Σε περίπτωση που εκτιμάται από τους Δημάρχους ότι δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί η άμεση προσωρινή διαμονή σε ασφαλείς στεγασμένους χώρους, ή δεν επαρκούν για το σύνολο των πολιτών που χρήζουν άμεσης προσωρινής διαμονής, ενημερώνουν άμεσα τον οικείο Περιφερειάρχη και τον οικείο αρμόδιο Αντί-Περιφερειάρχη, προκειμένου να αναζητηθούν εναλλακτικές λύσεις άμεσης προσωρινής διαμονής (ναύλωση πλωτών μέσων, κλπ).

Ο Περιφερειάρχης, μετά την σχετική ενημέρωση από τους Δημάρχους προχωρά σε αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων άμεσης προσωρινής διαμονής (ναύλωση πλωτών μέσων, κλπ) σε συνεργασία με τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, προκειμένου να υποστηριχτούν οι δράσεις αυτές σε κεντρικό επίπεδο, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

6.10 Διακοπή μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών από την εκδήλωση πλημμυρικών Φαινομένων.

Ο Δήμαρχος σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον οικείο Περιφερειάρχη, και αν τούτο κρίνεται απαραίτητο, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου (αρθ. 94 παρ. 4.27 του ν.3852/2010, όπως ισχύει).

Επίσης, ο Περιφερειάρχης σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας (αρθ. 186 παρ. ΙΙ.Η.5 του ν.3852/2010, όπως ισχύει).

Διευκρινίζεται ότι, σχετικά με τη διακοπή των μαθημάτων στα ιδιωτικά σχολεία λόγω έκτακτων συνθηκών, σύμφωνα με το 176860/Ν1/22.10.2018 έγγραφο της Αυτοτελούς Δ/σης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων, τα οριζόμενα στην παράγραφο

4.27 του άρθρου 94 και στην περίπτωση 5 της παραγράφου Η του άρθρου 186 του ν.3852/2010, λόγω της γενικής τους διατύπωσης, αφορούν όλους τους φορείς που παρέχουν μαθήματα εντός των ορίων εκάστου Δήμου ή Περιφέρειας αντίστοιχα (σχετικό 8202/07.11.2018 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π.).

6.11 Ενεργοποίηση μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Ε.Α.Γ.Μ.Ε. και της Γ.Γ.Π.Π.

Η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές καταστροφές, όπως κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις, κλπ. Στο πλαίσιο αυτό η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.), ως αρμόδιος φορέας για τη βασική έρευνα της γεωλογικής δομής και του γεωδυναμικού καθεστώτος της Ελλάδας, καθώς και μεταξύ των άλλων για την αναγνώριση, καταγραφή, έρευνα και μελέτη γεωκινδύνων (άρθρο 26 του ν.4602/2019 – Φ.Ε.Κ. 45Α'/2019), προχώρησαν στις 16.06.2016 στην υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου μέσω της «Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης» της ΕΑΓΜΕ αμέσως μετά από σοβαρά Καταστροφικά Φαινόμενα γεωλογικής αιτιολογίας ή κατά την διάρκεια εν εξελίξει σοβαρών καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), το οποίο έχει επηρεάσει νόμιμα υφιστάμενα πολεοδομικά συγκροτήματα και οικισμούς, καθώς και υποδομές αρμοδιότητας του αιτούντος φορέα (οδικό δίκτυο και συνωδά έργα, κ.τ.λ.). Μετά την επιτυχή εφαρμογή του ανωτέρω Μνημόνιο Συνεργασίας από το 2016 και τη λήξη του την 31.12.2021, η Γ.Γ.Π.Π. και το Ε.Α.Γ.Μ.Ε. προχώρησαν στις 21.12.2021 στην εκ νέου υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας, με ισχύ από 01.01.2022.

Ειδικότερα, στις περιπτώσεις πλημμυρικών φαινομένων τα οποία συνοδεύονται από κατολισθητικά φαινόμενα κλπ., οι κατά τόπο αρμόδιοι Περιφερειάρχες/ Αντί-Περιφερειάρχες και Δήμαρχοι μπορούν να υποβάλουν αίτημα προς την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για την αποστολή της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης της Ε.Α.Γ.Μ.Ε. στο πλαίσιο υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας, η οποία θα προβαίνει σε τεχνικογεωλογική αναγνώριση με σκοπό την καταγραφή των φαινομένων και των επιπτώσεων τους, καθώς και την εκτίμηση της επικινδυνότητας για τις επηρεαζόμενες κατασκευές (κατοικίες, οδικό δίκτυο και συνωδά έργα).

Η παροχή υπηρεσιών συμβούλου μέσω της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης της ΕΑΓΜΕ, δεν αφορά τον έλεγχο και τα ενδεχόμενα μέτρα πρόληψης επαπειλούμενων κινδύνων γεωλογικής αιτιολογίας (ευστάθεια πρανών, έλεγχους αποκόλλησης μεμονωμένων βράχων κ.τ.λ.), καθώς και τον έλεγχο και τα ενδεχόμενα μέτρα πρόληψης ή/και εξέτασης γεωλογικών φαινομένων βραδείας εξέλιξης (καθιζήσεις βραδείας εξέλιξης, εδαφικούς ερπυσμούς βραδείας εξέλιξης, κ.τ.λ.). Τα ανωτέρω αποτελούν αντικείμενο ειδικής γεωτεχνικής μελέτης, η οποία πραγματοποιείται ανεξάρτητα από τα όσα προβλέπονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας με ή χωρίς την συμμετοχή του ΕΑΓΜΕ, με την ευθύνη των τεχνικών υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην σχετική νομοθεσία.

Διευκρινίζεται ότι η έκθεση που συντάσσεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας, δεν αποτελεί μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας, η οποία υλοποιείται ανεξάρτητα από τα όσα προβλέπονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην Υ.Α. οικ. 37691/12.09.2007 (Φ.Ε.Κ. 1902Β/2007).

Η δυνατότητα ενεργοποίησης του Μνημονίου Συνεργασίας και η πραγματοποίηση των τεχνικογεωλογικών αναγνωρίσεων από την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης της Ε.Α.Γ.Μ.Ε., παρέχεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους Ο.Τ.Α.

Κατευθυντήριες οδηγίες για την ενεργοποίηση του ανωτέρω Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ε.Α.Γ.Μ.Ε. και της Γ.Γ.Π.Π., σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας έχουν δοθεί με τα 4927/05.07.2016 και 6044/25.08.2016 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.

6.12 Χώροι προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών.

Η εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δύναται να προκαλέσει συσσώρευση φερτών υλικών και μπαζών, με αποτέλεσμα το κλείσιμο δρόμων και συνεπώς τη δυσκολία μετακίνησης του πληθυσμού αλλά και την αδυναμία άμεσης επέμβασης των διασωστικών και λοιπών συνεργείων πρώτης

απόκρισης καθώς και συσσώρευση φερτών υλικών σε αντιπλημμυρικά έργα και ρέματα με αποτέλεσμα την μείωση της ικανότητάς απορροής πλημμυρικών υδάτων. Η απομάκρυνση των φερτών υλικών και μπαζών που έχουν προέλθει από πλημμυρικά φαινόμενα, με σκοπό την αποκατάσταση της κυκλοφορίας και της λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων και των ρεμάτων, διενεργείται από τον Δήμο, στα έργα αρμοδιότητάς του και στα όρια ευθύνης του, είτε με ίδια μέσα είτε με μίσθωση μηχανημάτων έργου.

Ο Δήμος θα πρέπει να έχει προκαθορίσει χώρους συγκέντρωσης φερτών υλικών και μπαζών και ανάλογα με την εξέλιξη των φαινομένων να επιλέγει τους καταλληλότερους. Να σημειωθεί ότι θα πρέπει να επιλεγούν τέτοιοι χώροι, ώστε να είναι εφικτή η πρόσβαση σε αυτούς των φορητών και των μηχανημάτων που θα μεταφέρουν τα ανωτέρω υλικά και να είναι δυνατή η δρομολόγηση δράσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, ανάκτησης και διάθεσής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διαχείρισης μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.

6.13 Λήψη μέτρων διασφάλισης της ποιότητας του πόσιμου νερού.

Για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού και της ποιότητας των τροφίμων σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών όπως οι πλημμύρες, το Υπουργείο Υγείας έχει εκδώσει την Δ1δ/ ΓΠ οικ.8565/16.11.2017 εγκύκλιο με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα.» (ΑΔΑ: Ψ3ΝΥ465ΦΥΟ-ΥΜ4), όπως και το Δ1/ΓΠ οικ.80904/18.11.2019 έγγραφο με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας μετά από έντονα καιρικά και πλημμυρικά φαινόμενα» (ΑΔΑ: ΩΕΕ7465ΦΥΟ-ΥΚΙ)

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ανωτέρω έγγραφα για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού οι Ο.Τ.Α. και οι φορείς ύδρευσης που είναι υπεύθυνοι για την παροχή υγιεινού πόσιμου νερού, σε συνεργασία με τις Δ/σεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών και άλλων συναρμόδιων φορέων, θα πρέπει να διενεργήσουν υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης (γεώτρηση ή πηγή υδροληψίας, δεξαμενές, εγκαταστάσεις, δίκτυο διανομής) και αποχέτευσης.

Συγκεκριμένα θα πρέπει να διερευνηθεί η πιθανότητα ή η δημιουργία οποιασδήποτε διαρροής (θραύση σωλήνων, εμπόδια στη ροή, κ.λ.π.) που μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα υγιεινότητας του πόσιμου νερού. Επίσης δίνονται οδηγίες για τις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση διαπίστωσης βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης, καθώς και για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού στο δίκτυο ύδρευσης (δειγματοληπτικοί και εργαστηριακοί έλεγχοι του νερού σε κρίσιμα σημεία του δικτύου ύδρευσης, υγειονομική αναγνώριση, κλπ).

6.14 Αποκλιμάκωση.

Για δράσεις Πολιτικής Προστασίας που αφορούν:

- την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών,
- την άμεση – βραχεία αποκατάσταση από καταστροφές που προκλήθηκαν από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,

ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, οι Περιφερειάρχες/αρμόδιοι Αντί-Περιφερειάρχες και Δήμαρχοι, οι οποίοι υλοποιούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους δράσεις πολιτικής προστασίας και έχουν το συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, είναι αρμόδιοι για να αποφασίσουν την αποκλιμάκωση δυναμικού και μέσων.

Κάθε εμπλεκόμενος φορέας σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων είναι υπεύθυνος για την αποκλιμάκωση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει ή έχει ενεργοποιήσει.

6.15 Ενημέρωση κοινού για δράσεις που δρομολογούνται για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η ενημέρωση της κοινής γνώμης και η παροχή οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση των καταστροφών και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, πραγματοποιείται από

τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για το συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30, παρ. 2α' του ν.4662/2020, όπως ισχύει).

Στις περιπτώσεις που η Ε.Μ.Υ. εκδώσει Έκτακτο Δελτίο Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή Έκτακτο Δελτίο Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να ενεργοποιήσει την γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112», στο πλαίσιο της ενημέρωσης των πολιτών για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τα έντονα καιρικά φαινόμενα. Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, είναι επικουρική των Δελτίων Τύπου που εκδίδει η Γ.Γ.Π.Π. και έχει σαν σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για την εκδήλωσή τους και την ευαισθητοποίησή τους για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από ενδεχόμενα καταστροφικά φαινόμενα.

Για την πλήρη αξιοποίηση της γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, θα πρέπει να υπάρχει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων πρόβλεψης των καιρικών φαινομένων, ακριβής χωρικός προσδιορισμός των περιοχών που αναμένεται να πληγούν, χρονικός προσδιορισμός της έναρξης και λήξης των φαινομένων στις περιοχές αυτές, καθώς και η προβλεπόμενη ένταση των φαινομένων.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Περιφερειών στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη ή (κατόπιν εντολής του) του αρμόδιου Αντί-Περιφερειάρχη, που έχουν την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Δήμων στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Δημάρχου που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Δήμου.

Η ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας, στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις των πλημμυρικών φαινομένων στην υγεία των πολιτών (αριθμός τραυματιών, θανάτων, κλπ) αποτελούν ευθύνη του ΕΚΑΒ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) του Υπουργείου Υγείας.

Η επίσημη ενημέρωση του κοινού σχετικά με θέματα που αφορούν την έρευνα και διάσωση σε χερσαίο χώρο στην πληγείσα περιοχή, καθώς και την άντληση υδάτων από κατακλυσμένα κτήρια και κτηριακές εγκαταστάσεις από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στο πλαίσιο παροχής βοήθειας στους πληγέντες, αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου του Π.Σ.

Η επίσημη ενημέρωση του κοινού σχετικά με θέματα που αφορούν δράσεις έρευνας και διάσωσης στην χωρική αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (θαλάσσιος χώρος, αιγιαλός και παραλία), αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

Η ταυτοποίηση τραυματιών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.) σε συνεργασία με το Ε.Κ.Α.Β. Η ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, καθώς ο αριθμός και οι ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, αποτελούν ευθύνη του Ε.Κ.Α.Β.

Η ταυτοποίηση θανάτων πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.) σε συνεργασία με τις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες.

Σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των τραυματιών ή των θανάτων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών ενημερώνονται από το ΥΠ.ΕΞ.

6.16 Συνεργασία των φορέων συντήρησης του οδικού δικτύου με τους φορείς αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας.

Η εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δύναται να δημιουργήσει προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των δικτύων κοινής ωφέλειας με δυσμενή αποτελέσματα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου (ηλεκτροδότηση, ύδρευση, κλπ).

Για τους λόγους αυτούς είναι σημαντικό όλοι οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. ΑΕ, Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ΑΕ, φορείς ύδρευσης, φορείς τηλεπικοινωνιών, κλπ) να εξασφαλίζουν την άμεση αποκατάσταση βλαβών που ενδέχεται να προκύψουν λόγω πλημμυρικών φαινομένων.

Στην προκειμένη περίπτωση, και όταν διαπιστωθεί βλάβη, σε περιοχές που σημειώνονται πλημμυρικά φαινόμενα, οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, κατά κανόνα επικοινωνούν άμεσα με την οικεία υπηρεσία τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου προς τα σημεία των βλαβών.

Εν συνεχεία και εφόσον τα μέσα που διαθέτουν ή μισθώνουν οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας δεν επιτρέπουν την οδική πρόσβασή τους στο σημείο της βλάβης, δύναται να ζητήσουν την συνδρομή των φορέων που έχουν την ευθύνη συντήρησης του οδικού δικτύου, εφόσον αυτοί διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, προκειμένου να αποκαταστήσουν ταχύτερα τις βλάβες στο δίκτυό τους.

6.17 Ενεργοποίηση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (Σ.Δ.Α.Α.).

Ως συμβάν με πολλούς θανάτους ορίζεται κάθε συμβάν κατά το οποίο προκαλούνται πολυάριθμοι θάνατοι, εστιασμένοι χρονικά ή/και χωρικά, και η διαχείρισή του υπερβαίνει τις δυνατότητες της καθημερινής λειτουργίας των κατά τόπον αρμόδιων Ιατροδικαστικών Αρχών και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

Σε ένα τέτοιο συμβάν ανάλογα με την ένταση και την έκτασή του, θα απαιτηθεί η χρήση πόρων, πέραν των κατά τόπους υφιστάμενων, γεγονός που αυξάνει τις απαιτήσεις συντονισμένης συνέργειας όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε από την Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (Σ.Δ.Α.Α.). Η 3η Έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών εγκρίθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την 17η Δεκεμβρίου 2019 και έχει αποσταλεί σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με το 9052/18.12.2019 έγγραφο της Γ.Γ.Π.Π με ΑΔΑ: 6ΓΓ046ΜΤΛΒ-ΟΞΕ. Το Σ.Δ.Α.Α. καταρτίστηκε στο πλαίσιο εφαρμογής της ΥΑ 1299/07.04.2003 (ΦΕΚ 423/Β'/2003) «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» όπως αυτή συμπληρώθηκε από την ΥΑ 3384/2006 (ΦΕΚ 776/Β'/2006).

Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (Σ.Δ.Α.Α.) καθορίζει ένα σύστημα για την κατάλληλη οργάνωση και συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, για την αποτελεσματική διαχείριση συμβάντων με πολυάριθμους θανάτους.

Ο συντονισμός αυτός αφορά τη διασύνδεση επιμέρους δράσεων μεταξύ των Αρχών/Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των συνεπειών, και της αρμόδιας, καθ' ύλη και κατά τόπο, Προανακριτικής Αρχής (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Λ.Σ./ΕΛ.ΑΚΤ., ανάλογα με το είδος και τον τόπο του συμβάντος) και την εύρεση και διάθεση πρόσθετων πόρων.

Η ενεργοποίηση του Σ.Δ.Α.Α. γίνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από σχετικό αίτημα της φυσικής ηγεσίας της καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιας Προανακριτικής Αρχής (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Λ.Σ./ΕΛ.ΑΚΤ., ανάλογα με το είδος και τον τόπο του συμβάντος).

Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών δύναται να εφαρμοστεί ταυτόχρονα ή παράλληλα με κάθε ειδικό σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών ανά κατηγορία καταστροφής.

6.18 Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (Άρθρο 26 και 26 Α ν.4662/2020 - προσθ. άρθρου 26Α με το αρθ. 28 του ν. 5075/23).

Λόγω επαπειλούμενου κινδύνου ή προειδοποίησης για εκδήλωση αυξημένης διακινδύνευσης συμβάντων φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να κηρύσσει τις επαπειλούμενες περιοχές σε Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας.

Στην Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας λαμβάνονται μέτρα ορισμένης χρονικής διάρκειας, αντίστοιχα με εκείνα της κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν.4915/22 ΦΕΚ 63 Α' με τίτλο «Άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών από τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού» σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4662/2020 (Α' 27), οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού στους οποίους ανήκουν οι περιοχές αυτές:

α) Για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με απόφαση του οικείου Δημάρχου ή Περιφερειάρχη μπορούν να αναθέτουν κάθε αναγκαία δημόσια σύμβαση προμήθειας, έργου ή υπηρεσίας για την αντιμετώπιση της κατάστασης, εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κατά την περ. (γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν.4412/2016 (Α' 147).

Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο Δημοτικό ή Περιφερειακό συμβούλιο, στην πρώτη μετά από την ανάθεση συνεδρίασή του και σε κάθε περίπτωση εντός των διαθέσιμων πιστώσεων.

β) Για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, με απόφαση του οικείου Δημάρχου ή Περιφερειάρχη μπορούν να συγκροτούνται συνεργεία υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών τους, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους.

Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει από την ανάρτησή της στο πρόγραμμα «Διαύγεια», χωρίς να απαιτούνται εγκριτικές αποφάσεις άλλων συλλογικών οργάνων ή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και χωρίς να απαιτείται δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το τελευταίο εδάφιο της ανωτέρω περ. α' εφαρμόζεται αναλόγως.

6.19 Κήρυξη περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.4662/2020, όπως αντικαταστάθηκε με το αρθ. 23 του ν.5075/23, η κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας συνιστά επείγουσα και κρίσιμη κατάσταση προσωρινού χαρακτήρα που:

- α) θέτει σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή, την υγεία ή την ασφάλεια των πολιτών, και
- β) είναι εξαιρετικής αναλογίας, φύσης ή έκτασης.

Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης διακρίνεται ανάλογα με την έκταση των συνεπειών της και την ανάγκη παρέμβασης των κρατικών φορέων για την αποκατάσταση των συνεπειών της σε:

- α) κατάσταση έκτακτης ανάγκης τοπικής εμβέλειας, η έκταση των συνεπειών της οποίας δεν υπερβαίνει τα διοικητικά όρια ενός Δήμου και δεν είναι κρίσιμη για τις Εθνικές Υποδομές,

β) κατάσταση έκτακτης ανάγκης περιφερειακής, διαπεριφερειακής ή εθνικής εμβέλειας, η έκταση των συνεπειών της οποίας υπερβαίνει τα διοικητικά όρια ενός Δήμου, είναι Περιφερειακής ή Διαπεριφερειακής κλίμακας και είναι εκ φύσεως κρίσιμη για τις εθνικές υποδομές.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 Α του ν.4662/2020, όπως προστέθηκε με το αρθ. 24 του ν.5075/23 με τίτλο «Έκτακτη ανάγκη Πολιτικής Προστασίας τοπικής κλίμακας», αν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης είναι τοπικής εμβέλειας, η κήρυξη της γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μετά από αίτημα του αρμόδιου Δημάρχου.

Η κήρυξη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης αίρεται αυτοδικαίως με την πάροδο τριάντα (30) ημερών, δύναται δε να παρατείνεται, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες κάθε φορά, ύστερα από αίτημα του αρμόδιου Δημάρχου και βεβαίωση των κατά περίπτωση αρμόδιων αποκεντρωμένων οργάνων Πολιτικής Προστασίας ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι κήρυξης. Η απόφαση παράτασης περιλαμβάνει ειδική αιτιολογία ως προς τους λόγους για τους οποίους οι επιπτώσεις από τις καταστροφές δεν έχουν ακόμη αντιμετωπισθεί.»

Σύμφωνα με το άρθρο 25B του ν.4662/2020, όπως προστέθηκε με το αρθ. 25 του ν.5075/23 με τίτλο «Έκτακτη ανάγκη Πολιτικής Προστασίας Περιφερειακής ή Διαπεριφερειακής ή Εθνικής κλίμακας/εμβέλειας», αν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης εκδηλώνεται σε Περιφερειακό ή Διαπεριφερειακό επίπεδο, η κήρυξή της διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, περί λήψης ειδικών προσωρινών μέτρων για την αντιμετώπισή της και την άμεση άρση των συνεπειών της.

Αν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης εκδηλώνεται σε εθνικό επίπεδο ή επιφέρει ιδιαίτερα επαχθείς συνέπειες ώστε να επιβάλλεται η άμεση λήψη μέτρων πανελλαδικού χαρακτήρα, η κήρυξή της διενεργείται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης διαρκεί τριάντα (30) ημέρες, εκτός εάν ανακληθεί λόγω άρσης των συνεπειών της ή παραταθεί.

6.20 Γεωστοχευμένη ειδοποίηση μέσω του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης 112.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των φορέων υλοποίησης έργων και δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων οφείλουν να ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων σύμφωνα με τις **επίσημες προγνώσεις της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας**, όπως αυτές παρέχονται καθημερινά από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.).

Η Ε.Μ.Υ. εκτός των καθημερινών δελτίων πρόγνωσης καιρού εκδίδει και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (Ε.Δ.Ε.Κ.) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων (υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/01.02.2010 έγγραφο της Ε.Μ.Υ.). Τα ανωτέρω έκτακτα δελτία της Ε.Μ.Υ. (Ε.Δ.Ε.Κ. και Ε.Δ.Π.Ε.Κ.Φ.) αποτελούν πληροφορία με βαρύνουσα σημασία για την ετοιμότητα των φορέων.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την Ε.Μ.Υ., μέσω των έκτακτων δελτίων της, έντονα καιρικά φαινόμενα και κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου από την εκδήλωση καιρικών φαινομένων και πάσης φύσεως κινδύνων Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, δύναται να εκδοθεί μήνυμα μαζικής γεωστοχευμένης ειδοποίησης πολιτών (μήνυμα έκτακτης ανάγκης 112) με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ως αρμόδιο όργανο για την εντολή μαζικής και γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών που βρίσκονται σε περιοχές που απειλούνται από ή όπου εξελίσσονται καταστροφές.

Η έκδοση των ανωτέρω προειδοποιήσεων πραγματοποιείται μέσω της Μονάδας Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης

Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.), προκειμένου να ενημερωθούν εγκαίρως όλοι οι πολίτες που διαβιούν ή βρίσκονται στη περιοχή, όπως επίσης και οι υπεύθυνοι υποδομών και εγκαταστάσεων για τον κίνδυνο εκδήλωσης έντονων καιρικών φαινομένων.

Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112) του Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ. του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, είναι επικουρική των Δελτίων Τύπου που εκδίδει η Γ.Γ.Π.Π. και έχει σαν σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για την εκδήλωσή τους και την ευαισθητοποίησή τους για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από ενδεχόμενα καταστροφικά φαινόμενα.

Για την πλήρη αξιοποίηση της γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» σε περιπτώσεις πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων, θα πρέπει να υπάρχει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων πρόβλεψης των καιρικών φαινομένων, ακριβής χωρικός προσδιορισμός των περιοχών που αναμένεται να πληγούν, χρονικός προσδιορισμός της έναρξης και λήξης των φαινομένων στις περιοχές αυτές, καθώς και η προβλεπόμενη ένταση των φαινομένων

Σε κάθε περίπτωση που η ένταση και η δυναμική εξέλιξη των φαινομένων σε τοπικό επίπεδο ενδέχεται να προκαλέσει κινδύνους για την παρουσία και τη ζωή των πολιτών, οι Δήμαρχοι και οι Περιφερειάρχες παρακαλούνται να επικοινωνούν και να ενημερώνουν άμεσα τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας μέσω του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.), προκειμένου να αποσταλεί άμεσα προειδοποιητικό μήνυμα έκτακτης ανάγκης 112 στις επηρεαζόμενες περιοχές.

7· Οργανωμένη προληπτική Απομάκρυνση Πολιτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.4662/2020, στο σκοπό του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων περιλαμβάνεται και η προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές.

Μεταξύ των δράσεων, που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Το έτος 2007 εκδόθηκε το άρθ. 18 του ν.3613/2007 προκειμένου να υπάρξει θεσμοθετημένη διαδικασία στη λήψη της απόφασης που συνδέεται με την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Το 2014, μετά από σειρά ετών εφαρμογής των ανωτέρω, κρίθηκε αναγκαία η αναπροσαρμογή του άρθ. 18 του ν.3613/2007 η οποία ενσωματώνει τις αλλαγές που έχουν επέλθει στις νέες διοικητικές δομές της χώρας από την εφαρμογή του ν.3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης).

Το 2020, στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων του ν.4662/2020, κρίθηκε αναγκαία η αναθεώρηση του άρθ. 108 του ν.4249/2014.

Ειδικότερα:

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν.4662/2020 «η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών από μια περιοχή (ολική ή μερική) αποτελεί προληπτικό μέτρο πολιτικής προστασίας και οργανώνεται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, όταν τεκμηριωμένα μία περιοχή εκτιμάται ότι, απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή και ο κίνδυνος λόγω της παραμονής των πολιτών σε αυτή είναι σοβαρός».

Επίσης, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο 27 του ν.4662/2020 «η απόφαση για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών λαμβάνεται, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν.4662/2020 και σύμφωνα με το κείμενο θεσμικό πλαίσιο, τις κατευθυντήριες οδηγίες, εγκυκλίους και κανονιστικές

πράξεις της διοίκησης αναφορικά με αυτή και το οποίο παραμένει σε ισχύ και μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Τυχόν ειδικότερα ζητήματα, που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας και των εκάστοτε συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας»

Με το άρθρο 29 παρ. 4στ' του ν.4662/2020 αναφέρεται πλέον ρητά ότι:

- ✓ Η λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών αποτελεί ευθύνη των κατά τόπους Δημάρχων, οι οποίοι έχουν τον συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο.
- ✓ Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν (1) Δήμο, η απόφαση λαμβάνεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει σχετικώς τον οικείο χωρικό Αντί-Περιφερειάρχη.
- ✓ Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από μία Περιφέρεια, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον νόμιμο Αναπληρωτή του στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας, τον Διοικητή του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας, και εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους.
- ✓ Η λήψη των ως άνω αποφάσεων οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που, κατά περίπτωση, έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων και ειδικότερα στις περιπτώσεις των πλημμυρικών φαινομένων, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα θέματα:

- Η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών από μια περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, αποτελεί δράση Πολιτικής Προστασίας η οποία δρομολογείται για την προστασία της ζωής και της υγείας τους.
- Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους, που πρέπει να δρομολογείται εγκαίρως (ενώ η καταστροφή βρίσκεται σε εξέλιξη) και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο. Δηλαδή το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που στις περιοχές που αναμένεται να πληγούν λόγω της εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε οικισμούς, τμήματα πολεοδομικών συγκροτημάτων, κλπ, είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον κίνδυνο μετακίνησης, στον οποίο δύναται να εκτεθούν κατευθυνόμενοι προς ασφαλή χώρο.⁶
- Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στο χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης.
- Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών και επιχειρήσεων απεγκλωβισμού και διάσωσης πολιτών βασίζεται στο γεγονός ότι στη μεν πρώτη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε κίνδυνο εξ αιτίας της παραμονής τους πλησίον της περιοχής που εξελίσσεται ένα καταστροφικό φαινόμενο, ή σε κάποια απόσταση από την πορεία εξέλιξής της, ενώ στη δεύτερη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε επαφή, ή εντός του χώρου που εξελίσσεται ένα καταστροφικό φαινόμενο και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες.
- Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της.

Διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις αιφνίδιων πλημμυρών όταν υπάρχουν αιτήματα πολιτών για παροχή βοήθειας σε περιοχές που έχουν ήδη κατακλυστεί ή θεωρούν ότι από την εξέλιξη του φαινομένου η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο, η άμεση μετακίνηση ή μεταφορά τους σε ασφαλές σημείο αποτελεί έργο διάσωσης και δρομολογείται άμεσα από τις κατά

⁶ Οι χώροι που επιλέγονται για να συγκεντρωθούν οι πολίτες που απομακρύνονται με οργανωμένο τρόπο πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων όλες τις προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας και να αποκλείουν το ενδεχόμενο της ανάγκης για εκ νέου απομάκρυνσή τους από το χώρο ή τους χώρους αυτούς. Διευκρινίζεται ότι οι προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας των χώρων αυτών στις περιπτώσεις πλημμυρών δεν διαφοροποιούνται από αυτές που ισχύουν για τους λοιπούς χώρους συνάθροισης πολιτών, οι οποίες και δρομολογούνται από ειδικότερες νομοθεσίες.

τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, οι οποίες είναι θεσμικά αρμόδιες για την έρευνα και διάσωση στο χερσαίο χώρο (άρθρο 74 και 75 ν.4662/2020).

Επίσης, σε περιπτώσεις αιφνίδιων πλημμυρών όταν διαπιστωθεί από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή του Π.Σ. που επιχειρούν στο χώρο του συμβάντος ότι η προσωπική ασφάλεια των πολιτών σε μια περιοχή που εξελίσσεται το φαινόμενο διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο από τη ραγδαία εξέλιξή του και η άμεση μετακίνηση ή μεταφορά τους σε ασφαλές σημείο είναι επιτακτική ώστε να μην υπάρξουν απώλειες, η δράση αυτή διενεργείται ως έργο διάσωσης που συντονίζεται από τον επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος στο συμβάν και ενημερώνεται ο οικείος Δήμαρχος προκειμένου να υποστηρίξει το έργο διάσωσης προσδιορίζοντας στον επικεφαλής αξιωματικό του Π.Σ. στο συμβάν ασφαλείς χώρους προσωρινής παραμονής και φροντίδας των πολιτών που έχουν απομακρυνθεί.

Στις περιπτώσεις επικείμενης καταστροφής ή όταν η εξέλιξη του φαινομένου δεν είναι ραγδαία και επιτρέπει την λήψη μέτρων για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών από μία περιοχή για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από την κατάκλυση κατοικημένων περιοχών από πλημμυρικά ύδατα, ή από τη διαρροή επικινδύνων ουσιών οι οποίοι παρασύρθηκαν στα πλημμυρικά ύδατα ή από λοιμογόνους παράγοντες επικινδύνους για την δημόσια υγεία οι οποίοι αναπτύχθηκαν στα πλημμυρικά ύδατα, ή από επαγόμενα κατολισθητικά φαινόμενα, η δράση αυτή δρομολογείται ως ακολούθως:

- Στις περιπτώσεις επικείμενης κατάκλυσης κατοικημένων περιοχών από πλημμυρικά ύδατα τα οποία δεν είναι δυνατόν να συγκρατηθούν από τα υφιστάμενα αντιπλημμυρικά έργα ή υποδομές (αναχώματα, φράγματα, θυροφράγματα, κλπ) και η εξέλιξη του φαινομένου επιτρέπει την λήψη του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών, αρμόδιοι να εισηγηθούν στους θεσμικά ορισμένους για τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντί-Περιφερειάρχης, κλπ), είναι οι κατά τόπους υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης των ανωτέρω έργων και υποδομών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, Τεχνικές Υπηρεσίες, Τεχνικοί Ασφαλείας Φραγμάτων, κλπ).
- Στις περιπτώσεις κατολισθητικών φαινομένων σε κατοικημένες περιοχές, αρμόδιοι να εισηγηθούν στους θεσμικά ορισμένους για τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντί-Περιφερειάρχης, κλπ), είναι οι κατά τόπους επικεφαλής προϊστάμενοι των αρμοδίων Δ/νσεων Τεχνικών Έργων των Περιφερειών ή και των Περιφερειακών Ενοτήτων. Για την εκτίμηση της επικινδυνότητας του γεωλογικού φαινομένου μπορεί να ζητηθεί και η συνδρομή της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.), ως τεχνικού συμβούλου, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.272/1976 (Φ.Ε.Κ. 50Α'/1976, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει και του ν.4602/2019 – Φ.Ε.Κ. 45Α'/2019).
- Στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας από λοιμογόνους παράγοντες που αναπτύχθηκαν ή παρασύρθηκαν από πλημμυρικά ύδατα, αρμόδιοι να εισηγηθούν στους θεσμικά ορισμένους για τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντί-Περιφερειάρχης, κλπ), είναι και οι κατά τόπους Προϊστάμενοι των Δ/νσεων Δημόσιας Υγείας.
- Στις περιπτώσεις διαρροών επικινδύνων ουσιών, αρμόδιος να εισηγηθεί στους θεσμικά ορισμένους για τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντί-Περιφερειάρχης, κλπ), είναι ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, μετά από σχετική ενημέρωση από τον τεχνικό ασφαλείας ή τον όποιον υπεύθυνο της εγκατάστασης από την οποία προήλθε η διαρροή.

Σε όλες τις περιπτώσεις και εφόσον υπάρχει ιστορικό πλημμυρικών ή/και κατολισθητικών φαινομένων, αυτό μπορεί να αξιολογείται και να λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη, δεδομένου του προληπτικού χαρακτήρα του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών.

Η ανωτέρω σχετική αυτή διάταξη δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων, που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή κατευθύνεται από ειδικότερες νομοθεσίες και η απομάκρυνσή τους, για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω σχετική διάταξη, αποτελεί ευθύνη των διοικήσεών τους (εγκαταστάσεις Ενόπλων

Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας Προσφύγων, Κατασκηνώσεις, Τουριστικά καταλύματα, κλπ).

Στην περίπτωση αυτή, η λήψη της απόφασης αποτελεί αρμοδιότητα των υπευθύνων λειτουργίας τους και λαμβάνεται μετά από σχετική ενημέρωση από τους φορείς που ορίζονται εκ του θεσμικού τους ρόλου κατά περίπτωση και έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αποφάσεις των διοικήσεων των ανωτέρω υποδομών ή εγκαταστάσεων θα πρέπει να γνωστοποιούνται στο οικείο Δήμαρχο, όπως επίσης και στον αρμόδιο Αντί-Περιφερειάρχη, για λόγους πληρέστερης ενημέρωσης τους για τις δράσεις που δρομολογούνται από άλλους φορείς.

Προς υποβοήθηση του έργου τους στη λήψη και υλοποίηση της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών εξαιτίας πλημμυρικών φαινομένων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό, μπορούν άμεσα να συγκαλούν το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΤΕΣΟΠΠ/Σ.Τ.Ο.) και οι Αντί-Περιφερειάρχες το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ/ΣΟΠΠ) της Περιφερειακής τους Ενότητας.

Η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών, μπορεί να γίνει από φορείς του δημοσίου (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ), ή από φορείς του ιδιωτικού τομέα (κατά τόπους ΚΤΕΛ, κλπ). Στα πλαίσια αυτά, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, ως δράση Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές, υποστηρίζεται θεσμικά από την Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα. (ν.2800/2000 – Φ.Ε.Κ. 41Α'/2000, ν.3511/2006 – Φ.Ε.Κ. 258Α'/2006, , ν.4249/2014 – Φ.Ε.Κ. 73Α'/2014 και ν.4662/2020, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν). Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία στα πλαίσια της αποστολής της (άρθρο 11 παρ.2 του ν.4249/2014 – Φ.Ε.Κ. 73Α'/2014), έχει σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση πολιτών.

Θέματα που συνδέονται με τον εντοπισμό και ειδοποίηση των πολιτών για την απομάκρυνσή τους όταν έχει ληφθεί σχετική απόφαση, με την τήρηση της τάξης, με τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Στις περιπτώσεις που η δράση αυτή, αφορά πολίτες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, ή περιλαμβάνει άτομα με προβλήματα υγείας, πρέπει εκ των προτέρων να εξασφαλίζεται, η παρουσία μονάδων του Ε.Κ.Α.Β., για λόγους παροχής άμεσης προνοσοκομειακής ιατρικής βοήθειας, λόγω αρμοδιότητας (ν.1579/85 – Φ.Ε.Κ. 217Α'/1985).

Τέλος, είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η εξεύρεση μέσων μεταφοράς με τη διαδικασία της επίταξης, δεν είναι άμεσα εφικτή, εάν δεν προηγηθεί σχετική απόφαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 41 του ν.3536/2007 (Φ.Ε.Κ. 42Α'/2007), όπως αυτό έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 1 του ν.4325/2015 (Φ.Ε.Κ. 47Α'/2015).

7.1 Κατευθυντήριες οδηγίες – Σχέδιο δράσης.

Ο Δήμαρχος, έχοντας υπόψη την εισήγηση του φορέα που κατά περίπτωση έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής, καθορίζει άμεσα, σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στον οποίο οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής των φορέων που κύρια εμπλέκονται (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας), ή εάν αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, οι αναπληρωτές τους. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί, η μεταξύ τους επικοινωνία, η συλλογή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα

κατάσταση, καθώς και ο συντονισμός τους. Επίσης παρέχει την δυνατότητα για την άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς, στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση.

Εν συνεχεία ο Δήμαρχος, πλαισιωμένος από τους επικεφαλής των φορέων που εμπλέκονται, πριν λάβει την απόφαση, πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει ή εξασφαλίσει τα εξής:

- **Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν**, με βάση τα δημογραφικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον αριθμό των ατόμων που διαβιούν ή βρίσκονται στην περιοχή αυτή για διαφόρους λόγους (παραθεριστές, κλπ). Η απομάκρυνση, με βάση τον κίνδυνο, ενδεχομένως να μην αφορά το σύνολο των πολιτών, αλλά μέρος αυτών (άτομα παιδικής ή τρίτης ηλικίας, άτομα με προβλήματα υγείας, κλπ).
- **Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς** με βάση τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν και τη διαθεσιμότητά τους κατά το χρόνο που θα δοθεί η εντολή υλοποίησης της δράσης, εφόσον χρειάζονται μεταφορά. Η έγκαιρη εξασφάλιση των μέσων απομάκρυνσης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στη λήψη της απόφασης. Επίσης μια άλλη παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί είναι και η δυνατότητα απομάκρυνσης των πολιτών με δικά τους μέσα, από καθορισμένα δρομολόγια στα οποία έχει εξασφαλιστεί ο έλεγχος της κυκλοφορίας.

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών μπορεί να γίνει με τα μέσα Δημοτικής συγκοινωνίας που διαθέτει ο Δήμος, ή με τη συνδρομή μέσων άλλων φορέων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο (παράρτημα Δ', του παρόντος - μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς – κατάρτιση μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών).

Στα πλαίσια αυτά, το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης, θα πρέπει να γνωρίζει τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Στις περιπτώσεις που για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση των πολιτών, κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσίων μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (ν.4150/2013, Φ.Ε.Κ. 102Α'/29.04.2013 και Π.Δ. 13/2018, Φ.Ε.Κ. 26Α'/20.02.2018). Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμαρχος επικοινωνεί με την οικεία Λιμενική Αρχή για τη δυνατότητα διάθεσης πλωτών μέσων.

- **Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών** (σημεία συγκέντρωσης) για την εν συνεχεία οργανωμένη απομάκρυνσή τους, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών** εντός των ορίων της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, καθώς και τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησής τους (πόρτα-πόρτα, ανακοινώσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, κλπ).
- **Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας**, σε όλα τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν προσδιοριστεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή, ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψη και την εκτιμώμενη εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου από τον φορέα που κατά περίπτωση έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος κατά την απομάκρυνση των πολιτών.

Η δυνατότητα αυτή αφορά δρομολόγια που θα χρησιμοποιηθούν τόσο από τα μέσα μαζικής μεταφοράς των πολιτών, όσο και από τα ίδια μέσα που ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν οι πολίτες που απομακρύνονται μετά τη λήψη και δημοσιοποίηση της σχετικής απόφασης.

Σε όλες τις περιπτώσεις τα δρομολόγια που έχουν επιλεγεί, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρενοχλούν την κίνηση των οχημάτων έκτακτης ανάγκης (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ).

- **Τη διασφάλιση επικοινωνιών** μεταξύ των αρμόδιων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο συντονισμός τους, καθώς και η παροχή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου.
- **Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών** που απομακρύνονται σε επιλεγμένους ασφαλείς χώρους συμπεριλαμβανομένης και της ιατρικής βοήθειας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή** μέχρι να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για τον οποίο απομακρύνονται. Η εκτίμηση αυτή αφορά κυρίως τους πολίτες που διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στη περιοχή.
- **Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών** που απομακρύνθηκαν και διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.

Με δεδομένη την ανάγκη εξασφάλισης της συνέργειας/συνεργασίας και άλλων φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ) πριν τη λήψη τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό στα χρονικά περιθώρια που επιτρέπει η εξέλιξη του φαινομένου, μπορούν να συγκαλούν άμεσα το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π./Σ.Τ.Ο.) προς υποβοήθηση του έργου τους. Νοείται ότι για το σκοπό αυτό, στα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π./Σ.Τ.Ο. των Δήμων, μετέχουν κατά κύριο λόγο εκπρόσωποι των φορέων που συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση της δράσης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

1. Οι δράσεις που προοδευτικά υλοποιούνται σε μια οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών περιγράφονται ως εξής:
2. Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση του φορέα που κατά περίπτωση έχει την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής
3. Άμεσος καθορισμός από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη / Αντί-επιφερειάρχη, σημείου συγκέντρωσης φορέων που δύναται να υποστηρίξουν την δράση (ΕΛΑΣ, Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ).
4. Λήψη απόφασης για την απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση, από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη / Αντί-Περιφερειάρχη, κλπ.
Ενημέρωση κοινού, όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνσή του. Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης προς ενημέρωση του κοινού πρέπει να συντάσσεται με ευθύνη του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση ή του αρμόδιου Αντί-Περιφερειάρχη/ Περιφερειάρχη όταν οι περιοχές από τις οποίες θα απομακρυνθούν οι πολίτες ανήκουν σε παραπάνω από ένα Δήμο.
Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει τις εξής βασικές πληροφορίες :
 - Ποιος έλαβε την απόφαση και ποιος έχει την ευθύνη εκτέλεσής της.
 - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο τα όρια της περιοχής ή των περιοχών μέσα από τις οποίες θα πρέπει να απομακρυνθούν, καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν οι πολίτες εάν παραμείνουν σε αυτές.
 - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο εάν συντρέχει λόγος γενικής απομάκρυνσης όλων των πολιτών, ή συγκεκριμένων ομάδων τις οποίες θα προσδιορίζει κατά προτεραιότητα (άτομα παιδικής ηλικίας, ηλικιωμένοι, κλπ).
 - Να προσδιορίζει πού και πότε θα συγκεντρωθούν (σημεία συγκέντρωσης) οι πολίτες, εφόσον χρειάζονται μεταφορά, καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα που μπορούν να έχουν μαζί τους.
 - Να προσδιορίζει την προβλεπόμενη διάρκεια της απομάκρυνσης, καθώς και τον τόπο προορισμού.
 - Να κατονομάζει τα ασφαλή οδικά δρομολόγια καθώς και τυχόν μονοδρομήσεις που μπορούν να ακολουθήσουν σε περίπτωση απομάκρυνσης με δικά τους μέσα.
 - Να αναφέρει την διαθέσιμη προνοιακή υποστήριξη στον τόπο προορισμού.
 - Να αναφέρει οδηγίες για προστασία της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται.

έχει ιδιαίτερη σημασία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που θα δεχτούν να αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, να επιτευχθεί η δημιουργία μίας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

πέραν των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης τοπικής ή πανελλαδικής εμβέλειας που θα αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, η κύρια δράση της ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη απόφασης και την έναρξη της διαδικασίας απομάκρυνσής του, θα πρέπει να βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μεθόδους και πρακτικές που εξασφαλίζουν σε τοπικό επίπεδο περισσότερο τον εντοπισμό και εν συνεχεία την ενημέρωση των πολιτών για τον κίνδυνο που διατρέχουν στην περίπτωση που παραμείνουν στην περιοχή (πόρτα–πόρτα, ενημέρωση με διερχόμενο όχημα που παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, συνδυασμός και των δυο μεθόδων). Στην περίπτωση αυτή, τον κύριο λόγο για την υλοποίηση της δράσης έχουν οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές, το έργο των οποίων μπορεί να υποστηριχτεί και από δημοτικούς υπάλληλους.

Προς υποβοήθηση της ανωτέρω δράσης της ενημέρωσης των πολιτών, σε περιπτώσεις που αποφασιστεί η λήψη του μέτρου για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνσή τους από μία περιοχή για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους, δύναται με εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να εκδοθεί γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος. Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» είναι επικουρική των δράσεων ενημέρωσης των πολιτών σε τοπικό επίπεδο και εξετάζεται κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση ή του αρμόδιου Αντί-Περιφερειάρχη/ Περιφερειάρχη όταν οι περιοχές από τις οποίες θα απομακρυνθούν οι πολίτες ανήκουν σε παραπάνω από ένα Δήμο.

Η επιλογή του σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς, αποτελεί διαδικασία που υπαγορεύεται κυρίως από την αναμενόμενη εξέλιξη της καταστροφής, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, καθώς και τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την υλοποίηση της δράσης

Οι πολίτες και τα όργανα των φορέων που εμπλέκονται, πρέπει σαφώς να καταλάβουν ποιος αποφασίζει ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεση της ανωτέρω δράσης, Δήμαρχος ή Περιφερειάρχης (ή αρμόδιος εξουσιοδοτημένος Αντί-Περιφερειάρχης) και κατ' επέκταση έχει το γενικό συντονισμό των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίησή της.

7.2 Ειδικότερες δράσεις.

- ✓ Σε περιοχές που υπάρχει παρουσία αλλοδαπών πολιτών (τουριστικά θέρετρα, κλπ), θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα από το Δήμαρχο ξενόγλωσσης ανακοίνωσης για την ενημέρωσή τους σχετικά με τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση και τις ασφαλείς διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν όσοι θέλουν να απομακρυνθούν με ίδια μέσα.
- ✓ Ειδικότερα για άτομα με αναπηρία (παιδιά και ενήλικες), ηλικιωμένους, ανάτους και χρονίως πάσχοντα άτομα θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα, με την κατά το δυνατό κατ' οίκον ενημέρωσή τους σχετικά με την λήψη της απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών, την εξεύρεση κατάλληλου μέσου μετακίνησης (ασθενοφόρου, κλπ) αν τούτο απαιτείται, καθώς και ιδιαίτερης πρόνοιας στα σημεία προορισμού ή μετακίνησής τους σε ασφαλείς νοσηλευτικές μονάδες όπου δύναται να τους παρασχεθεί η κατάλληλη ιατροφαρμακευτική υποστήριξη κατά την ολιγόωρη παραμονή τους. Αντίστοιχη πρόνοια θα πρέπει να ληφθεί και κατά την επιστροφή των ανωτέρω ατόμων στις οικίες τους.
- ✓ Η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά προτίμηση εντός των διοικητικών ορίων του οργάνου που έλαβε την απόφαση, δηλαδή εντός του Δήμου που πλήττεται ή σε όμορους Δήμους ή εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ανάλογα με το εάν η απόφαση έχει ληφθεί από το Δήμαρχο, ή τον Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντί-Περιφερειάρχη) όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο.

Η απαίτηση αυτή, εφόσον είναι εφικτή, αποβλέπει στον καλύτερο συντονισμό κατά το στάδιο εκτέλεσης - υλοποίησης της δράσης, δεδομένου ότι δύναται να δρομολογείται από το ίδιο τοπικό όργανο που γνωρίζει καλά τις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Το αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις που η απόφαση έχει ληφθεί από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον νόμιμο Αναπληρωτή του στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας, τον Διοικητή

του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας), δεδομένου ότι οι αποφάσεις του εκτελούνται από τα ανωτέρω όργανα, Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντί-Περιφερειάρχη).

7.3 Μνημόνια ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.

Οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, λαμβάνοντας υπόψη τους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και τους χάρτες κινδύνων πλημμύρας για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (Φ.Ε.Κ. 1108Β΄/2010)21, να προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών σχετικά με τη δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων, όπως ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων με τα στοιχεία επικοινωνίας τους, κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας, μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων, κατάσταση τουριστικών καταλυμάτων προσωρινής διαμονής και φιλοξενίας πληγέντων κλπ., για τις δράσεις που προβλέπονται στις ανωτέρω κατευθυντήριες οδηγίες και το σχέδιο δράσης.

8 Υποστήριξη και Εξέλιξη σχεδίου.

8.1 Εκπαίδευση.

Η εκπαίδευση του προσωπικού του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού , που εμπλέκονται σε δράσεις Πολιτικής Προστασίας είναι δυνατή μέσω σχετικών εκπαιδεύσεων που διοργανώνονται από τον Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού , με τη συμμετοχή στελεχών της Γ.Γ.Π.Π., κατόπιν σχετικού αιτήματος.

8.2 Έλεγχος Σχεδίου – Ασκήσεις

Για τον έλεγχο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού , δύναται να πραγματοποιούνται ασκήσεις που διοργανώνονται από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (ν.4662/2020, άρθρο 23, όπως ισχύει) και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. για τον έλεγχο των διαδικασιών και σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της Υ.Α. 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

8.2.1 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά την πιο ασφαλή μέθοδο για την τακτική και σε βάθος δοκιμασία, εκπαίδευση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, επάρκειας, αλλά και του επιτυχούς συντονισμού των φορέων σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Μετά την ολοκλήρωση ή αναθεώρηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, με εντολή του Δημάρχου, το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου προγραμματίζει σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, βάσει του ανωτέρω σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών του Δήμου, με στόχο την επαύξηση της δια-λειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την

εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, (δι-υπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και δια-λειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

8.3 Αναθεώρηση & επικαιροποίηση Σχεδίου.

Η διαδικασία της αναθεώρησης & επικαιροποίησης του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, αναφέρεται σε ουσιαστικές αλλαγές στο Σχέδιο και γίνεται εφόσον συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στο Σχέδιο Δ/σεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται,
- ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης,
- νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις,
- νέα ανάλυση κινδύνου,
- αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.

Η διαδικασία της επικαιροποίησης αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του Σχεδίου που δεν επηρεάζουν το σκοπό, τους στόχους του Σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης.
- Μνημόνια ενεργειών που προβλέπονται στο Σχέδιο.
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων.
- Στοιχεία νέων δημιουργηθέντων υποδομών (κυκλοφοριακών και άλλων).

8.4 Τήρηση στοιχείων ειδικού φακέλου καταστροφής.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ.3 του Ν.4662/2020, έχει την ευθύνη τήρησης Ειδικού Φακέλου Καταστροφής, για κάθε μεγάλης έντασης καταστροφή, στον οποίο περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών από τις υπηρεσίες των αρμοδίων Υπουργείων.

9 Περιβολή – Εμφάνιση Υπαλλήλων Πολιτικής Προστασίας σε Επιχειρήσεις.

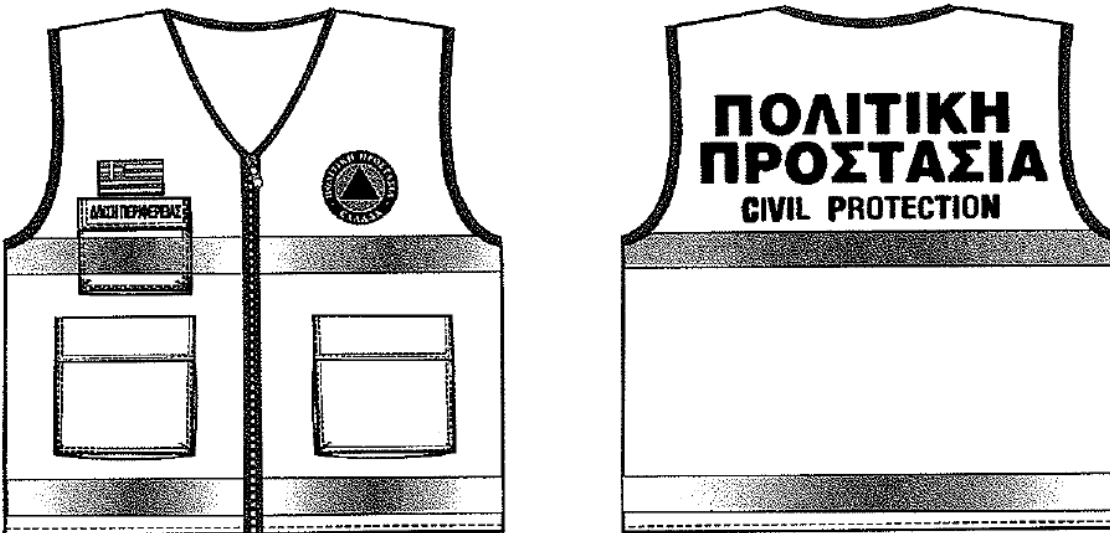
Η παρουσία υπαλλήλων Πολιτικής Προστασίας στον τόπο μιας καταστροφής, με πολιτική περιβολή, δεν δηλώνει την ιδιότητά τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, σε επιχειρησιακό επίπεδο να χάνεται αρκετές φορές πολύτιμος χρόνος μέχρι την ταυτοποίησή τους από υπηρεσιακούς παράγοντες και κυρίως να περνά απαραίτητη η παρουσία τους από πολίτες, οι οποίοι αγνοούν κατά κανόνα εντολές ή παραινήσεις τους.

Σύμφωνα με το 4678/22.11.2004 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., τα επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή:

Εικόνα 1. Επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας

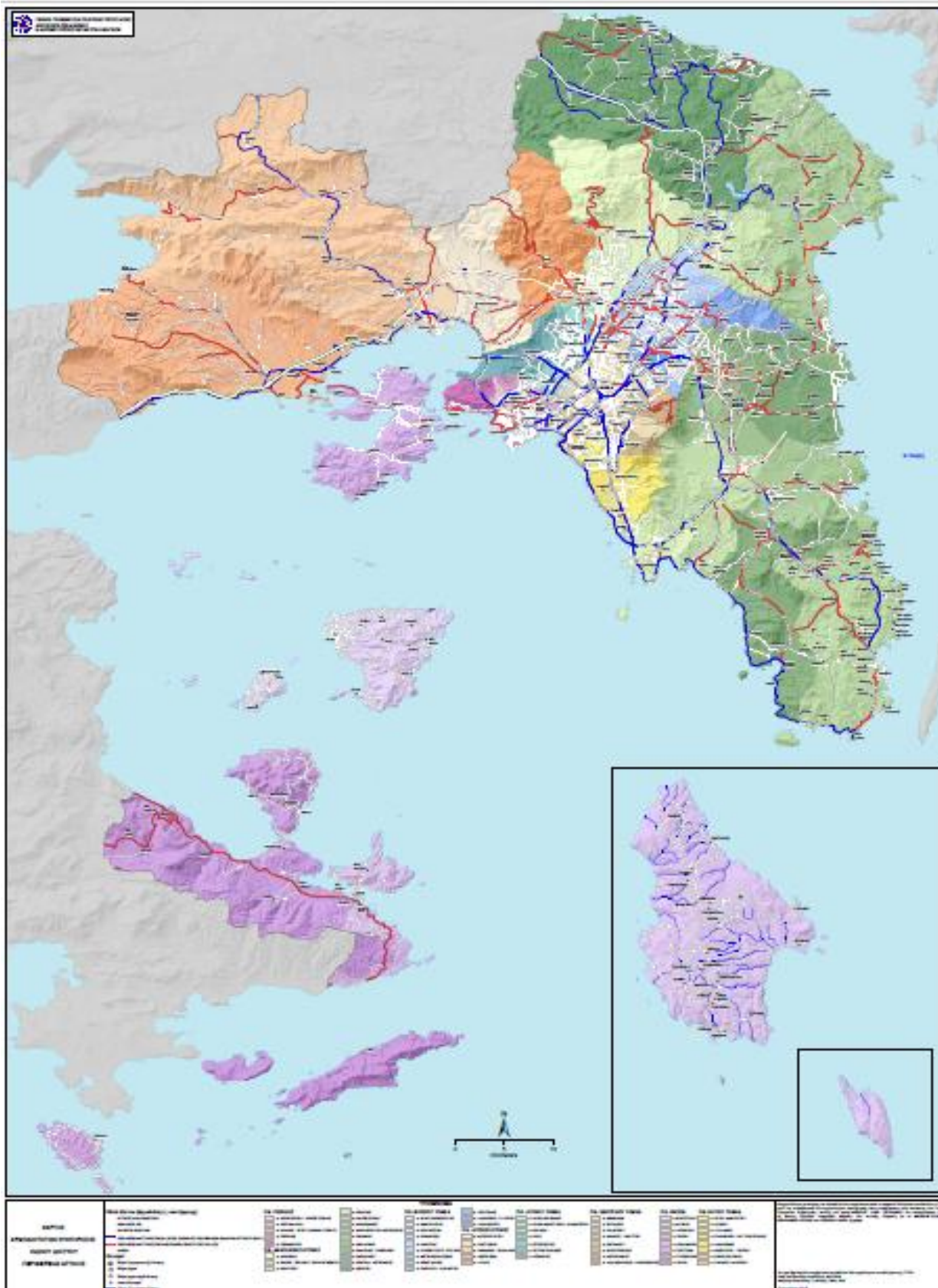
και τα γιλέκα Πολιτικής Προστασίας:

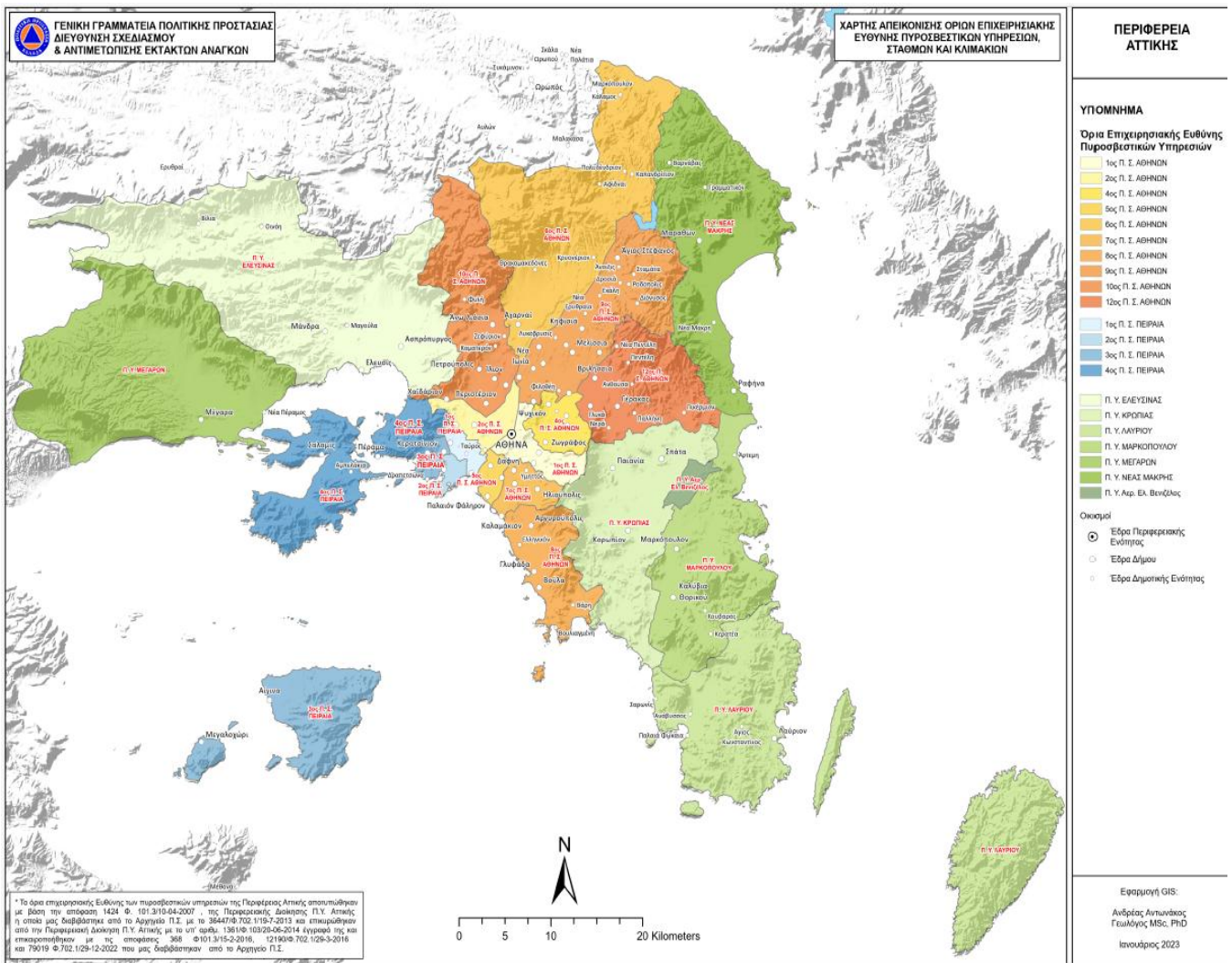
Εικόνα 2. Επιχειρησιακά γιλέκα Πολιτικής Προστασίας

Αναλυτικές προδιαγραφές για την εμφάνιση των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων Πολιτικής Προστασίας δίνονται στο 4678/22.11.2004 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π.

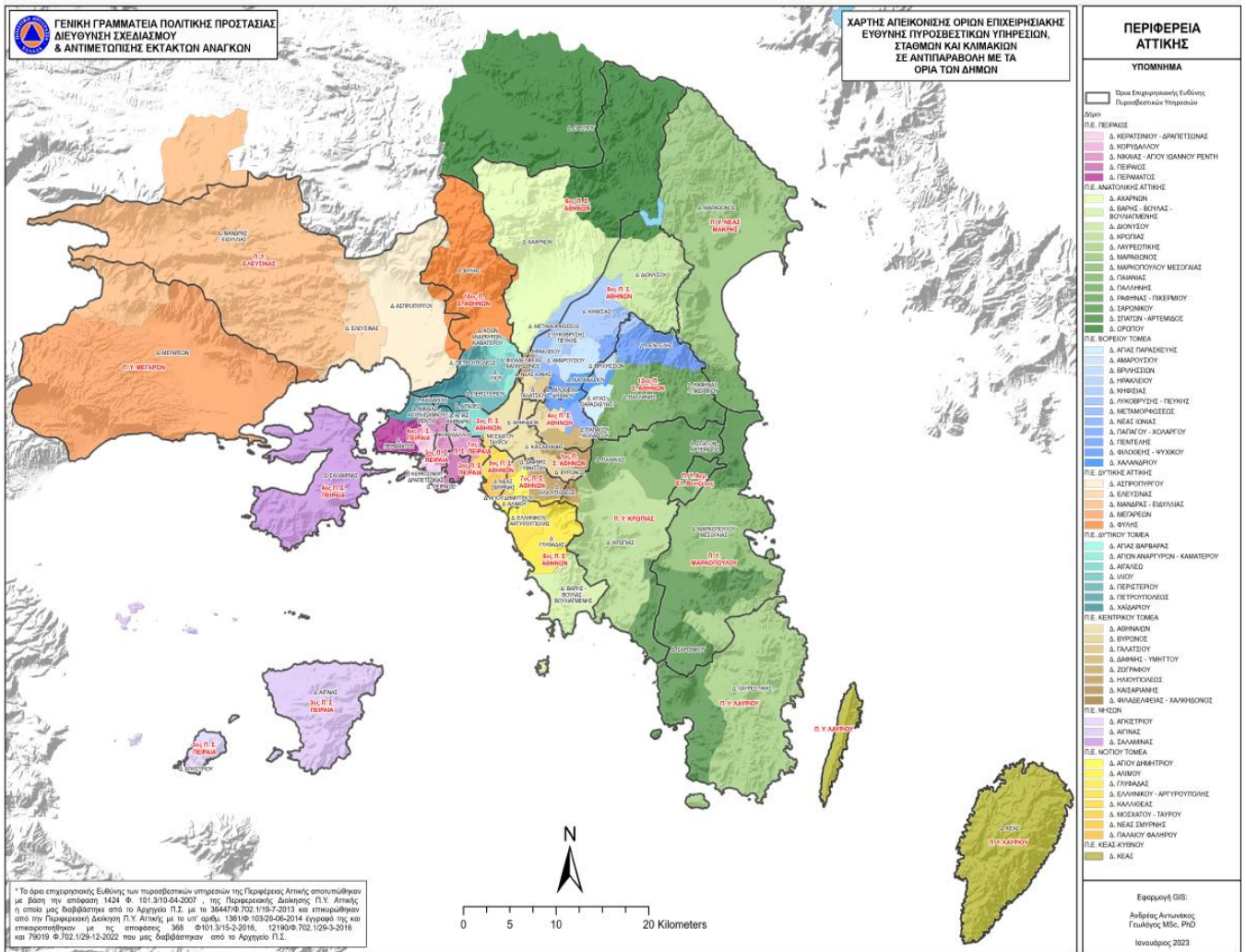
Για τους εργαζόμενους στις οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας (Δ/νσεις, Τμήματα και Γραφεία) πέραν των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων, όταν αυτοί μεταβαίνουν στο τόπο της καταστροφής στο πλαίσιο του συντονιστικού τους ρόλου, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα που θα εξασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλειά τους, καθώς και να τους παρέχονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέσα ατομικής προστασίας (Μ.Α.Π.), σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 43726/2019 (Φ.Ε.Κ. 2208Β' /08.06.2019).

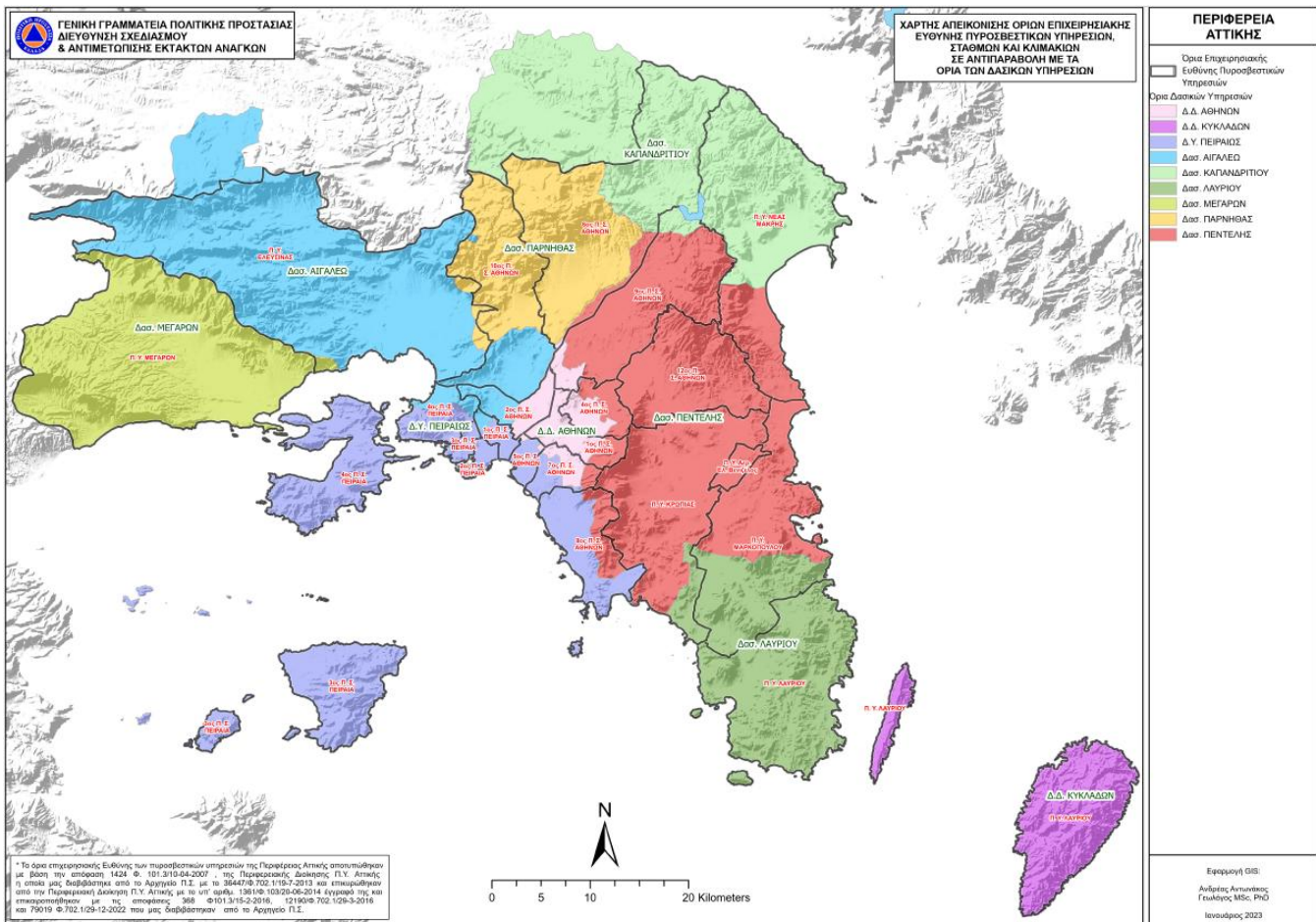
Χάρτης 2: Χαρτογραφική αποτύπωση της κατανομής των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου Περιφέρειας Αττικής όπως έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. (www.civilprotection.gr).

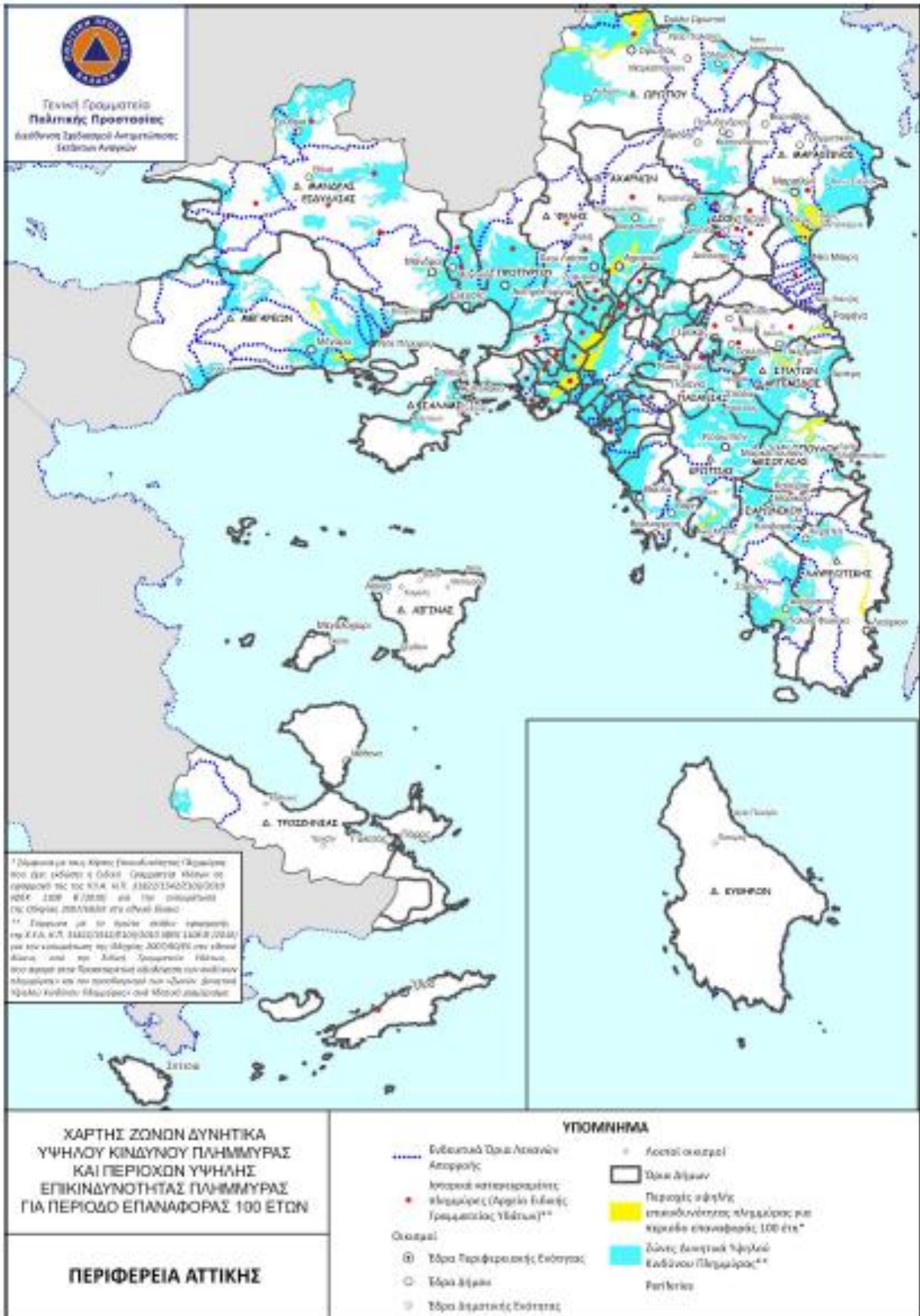
Χάρτης 3: Χαρτογραφική αποτύπωση ορίων Επιχειρησιακής Ευθύνης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Περιφέρειας Αττικής όπως έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π (www.civilprotection.gr).

Χάρτης 4: Χαρτογραφική αποτύπωση ορίων Επιχειρησιακής Ευθύνης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών σε αντιπαραβολή με τα Διοικητικά όρια των Δήμων Περιφέρειας Αττικής όπως έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π (www.civilprotection.gr).

Χάρτης 5: Χαρτογραφική αποτύπωση ορίων Επιχειρησιακής Ευθύνης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών σε αντιπαραβολή με τα Διοικητικά όρια των Δασικών Υπηρεσιών όπως έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π (www.civilprotection.gr).

Χάρτης 8: Χάρτης ζωνών Δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας, καθώς και περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας για περίοδο επαναφοράς 100 έτη (πρώτη αναθεώρηση) Περιφέρειας Αττικής, όπως έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. (www.civilprotection.gr)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄ – ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Τα μνημόνια ενεργειών συντάχθηκαν κατ' εφαρμογή του Σχεδίου Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μετά τη σύνταξή και την έγκρισή του, το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού κοινοποιεί αντίγραφο του αντίστοιχου μνημονίου ενεργειών στον Δήμαρχο, καθώς και στους λοιπούς εμπλεκόμενους σε επίπεδο Δήμου.

B1 – Μνημόνιο Ενεργειών Κινητοποίησης του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την Αντιμετώπιση Κινδύνων λόγω Πλημμυρικών Φαινομένων.

Στο παρόν Παράρτημα Β1 παρατίθενται ειδικότερα:

- Μνημόνιο ενεργειών Δημάρχου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Αντιδημάρχου/Εντεταλμένου Συμβούλου για θέματα Πολιτικής Προστασίας.
- Μνημόνιο ενεργειών Γραφείου Πολιτικής Προστασίας Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Γραμματέα Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Υπηρεσίας Πρόνοιας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- Μνημόνιο ενεργειών Τηλεφωνικού Κέντρου του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Επίσης παρατίθενται:

- **ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας**, που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων καθώς και των αναπληρωτών τους, με τα στοιχεία επικοινωνίας τους (ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα).
- **κατάλογος των επιχειρησιακών μέσων που άμεσα διαθέτει ο Δήμος** για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ) που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Δημάρχου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προπαρασκευαστικές δράσεις.

- **Έκδοση Απόφασης ορισμού** υπευθύνων του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για τη σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης της παραγράφου 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (2η έκδοση).

- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, για τον έλεγχο καλής λειτουργίας και τη συντήρηση του εξοπλισμού και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, για καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους και τοποθέτηση κατάλληλης προειδοποιητικής σήμανσης, σύμφωνα με την παρ. 1.15 του αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 εγγράφου Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου**, να προβεί σε συνεργασία με τις **Τεχνικές Υπηρεσίες**, στην κατάρτιση μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Έκδοση απόφασης συγκρότησης** του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ.13 του ν.3013/2002 και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α/07.02.2020, όπως ισχύει.
- **Συμμετοχή στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας** της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Ο.Π.Π., ν.4662/2020), εφόσον προσκληθεί, για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς την Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου** για τη σύσταση και συγκρότηση επιτροπών καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία πλημμυρικών φαινομένων (προνοιακό επίδομα).
- **Εντολή προς την Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου** για την τήρηση καταλόγου των ωφελούμενων του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για τη διενέργεια άσκησης Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου έναντι πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. (παράγραφος 8.2.1, του παρόντος).
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για δράσεις ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, με ιδιαίτερη αναφορά στις οδηγίες αυτοπροστασίας κατά την διέλευση πολιτών, πεζή ή με όχημα, από ιρλανδικές διαβάσεις.

Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Δίνει εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στη φάση συνήθους ετοιμότητας. Το Τοπικό Συντονιστικό Όργανο (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), συγκαλείται σε ετήσια βάση ή αν υπάρξει ανάγκη (π.χ. τροποποίηση του παρόντος σχεδίου) και συχνότερα.
- **Προεδρεύει του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στη φάση συνήθους ετοιμότητας για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, όπως επίσης και ζητημάτων που αφορούν τη συνεργασία με τις εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας.
- **Ιεραρχεί και δρομολογεί**, κατά το μέρος που τον αφορά, τα μέτρα, έργα και δράσεις που προτάθηκαν στο ανωτέρω Τοπικό Συντονιστικό Όργανο και κυρίως σε ότι αφορά α) την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών στο οδικό δίκτυο εντός της επικράτειας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με έμφαση στο αγροτικό οδικό δίκτυο και β) την κατάσταση του δικτύου όμβριων υδάτων των οδών καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες).

- **Εντολή** προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), εφόσον κρίνει ότι είναι απαραίτητο.
- **Συμμετοχή** στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Ο.Π.Π.,ν.4662/2020), εφόσον προσκληθεί.
- **Εντολή** για ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή** προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για ενημέρωση του κοινού σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών.
- **Εντολή** προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο, των αγροτών, κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.
- **Εντολή** προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για έλεγχο της πορείας υλοποίησης των προπαρασκευαστικών δράσεων που προβλέπονται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Συντονισμός δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων**, εντός των ορίων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.3013/2002 και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α' /07.02.2020.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για άμεση κινητοποίηση** των υπαλλήλων του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, για συλλογή περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες** για άμεσο έλεγχο των υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους.
- **Εντολή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες για διάθεση προσωπικού και μέσων** που διαθέτουν (μηχανήματα έργων, κλπ.) για την αποκατάσταση βλαβών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας του Δήμου, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.
- **Διασφάλιση λειτουργίας** των υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε ασφαλείς χώρους, μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.
- **Συντονισμός της άμεσης υποστήριξης του έργου** των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού με μέσα που διαθέτει ο Δήμος Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Εντολή για συνδρομή προσωπικού και μέσων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε όμορους Δήμους** μετά από σχετική συνεννόηση με τους αρμόδιους Δημάρχους.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για υποβολή αιτήματος συνδρομής** με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από όμορους Δήμους, ή την οικεία Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- **Λήψη και εκτέλεση της απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση των πολιτών**, για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από εξελισσόμενη ή από

επικείμενη καταστροφή, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθ. 18 του ν.3613/2007 (Φ.Ε.Κ. 263 Α΄/23.11.2007).

- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την ενεργοποίηση, εφόσον συντρέχουν λόγοι, των μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή του Δημάρχου προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για σύγκληση του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020)**, σε ασφαλή χώρο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.
- **Ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του αρμόδιου Αντί-Περιφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών**, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- **Ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας** για την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου.
- **Αίτημα** για την κήρυξη της περιοχής που πλήττεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, σύμφωνα με τις οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. , τα οριζόμενα στον ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α΄/12.12.2023 και ν.5214/2025 (Φ.Ε.Κ. 109Α΄/27.06.2025, όπως ισχύει εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- **Ενημέρωση της εταιρίας «Κτιριακές Υποδομές Α.Ε»**, ώστε να διενεργήσουν έλεγχο των Σχολικών Μονάδων, **εφόσον μετά τον άμεσο οπτικό έλεγχο των Σχολικών Μονάδων** από τους υπαλλήλους του Δήμου, που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα (**Παράρτημα Β΄**, του παρόντος), προκύψει η σχετική ανάγκη.
- **Έκδοση απόφασης διακοπής μαθημάτων**, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον Περιφερειάρχη Αττικής, αν κρίνεται απαραίτητο (αρθ. 94 παρ. 4.27 του ν.3852/2010, όπως ισχύει).
- **Συνδρομή στους Διευθυντές σχολικών μονάδων Α΄/θμιας και Β΄/θμιας Εκπαίδευσης**, μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων πλησίον ή εντός των σχολικών μονάδων, για την ασφαλή αποχώρηση των μαθητών από το σχολικό συγκρότημα και την εν συνεχεία παραλαβή των μαθητών με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.
- **Άμεση επικοινωνία με τον Αντί-Περιφερειάρχη της Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών**, στις περιπτώσεις που ο Αντί-Περιφερειάρχης συντονίζει και εποπτεύει τη διάθεση προσωπικού και μέσων των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας, οι οποίες λειτουργούν στα όρια της Περιφερειακής της Ενότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων** που έχουν διατεθεί
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του.
- **Ενημέρωση κοινού για δράσεις Πολιτικής Προστασίας** που δρομολογούνται από το Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.
- **Εντολή προς τις Διοικητικές Υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, για τη δρομολόγηση δράσεων που αφορούν τη δημιουργία και λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου. Το τηλεφωνικό Κέντρο θα καταγράφει προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από την εκδήλωση του πλημμυρικών φαινομένων (άρση εμποδίων πρόσβασης σε ιδιοκτησίες, κατολισθήσεις, διακοπή υδροδότησης κλπ) και θα τα προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου. Επίσης το τηλεφωνικό κέντρο θα καταγράφει αιτήματα πολιτών για άμεση προσωρινή διαμονή καθώς και, εάν κριθεί απαραίτητο και κατόπιν συνεννόησης του Δημάρχου με τη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, θα καταγράφει στον πίνακα Α του Παραρτήματος Ι, τα αιτήματα των πολιτών που επιθυμούν έλεγχο κτιρίων από κλιμάκιο της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., (**Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1 του παρόντος**).

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Εκτίμηση του αριθμού των πολιτών στην περιοχή ευθύνης τους**, για τους οποίους θα πρέπει να εξασφαλιστούν άμεσα καταλύματα, με βάση τις πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των κατοικιών που έχουν καταρρεύσει ή υποστεί σοβαρές ζημιές στην περιοχή ευθύνης τους, και ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, για τον εν λόγω εκτιμώμενο αριθμό.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για τη γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεσα προσωρινή διαμονή.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την ενεργοποίηση, εφόσον συντρέχουν λόγοι, των μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για την επιστροφή των πολιτών που απομακρύνθηκαν προληπτικά από την πληγείσα περιοχή όπου διαβιούν, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.
- **Εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες και στις Υπηρεσίες Καθαριότητας του Δήμου** για άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους (δίκτυα ύδρευσης, οδικό δίκτυο, κλπ), η λειτουργία των οποίων παρουσιάζει δυσχέρειες ή διακόπηκε λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου** για τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους, τα οποία βρίσκονται εντός της πληγείσας περιοχής, για τη διαπίστωση ζημιών.
- **Εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου** για τον έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου.
- **Εντολή στην Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου** για την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών σε κατοικίες, από τις επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί για το σκοπό αυτό, προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη των πρώτων αναγκών των πληγέντων, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής.
- **Συντονισμός δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων**, εντός των ορίων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.3013/2002, και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α/07.02.2020.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων που έχουν διατεθεί για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Εντολή προς το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για υποβολή αιτήματος προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της Γ.Γ.Π.Π., σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), σύμφωνα με τα 4927/05.07.2016 και 6044/25.08.2016 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.
- **Αίτημα για κήρυξη των πληγέντων περιοχών** από πλημμυρικά φαινόμενα του Δήμου (Κοινότητες, Δημοτικές Ενότητες) σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π. (2300/29.03.2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. - ΑΔΑ:ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ) όπως ισχύει, τα οριζόμενα στον ν.5075/2023, Φ.Ε.Κ. 206Α/12.12.2023 και Ν.5214/2025 (Φ.Ε.Κ. 109Α/27.06.2025, όπως ισχύει).
- **Ενημέρωση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής**, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Αντιδημάρχου / Εντεταλμένου Συμβούλου θεμάτων Πολιτικής Προστασίας.

Προπαρασκευαστικές δράσεις.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του και παρακολουθεί την υλοποίηση των προπαρασκευαστικών δράσεων Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.

Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Όργάνου Πολιτικής Προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), και δύναται να τον **αντικαθιστά**, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης από τον Δήμαρχο, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του.

Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες).

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του και παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του συντονισμού δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων, εντός των ορίων του Δήμου, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Παρακολουθεί την υλοποίηση των δράσεων** του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στην αντιμετώπιση κινδύνων λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.
- **Συγκεντρώνει τα αιτήματα των οργανικών μονάδων του Δήμου, που αιτούνται την ενεργοποίηση μνημονίων συνεργασίας** με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο **Παράρτημα Ε', του παρόντος**. Κατόπιν φροντίζει να μην εκτελούνται με απευθείας ανάθεση, εργασίες που αφορούν το ίδιο αντικείμενο, ώστε να μην θεωρείται ότι υπάρχει κατάτμηση έργου.

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Συνδράμει τον Δήμαρχο** στο έργο του συντονισμού δράσεων και διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων, εντός των ορίων του Δήμου, για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Παρακολουθεί την υλοποίηση των δράσεων** του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, σε συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τις λοιπές αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου.

Προπαρασκευαστικές δράσεις.

- **Καταγραφή των επιχειρησιακά διαθέσιμων πόρων** του Δήμου, που δύνανται να διατεθούν στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος σχεδίου.
- **Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης της παραγράφου 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2» (2η έκδοση) και υποβολή του στην Δημοτική Επιτροπή του Δήμου, προκειμένου να εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- **Σύνταξη ή επικαιροποίηση μνημονίων ενεργειών**, σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου, στα οποία να προσδιορίζονται οι επιχειρησιακά υπεύθυνοι υπάλληλοι, ο ρόλος και οι δράσεις αυτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών εξαιτίας πλημμυρικών φαινομένων. Στο πλαίσιο αυτό συντάσσονται τηλεφωνικοί κατάλογοι με τηλέφωνα και θέσεις υπευθύνων του Δήμου (**Παράρτημα Β΄, του παρόντος**), τα οποία και κοινοποιούνται στις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.
- **Κοινοποίηση του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού**, στις αρμόδιες κατά τόπους Διοικήσεις του Πυροσβεστικού Σώματος και της Ελληνικής Αστυνομίας, για λόγους άμεσης κινητοποίησης και πληρέστερης ενημέρωσής τους.
- **Έλεγχος της λειτουργίας** του συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών για τη διασφάλιση της ικανότητας ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων Φορέων καθώς και της λήψης αποφάσεων.
- **Εξασφάλιση επικοινωνίας** με το Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο.
- **Κατάρτιση, σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου, μνημονίου συνεργασίας** με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι πόροι του Δήμου.
- **Κατάρτιση, σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου, επικαιροποιημένου καταλόγου (μητρώου) υπαλλήλων** που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα, προκειμένου να συνδράμουν το έργο της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), (**Παράρτημα Β΄, του παρόντος**).
- **Εκ των προτέρων προσδιορισμός χώρων εναπόθεσης φερτών υλών και μπαζών** που ενδέχεται να προκύψουν μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με την Τεχνική Υπηρεσία (**Παράρτημα Λ΄, του παρόντος**).
- **Μέριμνα για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020) του Δήμου κατόπιν εντολής του Δημάρχου.
- **Ενημέρωση του κοινού** για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα, με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες και το έντυπο υλικό που έχουν εκδοθεί από την Γ.Γ.Π.Π., με ιδιαίτερη αναφορά στις οδηγίες αυτοπροστασίας κατά την διέλευση πολιτών, πεζή ή με όχημα, από ιρλανδικές διαβάσεις.
- **Προγραμματισμός διενέργειας άσκησης Πολιτικής Προστασίας** για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Γ.Γ.Π.Π., (παράγραφος 8.2.1, του παρόντος).
- **Τήρηση αρχείου με τις Εθελοντικές Οργανώσεις** του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Συγκαλεί**, κατόπιν εντολής του Δημάρχου, το Τοπικό Επιχειρησιακό Συντονιστικό Όργανο (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στη φάση συνήθους ετοιμότητας για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, όπως επίσης και ζητημάτων που αφορούν τη συνεργασία με τις εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας.
- **Προχωρά στη διαμόρφωση του τελικού σχεδιασμού** του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για πρόληψη και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού και με βάση τα μέτρα, έργα και δράσεις που προτάθηκαν στο ανωτέρω Τοπικό Συντονιστικό Όργανο.

Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες).

- **Σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), κατόπιν εντολής του Δημάρχου.
- **Επικαιροποίηση καταλόγου των άμεσα διαθέσιμων επιχειρησιακών μέσων** που έχει ο Δήμος, καθώς και των **μέσων που δύνανται να διατεθούν μέσω του μνημονίου συνεργασίας** με ιδιωτικούς φορείς για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και ενημέρωση του Δημάρχου.
- **Ενημερώνει** σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών.
- **Ενημερώνει** σε τοπικό επίπεδο τους αγρότες, κτηνοτρόφους και μελισσοκόμους για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.
- **Συγκρότηση συνεργείων** υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινή απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών του Δήμου, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Δήμου, σε περίπτωση κήρυξης επαιτιλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27) σύμφωνα με το άρθρο 23 ν.4915/22 Φ.Ε.Κ. 63Α', όπως ισχύουν. .

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Άμεση ενημέρωση των Τεχνικών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Καθαριότητας και των λοιπών υπηρεσιών του Δήμου**, που εμπλέκονται σε αρχικό στάδιο, με στόχο την άμεση κινητοποίησή τους, μετά από σχετική εντολή Δημάρχου.
- **Συνεχής επικοινωνία με τη οικεία Αστυνομική Διεύθυνση, το Αστυνομικό Τμήμα Ψυχικού και την οικεία Π.Υ.**, για τη συλλογή περαιτέρω πληροφοριών που συνδέονται με τις επιπτώσεις του πλημμυρικών φαινομένων.
- **Επικοινωνία** με το Παράρτημα του Ε.Κ.Α.Β. και λοιπές Υγειονομικές Μονάδες (Κέντρα Υγείας, Ιδιωτικά Νοσοκομεία κ.λ.π.), για συλλογή πληροφοριών σχετικά με τραυματισμένους πολίτες από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Άμεση επικοινωνία** με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών, τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής και τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, για λόγους αμοιβαίας ενημέρωσης και συντονισμού στη διαχείριση πόρων.
- **Ενεργοποίηση του μνημονίου ενεργειών** για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Ενεργοποίηση μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς**, μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την ενίσχυση του έργου του Δήμου.
- **Συλλογή πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη των επιχειρήσεων απεγκλωβισμού και διάσωσης** από την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή και **ενημέρωση του Δημάρχου**.
- **Υποβολή αιτήματος, μετά από σχετική εντολή Δημάρχου, για συνδρομή με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου του Δήμου** στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, από όμορους Δήμους, την οικεία Περιφέρεια και την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- **Τήρηση κατάστασης με τα διατιθέμενα μέσα και προσωπικό** που με εντολή Δημάρχου έχουν εμπλακεί για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποίηση, εφόσον επιβάλλεται από την υφιστάμενη κατάσταση, του μνημονίου ενεργειών για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών**, μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου.
- **Γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης**, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεση προσωρινή φιλοξενία ή για άμεση συνδρομή συνεργειών του Δήμου για την άρση εμποδίων πρόσβασης στις ιδιοκτησίες τους, την απομάκρυνση φερτών υλικών για την διευκόλυνση απορροής πλημμυρικών υδάτων, κλπ., **(Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1, του παρόντος)**.
- **Μέριμνα για τη σύγκληση του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας** (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), κατόπιν εντολής του Δημάρχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 13, ν.3013/2002, και τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020, Φ.Ε.Κ. 27Α'/07.02.2020, όπως ισχύει.
- **Ενημέρωση για την παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων** που έχουν διατεθεί με εντολή του Δημάρχου.
- **Ενεργοποίηση μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου** εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Ενημέρωση κοινού για δράσεις Πολιτικής Προστασίας** που δρομολογούνται από το Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Συλλέγει πληροφορίες και ενημερώνει το Δήμαρχο** για το συνολικό αριθμό των πολιτών, οι κατοικίες των οποίων έχουν πλημμυρίσει ή υποστεί σοβαρές ζημιές
- **Βρίσκει καταλύματα για τους πολίτες του Δήμου**, οι κατοικίες των οποίων έχουν πλημμυρίσει ή υποστεί σοβαρές ζημιές, σε συνεργασία με τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής.
- **Δρομολογεί δράσεις, με εντολή του Δημάρχου και σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια**, σχετικές με την οργάνωση χώρων για την υποδοχή και διαβίωση των πληγέντων μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (χώροι καταυλισμών), εφόσον τούτο αποφασιστεί από τον Δήμαρχο λόγω των πλεονεκτημάτων που μπορεί να διαθέτει ο Δήμος για την υλοποίηση της δράσης αυτής (παράγραφος 6.9.1, του παρόντος).
- **Διενεργεί έλεγχο** λειτουργίας των βασικών δικτύων υποδομής και προετοιμασίας των προκαθορισμένων χώρων για την υποδοχή και διαβίωση των πληγέντων.
- **Κινητοποιεί με εντολή του Δημάρχου, τις Τεχνικές Υπηρεσίες και τις Υπηρεσίες Καθαριότητας του Δήμου**, για άμεσο έλεγχο και αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους (δίκτυα ύδρευσης, οδικό δίκτυο, αντιπλημμυρικά έργα κλπ), η λειτουργία των οποίων παρουσιάζει δυσχέρειες ή διακόπηκε λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Προβαίνει** στην αποστολή στην Περιφέρεια Αττικής, καταλόγου των αυτοψιών των πληγέντων κτιρίων για την υποβολή αιτήματος οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και χορήγησης στεγαστικής συνδρομής.

- **Ενημερώνει τον Δήμαρχο για την παραμονή, μερική αποκλιμάκωση ή ολική αποκλιμάκωση των πόρων** που έχουν διατεθεί με εντολή του Δημάρχου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποιεί** εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας, που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Ενεργοποιεί μνημόνιο συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς**, μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Υποβάλλει, κατόπιν εντολής του Δημάρχου, αίτημα** προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της Γ.Γ.Π.Π., σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις).

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Γραμματέα του Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020) του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προπαρασκευαστική σύγκληση Τοπικού Επιχειρησιακού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Διαβιβάζει** τα πρακτικά του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), στο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, στους εκπροσωπούμενους στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., (πρώην Σ.Τ.Ο., ν.4662/2020), φορείς, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη Αττικής και του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, αντίστοιχα, στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνεργασίας και δια-λειτουργικότητας μεταξύ των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προπαρασκευαστικές δράσεις.

- **Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων** που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- **Καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων** στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους και τοποθέτηση κατάλληλης προειδοποιητικής σήμανσης, σύμφωνα με την παρ. 1.15 του αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 εγγράφου Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90.
- **Συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου στην κατάρτιση μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς** για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι πόροι του Δήμου.
- **Τήρηση καταλόγου υπαλλήλων του Δήμου** που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα που θα χρησιμοποιηθούν για: α) τον άμεσο έλεγχο των **κτιρίων του Δήμου που στεγάζονται οι οργανικές μονάδες που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παρόντος σχεδίου**, για τη διαπίστωση ζημιών, β) άμεσο οπτικό έλεγχο των Σχολικών Μονάδων και γ) την υποστήριξη του έργου της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., (**Παράρτημα Β΄, του παρόντος**).

- **Σύσταση και συγκρότηση** σε ετήσια βάση των επιτροπών καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την παροχή προνοιακού επιδόματος.
- **Συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου στην καταγραφή των επιχειρησιακά διαθέσιμων μέσων** που διαθέτει ο Δήμος.
- **Συνεργασία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου** για να καθοριστούν χώροι προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλών και μπαζών μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Ε.Μ.Υ. η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες)

- **Έλεγχος άμεσα διαθέσιμου εξοπλισμού και μέσων** που δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων.
- **Συγκρότηση συνεργείων** υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινή απασχόληση πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών του Δήμου, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Δήμου, σε περίπτωση κήρυξης επαιτιούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27) σύμφωνα με το άρθρο 23 ν.4915/22 Φ.Ε.Κ. 63Α', όπως ισχύουν .

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωσή πλημμυρικών φαινομένων.

- **Διενεργεί άμεσα οπτικό έλεγχο στα κτίρια του Δήμου** που στεγάζονται οι οργανικές μονάδες που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παρόντος σχεδίου, για τη διαπίστωση ζημιών.
- **Προβαίνει στον έλεγχο** καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων.
- **Προβαίνει στον καθαρισμό** εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής και των λοιπών αντιπλημμυρικών έργων από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους.
- **Μεριμνά για την άρση εμποδίων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς του**, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.
- **Συγκροτεί συνεργεία από υπαλλήλους** που διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα (**Παράρτημα Β', του παρόντος**), προκειμένου να μεταβούν και να προβούν σε άμεσο οπτικό έλεγχο των σχολικών μονάδων και ενημερώνει τον Δήμαρχο. Αν υπάρχουν εμφανείς βλάβες, ο Δήμαρχος ενημερώνει την Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα για χρήση των Σχολικών Μονάδων.
- **Συγκροτεί συνεργεία από υπαλλήλους της, προκειμένου να μεταβούν άμεσα στην πληγείσα περιοχή και να προβούν σε οπτικό έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους** για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους.
- **Υποστηρίζει το έργο της Γενικής Δ/σης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.)** της Γενικής Γραμματείας Υποδομών στον έλεγχο κτιρίων.

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Αποστέλλει συνεργεία** για άμεσο έλεγχο και αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους (οδικό δίκτυο, τεχνικά έργα, κλπ).
- **Προβαίνει** στην αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, με την απομάκρυνση φερτών υλικών, πλημμυρικών υδάτων και μπαζών από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας.
- **Προβαίνει** στη μεταφορά των ανωτέρω φερτών υλικών στους χώρους που έχουν ήδη προσδιοριστεί για την προσωρινή εναπόθεση φερτών υλικών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών

φαινομένων και τη δρομολόγηση δράσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, ανάκτησης και διάθεσής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διαχείρισης μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.

- **Προβαίνει στον καθαρισμό** εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους.
- **Προβαίνει στον έλεγχο καλής λειτουργίας** των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου.
- **Προβαίνει σε επεμβάσεις** για την άρση των επικινδυνοτήτων, την κατεδάφιση των επικινδύνως ετοιμόρροπων κτιρίων και την απομάκρυνση των ερειπίων.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
Μνημόνιο ενεργειών Υπηρεσίας Πρόνοιας του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προπαρασκευαστικές δράσεις.

- **Σύσταση και συγκρότηση** επιτροπών καταγραφής ζημιών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία πλημμυρικών φαινομένων (προνοιακό επίδομα).
- **Τήρηση καταλόγου** των ωφελούμενων του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Συλλέγει πληροφορίες**, σε συνεργασία με τα συνεργεία της Δ.Α.Ε.Φ.Κ. και των υπαλλήλων της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών, για τον αριθμό των πολιτών που θα χρειαστούν άμεση στέγαση και ενημερώνει τον Δήμαρχο.

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Αποστολή επιτροπών** για την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών σε κατοικίες, οι οποίες προκλήθηκαν από τον πλημμυρικά φαινόμενα, προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη των πρώτων αναγκών των πληγέντων, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής Κ.Υ.Α. 33862/06.05.2019, Φ.Ε.Κ. 1669B/16.05.2019).

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
Μνημόνιο ενεργειών Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Μεριμνά** για την έκδοση όλων των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για τη λειτουργία των εμπλεκόμενων επιχειρησιακών μονάδων του Δήμου.
- **Δρομολόγηση δράσεων** που αφορούν τη δημιουργία και λειτουργία τηλεφωνικού κέντρου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου. Το τηλεφωνικό Κέντρο θα καταγράφει προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από την εκδήλωση του πλημμυρικών φαινομένων (άρση εμποδίων πρόσβασης σε ιδιοκτησίες, κατολισθήσεις, διακοπή υδροδότησης κλπ) και θα τα προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου. Επίσης το τηλεφωνικό κέντρο θα καταγράφει αιτήματα πολιτών για άμεση προσωρινή διαμονή καθώς και, εάν κριθεί απαραίτητο και κατόπιν συνεννόησης του Δημάρχου με τη Γενική Διεύθυνση

Αποκατάσταση Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, θα καταγράψει στον πίνακα Α του Παραρτήματος Ι΄, τα αιτήματα των πολιτών που επιθυμούν έλεγχο κτιρίων από κλιμάκιο της Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., (**Σχεδιάγραμμα 1, παρ. 5.1 του παρόντος**).

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Μεριμνά** για την έκδοση όλων των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται για τη λειτουργία των εμπλεκόμενων επιχειρησιακών μονάδων του Δήμου.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Προπαρασκευαστικές δράσεις.

- **Μέριμνα** για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
- **Μέριμνα** για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.)
- **Τήρηση αρχείου** συμβάσεων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Μεριμνούν** για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον αντίστοιχο σχεδιασμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών μονάδων του Δήμου, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.) και τις πρόσθετες ανάγκες που έχουν προκύψει.

Δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών.

- **Διενεργεί με εντολή του Δημάρχου** τις διαδικασίες μίσθωσης καταλυμάτων για την προσωρινή στέγαση πολιτών (σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο Παράρτημα Ε΄, του παρόντος).
- **Μεριμνά για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων** για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον αντίστοιχο σχεδιασμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιακών μονάδων του Δήμου, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο (συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού, μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών κλπ.) και την κάλυψη των πρόσθετων αναγκών που έχουν προκύψει.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Τηλεφωνικού Κέντρου του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Δράσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- **Καταγράφει προβλήματα** που έχουν δημιουργηθεί από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (άρση εμποδίων πρόσβασης σε ιδιοκτησίες, κατολισθήσεις, διακοπή υδροδότησης κλπ) και τα προωθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ / ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ		
ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	e-mail
ΔΗΜΑΡΧΟΣ		dimarxos@philothei- psychiko.gov.gr
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	2132014705	
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	2132014713	
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2132014789	dioik@philothei- psychiko.gov.gr
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	2132014727	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2132014706	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	2132014703	gg@philothei- psychiko.gov.gr
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2132014733	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	2132014773	dimastin@philothei- psychiko.gov.gr
Δ/ΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	2132014506	
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	2106822115	
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	2106822114	
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2132014632	
ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ	2106897117	d.filotheis- attikis@kep.gov.gr
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	2132014661	

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ				
ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	e-mail
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ - ΔΗΜΑΡΧΟΣ	ΜΑΡΑΘΩΝΟΔΡΟΜΟΥ 95, ΨΥΧΙΚΟ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΝΑΤΣΟΣ	213 2014 705, 213 2014 746	charalamposb@gmail.com psychiko@otenet.gr
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Π.ΚΑΛΛΙΓΑ 31, ΦΙΛΟΘΕΗ	ΛΙΑΠΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	213 2014 555	billiapis@hotmail.gr v.liapis@philothei- psychiko.gov.gr
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ	ΜΑΡΑΘΩΝΟΔΡΟΜΟΥ 95, ΨΥΧΙΚΟ	ΛΙΑΠΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	213 2014 723	gg@philothei- psychiko.gov.gr
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ	Π.ΚΑΛΛΙΓΑ 31, ΦΙΛΟΘΕΗ	ΤΟΚΑΤΟΓΛΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	213 2014 506	k.tokatoglou@0177.syzefxis. gov.gr
ΤΜΗΜΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ – ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Π.ΚΑΛΛΙΓΑ 31, ΦΙΛΟΘΕΗ	ΧΑΤΖΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ	213 20 14 507	m.xatzakis@0177.syzefxis.g ov.gr
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΤΕΡΤΣΕΤΗ 44, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	ΝΑΚΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	213 20 14 601	a.nakas@philothei- psychiko.gov.gr
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	ΤΕΡΤΣΕΤΗ 44, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	ΒΑΛΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	213 2014 632	s.valis@0177.syzefxis.gov.gr

ΥΔΟΜ - ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	ΤΕΡΤΣΕΤΗ 44, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	213 2014 661	ydomphps@0177.syzefxis.gov.gr
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ - ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΤΕΡΤΣΕΤΗ 51, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	213 2014 650	v.papathomopoulos@0177.syzefxis.gov.gr
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ - ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ	ΜΑΡΑΘΩΝΟΔΡΟΜΟΥ 95, ΨΥΧΙΚΟ	ΔΑΡΣΙΝΟΥ ΦΡΥΝΗ	213 2014 798	dimastin@0177.syzefxis.gov.gr

- Σύμφωνα με το αρ. πρωτ: 630/16.01.2024 έγγραφο Δ/σης Καθαριότητας, Ανακύκλωσης, Πρασίνου και Περιβάλλοντος / Τμήμα Πρασίνου & Περιβάλλοντος, Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ	
Φορέας	Τηλ.
Ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης	112
Πυροσβεστικό Σώμα	199
Αστυνομία	100
Ε.Κ.Α.Β.	166
Δ.Ε.Η.	10500
Κέντρο Δηλητηριάσεων	210-7793777
Κέντρο Ειδικών Λοιμώξεων (Κ.Ε.Ε.Λ.)	210-8899000
Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας	210-3359002-3

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ – ΨΥΧΙΚΟΥ			
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ / ΛΟΙΠΑ ΟΧΗΜΑΤΑ			
A/A	Αριθμός κυκλοφορίας	Τύπος οχήματος	Έδρα
1	ΜΕ 147666	Λαστιχοφόρος εκσκαφέας – φορτωτής (τύπου JCB)	Κύπρου 48 & Βεργίνας, Φιλιθέη 15237
	ΜΕ 24127	ΦΟΡΤΩΤΗΣ JCB	
	ΚΗΗ 6173	ΥΔΡΟΦΟΡΑ MERCEDES (9,60 μ3.)	
	ΚΗΟ 6413	ΥΔΡΟΦΟΡΑ MAN (8,00 μ3.)	

- Σύμφωνα με το αρ. πρωτ: 630/16.01.2024 και αρ. πρωτ: 4018/08.03.2024 έγγραφα Δ/σης Καθαριότητας, Ανακύκλωσης, Πρασίνου και Περιβάλλοντος / Τμήμα Πρασίνου & Περιβάλλοντος, Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ/ΟΔΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΟΥ				
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝ ΥΜΟ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΔΕΙΑΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ
ΝΤΑΛΙΟΣ ΘΩΜΑΣ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	6945040280	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕ ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ 24127	ΛΑΣΤΙΧΟΦΟΡΟΣ ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ - ΦΟΡΤΩΤΗΣ

- Σύμφωνα με το αρ. πρωτ: 630/16.01.2024 έγγραφο Δ/σης Καθαριότητας, Ανακύκλωσης, Πρασίνου και Περιβάλλοντος / Τμήμα Πρασίνου & Περιβάλλοντος, Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

B2 – Μνημόνιο Ενεργειών Κινητοποίησης του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την Οργανωμένη Προληπτική Απομάκρυνση Πολιτών

Τα μνημόνια ενεργειών κινητοποίησης του Δήμου για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών συντάχθηκαν από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας κατ' εφαρμογή του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου.

Μετά τη σύνταξη και την έγκρισή τους, το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, κοινοποιεί αντίγραφα των αντίστοιχων μνημονίων ενεργειών στον Δήμαρχο, καθώς και στα λοιπά όργανα και υπηρεσίες του Δήμου που εμπλέκονται στην υλοποίηση επιμέρους δράσεων οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

Στις περιπτώσεις πλημμυρικών φαινομένων ή επαγόμενων φαινομένων, οι δράσεις του Δημάρχου Φιλοθέης - Ψυχικού, που αφορούν τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών, ξεκινούν αμέσως μετά τη σχετική **εισήγηση προς τον Δήμαρχο από τις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες ή από τον αρμόδιο λειτουργίας αντιπλημμυρικών έργων ή από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιοματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος.**

Στην εισήγησή του προς τον Δήμαρχο Φιλοθέης - Ψυχικού, ο εισηγητής, **προτείνει εγκαίρως και επακριβώς** τα όρια της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Δράσεις για τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

Ο Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού, έχοντας υπόψη την ανωτέρω σχετική εισήγηση, καθορίζει άμεσα, σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στον οποίον οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής των φορέων που κύρια εμπλέκονται (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας), ή εάν αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, οι αναπληρωτές τους. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η μεταξύ τους επικοινωνία, η συλλογή πληροφοριών σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση, καθώς και ο συντονισμός τους. Επίσης παρέχει τη δυνατότητα για την άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς, στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση.

Εν συνεχεία ο Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού, πλαισιωμένος από τους επικεφαλής των φορέων που εμπλέκονται, πριν λάβει την απόφαση, πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει ή εξασφαλίσει τα εξής:

- **Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν.**
- **Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς.**
- **Τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησης των πολιτών.**
- **Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών (σημεία συγκέντρωσης).**
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών.**
- **Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας, σε όλα τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν προσδιοριστεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή, ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψη τη βατότητα του οδικού δικτύου, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος κατά την απομάκρυνση των πολιτών.**
- **Τη διασφάλιση επικοινωνιών μεταξύ των αρμόδιων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης.**
- **Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών που απομακρύνονται σε επιλεγμένους ασφαλείς χώρους.**
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή.**
- **Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών που απομακρύνθηκαν και διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.**

Λήψη απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση.

- **Λήψη απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση,** από τον Δήμαρχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6, παρ. 5στ' του ν.3013/2002 (Φ.Ε.Κ. 102Α'/01.05.2002), όπως αυτό ισχύει, βάσει της παρ. 2 του άρθ. 18 του ν.3613/2007 (Φ.Ε.Κ. 263Α'/23.11/2007) και του άρθ. 108 του ν.4249/2014 (Φ.Ε.Κ. 73Α'/24.03.2014), τα αναφερόμενα στον ν.4662/2020 και τις **κατευθυντήριες οδηγίες που αναφέρονται παραπάνω (παράγραφος 7.1 του παρόντος).**

Δράσεις για την υλοποίηση της απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών .

- **Ενημέρωση κοινού,** όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνσή του. Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης προς ενημέρωση του κοινού πρέπει να συντάσσεται με ευθύνη του Δημάρχου που έλαβε την εν λόγω απόφαση.
- **Εκτέλεση / δρομολόγηση επιμέρους ενεργειών βάσει του σχεδίου δράσης που έχει επιλεγεί** να ακολουθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, πριν τη δημοσιοποίηση της απόφασης, υπό το γενικό συντονισμό του οργάνου που αποφάσισε τη δράση ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεσή της.

Τερματισμός επιμέρους δράσεων και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων

- **Τερματισμός επιμέρους δράσεων και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων,** μετά από σχετική απόφαση του Δημάρχου.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

Δράσεις για τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

- Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση από τις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες ή από τον υπεύθυνο λειτουργίας αντιπλημμυρικών έργων ή από τον εκάστοτε επικεφαλής αξιωματικό του Π.Σ., προς τον αρμόδιο Δήμαρχο.

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.

Μνημόνιο ενεργειών Γραφείου Πολιτικής Προστασίας Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού, για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών.

Τερματισμός επιμέρους δράσεων και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων.

- **Καταγραφή και αποτίμηση** του έργου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών.

Οι δράσεις των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών του Δήμου προσδιορίζονται από τον Δήμαρχο βάσει του σχεδίου δράσης που έχει επιλεγεί να ακολουθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄ – ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Στον Δήμο Φιλοθέης - Ψυχικού, δραστηριοποιούνται οι ακόλουθες Εθελοντικές Οργανώσεις:

- **Εθελοντικές Οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας**

α/α	Επωνυμία	Τομείς δράσης	Υπεύθυνος Εθελοντικής Οργάνωσης	Τηλέφωνα επικοινωνίας

- **Άλλες Εθελοντικές Οργανώσεις**

α/α	Επωνυμία	Τομείς δράσης	Υπεύθυνος Εθελοντικής Οργάνωσης	Τηλέφωνα επικοινωνίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε΄ – ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Θέματα που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Ο.Τ.Α., μετά τη δημοσίευση του ν.4412/2016 (Φ.Ε.Κ./τ. Α΄/ 147), αναφέρονται αναλυτικά στο 6748/09.10.2017 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. Σύμφωνα με τα σχετικά έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ. ⁷) και της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α του Υπουργείου Εσωτερικών ⁸, προκύπτει ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ισχύει κατ' αναλογία και στους Δήμους.

Αναλυτικότερα, αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ΑΔΑ.:7ΡΝΩΗ-ΨΟ2, σύμφωνα με το οποίο είναι δυνατή η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όταν για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης δεν είναι δυνατή η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Επίσης για δαπάνες που πραγματοποιούνται εκτάκτως, καθώς και για τις λοιπές δαπάνες του άρθρου 9 του Π.Δ. 80/16, στις οποίες ρητά προβλέπονται και οι δαπάνες πολιτικής προστασίας (άρθ. 9 παρ.4), αναλαμβάνεται η υποχρέωση και δεσμεύεται η απαραίτητη πίστωση αμέσως μετά την παραλαβή του σχετικού λογαριασμού, οπότε και δεσμεύεται η σχετική πίστωση.

Σημειώνεται ότι σχετικά με το υπ. αριθ. 2/16861/0026 από 31.03.2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στο οποίο υπάρχει αναφορά στο υπ' αριθμ. 2/86104/0026/11.09.2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, διευκρινίζεται ότι η σχετική αναφορά, αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών για την επείγουσα διαχείριση συμβάντων με επικίνδυνα απόβλητα, στα πλαίσια εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 62952/5384/2016 (Φ.Ε.Κ. 4326Β΄/30.12.2017).

Συμπερασματικά, για την πληρωμή εκτάκτων δαπανών που προκύπτουν από απρόβλεπτα γεγονότα όπως φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές και όταν δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται από άλλες διαγωνιστικές διαδικασίες, υπάρχουν διαθέσιμα δύο «εργαλεία» τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν τόσο οι Περιφέρειες όσο και οι Δήμοι.

Το πρώτο εργαλείο είναι η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, του άρθρου 32 παρ.2.γ του ν.4412/2016, όπως ισχύει, το οποίο ακολουθείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Το δεύτερο εργαλείο είναι το Π.Δ. 80/2016 (άρθρο 9), σύμφωνα με το οποίο η ανάληψη υποχρέωσης και η δέσμευση της απαραίτητης πίστωσης για τις δαπάνες που δεν μπορούν να προβλεφθούν (πχ δαπάνες πολιτικής προστασίας), αναλαμβάνονται αμέσως μετά τη γνωστοποίηση του ύψους της οφειλής πχ της παραλαβής του σχετικού λογαριασμού (Γ.Λ.Κ. 2/86104/0026/11.09.2017).Οι οικονομικές εγκρίσεις δηλαδή που απαιτούνται γίνονται απολογιστικά.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν.4915/22 Φ.Ε.Κ. 63 Α΄ με τίτλο «Άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών από τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού» σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27), οι Ο.Τ.Α. α 'και β' βαθμού στους οποίους ανήκουν οι περιοχές αυτές: α)Για χρονικό

⁷ Υπ. αρ. 2/86104/0026/11.09.2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) σύμφωνα με το οποίο κατ' ουσίαν εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις που ορίζονταν στο 2/52145/0026/01.07.2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ΑΔΑ.:7ΡΝΩΗ-ΨΟ2

⁸ Υπ. αρ. 48852/2014/19.05.2015 (ορθή επανάληψη 05.06.2015) έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών

διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με απόφαση του οικείου Δημάρχου ή Περιφερειάρχη μπορούν να αναθέτουν κάθε αναγκαία δημόσια σύμβαση προμήθειας, έργου ή υπηρεσίας για την αντιμετώπιση της κατάστασης, εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κατά την περ. (γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν.4412/2016 (Α' 147).

Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, στην πρώτη μετά από την ανάθεση συνεδρίασή του και σε κάθε περίπτωση εντός των διαθέσιμων πιστώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ´ - ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ / ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Θέματα που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τον καθαρισμό και την αστυνόμευση των υδατορεμάτων, αλλά και για τη διευκρίνιση ζητημάτων αναφορικά με τη συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων και την αποκατάσταση ζημιών σε υποδομές (αντιπλημμυρικά έργα, κλπ) ιδιαίτερα μετά από καταστροφικά φαινόμενα, αναφέρονται αναλυτικά στο 7187/07.10.2019 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.

Πιο συγκεκριμένα, με το υπ. αριθμ. 6712/27.09.2018 έγγραφο η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ζήτησε διευκρινήσεις από αρμόδιους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Υπουργείο Εσωτερικών, σχετικά με τα ανωτέρω αναφερόμενα ζητήματα.

Με βάση την σχετική αλληλογραφία με τους ανωτέρω φορείς και έχοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο για τα αναφερόμενα ζητήματα, η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., στα πλαίσια του συντονιστικού ρόλου, έκρινε σκόπιμη την έκδοση του υπ. αριθμ 7187/07.10.2019 εγγράφου που αφορά αρμοδιότητες στην εκτέλεση και συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων, τον καθαρισμό και την αστυνόμευση των υδατορεμάτων, καθώς και τις διαδικασίες για έργα ή δραστηριότητες που απαιτούνται για την άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών (πλημμυρικά φαινόμενα, κλπ.) και τη διαχείριση των συνεπειών τους, προς διευκόλυνση των Δήμων και Περιφερειών.

Για λόγους πληρέστερης ενημέρωσης και προς αποφυγή συγχύσεων και παρερμηνειών παρατίθεται η σχετική ορολογία όπως αυτή αναφέρεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο, βάση του οποίου ορίζονται τα υδατορέματα, οι ποταμοί, ο πλημμυρικός κίνδυνος, η οριοθέτηση υδατορεμάτων, κλπ .

1. Έργα Διευθέτησης – Αντιπλημμυρικής Προστασίας.

1.1 Γενικά.

Θέματα που αφορούν τη μελέτη, ανάθεση και εκτέλεση έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασιών συντήρησης ρυθμίζονται με το αρθ. 7 του ν.4258/2014 (Φ.Ε.Κ. 94Α´/14.04.2014). Συγκεκριμένα, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς επίσης και οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, μπορεί να μελετούν και να εκτελούν έργα διευθέτησης / αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασίες συντήρησης σε υδατορέματα ή να τα αναθέτουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Με απόφαση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να ανατίθενται οι ανωτέρω αρμοδιότητες – μελέτης, ανάθεσης και εκτέλεσης έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασίες συντήρησης - στους οικείους Ο.Τ.Α. Α´ βαθμού, στις οικείες Περιφερειακές Ενότητες και οικείες Περιφέρειες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο αρθ. 7 του ν.4258/2014.

Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκ του ανωτέρω νόμου, έχει την αρμοδιότητα να αποφανθεί ποιες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. Α´ ή Β´ βαθμού δύνανται να αναλάβουν τις ανωτέρω μελέτες, εφόσον διαθέτουν την ανάλογη χρηματοδότηση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και δυνάμει του άρθρου 7 του ν.4258/2014, όπως ισχύει, οι Ο.Τ.Α. Α´ και Β´ βαθμού (αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου ή/και της Περιφέρειας) δύνανται να αναλαμβάνουν αρμοδιότητες μελέτης, ανάθεσης, εκτέλεσης έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εν γένει εργασιών συντήρησης για την προστασία των πρηνών και της κοίτης υδατορεμάτων που βρίσκονται εξ ολοκλήρου εντός των διοικητικών ορίων

αρμοδιότητάς τους και με την προϋπόθεση ότι δεν αποτελούν κλάδο άλλου υδατορέματος κατόπιν σχετικής απόφασης του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ν.3852/2010 (Καλλικράτης), ν.4555/2018 (Κλεισθένης).

Τα έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 5 & 7 του νόμου ν.4258/2014, απαιτούν οριοθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση σύμφωνα με το ν.4258/2014 και ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209Α'/21.09.2011) όπως ισχύουν.

Τα έργα διευθέτησης –αντιπλημμυρικής προστασίας κατασκευάζονται τηρώντας τεχνικές μελέτες και εφαρμόζοντας τη νομοθεσία περί κατασκευής δημοσίων έργων (ν.4412/2016 Φ.Ε.Κ. 147Α'/08.08.2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) η οποία προβλέπει μεταξύ άλλων την εκπόνηση μητρώου έργου, την εκπόνηση εγχειριδίου λειτουργίας και συντήρησης, την προεκτίμηση δαπάνης τακτικής συντήρησης και την εκπόνηση Φ.Α.Υ. (άρθρο 170 ν.4412/2016).

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την νομοθεσία περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (άρθρο 2 ν.4412/2016, Φ.Ε.Κ. 147Α'/08.08.2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή είναι η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης, ενώ Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου. Σύμφωνα με το άρθρο 136 του ν.4412/2016 η Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα υπηρεσία, ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων.

Σημειώνεται ότι για τη συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων με σκοπό την επαναφορά τους στην πρότερη κατάσταση και την απομάκρυνση απορριμμάτων, μπάζων ή βλάστησης από την κοίτη υδατορεμάτων, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα και με το άρθρο 2.γ. του ν. 4014/11 (Φ.Ε.Κ. 209Α'/21.09.2011) όπως προστέθηκε με το αρθ. 3 του ν. 4964/22 (με την εξαίρεση της ε' παρατήρησης του α/α 15α της 2ης ομάδας με τίτλο «Υδραυλικά έργα» της ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (Φ.Ε.Κ. 2471Β'/2016) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την ΥΑ οικ. 2307/2018 (Φ.Ε.Κ. 439Β'/2018 και την αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22 και ισχύει⁹). Αναφορικά με τη δυνατότητα εξαίρεσης από τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την κατά παρέκκλιση των διαδικασιών εκτέλεση έργων για την άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών ή εφόσον έχει προηγηθεί η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Το ρυθμιστικό πλαίσιο που έχει θεσπιστεί για την προστασία των υδατορεμάτων, τον καθαρισμό και αστυνόμευσή τους, εφαρμόζεται σε όλα τα υδατορέματα, ανεξαρτήτως των διαστάσεών τους, συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, οριοθετημένα ή μη, με έργα διευθέτησης ή χωρίς, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως ή οικισμού ή εντός δασικής ή μη περιοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται είτε στους χάρτες των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (Σ.Δ.Λ.Α.Π.) και Κινδύνων Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.), είτε στους τοπογραφικούς χάρτες – αεροφωτογραφίες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (Γ.Υ.Σ.) κλίμακας 1:5.000, είτε στους ψηφιακούς ορθοφωτοχάρτες του Εθνικού Κτηματολογίου, είτε στα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.).

Σε περίπτωση που ένα υδατόρεμα ή τμήμα υδατορέματος δεν εντοπίζεται στο πεδίο, αλλά αποτυπώνεται στους ανωτέρω χάρτες, με αποτέλεσμα να εγείρονται αμφιβολίες για την ύπαρξη και τα χαρακτηριστικά του αποφαίνεται σχετικά η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (παρ.4, άρθρο 7 της ΚΥΑ υπ' αριθμ. οικ.140055/13.01.2017).

⁹ Υ.Α. ΔΙΠ//2016 (Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016, Φ.Ε.Κ. 2471Β'/10.08.2016): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209Α'/21.09.2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπ. αριθμ. οικ. 2307/26.0.-2018 (Φ.Ε.Κ. 439Β'/14.2.2018) «Τροποποίηση της υπ αριθ. ΔΙΠΑ/οικ 37674/27.07.2016 Φ.Ε.Κ. 2471Β'/10.08.2016) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209Α'/21.09.2011)», ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων των 1ης, 2ης, 3ης, 4ης, 5ης, 6ης, 7ης, 8ης, 9ης, 10ης, 11ης και 12ης Ομάδων».

Επομένως, θα πρέπει να έχει υποβληθεί έγγραφο αίτημα των ενδιαφερόμενων (κάθε φορέων ή ιδιωτών), επαρκώς αιτιολογημένο και συνοδευόμενο απαραίτητως από τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα, στα οποία όλες οι πλευρές να στοιχειοθετούν τις αντικρουόμενες απόψεις για τον χαρακτήρα του υδατορέματος και στα οποία καθορίζεται με σαφήνεια η εν λόγω αμφιβολία.

Ειδικότερα, σχετικά με την απορροή των ομβρίων υδάτων (τόσο σε κλειστούς όσο και σε ανοιχτούς αγωγούς) η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή/και της οικείας Περιφέρειας/Περιφερειακής Ενότητας, θα πρέπει να αναφέρει με σαφήνεια ότι το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, εφόσον υπάρχει, έχει λάβει υπόψη τη διαχείριση της επιφανειακής απορροής των ομβρίων υδάτων, ανάντη και κατόντη, μέσω της διάνοιξης του οδικού δικτύου, των κρασπέδων, των ρείθρων, των πεζοδρομίων, της μορφολογικής κλίσης του εδάφους κ.ά.

Σε κάθε περίπτωση, η οικεία Δ/ση Υδάτων αφού λάβει υπόψη όλα τα ανωτέρω στοιχεία και τις ανάλογες βεβαιώσεις από τις αντίστοιχες υπηρεσίες θα είναι σε θέση να αποφανθεί για τον χαρακτηρισμό του υδατορέματος.

Η προστασία και διαχείριση κάθε Λεκάνης Απορροής Ποταμού (Λ.Α.Π.) ανήκει στην αρμοδιότητα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσω των οικείων Διευθύνσεων Υδάτων, οι οποίες συστάθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 του ν.3199/2003. Επιπλέον, σύμφωνα με τη «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», οι εκ του ν.3199/2003 περί προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων προβλεπόμενες αρμοδιότητες επιμερίζονται μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και των αιρετών Περιφερειών.

Οι Δ/σεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, συντονίζουν τους φορείς σε θέματα σχετικά με τη χρήση του νερού των υδατορεμάτων, κυρίως μέσα από τη διαδικασία της αδειοδότησης καθώς και την προστασία της οικολογικής και χημικής κατάστασης των υδάτων, χωρίς ωστόσο να ασκούν αρμοδιότητα συντονισμού φορέων για εκτέλεση έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, καθότι τα θέματα αυτά καθορίζονται από τους ν.4258/2014 και ν.3852/2010, όπως ισχύουν.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5 του ν.4258/2014 σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση τηρείται συμβατικό και ηλεκτρονικό αρχείο με ευθύνη των οικείων Διευθύνσεων Υδάτων, στο οποίο καταχωρούνται οι διοικητικές πράξεις οριοθέτησης υδατορεμάτων συνοδευόμενες από τους αντίστοιχους φακέλους οριοθέτησης.

Αναφορικά με τη δυνατότητα εξαίρεσης από τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την κατά παρέκκλιση των διαδικασιών εκτέλεση έργων για την άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών ή εφόσον έχει προηγηθεί η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας υπάρχει ειδική μνεία στην παράγραφο 5, του παρόντος Παραρτήματος.

1.2 Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στην ορεινή και πεδινή κοίτη υδατορέματος.

Αρμόδια υπηρεσία για την εκτέλεση έργων και εργασιών α) για το τμήμα της πεδινής κοίτης είναι η Δ/ση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας (για έργα που δεν εκτελούνται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ή τις υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών) και β) για το τμήμα της ορεινής κοίτης (ειδικά δασοτεχνικά έργα) η οικεία Δασική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις των τέως Νομαρχών της χώρας με τις οποίες καθορίστηκαν τα όρια ορεινής και πεδινής κοίτης των υδατορεμάτων, την ισχύουσα νομοθεσία και τα διαλαμβανόμενα στο σχετικό έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας¹⁰.

Ως εκ τούτου, τα αντιπλημμυρικά έργα που εκτελούνται στην ορεινή κοίτη των υδατορεμάτων (έργα ορεινής υδρονομίας, μικρά ξυλοφράγματα, κλπ., τα οποία εντάσσονται στην κατηγορία των υδραυλικών έργων σύμφωνα με την Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ.37674/27.07.2016 όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Υ.Α. οικ.

¹⁰ Σχετικό υπ. αριθμ. 175112/2304 από 08.11.2018 έγγραφο του Τμήματος Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρων και Έργων Ορεινής Υδρονομίας της Δ/σης Δασικών Έργων & Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2307/26.01.2018)¹¹, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα και την μορφή φυτοκάλυψης της έκτασης επί της οποίας πρόκειται να εκτελεστούν, αποτελούν ειδικά δασοτεχνικά έργα, η εκτέλεση των οποίων υπάγεται σε ειδικό καθεστώς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν.998/79 (Φ.Ε.Κ. 289Α'/29.12.1979).

Γίνεται επομένως σαφές ότι ο καθορισμός ορεινής – πεδινής κοίτης αφορά μόνο την εκτέλεση των αντιπλημμυρικών έργων και δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας ή αστυνόμευσης των υδατορεμάτων.

Όσον αφορά στο αντικείμενο της Δασικής Προστασίας, η δασική βλάστηση των υδατορεμάτων (παρόχθια και παρυδάτια βλάστηση) εντασσόμενη στο ευρύτερο δασικό περιβάλλον, αντιμετωπίζεται ως μέρος του όλου δασικού οικοσυστήματος και αποτελεί αντικείμενο διεπόμενο από τις προστατευτικές διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας, είτε πρόκειται για ορεινή είτε για πεδινή κοίτη, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του ν.998/1979 ως ισχύει. Ομοίως αντιμετωπίζονται και οι εκτάσεις των υδατορεμάτων, οι οποίες στερούνται δασικής βλάστησης εφόσον περικλείονται από δασικού χαρακτήρα εκτάσεις. Σχετική αποτελεί και η με αριθμ. 130938/2294/22.05.2013 εγκύκλιος οδηγία της Γενικής Δ/σης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος (πρώην Ειδική Γραμματεία Δασών)¹², στην οποία διαλαμβάνονται τα ως άνω. Τα ανωτέρω ισχύουν και για υδατορέματα, τα οποία δεν περικλείονται από δασικά οικοσυστήματα, ωστόσο φύτευι σε αυτά δασική βλάστηση, η οποία διέπεται από τις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, η απομάκρυνση της φυόμενης δασικής βλάστησης επί υδατορεμάτων, είτε αυτή κείται εντός είτε εκτός της κοίτης τους, υλοποιείται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις περί δασικού κώδικα, κατόπιν σύνταξης πίνακα υλοτομίας και εκδόσεως αρμοδίως απόφασης έκτακτης κάρπωσης απόληψης δασικών προϊόντων καθώς και του τρόπου διάθεσης και διακίνησης των παραχθέντων δασικών προϊόντων¹³.

1.3 Έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Η μελέτη και κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα και με το άρθρο 7 του ν.4258/2014, στην περίπτωση που αυτά χαρακτηριστούν ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.679/1977 (Φ.Ε.Κ. 245 Α'), εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Δ/σης Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Τα ανωτέρω έργα δεν αφορούν τη συντήρηση, καθαρισμό και αστυνόμευση υδατορεμάτων, ούτε τα έργα ορεινής υδρονομίας.

Επομένως, **έργα που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως άνω ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών** μετά από αίτημα των αρμοδίων φορέων, αλλά αφορούν έργα και μελέτες που οι αρμοδιότητές τους μεταβιβάστηκαν με τον ν.3852/2010 όπως ισχύει, στις Περιφέρειες της Χώρας, **δεν αποτελούν αντικείμενο της Διεύθυνσης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών**, μετά και την εφαρμογή του π.δ. 109/2014 (Φ.Ε.Κ. 176 Α') περί «Οργανισμού του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων», όπως διατηρήθηκε και στο Π.Δ. 123/2017 (Φ.Ε.Κ. 151 Α') νέο «Οργανισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών»¹⁴.

¹¹ ΥΑ ΔΙΠ//2016 (ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016, Φ.Ε.Κ. 2471Β'/10.08.2016): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209Α'/21.09.2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπ. αριθμ. οικ. 2307/26.01.2018 (Φ.Ε.Κ. 439Β'/14.02.2018) «Τροποποίηση της υπ αριθ. ΔΙΠΑ/οικ 37674/27.07.2016, Φ.Ε.Κ. 2471Β'/10.08.2016) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209Α'/21.09.2011)», ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων των 1ης, 2ης, 3ης, 4ης, 5ης, 6ης, 7ης, 8ης, 9ης, 10ης, 11ης και 12ης Ομάδων».

¹² Σχετικό υπ. αριθμ. 130938/2294/22.05.2013 έγγραφο της Δ/σης Αναδασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας της Ειδικής Γραμματείας Δασών και νυν Γενικής Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

¹³ Σχετικό υπ. αριθμ. 175112/2304 από 08.11.2018 έγγραφο του Τμήματος Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρων και Έργων Ορεινής Υδρονομίας της Δ/σης Δασικών Έργων & Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁴ Σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03.04.2019 έγγραφο της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής

1.4 Έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής, μετά την εφαρμογή του ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87 Α') και δυνάμει του άρθρου 210 του νόμου αυτού, **όλες οι αρμοδιότητες που είχε το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στην Αττική** για τα έργα του άρθρου 16 του Π.Δ. 69/1988 (Φ.Ε.Κ. 28 Α'), δηλαδή για τα έργα αποχέτευσης όμβριων και αντιπλημμυρικά, **μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια Αττικής**.

Όσον αφορά τους φορείς που σχεδιάζουν, μελετούν και εκτελούν έργα αντιπλημμυρικής προστασίας ή έργα που θα μπορούσαν να έχουν σημαντική συμβολή στην αντιπλημμυρική προστασία της Αττικής (Δήμοι, Περιφέρεια Αττικής και λοιποί φορείς του Δημοσίου φορέα) υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτημα για έκδοση γνωμοδότησης της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής (Κ.Σ.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών (άρθρο 140 του ν.4070/2012 – Φ.Ε.Κ. 82Α'/10.04.2012), η ύπαρξη της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση της μελέτης από τα αρμόδια όργανα.

1.5 Ειδικά ζητήματα για αντιπλημμυρικά έργα εντός της κοιλάδας του ποταμού Έβρου.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα αντιπλημμυρικά και εγγειοβελτιωτικά έργα της κοιλάδας του ποταμού Έβρου, ισχύει η παρ. 4 του αρθ. 381 του ν. 4700/20, Φ.Ε.Κ. 127Α'/29.06.2020 με την οποία παύει να υφίσταται η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (Ε.Υ.Δ.Ε.) Έβρου (κατάργηση του άρθρου 60 του Π.Δ. 123/2017).

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 381 του ν. 4700/2020 με τίτλο «Τροποποίηση του Οργανισμού Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, συστήνεται Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (Ε.Υ.Δ.Ε.) ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, η οποία αντιστοιχεί σε οργανική μονάδα επιπέδου Υποδιεύθυνσης. Η λειτουργία της ΕΥΔΕ διέπεται από τις διατάξεις του ν.679/1977 (Α' 245) και η διάρκειά της ορίζεται οκταετής από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η Ε.Υ.Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ υπάγεται κατά κατηγορία έργου ή κατά αρμοδιότητα στην καθ' ύλην αρμόδια Γενική Διεύθυνση.

Η Ε.Υ.Δ.Ε. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ ασκεί καθήκοντα Διευθύνουσας Υπηρεσίας για όλα τα έργα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών, πλην των έργων που εκτελούνται στο πλαίσιο συμβάσεων παραχώρησης και της Γενικής Διεύθυνσης Υδραυλικών, Λιμενικών και Κτηριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, τα οποία ανήκουν χωρικά στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης».

Σημειώνεται ότι η συντήρηση των υφιστάμενων αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων της κοιλάδας του ποταμού Έβρου ανήκει στις Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Π.Δ. 109/2014).

1.6 Ειδικά ζητήματα Αντιπλημμυρικής Προστασίας Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Με το άρθρο 3 του ν. 5106/2024, συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), με σκοπό την εποπτεία και την υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Κινδύνου Πλημμύρας, του Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας, τον συντονισμό και τη συνεχή επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης των υδάτων, καθώς και τη χορήγηση αδειών χρήσης ύδατος Θεσσαλίας (βλ. και άρθ.4 ν.5106/2024).

Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα δίκτυα εγγείων βελτιώσεων, την οποία ασκεί ο Υπουργός

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα αντιπλημμυρικά έργα, την οποία ασκεί ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.5106/2024 μεταφέρεται η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και καταργούνται τα Τμήματα Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 5106/2024 μεταφέρεται η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.

Ζητήματα που συνδέονται με τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. προβλέπονται αναλυτικά στις διατάξεις του ν. 5106/2024.

2.Οριοθέτηση Υδατορεμάτων.

2.1 Διαδικασίες – Θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τον ν.4258/2014 ως οριοθέτηση υδατορέματος ορίζεται η διαδικασία και η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του υδατορέματος, με στόχο την εξασφάλιση της απρόσκοπτης απορροής των επιφανειακών νερών και την περιβαλλοντική προστασία του υδατορέματος. Για την οριοθέτηση των υδατορεμάτων απαιτείται η εκπόνηση και υποβολή σε συμβατική και ηλεκτρονική μορφή Φακέλου Οριοθέτησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 2 του ν.4258/2014.

Ο Φάκελος Οριοθέτησης μπορεί να συντάσσεται με μέριμνα:

- α) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή
- β) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή
- γ) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή
- δ) της Περιφέρειας ή
- ε) του οικείου Δήμου ή
- στ) φυσικών ή νομικών προσώπων.

Στην Περιφέρεια Αττικής, για τις ανωτέρω γ', δ', ε', και στ' περιπτώσεις, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής του άρθρου 140 του ν.4070/2012 (Φ.Ε.Κ. 82Α'/10.04.2012), όπως ισχύει.

Τα δικαιολογητικά του Φακέλου Οριοθέτησης συντάσσονται και υπογράφονται από μελετητές που διαθέτουν τα απαιτούμενα από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία προσόντα.

Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων αποτελεί πρωτίστως μέτρο προστασίας τους και για το λόγο αυτό εάν, σύμφωνα με τον ν.4258/2014 (όπως ισχύει), κατά την οριοθέτηση προτείνονται έργα/επεμβάσεις σε υδατορέματα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Για την αδειοδότηση των προτεινόμενων έργων θα πρέπει να εξετάζονται εναλλακτικές τεχνικές λύσεις με ενέργειες και επεμβάσεις, φιλικές στο περιβάλλον και το οικοσύστημα εφόσον τα υδατορέματα φιλοξενούν πολλά και διάφορα είδη χλωρίδας και πανίδας.
- Να λαμβάνονται υπόψη τα υφιστάμενα ή/και τα προγραμματιζόμενα από τις δασικές υπηρεσίες έργα στην ορεινή κοίτη (έργα ορεινής υδρονομίας, καθορισμός ορίων ορεινής και πεδινής κοίτης κατ' εφαρμογή των άρθρ.1 & 6 παρ. 5α & 5β του Ν.Δ. 3881/1958) και να διασφαλίζεται η επάρκεια του αποδέκτη στα κατάντη.
- Να εξετάζεται πρωτίστως εάν η αποκατάσταση, του υδατορέματος (π.χ. με διάνοιξη, επαναφορά στην παλαιά του κοίτη, καθαίρεση αυθαίρετων κατασκευών ή και μετεγκατάσταση νόμιμων κατασκευών κλπ) μπορεί να συμβάλει στην αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής αντί της διευθέτησης/εκτροπής του.
- Εάν τελικώς προταθούν έργα διευθέτησης/εκτροπής, να τεκμηριώνεται πλήρως ότι τα έργα αυτά θα συντελέσουν στη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών.

Τέλος, σύμφωνα με το Π.Δ. 132/2017 (Φ.Ε.Κ. 160Α΄/30.10.2017), αρμόδια υπηρεσία για τον έλεγχο και γνωμοδότηση για την έγκριση οριογραμμών υδατορεμάτων ύστερα από υποβολή φακέλου οριστικής οριοθέτησης, με έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, είναι Δ/ση Τοπογραφικών Εφαρμογών της Γενικής Δ/σης Πολεοδομίας της Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του ν.4258/2014.¹⁵

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι η οριοθέτηση των υδατορεμάτων δεν συνεπάγεται απαλλοτρίωση ιδιόκτητου μέρους εντός της εδαφικής περιοχής που περικλείεται από τις οριογραμμές του υδατορέματος (ζώνη υδατορέματος) και συνεπώς, αποτελεί περιοχή εκτός πολεοδομικού σχεδιασμού (άρθρο 64 του ν.4602/2019). Επομένως, τόσο η οριοθέτηση των υδατορεμάτων όσο και η ένταξή τους σε πολεοδομικό σχέδιο κινούνται σε αυστηρά μέτρα προστασίας του φυσικού προορισμού των υδατορεμάτων.

Αναφορικά με τη δυνατότητα τμηματικής οριοθέτησης ισχύει η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4258/2014 σύμφωνα με το οποίο «η οριοθέτηση μπορεί να γίνεται και σε τμήματα των υδατορεμάτων (τμηματική οριοθέτηση). Στην περίπτωση αυτή ο Φάκελος Οριοθέτησης, συνοδεύεται από υδρολογική μελέτη για το σύνολο του ανάντη τμήματος του υδατορέματος, από υδραυλική μελέτη στην οποία λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της λεκάνης απορροής του υδατορέματος μέχρι το σημείο οριοθέτησης, για τον ασφαλή προσδιορισμό των γραμμών πλημμύρας, καθώς και από έκθεση περιβάλλοντος για την προς οριοθέτηση περιοχή.

Κατ' εξαίρεση, όταν το προς οριοθέτηση τμήμα του υδατορέματος ευρίσκεται σε κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο ή σε παραδοσιακό οικισμό, η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του υδατορέματος γίνεται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. Α4 του ν.4258/2014.

2.2 Κατ' εξαίρεση οριοθέτηση μικρών υδατορεμάτων.

Στον ν.4258/2014 κατηγοριοποιούνται τα υδατορέματα με την εισαγωγή για πρώτη φορά του όρου «μικρά υδατορέματα» και τον καθορισμό των τεχνικών χαρακτηριστικών τους.

Σκοπός της διάκρισης αυτής είναι η απλούστευση των διαδικασιών έγκρισης επεμβάσεων μικρής κλίμακας σε «μικρά υδατορέματα» και η δυνατότητα να αποφεύγεται η σύνταξη φακέλου οριοθέτησης σε ήσσονος σημασίας μικρά υδατορέματα εφόσον για αυτά, κατά κανόνα, δεν απαιτείται οριοθέτηση.

Σύμφωνα όμως με το άρθρο 4 παρ.2 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει, κατ' εξαίρεση και εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι προστασίας αυτών, είναι δυνατή η οριοθέτησή των μικρών υδατορεμάτων με απόφαση του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Υδάτων και της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2 και 3 του ν.4258/2014 Για τις περιπτώσεις μικρών υδατορεμάτων, εντός της Περιφέρειας Αττικής απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής του άρθρου 140 του ν. 4070/2012 (Α΄ 82).

Από τα ανωτέρω είναι φανερό ότι, παρότι «μικρό» ένα υδατόρεμα μπορεί να μην είναι ήσσονος σημασίας από περιβαλλοντική και υδραυλική άποψη. Για το εάν συντρέχουν οι ειδικοί λόγοι για την κατ' εξαίρεση οριοθέτησή του, θα πρέπει να εξετάζονται οι επιδράσεις/επιπτώσεις που μπορεί να έχει η προτεινόμενη κάθε φορά δραστηριότητα που θα λάβει χώρα πλησίον ή/και επί του υδατορέματος.

Επομένως, η απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την οριοθέτηση η μη ενός μικρού υδατορέματος δεν μπορεί να έχει γενικό χαρακτήρα αλλά αφορά σε συγκεκριμένο έργο/δραστηριότητα και επανεξετάζεται εφόσον ένα άλλο έργο/δραστηριότητα μπορεί να έχει διαφορετικές επιπτώσεις στο μικρό υδατόρεμα¹⁶.

¹⁵ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΤΟΠΕΦ/48348/669 από 01.07.2019 έγγραφο της Δ/σης Τοπογραφικών Εφαρμογών της Γενικής Δ/σης Πολεοδομίας της Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁶ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31.05.2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής

Θέματα που αφορούν την δόμηση και τη προσωρινή οριοθέτηση μικρών υδατορευμάτων ρυθμίζονται με το 4 και 5 του ν. 4258/2014 όπως ισχύουν.

2.3 Εκ' νέου οριοθέτηση υδατορευμάτων.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4258/2014 «Τα υδατορέματα των οποίων οι οριογραμμές έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 6 του ν.880/1979 (Φ.Ε.Κ. 58/Α΄) και του άρθ. 5 του ν.3010/2002 (Φ.Ε.Κ. 91Α΄/25.04.2002), εφόσον έχει επέλθει σημαντική μεταβολή των πραγματικών υδραυλικών, περιβαλλοντικών και πολεοδομικών δεδομένων βάσει των οποίων έγινε η αρχική οριοθέτηση, μπορεί να οριοθετούνται εκ νέου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την κίνηση της διαδικασίας της εκ νέου οριοθέτησης απαιτείται, στην περίπτωση αυτή, απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ».

Επομένως, προκειμένου να εξεταστεί αίτημα εκ νέου οριοθέτησης υδατορέματος, θα πρέπει συσσωρευτικά να πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις. Δηλαδή σημαντική μεταβολή και των υδραυλικών και των περιβαλλοντικών και των πολεοδομικών δεδομένων όπως αυτές βεβαιώνονται από τις αρμόδιες, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, Υπηρεσίες (π.χ. Τεχνικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες Περιβάλλοντος, Πολεοδομικές Υπηρεσίες). Για το λόγο αυτό οι Δ/νσεις Υδάτων, ως αρμόδιες για την εισήγηση στον Συντονιστή της Αποκ. Διοίκησης Υπηρεσίες, θα πρέπει να ζητούν τις σχετικές βεβαιώσεις.

Οριοθετήσεις οι οποίες δεν έχουν δημοσιευτεί σε Φ.Ε.Κ., δεν ισχύουν. Οι περιπτώσεις αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4258/2014 και η διαδικασία οριοθέτησης θα πρέπει να επαναληφθεί ακολουθώντας την ισχύουσα νομοθεσία (ν.4258/2014 και Κ.Υ.Α. 140055/2017)¹⁷.

3.Καθαρισμός και Αστυνόμευση Υδατορευμάτων.

3.1 Αρμοδιότητες

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 4 του ν.4258/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 224 του ν.4555/2018 και τον ν.3852/2010 όπως ισχύει (άρθρα 186, 204 και 209 του ν.3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87/Α/07.06.2010), όπως ισχύει, σύμφωνα με τον οποίο δεν υφίσταται διαχωρισμός μεταξύ ανοικτών και κλειστών (διευθετημένων) ρεμάτων, συνάγεται ότι την αρμοδιότητα αστυνόμευσης και καθαρισμού των υδατορευμάτων, ανοικτών ή/και κλειστών (διευθετημένων) αγωγών και των απαλλοτριωμένων χώρων πέριξ αυτών, συνεχούς ή διαλείπουσας ροής ανοικτών και κλειστών ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, εντός και εκτός των ορίων των οικισμών των Δήμων, έχει η Περιφέρεια¹⁸.

Η αρμοδιότητα καθαρισμού και αστυνόμευσης των ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα σύμφωνα με το άρθρο 224 του ν. 4555/2018 (ΦΕΚ/τ. Α΄/ 133 19.07.2018) και το άρθρο 186 ΣΤ΄ περ. 15 του ν. 3852/2010, **ανήκει αποκλειστικά στις Περιφέρειες της χώρας**. Συνεπώς, οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών οφείλουν να μεριμνούν για τον κατάλληλο προγραμματισμό ενεργειών για την άσκηση της αρμοδιότητας καθαρισμού των υδατορευμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων πέριξ αυτών.

Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁷ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31.05.2019 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁸ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/67360/1313/02.08.2019 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03.04.2019 έγγραφο της Δ/νσης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών.

Βάσει των ανωτέρω και καθώς ο καθορισμός ορεινής – πεδινής κοίτης αφορά μόνο την εκτέλεση των αντιπλημμυρικών έργων και δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας ή αστυνόμευσης των υδατορεμάτων¹⁹, προκύπτει επίσης ότι η αρμοδιότητα καθαρισμού των ρεμάτων ανήκει στην οικεία Περιφέρεια ανεξαρτήτως του καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης.

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο του ΥΠΕΧΩΔΕ Δ7α/οικ.3147/ΕΓΚ.33/12.10.1998 και το υπ. αριθμ. Δ7Γ/1220/δ. Εγκ.33/ 29.08.2011 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ καθώς και το άρθρο 79 του Π.Δ. 910/1977 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 186 περ. ΣΤ' εδ. 15 του ν.3852/2010 και το άρθρο 224 του ν.4555/2018, συνάγεται ότι η αρμοδιότητα καθαρισμού και αστυνόμευσης των ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα ασκείται δια των αρμοδίων Διευθύνσεων Τεχνικών Έργων των Περιφερειών.

3.2 Καθαρισμός υδατορεμάτων .

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.4258/2014 «ως καθαρισμός – άρση προσχώσεων κοίτης υδατορέματος νοείται κάθε έργο, με εξαίρεση τις αμμοληψίες, που αποσκοπεί στον καθαρισμό της κοίτης από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων του υδατορέματος».

Ο καθαρισμός συνίσταται στην απομάκρυνση (από τον πυθμένα, τα πρηνή και τις όχθες των υδατορεμάτων) των απορριμμάτων, της βλάστησης και των φερτών υλών, τα οποία παρεμποδίζουν την ομαλή επιφανειακή απορροή των υδάτων .

Η έννοια «καθαρισμός - άρση προσχώσεων» κατά το άρθρο 4 του ν.4258/2014, σχετίζεται έμμεσα με τον σκοπό εκτέλεσης των έργων διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας καθώς αμφότερες επιτελούμενες εργασίες επιδιώκουν την άρση ή/και μείωση του πλημμυρικού κινδύνου και συνακόλουθα την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων στο φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον.

Ωστόσο, ο «καθαρισμός - άρση προσχώσεων» αποτελεί στην ουσία εργασία συντήρησης σε υδατορέματα (χωρίς ουσιαστική αλλοίωση της φυσικής διαμόρφωσής τους) και δεν φέρει την ίδια «τεχνική» υπόσταση ενός έργου διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας.

Κατ' επέκταση, ο καθαρισμός υδατορεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, ανοικτών και κλειστών, συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, εντός και εκτός των ορίων των οικισμών των Δήμων, ανεξαρτήτως καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης, χωρίς σαφώς να ορίζεται ως ειδική περίπτωση της «συντήρησης» τους, συντελεί στην καλή λειτουργία και συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων και με αυτή την έννοια δεν εντάσσεται στα τεχνικά έργα αντιπλημμυρικής προστασίας του άρθρου 7 του ν.4258/2014²⁰.

Σε περίπτωση ανάγκης απομάκρυνσης τυχόν φυόμενης δασικής βλάστησης επί υδατορεμάτων, εντός ή εκτός της κοίτης τους, ισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.Δ.86/1969 περί Δασικού Κώδικα σχετικά με την σύνταξη πινάκων υλοτομίας, έγκρισή τους και έκδοση, αρμοδίως, απόφασης έκτακτης κάρπωσης απόληψης δασικών προϊόντων, με αντίστοιχο ορισμό του τρόπου διάθεσης και διακίνησης των παραχθέντων δασικών προϊόντων.

Επιπλέον, στο υπ. αρ. ΥΠ.ΕΝ./Δ.Δ.Ε.Υ./ 81818/2774 από 05.08.2022 της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Αρμοδιότητες των Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση καθαρισμών στις κοίτες (ορεινές και πεδινές) χειμάρρων (ΑΔΑ 6ΗΛΣ4653Π8-Ξ94)» επισημαίνεται ότι **οι καθαρισμοί αφορούν το σύνολο του χώρου που διαμορφώνει ένα υδατόρεμα, δηλαδή την κοίτη, τα πρηνή και εν γένει τη γραμμή πλημμύρας**, ό,τι, δηλαδή, αποτελεί δια της απόφραξης του εν δυνάμει απειλή για τις κατάντη περιοχές, σε περίπτωση εμφάνισης ακραίων πλημμυρικών φαινομένων.

¹⁹ Σχετικό υπ. αριθμ. 175112/2304 από 08.11.2018 έγγραφο του Τμήματος Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρων και Έργων Ορεινής Υδρονομίας της Δ/σης Δασικών Έργων & Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

²⁰ Σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/2361/Φ.Γενικά από 12.10.2018 έγγραφό της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών.

Οι καθαρισμοί αυτοί, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συγχέονται με τους καθαρισμούς των δασών (φυτοτεχνικές εργασίες), που εκτελούνται από τη Δασική Υπηρεσία κατόπιν εκπόνησης σχετικής μελέτης και που έχουν ως βασικό στόχο την αντιπυρική προστασία, τη διευκόλυνση πρόσβασης των πυροσβεστικών οχημάτων σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς, αλλά και την εκπλήρωση των σκοπών της δασικής διαχείρισης εν γένει.

3.3 Καθαρισμός υδατορεμάτων – Διαδικασία – Αδειοδότηση .

Οι εργασίες καθαρισμού υδατορέματος εξαιρούνται της διαδικασίας της οριοθέτησης, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του ν.4258/2014, σε αντίθεση με τα έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 5 & 7 του ν.4258/2014, τα οποία απαιτούν οριοθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση²¹.

Θέματα που αφορούν τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης για εργασίες συντήρησης – καθαρισμού υδατορεμάτων, καθώς και ήπιες παρεμβάσεις για τη διευθέτησή τους, αναφέρονται στην Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (Φ.Ε.Κ. 2471Β'/10.08.2016), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει και συγκεκριμένα στην 2η Ομάδα: Υδραυλικά Έργα, α/α 15α, 15β. Πριν οποιοσδήποτε φορέας ή υπηρεσία προβεί στις πιο πάνω αναφερόμενες εργασίες, απαιτείται να υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, συνοδευόμενα από έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας περί απαλλαγής των εργασιών από την διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή και λήψης Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (Π.Π.Δ.) για τις περιπτώσεις εργασιών που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Όσον αφορά τις άδειες χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων, σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 146896/2014 (Φ.Ε.Κ. 2878Β'/27.10.2014) άρθρο 1 παρ. ι, δεν απαιτείται άδεια εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και χρήσης ύδατος και κατά συνέπεια δεν εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της Κ.Υ.Α. 146896/2014 «στις εργασίες συντήρησης – καθαρισμού υδατορεμάτων καθώς και στις ήπιες παρεμβάσεις για τη διευθέτησή τους, όπως εργασίες σταθεροποίησης των πρηνών τους χωρίς μεταβολή της δόξας του υδατορέματος, καθαρισμού της κοίτης από συσσωρευμένα φερτά υλικά καθώς και για τη διασφάλιση της διατήρησης της παροχτευτικής τους ικανότητας»²².

Πριν την έναρξη των ανωτέρω εργασιών ο ενδιαφερόμενος φορέας υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης: (α) υπεύθυνη δήλωση ή βεβαίωση ότι συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις και (β) συνοπτική τεχνική έκθεση των εργασιών συνοδευόμενη από χάρτη κτηματολογίου ή αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος ή απόσπασμα ορθοφωτοχάρτη ή εικόνα ψηφιακής εφαρμογής ή απόσπασμα τοπογραφικού χάρτη Γ.Υ.Σ., σε κατάλληλη κατά περίπτωση κλίμακα, με αναφορά στις συντεταγμένες της αρχής και του τέλους των σημείων εργασιών στο υδατόρεμα».

Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη δασικής βλάστησης σε υδατορέματα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις παρ. 1 και 2 άρθρου 3 ν.998/1979 (Φ.Ε.Κ. 289Α'/29.12.1979) όπως ισχύει, προσδίδει δασικό χαρακτήρα στις υποκείμενες εκτάσεις και εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία ως προς την προστασία τους. Για τα υδατορέματα όπου απουσιάζει η δασική βλάστηση, εφόσον περικλείονται από δάση (της παρ. 1 άρθρου 3 ν.998/1979) ή δασικές εκτάσεις (των παρ. 2 και 3 άρθρου 3 ν.998/1979), ή συνορεύουν με εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, αποτελώντας μέρος του δασικού οικοσυστήματος, αποκτούν τον χαρακτήρα των εκτάσεων αυτών, στα πλαίσια της ενιαίας διαχείρισης του φυσικού χώρου, ενώ σε διαφορετική περίπτωση δεν εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία.

²¹ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31.05.2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

²² Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ ΥΠ/65267/1472 από 25.10.2018 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Συνεπώς, σε ότι αφορά τον καθαρισμό των υδατορευμάτων της προηγούμενης παραγράφου, αυτός θα πρέπει να γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία μετά την σύμφωνη γνώμη και έγκριση της κατά τόπου αρμόδιας δασικής υπηρεσίας. Εξαιρούνται από τα παραπάνω οι περιπτώσεις υδατορευμάτων που βρίσκονται εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων (εκτός των περιπτώσεων πάρκων και αλσών για τα οποία δεν υπάρχει αρμοδιότητα της δασικής υπηρεσίας).²³

Τέλος, προκειμένου για τη προστασία του οικοσυστήματος, τα έργα καθαρισμού σε υδατορέματα συνίσταται, ειδικά σε προστατευόμενες περιοχές (π.χ. NATURA) να εκτελούνται χειρονακτικά ή με ελαφριά μηχανήματα έργων Σε περιοχές που κρίνεται απαραίτητη η απομάκρυνση δασικής βλάστησης, εφαρμόζονται οι σχετικές¹⁶ διατάξεις της κείμενης δασικής νομοθεσίας. Εφόσον από τον καθαρισμό προκύπτει αμμοχάλικο, θα πρέπει αυτό να διαχειρίζεται και να διατίθεται σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία²⁴.

3.4 Καθαρισμός υδατορευμάτων – Προγραμματικές Συμβάσεις.

Καίτοι ο καθαρισμός υδατορευμάτων, όπως έχει ήδη αναφερθεί, ανήκει στις αρμοδιότητες των Περιφερειών, οι Δήμοι δύνανται να προβαίνουν σε εργασίες καθαρισμού υδατορευμάτων εντός των διοικητικών τους ορίων κατόπιν σχετικής προγραμματικής σύμβασης με την οικεία Περιφέρεια.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87Α'/07.06.2010) όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 179 του ν.4555/2018 (Φ.Ε.Κ. 133Α'/19.07.2018) ορίζεται ότι «1 α. «Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι Δήμοι, οι Περιφέρειες, οι σύνδεσμοι Δήμων, τα δίκτυα Δήμων και Περιφερειών του άρθρου 101, οι Περιφερειακές ενώσεις Δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στο δημόσιο τομέα σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.1256/1982 όπως ισχύει, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ή με την Εγνατία Οδό Α.Ε. ή με τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. ή με την Ε.Τ.Α.Δ. ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή μεταξύ τους ή και με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου ή με τους φορείς των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 12 του ν.4412/2016 (Φ.Ε.Κ. 147Α'/08.08.2016), μεμονωμένα ή από κοινού...».

Από τη προ-παρατεθείσα διάταξη καθίσταται σαφές ότι δεν τίθεται περιορισμός στο είδος των υπηρεσιών, όπως π.χ. ο καθαρισμός ρευμάτων, που θα περιλαμβάνει μια προγραμματική σύμβαση μεταξύ Δήμου και Περιφέρειας. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι σε μια προγραμματική σύμβαση για την εκπλήρωση του σκοπού της ο κάθε συμβαλλόμενος αναλαμβάνει συγκεκριμένο αντικείμενο με συγκεκριμένες υποχρεώσεις²⁵.

Ειδικότερα αναφέρεται ότι έχοντας υπόψη τις ρυθμίσεις του άρθρου 16 του ν. 998/1979, όπως ισχύει, το οποίο αναφέρεται σε «Ειδικά δασοτεχνικά έργα» και τις ρυθμίσεις του άρθρου 100 του ν.3852/2010, όπως ισχύει, σε περίπτωση που οι αρμόδιες δασικές υπηρεσίες, στην αρμοδιότητα των οποίων ανήκει το αντικείμενο του έργου ή της υπηρεσίας που σχετίζεται με την εκτέλεση δασοτεχνικών έργων, δεν δύνανται να δρομολογήσουν σχετικές ενέργειες, μπορούν να συνάψουν προγραμματική σύμβαση συγκεκριμένου προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος με τον οικείο Δήμο ή την οικεία Περιφέρεια

²³ Σχετικό υπ. αριθμ. 130938/2294/22.05.2013 έγγραφο της Δ/σης Αναδασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας της Ειδικής Γραμματείας Δασών και νυν Γενικής Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

²⁴ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31.05.2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

²⁵ Σχετικό υπ. αριθμ. 65963 από 20.11.2018 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τ.Α. της Γενικής Δ/σης Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών

προκείμενου για την εκ μέρους τους ανάληψη του συγκεκριμένου έργου ή υπηρεσίας, κατόπιν απόφασης έγκρισης του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο αυτό ισχύει η υπ. 168651/728 από 27.04-.012 (ΑΔΑ: Β49Κ0-Γ25) εγκύκλιος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, & Ενέργειας με θέμα «Προγραμματικές Συμβάσεις για τη μελέτη και εκτέλεση δασοτεχνικών έργων σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις» στην οποία αναλύονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις σύναψης μιας προγραμματικής σύμβασης δασοτεχνικών έργων μεταξύ Ο.Τ.Α. και δασικών υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύουσα νομοθεσία για τυχόν επιμέρους τροποποιήσεις.

3.5 Αστυνόμευση υδατορεμάτων.

Σύμφωνα με τον Οργανισμό της κάθε Περιφέρειας και τις τυχόν αποφάσεις για την παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής σε Προϊσταμένους υπηρεσιών της Περιφέρειας, ο Περιφερειάρχης ορίζει αρμόδιους υπαλλήλους οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για:

- Τον εντοπισμό καταλήψεων, επιχώσεων (μπαζώματα), ανεξέλεγκτες αμμοληψίες, απόρριψη στερεών αποβλήτων (σκουπίδια) και γενικώς όλων των παράνομων ενεργειών που γίνονται στις κοίτες των υδατορεμάτων.
- Την λήψη των προβλεπομένων, από τη νομοθεσία, διοικητικών και άλλων μέτρων στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν παράνομες ενέργειες στις κοίτες των υδατορεμάτων.
- Τον έλεγχο της κατάστασης που βρίσκεται η φυσική κοίτη των υδατορεμάτων.
- Τη σύνταξη δελτίου αυτοψίας στο οποίο καταγράφονται τα προβλήματα που εντοπίστηκαν και τις ενέργειες που έγιναν για την αποκατάσταση των παραβάσεων.
- Την υποβολή του ως άνω δελτίου στον Περιφερειάρχη, στον Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες συντηρήσεως²⁶.

Η διαδικασία που εφαρμόζεται για την αστυνόμευση των ρεμάτων καθορίζεται στο Κεφάλαιο Ε' «Αστυνομία των δημοσίων υδάτων» του Π.Δ. 18.21.1924 (Φ.Ε.Κ. 61Α'/21.03.1924) «Περί κωδικοποιήσεως του ν.2853/1922 και του από 10.12.1923 Ν.Δ/τος περί τροποποιήσεως και προσθήκης διατάξεων των είν τον Νομ. 2853 κλπ». Επίσης στο Π.Δ./24.02.1932, «Περί του τρόπου βεβαιώσεως των περί την αστυνομίας των δημοσίων υδάτων παραβάσεων» (Φ.Ε.Κ. 51Α'/25.02.1932) καθορίζεται ο τρόπος βεβαιώσεως των παραβάσεων στα ρέματα».

Σχετικά με την αστυνόμευση ρεμάτων, όσον αφορά την εξόρυξη, αμμοληψία κ.λ.π. εντός ή εκτός της κοίτης ποταμών, χειμάρρων κ.λ.π. ή σε ιδιωτικό χώρο, αρμόδιες υπηρεσίες είναι οι κατά τόπους Αστυνομικές και Λιμενικές Αρχές, καθώς και η Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών (αριθ. 56/2007 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που έγινε δεκτή με το αριθ. Δ17/81/4/Φ.2.2.1/24.05.2007 έγγραφο από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.).

Αναφορικά με τον διαχωρισμό των εννοιών «διενέργεια αμμοληψίας» και «καθαρισμός υδατορέματος» ισχύουν τα διαλαμβανόμενα του υπ. αρ. 103386 ΕΞ 2021 από 25.08.2021 (ορθή επανάληψη 31.08.2021) εγγράφου της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής & Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Οδηγίες για τη διάθεση-διαχείριση προϊόντων αμμοληψίας στο πλαίσιο καθορισμού και κατασκευής αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων σε ορεινές και πεδινές κοίτες».

Στην ίδια εγκύκλιο αναφέρεται ότι τα φερτά υλικά που προκύπτουν μετά τον καθαρισμό υδατορεμάτων ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, ενώ ορίζεται και η συγκεκριμένη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθείται.

²⁶ Εγκύκλιος του ΥΠΕΧΩΔΕ Δ7α/οικ.3147/ΕΓΚ.33/12.10.1998

4.Αντιμετώπιση Αυθαίρετης Δόμησης Εντός Υδατορευμάτων

Σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν.5106/2024 στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μεταφέρεται, στο σύνολό της, η αρμοδιότητα του ελέγχου και η παρακολούθηση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας από την αυθαίρετη δόμηση, η αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές και για αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν.5106/2024, ο συντονισμός και η εποπτεία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου τομέα για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών που συνάπτονται με τις ανωτέρω αρμοδιότητες, οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον ν.5106/2024.

Θέματα που αφορούν τη διαδικασία εντοπισμού αυθαιρέτων, την επιβολή προστίμων και τις διαδικασίες κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών, έλεγχο αναλύονται στα άρθρα 56 έως 81 του ανωτέρω νόμου.

Ωστόσο, ισχύουν γενικώς και οι μεταβατικές διατάξεις ν.5106/2024, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 82 του ανωτέρω νόμου.

Επίσης, εξακολουθούν να ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 26 (Μεταβατικές διατάξεις του Τμήματος Α'), του ν. 4495/2017, όπου προβλέπεται ότι «Μέχρι τη συγκρότηση των υπηρεσιών των άρθρων 1,2 και 3, οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από τις υπηρεσίες, στις οποίες είχαν ανατεθεί οι αρμοδιότητες αυτές μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου (ν.4495/2017). Οι αρμοδιότητες που απονέμονται στα Τοπικά Παρατηρητήρια του άρθρου 2 στο πλαίσιο πάσης φύσεως ελέγχων (ιδίως δειγματοληπτικού ελέγχου Δηλώσεων Αυθαιρέτων, εντοπισμού και επιβολής κυρώσεων αυθαιρέτων κατασκευών, δειγματοληπτικού ελέγχου αδειών, ελέγχου στοιχείων ηλεκτρονικής Ταυτότητας) ασκούνται έως την συγκρότηση αυτών από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ).»

Στο πλαίσιο των ανωτέρω μεταβατικών διατάξεων, οι αποφάσεις κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών συνεχίζουν να εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, κατά ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 267/1998 (Φ.Ε.Κ. 195 Α') και της σχετικής νομοθεσίας.

Όσον αφορά την εκτέλεση των αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, συνεχίζει μεταβατικά να τις εκτελεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 280 του ν.3852/2010.

5.Δρομολόγηση Έργων και Δραστηριοτήτων Άμεσης Αντιμετώπισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων.

5.1 Εξαίρεση από την περιβαλλοντική αδειοδότηση

Έργα και δραστηριότητες, που απαιτούνται για την άμεση αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, εξαιρούνται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 3 ν. 4964/2022 (Παρ. 3 άρθρου 1 και παρ. 5 άρθρου 2 Οδηγίας 2011/92/ΕΕ) «Εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 2α και 2β και προσθήκη παρ. 2γ στο άρθρο 1 ν. 4014/2011»

Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 3 ν.4964/2022, οι παρ. 2α και 2β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, αντικαθίστανται και προστίθεται νέα παρ. 2γ.

Στο πλαίσιο αυτό εξαιρούνται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργα και δραστηριότητες που απαιτούνται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25, 25 Α και 25 Β του ν.4662/2020 (Α' 27) όπως ισχύει, περί κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εάν η εφαρμογή της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έχει δυσμενείς συνέπειες στους σκοπούς του έργου και της δραστηριότητας. Η εκτίμηση της συνδρομής

των προϋποθέσεων εξαίρεσης γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, που συνοδεύεται από έκθεση τεκμηρίωσης, στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, η οποία αποφαίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών.

Περαιτέρω σύμφωνα με την παρ. 2γ. του άρθρου ν. 4964/2022, δεν απαιτείται εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση έργου, τμήματος έργου ή δραστηριότητας, εάν αυτή υφίσταται ήδη και οι προβλεπόμενες ή εκτελούμενες εργασίες αφορούν στην αποκατάσταση του έργου στην προτέρα, πριν την επέμβαση, κατάσταση.

Το θέμα μη τήρησης της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης λόγω κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, όπως και το γενικότερο θέμα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων επείγοντος χαρακτήρα, εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Δι.Π.Α.) της Γενικής Δ/σης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας³⁶.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με τον καθαρισμό των υδατορεμάτων, την εν λόγω διαδικασία και την περιβαλλοντική αδειοδότηση ισχύει ακόμη η υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22 (ΦΕΚ 841 Β/24.02.2022): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27.07.2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν.4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471).

Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρ. 23 του ν.4872/21 (ΦΕΚ-247 Α/10.12.2021) τροποποιείται η περ. 6 ης παρ.1 του άρθρου 3 του ν.4258/2014 ως εξής: «6. Η διαδικασία οριοθέτησης των υδατορεμάτων δεν υπάγεται σε καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ν.4014/2011 (Α' 209) και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, εκτός αν πρόκειται για έργα διευθέτησης/ αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία προβλέπονται για την οριοθέτηση υδατορέματος. Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων εντός της περιοχής των υπό λειτουργία λιγνιτωρυχείων εντός των πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.), της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν.4759/2020 (Α' 245) πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της μεταλλευτικής δραστηριότητας και την οριστικοποίηση του αναγλύφου, με τις διαδικασίες που καθορίζονται στις σχετικές Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.).»

5.2 Εξαίρεση από την οριοθέτηση.

Θέματα που αφορούν εξαιρέσεις από την οριοθέτηση ρυθμίζονται στο άρθρο 4 του ν.4258/2014 όπως ισχύει. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1.7. του άρθρου 4 του ν.4258/2014 προβλέπεται ότι δεν απαιτείται οριοθέτηση των υδατορεμάτων για έργα ή δραστηριότητες που απαιτούνται για την άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4014/2011 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει²⁷.

Σημειώνεται ότι πλέον ισχύει η υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22 (ΦΕΚ 841 Β/24.02.02022): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27.07.2016 Υπουργικής Απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν.4014/21.09.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471) και το άρθρο 3 του ν.4964/2022 (Παρ. 3 άρθρου 1 και παρ. 5 άρθρου 2 Οδηγίας 2011/92/ΕΕ) «Εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 2α και 2β και προσθήκη παρ. 2γ στο άρθρο 1 ν.4014/2011», όπως αναλύθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ 1.4. του ν.4258/2014 δεν απαιτείται οριοθέτηση για την κατασκευή ή επισκευή ή καθαίρεση γεφυρών και οχετών, καθώς και άλλων έργων προστασίας θεμελιώσεων γεφυρών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά συνοδεύονται από υδραυλική μελέτη με την

²⁷ Η παράγραφος 2 του ν.4014/2011 αριθμήθηκε ως παράγραφος 2α με το άρθρο 47 παράγραφος 1 του ν.4042/2012, Φ.Ε.Κ. 24Α'/13.02.2012.

οποία καθορίζονται οι γραμμές πλημμύρας για συγκεκριμένη περίοδο επαναφοράς και εντοπίζονται οι επιπτώσεις από την κατασκευή των έργων, στην ομαλή ροή των πλημμυρικών παροχών. Στην περίπτωση αυτή η πάκτωση των ακρόβαθρων των γεφυρών, υλοποιείται έξω από τις εν λόγω γραμμές πλημμύρα.

Το θέμα μη τήρησης της διαδικασίας για την οριοθέτηση ρεμάτων και των χρόνων έγκρισης των σχετικών μελετών, λόγω κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Δ/νσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος (πρώην Ε.Γ.Υ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.²⁸

5.3. Εκτέλεση έργων κατά παρέκκλιση διαδικασιών σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού.

Όσον αφορά την εκτέλεση έργων σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ισχύει το άρθρο 12Α του ν.2971/2001 (όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 30 του ν.4607/2019 Φ.Ε.Κ. 65Α/24.04.2019). Συγκεκριμένα:

«1. Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, κατά παρέκκλιση των διαδικασιών που ορίζονται στον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας του άρθρου 8, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών Πολιτικής Προστασίας, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν.3013/2002 (Φ.Ε.Κ. 102Α/01.05.2002) και εφόσον έχει προηγηθεί η κήρυξη μιας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης ή Ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας, με απόφαση του εκάστοτε αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3013/2002.

2. Για την εκτέλεση των έργων της ανωτέρω παραγράφου 1 απαιτείται να κατατεθεί στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και στην αρμόδια Λιμενική Αρχή από τον φορέα εκτέλεσης του έργου η απόφαση εξαίρεσης από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 2β του άρθρου 1 του ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 209Α/21.09.2011), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν.4456/2017 (Φ.Ε.Κ. 42Α/01.03.2017), καθώς και τεχνικός φάκελος για τα απαιτούμενα έργα, εγκεκριμένος από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή. Ο φορέας εκτέλεσης του έργου ενημερώνει την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και την αρμόδια Λιμενική Αρχή για την έναρξη και το πέρας των εργασιών εκτέλεσης του έργου, καθώς και την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την παρακολούθηση των έργων, όπου απαιτείται.

3. Αν στους χώρους στους οποίους επιτρέπεται η εκτέλεση των έργων επείγοντος χαρακτήρα προϋφίστανται έργα που έχουν γίνει χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής και έχουν κατασκευαστεί μέχρι τις 28.7.2011, μετά την εκτέλεση των έργων επείγοντος χαρακτήρα γίνεται η αδειοδότηση και παραχώρηση χρήσης του αιγιαλού των υφιστάμενων έργων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14Α, διαφορετικά διατάσσεται η κατεδάφισή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27. Αν για τα χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής έργα απορριφθεί η αίτηση αδειοδότησης και παραχώρησης χρήσης του αιγιαλού, αυτά κρίνονται κατεδαφιστέα.

4. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις του άρθρου 86 του ν.4504/2017 (Φ.Ε.Κ. 184Α/28.11.2017)».

Σημειώνεται ότι ορισμός και διακρίσεις της Κατάστασης Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας ρυθμίζονται πλέον με το άρθρο 25 του ν.4662/2020, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

²⁸ Σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03.04.2019 έγγραφο της Δ/νσης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών και σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31.05.2019 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5.4 Διαδικασίες επίστευσης για την υλοποίηση έργων διευθέτησης .

Σχετικά με τις διαδικασίες επίστευσης για την υλοποίηση έργων διευθέτησης και ειδικότερα για την δημοπράτηση αυτών, δύναται να εφαρμοστεί, ειδικά στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει κηρυχτεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, η διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 32 του παράγραφος 2.γ του ν.4412/2016 (λόγοι κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή)²⁹ .

5.5 Διαδικασίες κατεπείγουσας εκτέλεσης έργων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.5049/2023 (ΦΕΚ 152 Α΄) στις περιοχές που κηρύσσονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.4662/2020 (Α΄ 27) και απαιτείται η κατεπείγουσα εκτέλεση έργων που συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με την αποκατάσταση των υποδομών τους, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών δύναται να αναλαμβάνει, δια των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του, τον σχεδιασμό, την ανάθεση και την εκτέλεση των κατεπειγόντων έργων αποκατάστασης βλαβών των υποδομών, ακόμα και όταν δεν υπάγονται στις αρμοδιότητές του, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.

Για την ανάληψη αυτής της αρμοδιότητας, για έργα που δεν υπάγονται στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, απαιτείται, μετά την κήρυξη περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, στην οποία περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή των σχετικών έργων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών δύναται να υλοποιεί ως φορέας κατασκευής μέσω των υπηρεσιών του, έργα της παρ. 1, αρμοδιότητας εποπτευόμενων φορέων του. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών που ασκούν καθήκοντα Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας Υπηρεσίας.» - Διαμόρφωση, ως άνω, της παρ. 2 του άρθρου 25 με την παρ. 1 του αρθ. 26 του ν. 5111/24, Φ.Ε.Κ.-76 Α/24.05.2024 (μετά από προσθ. Εδαφίων, δεύτερο και τρίτο).

Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εξειδικεύονται τα προς εκτέλεση έργα που είναι κατεπείγοντα, τελούν σε άμεση συνάφεια και είναι αναγκαία, αποκλειστικά για την αποκατάσταση βλαβών στις υποδομές και δεν περιλαμβάνουν εργασίες συμπλήρωσης ή επέκτασης αυτών, με την εξαίρεση απολύτως απαραίτητων συνοδών έργων, ιδίως αντιπλημμυρικής προστασίας στο σύνολο της λεκάνης απορροής, καθορίζονται οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που αναλαμβάνουν τον σχεδιασμό, την ανάθεση και την εκτέλεση των έργων της παρ. 2, καθώς και τυχόν ειδικότερες λεπτομέρειες ως προς αυτά. Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Σε κάθε περίπτωση που Αναθέτουσα Αρχή έργων όπως αυτά αναφέρθηκαν παραπάνω είναι ή καθίσταται με τη διαδικασία της παρ. 2, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή εποπτευόμενοι φορείς αυτού, ακολουθείται η διαδικασία ανάθεσης των επόμενων παραγράφων του άρθρου 25 του ν.5049/23.

5.6 Χαρτογραφική αποτύπωση Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (πρώτη αναθεώρηση).

Η Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., στο πλαίσιο του συντονιστικού της ρόλου και με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των Περιφερειών και Δήμων της χώρας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση /βραχεία διαχείριση συνεπειών σχετικά με τις περιοχές που αντιμετωπίζουν αυξημένο πλημμυρικό κίνδυνο, προχώρησε στην χαρτογραφική αποτύπωση των

²⁹ Σχετικό 6748/09.10.2017 έγγραφο της Γ.Γ.Π.Π. και σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03.04.2019 έγγραφο της Δ/νσης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών

Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας⁴¹, καθώς και τις Περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας για περίοδο επαναφοράς 100 έτη², σύμφωνα με την πρώτη αναθεώρηση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η αποτύπωση αυτή αποβλέπει στο να διευκολύνει τις Περιφέρειες και Δήμους στη δρομολόγηση έργων και δράσεων που αφορούν τόσο τον έλεγχο λειτουργίας και τη συντήρηση των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και στο προγραμματισμό και την εκτέλεση νέων έργων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, που συμβάλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, παρήχθησαν 19 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης Α1 έως Α0, οι οποίοι έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία pdf) στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Π.Π. και ειδικότερα στην ενότητα «Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας» / «Επικαιροποιημένοι χάρτες πλημμυρικού κινδύνου 2024» και στον σύνδεσμο:

<https://civilprotection.gov.gr/epikairopoiimenoι-hartes-plimmyrikoy-kindynoy-2024>

ενώ δύναται να αποσταλούν προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και σε έντυπη μορφή, μετά από σχετικό αίτημα προς τη Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.

Οι ανωτέρω χάρτες παρατίθενται για λόγους προεπισκόπησης, σε διάσταση εκτύπωσης Α4, στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'** του αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 εγγράφου Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90.

5.7 Χαρτογραφική αποτύπωση των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., στο πλαίσιο του συντονιστικού της ρόλου και με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των Περιφερειών και Δήμων της χώρας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση /βραχεία διαχείριση συνεπειών σχετικά με τις περιοχές που αντιμετωπίζουν αυξημένο πλημμυρικό κίνδυνο, προχώρησε στην χαρτογραφική αποτύπωση των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας λόγω πλημμυρικών φαινομένων κατά την περίοδο 2015-2019 σε παράθεση με τις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας³⁰, καθώς και τις Περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας για περίοδο επαναφοράς 100 έτη³¹.

Η αποτύπωση αυτή αποβλέπει στο να διευκολύνει τις Περιφέρειες και Δήμους στη δρομολόγηση έργων και δράσεων που αφορούν τόσο τον έλεγχο λειτουργίας και τη συντήρηση των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και στο προγραμματισμό και την εκτέλεση νέων έργων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, που συμβάλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, παρήχθησαν 14 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης Α1, οι οποίοι δύναται να αποσταλούν σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (αρχεία pdf) μετά από σχετικό αίτημα προς τη Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π.. Οι χάρτες αυτοί στο άμεσο μέλλον, θα είναι διαθέσιμοι σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία pdf) σε όλους τους φορείς και στο κοινό μέσω της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

³⁰ Σύμφωνα με το πρώτο στάδιο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (Φ.Ε.Κ. 1108Β'/21.07.2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, που αφορά στην «Προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας» και τον προσδιορισμό των «Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας» ανά Υδατικό Διαμέρισμα

³¹ Σύμφωνα με τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων νυν Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδατικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (Φ.Ε.Κ. 1108Β'/21.07.2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο.

5.8 Έργα δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων και αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων σε δάση και δασικές εκτάσεις.

Στα δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις οι αρμοδιότητες προγραμματισμού, μελέτης και εκτέλεσης έργων και εργασιών δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων, όπως επίσης και του προγραμματισμού, μελέτης και εκτέλεσης αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων (κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις, κλπ) ανήκουν στις κατά τόπους αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Σε δάση και δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές ο προγραμματισμός, η μελέτη και η εκτέλεση αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων (κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις, κλπ), εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τις αρμόδιες δασικές αρχές.

Στα ιδιωτικά και διακατεχόμενα δάση τα ανωτέρω έργα πραγματοποιούνται υπό των ιδιοκτητών ή διακατόχων, σύμφωνα με εγκεκριμένες μελέτες από τις αρμόδιες δασικές αρχές, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (άρθρα 16 και 42 του ν.998/79).

Η παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών στις Δασικές Υπηρεσίες για τη μελέτη και εκτέλεσή τους, αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δασικών Έργων και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ/ση Δασικών Έργων και Υποδομών του Υπουργείου Περιβάλλοντος εξέδωσε το 2017 σχετικό έγγραφο, στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά τα μέτρα προστασίας και οι ενέργειες αποκατάστασης σε δάση και δασικές εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και που η φυσική τους βλάστηση έχει πρόσφατα καταστραφεί από πυρκαγιές (υπ. αρ. 160596/4511/30.08.2017 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ΑΔΑ: 7ΛΑΑ4653Π8-ΠΞΛ).

Θέματα σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης ειδικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων ρυθμίζονται με το άρθρο 16 του ν.998/1979 (ΦΕΚ 289 Α' «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας») όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ειδικότερα, σε περιοχές που κηρύσσονται σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, δύναται να δρομολογείται η άμεση έναρξη κατασκευής αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών Ορεινών Υδρονομικών Έργων με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, για τη συγκράτηση του εδάφους, την εξασφάλιση της φυσικής αναγέννησης και την αποφυγή διαβρωτικών φαινομένων στις δασικές εν γένει εκτάσεις, των περιοχών των ορεινών όγκων όλης της επικράτειας. Για τις απαιτήσεις εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης αντιδιαβρωτικών - αντιπλημμυρικών έργων σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα με σκοπό την αποκατάστασή τους, οι αντίστοιχες διαδικασίες υλοποιούνται κατ' απόλυτη προτεραιότητα με τη διαδικασία του εξαιρετικά επείγοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 32 (παρ. 2γ) και 32α του ν. 4412/2016 (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/95161/3677/05.09.2024, ΦΕΚ 5148/Β' /2024).

Τέλος, στην ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/81777/2996/03.09.2021 καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα τεχνικά ζητήματα, καθώς και οι προϋποθέσεις εφαρμογής, η επίβλεψη και ο έλεγχος των διαδικασιών εκτέλεσης έργων από τους Αναδόχους αποκατάστασης και αναδάσωσης (εφεξής ΑνΑΑ) δημοσίων εκτάσεων δασικού χαρακτήρα, που επλήγησαν από πυρκαγιά και είτε έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες σύμφωνα με τα άρθρα 38 και 41 του ν.998/1979, είτε πληρούν τις προϋποθέσεις κήρυξης ως αναδασωτέες. Οι ΑνΑΑ δύναται να αναλαμβάνουν εξ' ολοκλήρου το κόστος και τις διαδικασίες ανάθεσης μελέτης των αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων αποκατάστασης μετά από πυρκαγιά, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές εκπόνησης μελετών αντιδιαβρωτικών έργων και εργασιών, κατασκευής κορμοδεμάτων, κορμοφραγμάτων κ.τ.λ.. Η υλοποίηση των έργων αποκατάστασης λαμβάνει χώρα με ευθύνη των ΑνΑΑ μετά από την έγκριση της υποβληθείσας μελέτης ή μετά την πράξη ορισμού σε περίπτωση που υπάρχει ήδη εγκεκριμένη μελέτη.

Η εκτέλεση των έργων γίνεται με δαπάνη των ΑνΑΑ, χωρίς επιβάρυνση του Δημοσίου.

5.9 Συντήρηση και αποκατάσταση της λειτουργικότητας εγγειοβελτιωτικών έργων.

Σύμφωνα με το υπ.αρ. 3630/120168/13.11.2017 έγγραφο της Δ/σης Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΑΔΑ: ΩΦΥΙ4653ΠΓ-Z0B), «ιδίως με τη λήξη της αρδευτικής περιόδου, πρέπει να δοθεί έμφαση στις εργασίες συντήρησης και στα προληπτικά μέτρα που πρέπει να λάβουν οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), όσον αφορά στα έργα εγγείων βελτιώσεων δικαιοδοσίας τους, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι από ενδεχόμενες πλημμύρες» (συντήρηση στραγγιστικών δικτύων, ταφρών, αντλιοστασίων, κλπ). Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί σε περιοχές στις οποίες έχουν εκδηλωθεί πρόσφατα δασικές πυρκαγιές, όπου ο κίνδυνος εμφάνισης πλημμυρών είναι αυξημένος.

Η παροχή οδηγιών για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης των εγγειοβελτιωτικών έργων και εγκαταστάσεων είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Π.Δ. 97/2017).

Ζητήματα τα οποία αφορούν έργα και Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων ρυθμίζονται με το άρθρο 46 του ν.4456/2017, όπως ισχύει. Σύμφωνα με την παρ. 1 β' του άρθρου 46 του ν.4456/17, η Περιφέρεια έχει πλέον την εποπτεία, ήτοι τον διοικητικό, τεχνικό και διαχειριστικό-οικονομικό έλεγχο των αντικειμένων των Γ.Ο.Ε.Β., Τ.Ο.Ε.Β., των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (ΠΔΕ), των Τοπικών Επιτροπών Αρδεύσεων (Τ.Ε.Α.) και του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας Ασωπού Κορινθίας (Α.Ο.Σ.Α.Κ.).

Με την ΚΥΑ 3252/99092/22.09.2017 των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες που ασκούν οι Περιφέρειες για θέματα εγγειοβελτιωτικών έργων και Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων.

Ειδικότερα, μεταξύ των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι Περιφέρειες περιλαμβάνονται:

- Η μεταβίβαση στους Ο.Ε.Β. των αρμοδιοτήτων διοίκησης, λειτουργίας και συντήρησης των εγγειοβελτιωτικών έργων.
- Η δυνατότητα άσκησης αρμοδιοτήτων διοίκησης, λειτουργίας και συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων, εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει, κατ' εξαίρεση και μέχρι την ολοκλήρωση των έργων, σε περίπτωση αδυναμίας των Ο.Ε.Β.
- Η μέριμνα για την πραγματοποίηση εργασιών συντήρησης και λειτουργίας εγγειοβελτιωτικών έργων.
- Η μέριμνα για τη βελτίωση, συμπλήρωση, ανακαίνιση και επέκταση εγγειοβελτιωτικών έργων που έχουν μεταβιβαστεί στους Ο.Ε.Β.
- Η μέριμνα για τη χρηματοδότηση συμπληρωματικών εγγειοβελτιωτικών έργων δικαιοδοσίας των ΟΕΒ και η εκτέλεση τους.
- Η μέριμνα για τη συντήρηση και αποκατάσταση φθορών ή ζημιών, οι οποίες προκαλούνται μετά τη μεταβίβαση των έργων στους Ο.Ε.Β.
- Η διάθεση πιστώσεων δημοσίων επενδύσεων για συμμετοχή του Δημοσίου στις δαπάνες διοίκησης, λειτουργίας και συντήρησης και αποκατάστασης ζημιών από πλημμύρες ή άλλη αιτία που συνιστά ανωτέρα βία σε έργα εγγείων βελτιώσεων δικαιοδοσίας των ΟΕΒ, καθώς και η εκτέλεση τους.
- Η παροχή οδηγιών και η παρακολούθηση εφαρμογής σχεδίων και εργασιών συντήρησης από τους Ο.Ε.Β.
- Η έγκριση εκτέλεσης εργασιών συντήρησης και λειτουργίας εγγειοβελτιωτικών έργων που έχουν μεταβιβαστεί στους Ο.Ε.Β, απολογιστικά.
- Η εποπτεία και ο τεχνικός έλεγχος των ΟΕΒ για την εκπόνηση ερευνών και μελετών και για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης των έργων.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 5α' του άρθρου 46 του ν.4456/17, καταργείται η αρμοδιότητα των Δήμων, όπως αναφερόταν στην παρ. 5 του αρθ. 94 του ν.3952/2010, στην άσκηση εποπτείας, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 3881/1958.

Ειδικότερα σε περιοχές αναδασμού, η αρμοδιότητα συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων Α και Β τάξης εντός περιοχών αναδασμών που κατασκευάζονται ή έχουν ήδη κατασκευαστεί από την Περιφέρεια, το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών ή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα οποία συμπεριλαμβάνεται και **το αγροτικό δίκτυο που κατασκευάστηκε για να εξυπηρετεί αυτά τα έργα** (όπως προκύπτει από τις αποφάσεις της Επιτροπής Αναδασμού αρ.13 ν.674/1977) και μέχρι την κύρωση του αναδασμού και εφόσον δεν έχουν μεταβιβαστεί σε Ο.Ε.Β. ή σε Δήμους, ανήκει στην οικεία Περιφέρεια. Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις στις οποίες ο Ο.Ε.Β. διαλύθηκε ή είναι σε καθεστώς εκκαθάρισης, όπου η αρμοδιότητα συντήρησης παραμένει στην Περιφέρεια μέχρι να μεταβιβαστεί σε Ο.Ε.Β. ή άλλο φορέα. (αρθ 46 του ν.4456/2017, υπ' αριθμ. 1552/134721/5.10.2018 εγκύκλιος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΑΔΑ: ΩΧΨΟ4653ΠΓ-222), 6721/18.9.2019 έγγραφό Γ.Γ.Π.Π. και 1388/239647/26.09.2019 έγγραφο της Δ/νση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης). Θέματα που αφορούν τα εγγειοβελτιωτικά έργα Θεσσαλίας ρυθμίζονται με τον ν.5106/2024 σχετικά με τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).

5.10 Κανονισμός ασφάλειας φραγμάτων.

Με την ΔΑΕΕ/οικ2287/27.12.2016 (ΦΕΚ 4420/Β'/2016) Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, όπως ισχύει, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον Κανονισμό Ασφαλείας Φραγμάτων και τη **συγκρότηση της Διοικητικής Αρχής Φραγμάτων (Δ.Α.Φ.)**.

Όπως ήδη έχει ενημερώσει η Γ.Γ.Π.Π. (υπ.αρ. 1484/20.02.2017 έγγραφο της Γ.Γ.Π.Π.), στο άρθρο 10 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης θεσμοθετείται, για όλα τα φράγματα του άρθρου 2, η εκπόνηση Σχεδίου Αντιμετώπισης Επικίνδυνων Καταστάσεων (Σ.Α.Ε.Κ.). Το Σ.Α.Ε.Κ. καθορίζει το σύνολο των δράσεων που πρέπει να ακολουθηθούν, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και οι ζημιές σε περιουσίες, κυρίως στις κατάντη περιοχές, σε περίπτωση εμφάνισης έκτακτων περιστατικών, σε όλα τα στάδια της ζωής του φράγματος και θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα και απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύνταξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου Πολιτικής Προστασίας για κινδύνους που συνδέονται με το φράγμα.

Σύμφωνα με το αρ. 10 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, η Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (Δ.Α.Φ.), προχώρησε στην 1η έκδοση του Σχεδίου Πρότυπων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (Σ.Α.Ε.Κ.) (18712/Φ.ΔΑΦ/25.01.2021 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - ΑΔΑ: ΩΛ81465ΧΘΞ-ΕΑ4). Η ΔΑΦ τον Ιούλιο του 2021 προχώρησε, κατόπιν και σχετικού αιτήματος και προτάσεων από τη Γ.Γ.Π.Π. στην 2η έκδοση του Σχεδίου Πρότυπων ΣΑΕΚ (340039/29.11.2021 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - ΑΔΑ: ΨΦΝ8465ΧΘΞ-Ω61).

Λόγω των τροποποιήσεων που έκτοτε επέφερε η εφαρμογή του ν.4662/2020, όπως ισχύει, η Σύσταση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και η ανάγκη περαιτέρω τροποποιήσεων του σχεδίου Πρότυπων ΣΑΕΚ, ώστε αυτά να είναι συμβατά με το θεσμικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, απαιτείται άμεσα η αναθεώρηση της 2ης Έκδοσης «σχεδίου» Πρότυπων ΣΑΕΚ.

Εκκρεμεί σχετική αλληλογραφία της Γ.Γ.Π.Π. με την Δ.Α.Φ. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας θα επανέλθει με νεότερο έγγραφο της σχετικά με τις διαδικασίες σχεδιασμού πολιτικής προστασίας μετά την υλοποίηση των Σ.Α.Ε.Κ.

5.11 Αρμοδιότητες στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητόδρομων.

Για τα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων οι αρμοδιότητες συντήρησης του αντίστοιχου δικτύου ομβρίων υδάτων προσδιορίζονται στον **ΠΙΝΑΚΑ 1 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄**, αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90). Για τα τμήματα των αυτοκινητοδρόμων που έχουν δοθεί σε παραχώρηση, κατευθυντήριες οδηγίες προς τους παραχωρησιούχους με σκοπό την αντιπλημμυρική προστασία κατά μήκος των οδικών αξόνων εντός των ορίων παραχώρησης εκδίδονται από τη Δ/ση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Στα υπόλοιπα τμήματα του οδικού άξονα ΠΑΘΕ που δεν έχουν δοθεί σε παραχώρηση ή κατασκευάζονται, καθώς επίσης και στο δευτερεύον οδικό δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων (δευτερεύουσες οδοί των ανισόπεδων κόμβων, παράπλευροι οδοί (S.R.) των οδών της παραγράφου Α4 της Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20.03.2007 (Φ.Ε.Κ. 398Β΄/2007) η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει στην Δ/ση Υποδομών Σταθερής Τροχιάς, Συντηρήσεων Και Ασφάλειας (Δ14) της Γ.Γ.Υ./Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών ως Προϊσταμένης Αρχής και στις Ε.Υ.Δ.Ε. Στερεάς Ελλάδας, Ε.Υ.Δ.Ε. Θεσσαλίας, Ε.Υ.Δ.Ε. Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίων Νήσων και Ε.Υ.Δ.Ε. Μακεδονίας αντίστοιχα ως Διευθύνουσες Υπηρεσίες (Π.Δ. 123/2017 – Φ.Ε.Κ. 151Α΄/2017, ΔΝΣα/οικ.44075/Φ2.2.1/06.06.2018 Απόφαση Υπουργού ΥΠΟ.ΜΕ).

Επισημαίνεται ότι, οι αρμοδιότητες για τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Αττικής και του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Κεντρικής Μακεδονίας, μεταφέρθηκαν από τις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αντίστοιχα (ν.4199/2013 , Φ.Ε.Κ. 216Α΄/2013).

Επίσης, μεταφέρονται στις παραπάνω Περιφέρειες, αντίστοιχα, οι αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής, που ασκούνται από τις Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από τις πιο πάνω Υπηρεσίες (ν. 4199/2013 , Φ.Ε.Κ. 216Α΄/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από τις Περιφέρειες καθορίζεται στο άρθρο 129 του ν.4199/2013.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω και όσον αφορά την συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων οι αρμόδιοι φορείς λειτουργίας και συντήρησής τους, αναφέρονται αναλυτικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄** (ΠΙΝΑΚΑΣ 1. «Φορείς λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητοδρόμων», αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90).

5.12 Αρμοδιότητες Δήμων και Περιφερειών στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στο οδικό δίκτυο.

Ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την συντήρηση του οδικού δικτύου είναι υπεύθυνος και για τη συντήρηση του αντίστοιχου δικτύου ομβρίων υδάτων, σύμφωνα με την παράγραφο Β.2. της Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20.03.2007 όπως ισχύει (Φ.Ε.Κ. 398Β΄/2007).

Η συντήρηση του δικτύου όμβριων υδάτων των οδών περιλαμβάνει εργασίες όπως ο καθαρισμός και η συντήρηση των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής, των κατακιών των φρεατίων επίσκεψης, του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής, των συνδετηρίων αγωγών των φρεατίων αυτών με το υφιστάμενο δίκτυο όμβριων, των φρεατίων επίσκεψης, καθώς και των αγωγών του δικτύου όμβριων (Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20.3.2007, Φ.Ε.Κ. 398Β΄/2007).

Ειδικότερα, το έργο αυτό περιλαμβάνει κυρίως:

- Τον καθαρισμό από φερτά υλικά των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής και του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής,
- Τον καθαρισμό των συνδετηρίων αγωγών μεταξύ φρεατίων και κεντρικού αγωγού όμβριων,

- Τον έλεγχο παροχετευτικότητας των αγωγών όμβριων και τον κατά περίπτωση καθαρισμό αυτών,
- Τον έλεγχο από τυχόν φθορές και κατά περίπτωση συντήρηση – επισκευή για την καλή κατάσταση και λειτουργία των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής, του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής και επίσκεψης, των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των αγωγών όμβριων και των συνδετήριων αγωγών.

Με βάση τα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (ν.3852/2010, Φ.Ε.Κ. 87Α'/2010) οι αρμοδιότητες για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (επαρχιακό οδικό δίκτυο) και στις πρώην κρατικές Περιφέρειες (εθνικό οδικό δίκτυο πλην αυτοκινητόδρομων), περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον ν.3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του ν.3852/2010).

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο (πλην αυτοκινητόδρομων), όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών (όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν) που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του ν.3481/2006 (Φ.Ε.Κ. 162Α'/02.08.2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερους Δήμους, η ευθύνη κατανέμεται τμηματικά σε κάθε Δήμο που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής του ευθύνης.

Όσον αφορά τη συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του ν.3852/2010).

Ειδικότερα για τους Δήμους των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου (Νησιωτικοί Δήμοι) και για τις **αρμοδιότητες κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών** των οποίων η συντήρηση ανήκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (αρθ. 204 περ. Ε.1. του ν.3852/2010), μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων για το χρόνο έναρξης άσκησης τους από τους Δήμους, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του ν.3852/2010, δηλαδή οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από την Περιφέρεια**, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτό σχετικής προθεσμίας (παρ. 1, του αρθ. 31 του ν.4257/14, Φ.Ε.Κ. 93Α'/2014).

Επίσης, διευκρινίζεται ότι για τους Δήμους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μικρότερο από 4.000 κατοίκους, σύμφωνα με το άρθρο 205 του ν.3852/2010, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον Περιφερειάρχη από τον οικείο Δήμο, ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, η εκτέλεση έργων και μελετών, συνεπώς και η συντήρηση του υπόλοιπου οδικού δικτύου (δημοτικοί οδοί κ.τ.λ.) αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/σης Τεχνικών Έργων Κυκλάδων και της Δ/σης Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου αντίστοιχα.

Ειδικότερα για την Περιφέρεια Αττικής, πλέον των ανωτέρω μεταφέρθηκε από 01.09.2011 και η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους ανήκε στις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. (Δ.Κ.Ε.Σ.Ο., Δ.Κ.Ε.Ο., Δ.Κ.Υ.Ε.) του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, οι οποίες υπάγονται πλέον ως οργανικές μονάδες στην Περιφέρεια Αττικής (Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20.03.2007 / Φ.Ε.Κ. 398Β'/2007, Υ.Α. Δ17α/06/19/ΦΝ443/06.02.2009 / Φ.Ε.Κ. 299Β'/2009, ν.3852/2010 / Φ.Ε.Κ. 87Α'/2010Ν, ν.4018/2011 – Φ.Ε.Κ. 215Α'/2011, Υ.Α.44403/2011 / Φ.Ε.Κ. 2494Β'/2011).

Σημειώνεται ότι για το λεκανοπέδιο Αττικής η αρμοδιότητα καθαρισμού, συντήρησης και λειτουργίας των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε., έχει μεταφερθεί από 01.01.2008 στους οικείους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής για την περιοχή αρμοδιότητάς τους, με εξαίρεση τις οδούς στις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει πλέον στην Περιφέρεια Αττικής (άρθρο 7 ν.3481/02.08.2006 / Φ.Ε.Κ. 162Α'/2006, Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20.03.2007 / Φ.Ε.Κ. 398Β'/2007 Υ.Α. Δ17α/06/19/ΦΝ443/06.02.2009 / Φ.Ε.Κ. 299Β'/2009, 4422/Ε.Ο./30.08.2007 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, Φ.Ε.Κ. 1787Β'/06.09.2007, ν.4018/2011 – Φ.Ε.Κ. 215Α'/2011).

Τέλος, κατ'εξαίρεση στην Ε.Υ.Δ.ΑΠ. Α.Ε. ανήκει η αρμοδιότητα και ευθύνη καθαρισμού και συντήρησης των αγωγών (και των οικείων φρεατίων) παντοροϊκού συστήματος του Νομού Αττικής, ήτοι αγωγών που παροχετεύουν ενιαία όμβρια και ακάθαρτα και οι οποίοι βρίσκονται κάτωθεν των οδών των οποίων η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει σε υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε./ Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών (Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20.03.2007 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε / Φ.Ε.Κ. 398Β'/2007, Υ.Α. Δ17α/06/19/ΦΝ443/06.02.2009 / Φ.Ε.Κ. 299Β'/2009, ν.4018/2011/ Φ.Ε.Κ. 215Α'/2011). Ομοίως, για την λειτουργία και συντήρηση του παντοροϊκού συστήματος αποχέτευσης που βρίσκεται στην περιοχή δραστηριότητας της Ε.Υ.Α.Θ. ΑΕ είναι υπεύθυνη η τελευταία (ν.2937/2001 / Φ.Ε.Κ .169Α'/2001).

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω και όσον αφορά την συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων κατά μήκος του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου, οι αρμόδιοι φορείς λειτουργίας και συντήρησής τους, αναφέρονται αναλυτικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - ΠΙΝΑΚΑΣ 2**. «Φορείς λειτουργίας και συντήρησης Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου», αρ. πρωτ. Α5519/22.11.2024 έγγραφο Γ.Γ.Π.Π., ΑΔΑ: 6ΚΙΝ46ΝΠΙΘ-Υ90).

Με βάση τις ανωτέρω αρμοδιότητες που έχουν οι Δήμοι και οι Περιφέρειες, προκύπτει η υποχρέωσή τους στον τακτικό έλεγχο λειτουργίας και συντήρησης, όπου τούτο κρίνεται απαραίτητο, του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητάς τους.

Τα φρεάτια υδροσυλλογής πρέπει να ελέγχονται και να καθαρίζονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι, από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών (Δ/νση Τεχνικών Έργων) για τις οδούς αρμοδιότητάς τους (Εθνικό και Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο) και από τις αρμόδιες των Δήμων (Δ.Ε.Υ.Α., Τεχνικές Υπηρεσίες) στο Δημοτικό Οδικό Δίκτυο, κατά κανόνα, πριν την έναρξη των χειμερινών βροχοπτώσεων.

Ο έλεγχος και καθαρισμός / συντήρηση των φρεατίων υδροσυλλογής πρέπει επίσης να γίνεται και μετά από κάθε σημαντικό γεγονός βροχής (ραγδαία βροχή – καταιγίδα), ειδικά σε αστικές περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, οι Δήμοι και οι Περιφέρειες οφείλουν να προχωρήσουν άμεσα, σε περίπτωση που τούτο δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί, στον προγραμματισμό περιοδικού ελέγχου και συντήρησης, όπου αυτό απαιτείται, του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητάς τους.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν.5106/24, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου όμβριων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και τη λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες της Περιφέρειας Αττικής, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων όμβριων, στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης.

Επίσης, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου όμβριων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων όμβριων στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης.

Κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν.4972/2022 (Α' 181), η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συνάπτουν συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, στις οποίες καθορίζονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής

της δημόσιας υπηρεσίας των παρ. 1 και 1α, αντίστοιχα, και η αποζημίωση σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Τέλος, αναφέρεται ότι σχετικά με την αρμοδιότητα αποκομιδής απορριμμάτων οδικού δικτύου ισχύει το άρθρο 41 του ν.5056/2023 σύμφωνα με το οποίο από την 1η.01.2024, η ευθύνη αποκομιδής απορριμμάτων του οδικού δικτύου αρμοδιότητας περιφερειών και των παράπλευρων δρόμων αυτών, των νησίδων τους, των υπόγειων διαβάσεων, καθώς και των πρανών αυτών ασκείται από τους δήμους, κατά το τμήμα που διέρχεται εντός των ορίων τους. Εφόσον νησίδα του οδικού δικτύου αποτελεί όριο όμορων δήμων, η αρμοδιότητα για τον καθαρισμό της νησίδας ασκείται από τον μεγαλύτερο πληθυσμιακά δήμο.

5.13 Αρμοδιότητες Δήμων στη συντήρηση και αποκατάσταση ζημιών του αγροτικού οδικού δικτύου.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο 1.12 του παρόντος, το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο που δεν ανήκει στις αρμοδιότητες συντήρησης των Περιφερειών (επαρχιακό οδικό δίκτυο και εθνικό οδικό δίκτυο πλην αυτοκινητόδρομων), όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του ν.3481/2006 (Φ.Ε.Κ. 162Α'/02.08.2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου.

Καθώς οι οδοί του κράτους διαιρούνται σε εθνικές, επαρχιακές και δημοτικές ή κοινοτικές και αγροτικές (σύμφωνα με το άρθ.1 του Π.Δ. 28/1929 «Κωδικοποίηση διατάξεων για κατασκευή-συντήρηση οδών»), προκύπτει ότι στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων ανήκει το δημοτικό ή κοινοτικό οδικό δίκτυο, καθώς και το αγροτικό οδικό δίκτυο.

Επίσης, σύμφωνα με τον ν.3852/2010, στις αρμοδιότητες των Δήμων περιλαμβάνονται εκτός των άλλων οι αρμοδιότητες μελέτης και εκτέλεσης έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα (άρθρο 94 παρ.5.2 του ν.3852/2010).

Στο πλαίσιο αυτό και με βάση τα ανωτέρω, η συντήρηση του αγροτικού οδικού δικτύου και κατά συνέπεια η αποκατάσταση αυτού από ζημιές οι οποίες προκλήθηκαν από έντονα καιρικά φαινόμενα, ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός της χωρικής τους αρμοδιότητας.

Ειδικότερα σε περιοχές αναδάσμου, η συντήρηση του λοιπού αγροτικού δικτύου, **που δεν εξυπηρετεί την λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων** όπως αναφέρεται στην παρ. 1.9 του παρόντος και μέχρι την κύρωσή του αναδάσμου, είναι αρμοδιότητα του οικείου Δήμου (αρθ. 20 ν.674/1977, αρθ. 94 του ν.3852/2010).

Μετά την κύρωση του αναδάσμου η συντήρηση του αγροτικού οδικού δικτύου που εξυπηρετεί τα εγγειοβελτιωτικά έργα αποδίδεται στον αρμόδιο Ο.Ε.Β. και το λοιπό αγροτικό οδικό δίκτυο μεταβιβάζεται με διαπιστωτική πράξη στον Δήμο και εγγράφεται στο Κτηματολόγιο. (παρ. 8 του άρθρου 22 του ν.4061/2012 όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 37 του ν.4235/2014, 6721/18.09.2019 έγγραφό Γ.Γ.Π.Π. και 1388/239647/26.09.2019 έγγραφο της Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης).

5.14 Χαρτογραφική αποτύπωση κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας.

Η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., στο πλαίσιο του συντονιστικού της ρόλου και με στόχο την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις συντήρησης του οδικού δικτύου, αλλά και της χωρικής κατανομής των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ανά φορέα, προχώρησε στην χαρτογραφική αποτύπωση της κατανομής των

αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας με την χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Ειδικότερα, η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. με το υπ.αρ. 7910/08.11.2017 έγγραφό της απέστειλε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ένα ολοκληρωμένο τεύχος κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, προς διευκόλυνση του έργου τους, το οποίο συμπεριλαμβάνει 67 χάρτες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ενώ παράλληλα συνέταξε και 14 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης A1. Αντίγραφο του ανωτέρω εγγράφου και των σχετικών χαρτών έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. και ειδικότερα στον σύνδεσμο:

<https://civilprotection.gov.gr/thematikoi-xartes-sxediwn-politikis-prostasias/katanomi-armodiotiton-syntirisis-odikoy-diktyoy>

Η ανωτέρω χαρτογραφική απεικόνιση πραγματοποιήθηκε με σκοπό την διευκόλυνση του έργου των φορέων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (ΕΛ.ΑΣ., Πυροσβεστικό Σώμα, Ε.Κ.Α.Β.) και των φορέων λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων κοινής ωφέλειας (Δ.Ε.Η., Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., Α.Δ.Μ.Η.Ε., Δ.Ε.Σ.Φ.Α., φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών), με την παροχή χαρτογραφικών προϊόντων μικρής κλίμακας, τα οποία σε αδρές γραμμές θα αποσαφήνιζαν τον φορέα συντήρησης, άρα και τον φορέα αποκατάστασης την βατότητας, κάθε τμήματος του οδικού δικτύου.

Διευκρινίζεται ότι η χαρτογραφική αποτύπωση αφορά αποκλειστικά την κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης και όχι την αποτύπωση του χαρακτηρισμού των τμημάτων του οδικού δικτύου (Εθνικό, Επαρχιακό, Δημοτικό) η οποία μπορεί να διαφοροποιείται κατά περίπτωση και η οποία έχει πραγματοποιηθεί από την Διεύθυνση Οδικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Η αρχική χαρτογραφική αποτύπωση υποβλήθηκε στους αρμόδιους φορείς προς επικύρωση πριν την οριστική της έκδοση. Δεδομένου όμως ότι η κλίμακα στην οποία πραγματοποιήθηκε η επικύρωση της χαρτογραφικής αποτύπωσης σε πολλές περιπτώσεις δεν επέτρεπε την λεπτομερή διόρθωση της χάραξης των επί μέρους τμημάτων του οδικού δικτύου από τις Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, αλλά και του γεγονότος ότι η διαδικασία επικύρωσης για την ηπειρωτική χώρα ολοκληρώθηκε το 2009, είχε ως αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις να μην έχουν ενσωματωθεί αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων, νέες χαράξεις κ.τ.λ., που προέκυψαν έκτοτε.

Με σκοπό την διόρθωση τυχόν παραλείψεων, αλλά και την διαρκή επικαιροποίηση της χαρτογραφικής αποτύπωσης, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. απέστειλε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς το υπ.αρ. 4103/08.06.2018 έγγραφο με τίτλο «Διαδικασία επικαιροποίησης της χαρτογραφικής αποτύπωσης αρμοδιοτήτων συντήρησης οδικού δικτύου της Χώρας» με το οποίο ζήτησε από τους φορείς συντήρησης του οδικού δικτύου (Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Εταιρίες Παραχώρησης, Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων) να προχωρήσουν εκ νέου σε έλεγχο των δεδομένων που αφορούν τα τμήματα του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους και να αποστείλουν στην Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. τυχόν διορθώσεις ή προσθήκες ώστε να καταστεί δυνατή η διόρθωση και η επικαιροποίηση των δεδομένων και των σχετικών χαρτών.

Οι υποδείξεις και διορθώσεις που αποστέλλονται από φορείς στο ανωτέρω πλαίσιο, ενσωματώνονται το συντομότερο δυνατό από την λήψη τους και στην συνέχεια αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ η επικαιροποιημένη έκδοση του τεύχους κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, καθώς και επικαιροποιημένοι χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης A1.

Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη, οπότε η εκάστοτε έκδοση της χαρτογραφικής αποτύπωσης των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου δεν θεωρείται τελική, αλλά δύναται να αναθεωρηθεί εκ νέου εφόσον προκύψουν σχόλια και παρατηρήσεις από τους αρμόδιους φορείς.

Τέλος διευκρινίζεται ότι, η χαρτογραφική απεικόνιση της κατανομής των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, δεν είναι δεσμευτική για τους φορείς συντήρησης και δεν υποκαθιστά, τις σχετικές αποφάσεις σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

5.15 Προειδοποιητική σήμανση σε ιρλανδικές διαβάσεις.

Στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με υδατορέματα, κυρίως χειμαρρικής απορροής, χωρίς γέφυρα, όπου για τη διευκόλυνση της τοπικής κυκλοφορίας έχει εφαρμοστεί πρόχειρη κατασκευαστική λύση (τσιμεντόστρωση ή επιχωμάτωση), γνωστές και ως **Ιρλανδικές διαβάσεις**, ο κίνδυνος παράσυρσης διερχόμενων οχημάτων και πεζών είναι αυξημένος όταν αυτές κατακλύζονται από νερά.

Στις περιπτώσεις αυτές των Ιρλανδικών διαβάσεων, για την αποφυγή ατυχημάτων θεωρείται σκόπιμο οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου, να προχωρήσουν σε καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους και να τοποθετούν κατάλληλη προειδοποιητική σήμανση (πινακίδα K-25), όπου αυτό δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί, καθώς και συμπληρωματική ενημερωτική πινακίδα με σχετικό προειδοποιητικό κείμενο, όπως «ΠΡΟΣΟΧΗ. ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΜΗ ΔΙΕΡΧΕΣΤΕ. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΑΡΑΣΥΡΣΗΣ – WARNING IN CASE OF FLOOD. DO NOT PASS. TURN AROUND».

Νοείται ότι οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελειώς προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ν. 2696/1999 / Φ.Ε.Κ. 57Α/1999, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του ν.4313/2014).

6.Αξιολόγηση.

Με βάση τα ανωτέρω είναι προφανές ότι τα αντιπλημμυρικά έργα, οι καθαρισμοί υδατορεμάτων, κλπ, δεν εμπίπτουν άμεσα στην κατηγορία των έργων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας που δρομολογούνται στο πλαίσιο εφαρμογής σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, σε εν εξελίξει, ή αμέσως μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες. Ωστόσο, τόσο ο έλεγχος λειτουργίας και η συντήρηση των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και ο προγραμματισμός και η εκτέλεση νέων έργων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, συμβάλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

7.Ορισμοί.

Σύμφωνα με το ν.3199/2003 (Φ.Ε.Κ. 280Α'0/9.12.2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/Ε.Κ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000:

- «**Ποταμός** είναι σύστημα εσωτερικών υδάτων το οποίο ρέει, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, στην επιφάνεια του εδάφους, αλλά το οποίο μπορεί, για ένα μέρος της διαδρομής του, να ρέει και υπογείως».
- «**Λεκάνη απορροής ποταμού** είναι η εδαφική έκταση από την οποία συγκεντρώνεται το σύνολο της απορροής, μέσω διαδοχικών ρευμάτων, ποταμών και, πιθανώς, λιμνών και παροχετεύεται στη θάλασσα με ενιαίο στόμιο ποταμού, εκβολές ή δέλτα».
- «**Υπολεκάνη** είναι η εδαφική έκταση από την οποία συγκεντρώνεται το σύνολο της απορροής μέσω σειράς ρευμάτων, ποταμών και, πιθανώς, λιμνών σε συγκεκριμένο σημείο υδάτινου ρεύματος (συνήθως λίμνης ή συμβολής ποταμών)».
- «**Περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού** αντιστοιχεί στη θάλασσα και χερσαία έκταση, που αποτελείται από μια ή περισσότερες γειτονικές λεκάνες απορροής ποταμού μαζί με τα συναφή υπόγεια και παράκτια ύδατα και αποτελεί τη βασική μονάδα με βάση την οποία γίνεται η διαχείριση και η προστασία των λεκανών απορροής ποταμού όπως ορίζεται στο άρθρο 5».

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ.. Η.Π. 31822/1542/Ε103 (Φ.Ε.Κ. 1108Β'21.07.2010), ως:

- «**Πλημμύρα**» ορίζεται «*Η προσωρινή κατάκλυση του εδάφους από νερό το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι καλυμμένο από νερό. Αυτή περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χείμαρρους και υδατορεύματα εφήμερης ροής, υπερχειλίσεις λιμνών, και*

πλημμύρες από υπόγεια ύδατα και τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές. Ακόμη, περιλαμβάνει πλημμύρες από καταστροφές μεγάλων υδραυλικών έργων, όπως θραύσεις αναχωμάτων και φραγμάτων».

- **“Κίνδυνος πλημμύρας”** ορίζεται ο «συνδυασμός της πιθανότητας να λάβει χώρα πλημμύρα και των δυνητικών αρνητικών συνεπειών για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες, που συνδέονται μ' αυτή την πλημμύρα».
- **“Επικινδυνότητα πλημμύρας”** ορίζεται «η δυνατότητα εμφάνισης πλημμύρας σε συγκεκριμένο χώρο (ποσοτικοποιούμενη μέσω του βάθους νερού, της ταχύτητας ροής ή άλλου χαρακτηριστικού υδρολογικού ή υδραυλικού μεγέθους) που αντιστοιχεί σε δεδομένη πιθανότητα υπέρβασης».
- Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4258/2014 (Φ.Ε.Κ. 94Α΄/14.04.2014)
- **«Υδατορέματα ή υδατορεύματα ή ρέματα** (μη πλεύσιμοι ποταμοί χείμαρροι, ρέματα και ρυάκια είναι οι φυσικές ή διευθετημένες διαμορφώσεις της επιφάνειας του εδάφους που είναι κύριοι αποδέκτες των υδάτων της επιφανειακής απορροής και διασφαλίζουν τη διόδυσή τους προς άλλους υδάτινους αποδέκτες σε χαμηλότερες στάθμες. Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται τα εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως αρδευτικές και αποστραγγιστικές τάφροι».
- **«Μικρά υδατορέματα** (επιφανειακές πτυχωσείς απορροής) είναι οι επιφανειακές πτυχωσείς του εδάφους που είναι αποδέκτες των υδάτων της επιφανειακής απορροής, με έκταση λεκάνης απορροής μικρότερης ή ίσης του 1,0 τχ, όταν βρίσκονται εκτός ορίων οικισμών ή σχεδίων πόλεως ή μικρότερης ή ίσης των 0,50 τ.χ. όταν βρίσκονται εντός ορίων οικισμών ή σχεδίων πόλεως. Ως σημείο έναρξης της μέτρησης της λεκάνης απορροής ορίζεται κάθε σημείο της βαθιάς γραμμής της επιφανειακής πτύχωσης».
- **«Κοίτη** είναι η φυσική ή διευθετημένη διαμόρφωση του εδάφους στην οποία ρέει μόνιμα ή περιοδικά το νερό του υδατορέματος. Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια αυτή οι περιοχές μόνιμης ή περιοδικής κατάκλυσης των υγροτόπων».
- **«Οχθη (οχθιογραμμή)** είναι η γραμμή που ενώνει τα άνω άκρα κάθε πρηνούς της κοίτης (φρύδι), όπου αυτή αποτελεί διακριτό μορφολογικό στοιχείο του περιβάλλοντος χώρου του υδατορέματος».
- **«Βαθιά γραμμή ή άξονας** είναι η γραμμή που ενώνει, τα βαθύτερα σημεία της κοίτης του υδατορέματος. Αν η φυσική κοίτη έχει αντικατασταθεί με τεχνικό έργο, βαθιά γραμμή νοείται ο άξονας του τεχνικού έργου».
- **«Ζώνη πλημμύρας** είναι η εδαφική περιοχή η οποία κατακλύζεται από τα πλημμυρικά νερά για συγκεκριμένη κάθε φορά περίοδο επαναφοράς και περικλείεται από τις γραμμές πλημμύρας».
- **«Οριογραμμές υδατορέματος** είναι οι πολυγωνικές γραμμές και από τις δύο πλευρές της βαθιάς γραμμής του υδατορέματος, που περιβάλλουν σωρευτικά: α) τις όχθες του υδατορέματος, β) τις γραμμές πλημμύρας και γ) οποιοδήποτε φυσικό ή τεχνητό στοιχείο, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος, το οποίο έχει περιβαλλοντική αξία και χρήζει προστασίας».
- **«Οριοθέτηση** είναι η διαδικασία και η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του υδατορέματος, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3, με στόχο την εξασφάλιση της απρόσκοπτης απορροής των επιφανειακών νερών και την περιβαλλοντική προστασία του υδατορέματος».
- **«Ζώνη υδατορέματος** είναι η εδαφική περιοχή που περικλείεται από τις οριογραμμές του υδατορέματος».
- **«Διευθέτηση υδατορέματος** είναι η επέμβαση στο υδατόρεμα, με την εκτέλεση των αναγκαίων έργων με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών. Στα έργα αυτά περιλαμβάνεται και η εκτροπή του υδατορέματος, καθώς και η υποκατάστασή του με κλειστό ή ανοιχτό τεχνικό έργο στην ίδια ή διαφορετική θέση».

Αναφορικά με την έννοια του υδατορέματος σημειώνεται ότι, στην έννοια του υδατορέματος περιλαμβάνονται: οι ποταμοί στο σύνολο της έκτασής τους, καθώς και οι παραπόταμοι των ποταμών αυτών, τα ρέματα, τα ρυάκια, οι χείμαρροι, καθώς και οι τεχνητοί κλάδοι των ποταμών και ρεμάτων εάν

αυτοί αποτελούν μέρος του φυσικού υδρογραφικού δικτύου και δεν αποτελούν εγγειοβελτιωτικό έργο ως μέρος αρδευτικού δικτύου (π.χ. αρδευτικές διώρυγες, αποστραγγιστικές τάφροι)³².

Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται οι πλεύσιμοι ποταμοί για την οριοθέτηση των οποίων εφαρμόζεται ο ν.2971/2001 (Φ.Ε.Κ. 285Α'/19.12.2001) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τόσο ο ν.4258/2014, (Φ.Ε.Κ. 94Α'/14.04.2014), όσο και ο ν.2971/2001 αναφέρονται σε «πλεύσιμους ποταμούς», πλην όμως, επειδή ένας ποταμός δεν δύναται να είναι πλεύσιμος καθ' όλο το μήκος του (από τις πηγές έως και την εκβολή), είναι αυτονόητο ότι και οι δύο νόμοι αναφέρονται ουσιαστικά σε πλεύσιμα τμήματα ποταμών².

Επισημαίνεται ότι τόσο ο ν.4258/2014 όσο και ο ν.2971/2001 δεν παρέχουν ορισμό, ή καθορίζουν αναγνωριστικά στοιχεία της «πλευσιμότητας» ούτε περιγράφονται σε αυτούς συγκεκριμένα τμήματα ποταμών ως πλεύσιμα.

Ο ν.4258/2014 δεν διαφοροποιεί τα υδατορέματα σε συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, καθώς ουσιαστικά η πρόβλεψη του νομοθέτη για την εφαρμογή του νόμου συμπεριλαμβάνει όλους τους κλάδους του υδρογραφικού δικτύου. Συνεπώς, στην έννοια του υδατορέματος περιλαμβάνονται και εκείνα τα ρέματα, χείμαρροι ή ρυάκια περιοδικής απορροής.

Σύμφωνα με τη Κ.Υ.Α. 140055/2017 (Φ.Ε.Κ. 428Β'/15.02.2017), άρθρο 7, «Σε περίπτωση αμφιβολίας περί του χαρακτήρα τμήματος του υδρογραφικού δικτύου ως υδατορέματος, καθώς και για τα χαρακτηριστικά αυτού, αποφαίνεται σχετικώς η αρμόδια Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Στην περίπτωση που το ερώτημα αναφέρεται στη πλευσιμότητα ή μη ποταμού/τμήματος ποταμού, δεδομένου ότι αρμοδιότητα για την εφαρμογή του ν.2971/2001 έχουν τα κατά τόπους Αυτοτελή Γραφεία Δημόσιας Περιουσίας (Κτηματικές Υπηρεσίες), κρίνεται ότι θα πρέπει να ερωτώνται και οι εν λόγω υπηρεσίες.

³² Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31.05.2019 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η΄ – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Ο Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού διαιρείται διοικητικά στις ακόλουθες Δημοτικές Ενότητες και Κοινότητες (Απογραφή 2021):

Δήμος	Μόνιμος πληθυσμός
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ (Έδρα: Ψυχικόν, το)	27.636
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΨΥΧΙΚΟΥ	9.595
Δημοτική Κοινότητα Ψυχικού	9.595
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	10.671
Δημοτική Κοινότητα Νέου Ψυχικού	10.671
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΛΟΘΕΗΣ	7.370
Δημοτική Κοινότητα Φιλοθέης	7.370

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ αρ. πρωτ. 2846/Β4-461/21.04.2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ΄ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΧΩΡΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Στα διοικητικά όρια του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού έχουν την έδρα τους οι ακόλουθοι φορείς και υπηρεσίες:

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΧΩΡΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ			
ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ / (ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ WGS 84)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	e-mail
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΠΑΣΧΑΛΙΑΣ 14 & ΚΑΜΕΛΙΩΝ 10, ΨΥΧΙΚΟ	210 6720100	
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ (ΕΥΡΩΤΑ)	ΕΥΡΩΤΑ 12, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6741670	
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ (ΤΖΑΒΕΛΛΑ)	ΤΖΑΒΕΛΛΑ & ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6749565	
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ (ΩΝΑΣΕΙΟΥ)	ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 23, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6718414	
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ	ΝΑΡΚΙΣΣΩΝ 17, ΦΙΛΟΘΕΗ (38.021298 , 23.785353)	210 6813267	
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΟΥ 4, ΨΥΧΙΚΟ	210 6746435	
ΒΙΛΛΑ ΑΙΜΙΛΙΑ (ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ)	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 17, ΨΥΧΙΚΟ (38.008475, 23.771581)	210 6710900	
ΒΙΛΛΑ ΑΙΜΙΛΙΑ (ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ – ΔΗΜΟΤΙΚΟ)	ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΛΥΤΡΑ 14, ΨΥΧΙΚΟ (38.016619, 23.768078)	210 6770854	
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΦΙΛΟΘΕΗΣ	ΖΩΣΙΜΑ 3, ΦΙΛΟΘΕΗ (38.024162, 23.783988)	210 6818646	
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΙΛΟΘΕΗΣ	ΖΩΣΙΜΑ & ΚΕΧΑΓΙΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ 1-3, ΦΙΛΟΘΕΗ (38.024703, 23.783559)	213 0428495	
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 23, ΨΥΧΙΚΟ (38.009659, 23.771309)	210 6712207	
1 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΣΕΦΕΡΗ 21, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	2107 613822	
2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	25 ^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ & ΠΑΡΙΤΣΗ, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6725142	
3 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΟΥΡΑΝΗ 16 & ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6715210	
4 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΟΥΡΑΝΗ 16 & ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6710275	
ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ, ΨΥΧΙΚΟ	ΜΟΥΣΩΝ 20 & ΠΑΠΑΓΙΑΜΑΝΤΗ, ΨΥΧΙΚΟ	210 6726117	

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ (ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ)	ΕΜ. ΡΟΪΔΗ & ΘΕΟΤΟΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1, ΨΥΧΙΚΟ (38.017622, 23.776658)	210 6724464	
2 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ 13	210 6724743	
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΦΙΛΟΘΕΗΣ	ΑΝΔΡΕΑ ΜΕΤΑΞΑ 7, ΦΙΛΟΘΕΗ (38.022285, 23.782540)	210 6815963	
ΙΟΝΙΟΣ ΣΧΟΛΗ	ΛΟΥΚΗ ΑΚΡΙΤΑ 10, ΦΙΛΟΘΕΗ (38.024566, 23.775005)	210 6857130	
ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΑΡΣΑΚΗ 1Μ ΨΥΧΙΚΟ (38.015947, 23.777339)	210 6755107	
ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΕΛΤΑ 15, ΨΥΧΙΚΟ (38.017944, 23.780894)	210 6798100	
ΣΧΟΛΗ ΜΩΡΑΪΤΗ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ & ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΨΥΧΙΚΟ (38.011922, 23.775971)	210 6979500	
ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ, ΨΥΧΙΚΟ	ΜΟΥΣΩΝ 20 & ΠΑΠΑΓΙΑΜΑΝΤΗ, ΨΥΧΙΚΟ	210 6718781 210 6725413	
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 40 & ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ	210 6721759	
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ, (ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ)	ΕΜ. ΡΟΪΔΗ & ΘΕΟΤΟΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1, ΨΥΧΙΚΟ (38.017622, 23.776658)	210 6724464 210 6725450	
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΦΙΛΟΘΕΗΣ (ΣΤΟΧΑΣΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ)	ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ 15 & ΛΟΥΚΗ ΑΚΡΙΤΑ, ΦΙΛΟΘΕΗ (38.031330, 23.774901)	210 6845868	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ' – ΠΡΟΤΥΠΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

ΠΙΝΑΚΑΣ (Α)

Κατάλογος Αιτημάτων Πολιτών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού για έλεγχο κτιρίων από την ΓΔΑΕΦΚ

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΌΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΟΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΧΡΗΣΗ	ΟΡΟΦΟΙ ΚΤΙΡΙΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΒΛΑΒΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ (Β)

Κατάλογος Πολιτών του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού που αιτούνται άμεσα προσωρινή διαμονή

α/α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1					
2					
3					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Λ' – ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΕΝΑΠΟΘΕΣΗΣ ΦΕΡΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ - ΜΠΑΖΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Κατά τον σχεδιασμό των χώρων καταφυγής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη :

1. Σωστός προσδιορισμός
2. Έλεγχος ανά τακτά διαστήματα
3. Συχνή έγκυρη ενημέρωση του κοινού και κοινοποίηση των θέσεων των χώρων στις συναρμόδιες υπηρεσίες.

Οι χώροι εκτόνωσης διαφοροποιούνται ανάλογα με τη διάρκεια παραμονής του πληθυσμού σε αυτούς.

- **Χώροι καταφυγής** : Πρόκειται για χώρους άμεσης εκτόνωσης του πληθυσμού μετά την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων. Είναι χώροι βραχυχρόνιας παραμονής (λίγες ώρες έως 2 ημέρες).

Η δυναμικότητα των χώρων καταφυγής ορίζεται σε 2 τ.μ. / άτομο όταν ο χώρος βρίσκεται μέσα στον αστικό ιστό.

Η τοποθέτηση των χώρων καταφυγής σε ζώνες μέσα στον αστικό ιστό γίνεται με γνώμονα την ενδιάμεση απόσταση των 250 μ. τα οποία αποτελούν μια αποδεκτή απόσταση ασφαλείας που πρέπει να διανυθεί με τα πόδια (λαμβάνεται ως μέση ταχύτητα των πεζών τα 4-5 χμ/ώρα) από τους χώρους κατοικίας ή εργασίας προς τον χώρο καταφυγής.

- **Χώροι παροχής βοήθειας** : Πρόκειται για χώρους βραχυχρόνιας παραμονής τραυματιών και γενικά πληγέντων ατόμων για παροχή πρώτων βοηθειών.
- **Χώροι καταυλισμού** : πρόκειται για χώρους προσωρινής στέγασης πλημμυροπαθών μέχρι την αποκατάσταση των κατεστραμμένων κατοικιών και άλλων κτιρίων. Είναι χώροι μακροχρόνιας παραμονής.

Χρήση των χώρων σε κανονικές συνθήκες :

- Πλατείες
- Ελεύθεροι χώροι (κενά οικόπεδα κ.τ.λ.)
- Ανοιχτές αθλητικές εγκαταστάσεις
- Περιοχές αστικού πρασίνου (άλση , πάρκα , παιδικές χαρές)
- Προαύλια σχολείων
- Προαύλια εκκλησιών

Μετάβαση – προσβασιμότητα :

- Με τα πόδια , παρεμπόδιση χρήσης οχημάτων
- Με εναλλακτικές διαδρομές εκκένωσης που αποτελούν κατάλληλα διαμορφωμένο πεζοδρομικό δίκτυο.

Οι διαδρομές μετακίνησης του πληθυσμού ορίζονται αν δεχτούμε ως σημεία αφετηρίας τις εισόδους των κτιρίων της ζώνης και ως σημεία προορισμού , σημεία της περιμέτρου του χώρου καταφυγής.

Προδιαγραφές ασφαλείας χώρων εκτόνωσης :

- Οι χώροι εκτόνωσης πρέπει να βρίσκονται μακριά από γεωλογικά επικίνδυνα εδάφη (λόγω πιθανής εμφάνισης κατολισθήσεων , καθιζήσεων κ.α.) και όχι πάνω σε μεγάλα αναχώματα ή πάνω από υπόγειες στοές.

- Η υψομετρική θέση τοποθέτησης αυτών στις παραθαλάσσιες περιοχές πρέπει να είναι τέτοια που να αποκλείεται η διακινδύνευση από πλημμυρικά ή συνοδά καταστροφικά φαινόμενα.
- Η απόσταση από τις περιβάλλουσες οικοδομές θα πρέπει να είναι ίση με το μισό τους ύψους αυτών.
- Θέση μακριά από μεγάλα τεχνικά έργα.
- Θέση όχι κάτω από γραμμές ηλεκτρικής ενέργειας ή που να κινδυνεύει από πτώσεις στοιχείων.
- Θέση σε απόσταση από περιοχές διακινδύνευσης από καταστροφή άλλων εγκαταστάσεων.
- Θέση σε απόσταση τουλάχιστον 5 μ. από μαντρότοιχους ,κιγκλιδώματα κ.λ.π.

Υποδομή και εξοπλισμός χώρων εκτόνωσης :

- Ηλεκτροφωτισμός.
- Υδροδότηση -1 κρουός / 50 άτομα (απαιτούμενη ποσότητα νερού είναι 3 λίτρα / άτομο ημερησίως).
- Χώροι υγιεινής και σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο της πόλης (απαιτείται 1 χώρος WC/ 40 άτομα).
- Μικρή αποθήκη για στέγαση υλικών.
- Κάδους αποκομιδής απορριμμάτων.
- Σηματοδότηση των ίδιων των χώρων αλλά και των διαδρόμων εκκένωσης που τους προσεγγίζουν.

Προδιαγραφές ασφαλείας του πεζοδρομικού δικτύου εκκένωσης :

- Ασφάλεια από πτώση υλικών διατηρώντας απόσταση ασφαλείας από παράπλευρες οικοδομές.
- Παρουσία πρασιάς.
- Μακριά από σημεία υπέρ-συγκέντρωσης πληθυσμού (κινηματογράφοι , κτίρια γραφείων , σταθμούς πρώτων βοηθειών).
- Απουσία διασταυρώσεων με φυσικά ή άλλα εμπόδια (ρέματα , σιδηροδρομικές γραμμές).
- Αποφυγή ανισόπεδων διαβάσεων.
- Αποφυγή πεζοδρομίων και πρασιών που έχουν καταληφθεί παράνομα ή νόμιμα για χρήσεις αναψυχής ή εμπορίου.
- Απουσία στοιχείων κατά μήκος των διαδρομών που μπορεί να προκαλέσουν εκρήξεις ή πυρκαγιές.

Έλεγχος χώρων καταφυγής

Σχετικά με την έκταση των χώρων που επιλέγονται πρέπει να γίνονται αυτοψίες και να εντοπίζονται οι ενεργές επιφάνειες.

Μητρώο χώρων καταφυγής

Καταχώρηση σε βάση δεδομένων – συμπλήρωση καρτέλας στην οποία καταγράφονται τα χαρακτηριστικά του χώρου, που αιτιολογούν τη χρήση του αλλά και τα έργα ή τις προσθήκες ή παρεμβάσεις που απαιτούνται για τη σωστή κάλυψη των αναγκαίων προδιαγραφών.

πχ. Ως κάτωθι :

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΩΡΟΥ	ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΩΡΟΥ
1. Κωδικός :	5. ιδιοκτησιακό καθεστώς και φορέας διαχείρισης :

2. Όνομα :	6. Συνολικό εμβαδό και «ενεργή επιφάνεια :
.....
3. Θέση :	7. Χρήση :
.....
4. Αριθμ. Τοπογ/κού Διαγρ/τος :	8. Διαθέσιμα δίκτυα κοινής ωφέλειας :
.....
	9. Άλλες υποδομές και εξυπηρετήσεις :
 (στάθμευση , χώροι υγιεινής κ.τ.λ.)
ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	
A. Ως χώρου καταφυγής	
A.1. Διαθέσιμη δυναμικότητα :	
.....	
A.2. Αναγκαία έργα και παρεμβάσεις :	
.....	
B. Ως χώρου προσωρινής στέγασης	
B.1 Διαθέσιμη δυναμικότητα :	
.....	
B.2 Αναγκαία έργα και παρεμβάσεις :	
.....	

Ιδιοκτησιακό καθεστώς :

- Κατά προτίμηση δημόσιοι χώροι ή χώροι ελεγχόμενοι από δημόσιους φορείς.
- Καλύτερα να αποφεύγονται ως χώροι καταφυγής οι φυλασσόμενοι ή ασφαλιζόμενοι χώροι.
- Αν απαιτηθεί ιδιόκτητος χώρος – μνημόνιο συνεργασίας για την πιθανή χρήση του.

Βαθμός επάρκειας της πόλης ως προς τις δυνατότητες εκκένωσης :

Σε κάθε ελεύθερο χώρο του αστικού ιστού που προβλέπεται να λειτουργήσει ως χώρος καταφυγής ορίζεται από μια ακτίνα επιρροής που καλύπτει συνήθως 250 μ.

Εναλλακτικά μεγέθη ακτινών επιρροής :

300 μ. , 400 μ. , 500 μ. με τη μορφή ισοχρονικών καμπύλων λαμβάνοντας υπόψη :

- Χαμηλότερες πληθυσμιακές πυκνότητες περιφερειακών περιοχών.
- Μειωμένη κατασκευαστική εκμετάλλευση σε σχέση με το κέντρο της πόλης.
- Καλύτερες συνθήκες πρόσβασης σε ελεύθερες περιαστικές περιοχές.

Επάρκεια χωρητικότητας των χώρων καταφυγής

Λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή των πληθυσμιακών πυκνοτήτων ανά οικοδομικό τετράγωνο , μπορούν να γίνουν εκτιμήσεις αναφορικά με την επάρκεια χωρητικότητας των χώρων καταφυγής.

Πορείες διαφυγής πρώτης προτεραιότητας παρέμβασης

Οι οδοί που συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη πυκνότητα διαδρομών είναι αυτές που χρήζουν της μεγαλύτερης προστασίας ως προς τα δομικά στοιχεία των κτιρίων, την πιθανότητα πτώσης στοιχείων καθώς και τη ρύθμιση της κυκλοφορίας/στάθμευσης.

Ενημέρωση για τους χώρους καταφυγής

Οι δράσεις που θα αφορούν τους τρόπους ενημέρωσης του κοινού για τους χώρους καταφυγής ορίζονται μετά από σχετική απόφαση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΤΕΣΟΠΠ, πρώην Σ.Τ.Ο.).

Ποιοι πρέπει να ενημερωθούν για τους επιλεγμένους χώρους :

- Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας
- Τεχνικές υπηρεσίες
- Υπηρεσίες περιβάλλοντος και πρασίνου – αλσών
- Σχολικές Μονάδες – Δημόσιοι φορείς
- Ενδιαφερόμενος πληθυσμός

ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ – ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ)					
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΔΙΚΤΥΑ ΚΟΙΝ. ΩΦΕΛΕΙΑΣ	ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΕΜΒΑΔΟ (μ2)
ΦΙΛΟΘΕΗ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ "Σ.ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ"	ΚΑΛΛΙΓΑ-ΔΙΣΤΟΜΟΥ-ΚΕΧΑΓΙΑ	ΥΔΡΕΥΣΗ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	W.C.	7.000
	ΓΗΠΕΔΑ ΤΕΝΝΙΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	W.C.	5.000
	ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΡΥΖΗ	ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ ΕΥΝΑΡΔΟΥ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ		2500
	ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΥ	ΚΑΛΛΙΓΑ 31	ΥΔΡΕΥΣΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ		500
	ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΥ		ΥΔΡΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ		11000
	ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΙΑΔΗΜΑ	ΑΓΙΑΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ		1800
	ΑΛΣΟΣ ΠΟΥΛΑΚΗ	ΛΕΩΦ. ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ-ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ -ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ			54000
	ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΕΝΑΚΙΔΗ	ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ-ΝΙΡΒΑΝΑ	ΥΔΡΕΥΣΗ		5000
ΦΙΛΟΘΕΗ-ΨΥΧΙΚΟ	ΠΛ. ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ	Α. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ		2500
ΨΥΧΙΚΟ	ΑΛΣΟΣ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΜΑΛΑΚΑΣΗ	ΥΔΡΕΥΣΗ		26000
	ΑΛΣΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ	ΚΑΛΒΟΥ			21700
	ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β΄	ΟΙΤΗΣ-ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΣΑΚΩΝΑ	ΥΔΡΕΥΣΗ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	W.C.	2700
	ΑΛΣΟΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ	ΜΟΥΣΩΝ			7800
	ΑΛΣΗ ΟΔΟΥ ΔΑΦΝΗΣ	ΔΑΦΝΗΣ-ΔΑΒΑΚΗ-ΑΘ. ΔΙΑΚΟΥ	ΥΔΡΕΥΣΗ		1700

	ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΟΥ- ΜΑΒΙΛΗ- ΜΑΛΑΚΑΣΗ	ΥΔΡΕΥΣΗ		2800
Ν. ΨΥΧΙΚΟ	ΠΛ. ΠΙΝΔΟΥ	ΠΙΝΔΟΥ- ΜΙΣΤΡΑΛ-Κ. ΠΑΛΑΜΑ		ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ	2300
	Β' ΚΑΠΗ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 38	ΥΔΡΕΥΣΗ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	W.C.	
	ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 21 ΚΑΙ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ Σ	ΥΔΡΕΥΣΗ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ, ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	W.C.	2000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Μ' – ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Το παρόν προσαρτάται στο Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και Άμεσης / Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Γραφείο Δημάρχου Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
2. Γραφείο Αντιδημάρχου / Εντεταλμένου Συμβούλου Πολιτικής Προστασίας.
3. Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
4. Γραμματέας Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
5. Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
6. Υπηρεσίες Καθαριότητας Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
7. Υπηρεσία Διαχείρισης Οχημάτων – Μηχανημάτων Έργου Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
8. Υπηρεσία Πρόνοιας.
9. Διοικητικές Υπηρεσίες.
10. Οικονομικές Υπηρεσίες.
11. Υπηρεσία Πρασίνου / Περιβάλλοντος Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού.
12. Ε.Υ.Δ.Α.Π.
13. Δημοτική Αστυνομία.

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Διεύθυνση Αστυνομίας Βορειοανατολικής Αττικής.
2. Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού Αττικής (Δ.Π.Υ.Ν.Α.)
3. Αστυνομικό Τμήμα Ψυχικού.
4. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής / Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας.
5. Περιφέρεια Αττικής / Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας.

Γενικές παρατηρήσεις, οδηγίες:

Σε όλες τις περιπτώσεις λάβετε ειδική μέριμνα για τα παιδιά και τους ηλικιωμένους.

Να ενημερώνεστε συνεχώς από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ραδιόφωνο , τηλεόραση κ.λ.π.) για την εξέλιξη των φαινομένων.

Προμηθευτείτε εφόδια πρώτης ανάγκης (φακό , φορητό ραδιόφωνο με μπαταρίες , κουτί πρώτων βοηθειών)

Ακολουθείτε τις οδηγίες των Αρχών , όπως π.χ. σε περίπτωση εκκένωσης της περιοχής.

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης καλέστε την αστυνομία (100) , ή την Πυροσβεστική Υπηρεσία (199), βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά σας γνωρίζουν τους παραπάνω αριθμούς.

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ

Α. Προληπτικές ενέργειες

Εάν κατοικείτε σε περιοχή που κατά το παρελθόν είχε πρόβλημα από πλημμύρες :

- Βεβαιωθείτε ότι τα φρεάτια έξω από το σπίτι σας δεν είναι φραγμένα.
- Βεβαιωθείτε ότι οι υδρορροές των σπιτιών λειτουργούν κανονικά.
- Αποφύγετε την εργασία και παραμονή σε υπόγειους χώρους εάν αυτό δεν είναι απαραίτητο.

Β. Ενέργειες κατά την διάρκεια της εμφάνισης πλημμύρας

- Εάν είστε κοντά σε χείμαρρο ή ρέμα και διαπιστώσετε ότι η στάθμη των υδάτων ανεβαίνει.
- επικίνδυνα εγκαταλείψτε υπόγειους χώρους και μετακινηθείτε σε ασφαλές υψηλό σημείο.
- Κλείστε τους διακόπτες του ηλεκτρικού ρεύματος , φυσικού αερίου και νερού.
- Μην διασχίζετε χείμαρρους – ρέματα με τροχοφόρα οχήματα ή με τα πόδια.
- Αποφύγετε τη μετακίνηση μέσα σε πλημμυρισμένες οδούς και περιοχές.
- Εγκαταλείψατε το όχημά σας σε περίπτωση που αυτό έχει ακινητοποιηθεί και ενδέχεται να παρασυρθεί ή να πλημμυρίσει.
- Μείνετε μακριά από ηλεκτροφόρα καλώδια.
- Περιορίστε τις αναγκαίες μετακινήσεις.

Γ. Ενέργειες σε περιοχές που έχουν πλημμυρίσει

- Μείνετε μακριά από περιοχές που έχουν πλημμυρίσει ή πρόκειται να πλημμυρίσουν τις επόμενες ώρες.
- Η πλημμύρα μπορεί να έχει μεταβάλει τα χαρακτηριστικά γνώριμων περιοχών καθώς τα νερά μπορεί να παρασύρουν μέρος τους εδάφους (κατασκευές κ.α.) ή του υπεδάφους.
- Υπάρχουν κίνδυνοι από σπασμένο οδόστρωμα , περιοχές με επικίνδυνη κλίση , λασποροές κ.α.
- Απορρίμματα , νεκρά ζώα και διάφορα αντικείμενα μπορεί να έχουν παρασυρθεί από τα νερά , οπότε να είναι μολυσμένα.
- Η παρουσία μπορεί και να εμποδίζει τα συνεργεία διάσωσης.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές που έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις και πτώσεις βράχων.
- Ελέγξτε εάν το σπίτι ή ο χώρος εργασίας σας κινδυνεύει από πιθανή πλημμύρα ή πτώση βράχου.

ΑΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΑΔΙΣΤΕ Η ΟΔΗΓΗΣΤΕ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΕΙ

- Προσπαθήστε να βρείτε σταθερό μέρος.
- Αποφύγετε νερά που ρέουν.
- Αν βρεθείτε μπροστά σε δρόμο που έχει πλημμυρίσει σταματήστε και αλλάξτε κατεύθυνση .
- Αποφύγετε τα λιμνάζοντα νερά γιατί μπορεί να είναι αγωγή ηλεκτρικού ρεύματος στην περίπτωση που υπάρχουν υπόγεια καλώδια ρεύματος ή διαρροή από εγκαταστάσεις.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ή ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πριν την έναρξη των εργασιών αποκατάστασης απαιτούνται οι παρακάτω προληπτικές ενέργειες :

- Κλείνετε την τροφοδοσία του ρεύματος.
- Κλείνετε την τροφοδοσία πετρελαίου , βενζίνης ή φυσικού αερίου.
- Κλείνετε την παροχή νερού.

ΚΕΡΑΥΝΟΙ

Κατά την διάρκεια καταιγίδας αν είστε σε :

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΧΩΡΟ

- Αποφύγετε την χρήση σταθερού τηλεφώνου και ηλεκτρικών συσκευών.
- Αποφύγετε το τρεχούμενο νερό.
- Κλείστε το κλιματιστικό εάν υπάρχει.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΩΡΟ

- Βρείτε καταφύγιο σε κλειστό χώρο , αποφεύγοντας τα μεμονωμένα σκέπαστρα , σκηνές κ.λ.π. προτιμώντας κλειστούς χώρους.
- Αν κολυμπάτε ή βρίσκεστε σε βάρκα βγείτε το συντομότερο δυνατό στην στεριά και βρείτε καταφύγιο σε κλειστό χώρο
- Αν δεν υπάρχει κτήριο στην περιοχή για να προφυλαχτείτε μείνετε :
 - α) στο αυτοκίνητό σας με κλειστά παράθυρα , αποφεύγοντας να αγγίζετε μεταλλικά μέρη αυτού.
 - β) σε ανοικτό χώρο μακριά από δέντρα , κολώνες Δ.Ε.Η. – Ο.Τ.Ε. , μεταλλικά αντικείμενα , μην ξαπλώνετε στο έδαφος και πάρτε τέτοια θέση ώστε να ελαχιστοποιείτε την επαφή σας με το έδαφος.

ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΙΣ

Εάν κατοικείτε σε περιοχές που έγιναν παλαιότερα κατολισθήσεις ή λασποροές είναι πολύ πιθανόν να ξανασυμβούν. Οπότε σε περίπτωση έντονης βροχόπτωσης να μείνετε σε επαγρύπνηση και να ακούτε το ραδιόφωνο για σχετικές προειδοποιήσεις τις οποίες δεν πρέπει να αγνοούμε.

Μην κουβαλάτε τα υπάρχοντά σας, η ζωή σας είναι σπουδαιότερη.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- European Commission. (2016, November 25), <https://ec.europa.eu/>.
- Ana Maria Cruz et al. (2006). Emerging Issues for Natural Disaster Risk Management in Europe. Journal of Risk Research , 9, 20.
- Ana Maria Cruz et al. (2004). State of the Art in NaTech Risk Management. European Communities , 66.
- Lambro. (2017, Νοέμβριος 22), www.lambro.gr , Ανάκτηση Δεκέμβριος 3, 2017, από www.lambro.gr/el/content/l-etaireia , www.lambro.gr/el/content/l-etaireia
- Mechler, R. (2005). Cost-benefit Analysis of Natural Disaster Risk Management in Developing Countries.
- Orange-Logistics. (2014, Νοέμβριος 12), <http://www.orange-logistics.com/gr>. Ανάκτηση Δεκέμβριος 3, 2017, από <http://www.orange-logistics.com/gr/index.html>, <http://www.orange-logistics.com/gr/index.html>.
- PREVENTIONWEB. (2015, November 12), <http://www.preventionweb.net/risk/direct-indirect-losses> , Ανάκτηση από <http://www.preventionweb.net/risk/direct-indirect-losses>.
- RACCE . (2010), <http://racce.nhmc.uoc.gr>, Ανάκτηση από http://racce.nhmc.uoc.gr/files/items/8/899/poster19_greekreduced.pdf?rnd=1355135278.
- Sboras et al. (2010). MORPHOTECTONIC ANALYSIS OF THE NEOTECTONIC AND ACTIVE FAULTS OF BEOTIA (CENTRAL GREECE), USING G.I.S. TECHNIQUES. 12.
- SEISMIC HAZARD HARMONIZATION IN EUROPE. (2017). <http://www.share-eu.org/node/90>, Ανάκτηση Νοέμβριος 12, 2017, από <http://www.share-eu.org>, www.share-eu.org/node/90.
- UNISDR. (2011, ΑΠΡΙΛΙΟΥ 6). Ανάκτηση από http://www.unisdr.org/files/7817_UNISDRTerminologyEnglish.pdf
- UNISDR. (2017, MAY 16), <http://www.unisdr.org>, Ανάκτηση από <http://www.unisdr.org>, <http://www.unisdr.org/we/inform/terminology>.
- WIKIPEDIA. (2017, November 15), <https://el.wikipedia.org>.
- Βούλγαρης, Ν. (2015). EDCM 2015-2016. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών .
- Γ.Γ.Π.Π. (2013, Ιούλιος 23). <http://civilprotection.gr>.
- Γκουντρούμιχου, Χ. (2017). Διαχείριση Καταστροφών και Κρίσεων σε Τοπικό και Εθνικό Επίπεδο (Β΄ εκδ.). ΑΘΗΝΑ.
- Δανδουλάκη, Μ. (2011). Καλλικράτης και Πολιτική Προστασία, (ΕΕΤΑΑ, Επιμ.) ΑΘΗΝΑ.
- Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου Ίλιου για την Πολιτική Προστασία & την Αντιμετώπιση των Φυσικών & Τεχνολογικών Κινδύνων.
- Ειδική Γραμματεία Υδάτων. (2017), Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικών Διαμερισμάτων.
- Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. (2017). Οδηγός επιχειρησιακού σχεδιασμού για την διαχείριση των κινδύνων & των καταστροφών σε επίπεδο Δήμων. Αθήνα: ΚΕΔΕ- ΙΤΑ.
- Ιωάννης Καγιούλης, Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδίκευσης (2018), , (Επιχειρησιακός Σχεδιασμός για την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών στον Δήμο Θηβαίων), Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών/ Σχολή Θετικών Επιστημών/Τμήμα Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος.
- Λέκκας, Ε. (2000). Φυσικές & τεχνολογικές καταστροφές. Αθήνα : ACCESS Pre-Press.
- Λέκκας, Ε., & Ανδρεαδάκης Ε. (2015). Εισαγωγή στη Θεωρία της Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων.
- Μουζάκης, Γ. (2017). Τεχνολογικές και NaTech καταστροφές
- Ο.Α.Σ.Π. (2016), www.oasp.gr.
- 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ», (αρ. πρωτ. 8794/06.12.2019, ΑΔΑ: ΨΓΚΟ46ΜΤΛΒ-Φ04, εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π.).
- 4^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ», (αρ. πρωτ. 8797/06.12.2019, ΑΔΑ: ΩΠ8Α46ΜΤΛΒ-ΥΤΧ, εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π.).

<ul style="list-style-type: none"> • 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ», (αρ. πρωτ. 717/30.01.2020, ΑΔΑ: 6Θ4Φ46ΜΤΛΒ-9ΓΓ, εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π.).
<ul style="list-style-type: none"> • 3^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) με την κωδική ονομασία «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ», (αρ. πρωτ. 942/06.02.2020, ΑΔΑ: ΨΤΖ946ΜΤΛΒ-77Ω εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π.).
<ul style="list-style-type: none"> • 1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικίνδυνων Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID, (αρ. πρωτ. 4991/30.06.2020, ΑΔΑ: ΩΒ5Ξ46ΜΤΛΒ-8ΣΒ εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π.).
<ul style="list-style-type: none"> • 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ», (αρ. πρωτ. 12189/26.11.2020, ΑΔΑ: 6Δ4Ω46ΜΤΛΒ-Ε67, εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π.).
<ul style="list-style-type: none"> • Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, www.civilprotection.gr.
<ul style="list-style-type: none"> • 3^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) με την κωδική ονομασία «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ», αρ. πρωτ. 942/06.02.2020, ΑΔΑ:ΨΤΖ946ΜΤΛΒ-77Ω.
<ul style="list-style-type: none"> • 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα Σαντορίνης με την κωδική ονομασία «ΤΑΛΩΣ» , αρ. πρωτ. 941/06.02.2020, ΑΔΑ:ΩΒΗΤ46ΜΤΛΒ-ΘΒΙ.
<ul style="list-style-type: none"> • 2 η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης". αρ. πρωτ.: Α2033/18.10.2022, ΑΔΑ: ΨΘ5046ΝΠΙΘ-55Ο.
<ul style="list-style-type: none"> • 2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αρ. πρωτ.: Α2445/18.11.2022, ΑΔΑ: 64ΕΑ46ΝΠΙΘ-ΔΤΛ.
<ul style="list-style-type: none"> • Κατευθυντήριες οδηγίες για την Κήρυξη Περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 25 Ν. 4662/2020 ΦΕΚ Α' τ. 27), αρ. πρωτ.:Α2535/29.11.2022, ΑΔΑ: Ψ3ΡΑ46ΝΠΙΘ-6ΑΚ.
<ul style="list-style-type: none"> • 2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αρ. πρωτ.: Α2614/02.12.2022., ΑΔΑ: Ρ7ΟΒ46ΝΠΙΘ-2ΟΘ
<ul style="list-style-type: none"> • 4η Έκδοση Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών), αρ. πρωτ.: Α295/30.12.2022, ΑΔΑ: 6ΦΖΧ46ΝΠΙΘ-ΒΧΕ.
<ul style="list-style-type: none"> • 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αρ. πρωτ.: Α1309/ 28.04.2023, ΑΔΑ: ΡΣΛΘ46ΝΠΙΘ-ΝΛ5.